

Gemeente Heumen

Programmabegroting 2024

Gemeente Heumen - Provincie Gelderland

PROGRAMMABEGROTING 2024

Bezoekadres:
Gemeentehuis
Kerkplein 6
6581 AC MALDEN

Correspondentieadres:
Postbus 200
6580 AZ MALDEN

Telefoon: 024-3588300
Internet : www.heumen.nl
Email: heumen@heumen.nl

Inhoud

Aanbiedingsbrief.....	5
Begroting in één oogopslag	7
Vergelijkingsoverzicht gemeentelijke belastingen Rijk van Nijmegen.....	8
Leeswijzer programmabegroting	9
Beleidsbegroting	13
Programma 1 Sociale leefomgeving.....	15
Programma 2 Fysieke leefomgeving	25
Programma 3 Bestuur en organisatie.....	37
Recapitulatie cijfers programma 1 t/m 3	51
Paragrafen	53
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer	55
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	59
Paragraaf financiering	69
Paragraaf bedrijfsvoering	75
Paragraaf lokale heffingen.....	81
Paragraaf grondbeleid.....	89
Paragraaf verbonden partijen	93
Paragraaf Wet open overheid	99
Financiële begroting.....	101
Geprognosticeerde balans	101
Financiële kaders en uitgangspunten.....	112
BIJLAGEN PROGRAMMABEGROTING	119
Bijlage 1 Beleidskaders per programma	121
Bijlage 2 Beleidsindicatoren per programma.....	127
Bijlage 3 Reserves en voorzieningen.....	133
Bijlage 4 Staat Vaste activa	135
Bijlage 5 Afschrijvingstabel	137
Bijlage 6 Lopende investeringen.....	139
Bijlage 7 Tabel Weerstandsvermogen	143
Bijlage 8 Algemene uitkering	149
Bijlage 9 Gemeentelijke tarieven	151
Bijlage 10 Subsidies	153
Bijlage 11 Meerjaren onderhoudsplannen	155
Meerjaren onderhoudsplan Gemeentehuis	157
Meerjaren onderhoudsplan Parkeergarage.....	163
Meerjaren onderhoudsplan Molens.....	167
Meerjaren onderhoudsplan Kerken.....	175
Meerjaren onderhoudsplan Werkplaats.....	179
Meerjaren onderhoudsplan Wegen.....	181
Meerjaren onderhoudsplan Sportcentrum	183
Bijlage 12 Raadsbesluit	187

Aanbiedingsbrief

Algemeen

Voor u ligt de programmabegroting 2024 met meerjarenperspectief 2025-2027. Ondanks de vanaf 2026 onzekere financiële toekomst is het gelukt om binnen een sluitende meerjarige programmabegroting de afspraken uit het coalitieakkoord in de programmabegroting op te nemen. Dit is gelukt door elke keuze zorgvuldig af te wegen en te toetsen op nut en noodzaak. Zoals ook in het coalitieakkoord verwoord staat in de gemeente Heumen 'de inwoner centraal' en doen we het 'natuurlijk samen'.

Het merendeel van de begrotingsomvang bestaat uit zogenoemde 'going concern' taken. Dit betreft de uitvoering van bestaand (lokaal) beleid en de uitvoering van de wettelijke taken. In de begroting is hier inhoudelijk nauwelijks aandacht voor, omdat er geen inhoudelijke keuzes aan de orde zijn. De begroting richt zich juist op de accenten waar lokaal keuzes gemaakt (moeten) worden door de gemeenteraad. De begroting geeft per programma antwoord op de vraag wat we willen bereiken en wat we daarvoor doen. Uiteraard wordt ook inzicht gegeven in de financiële consequenties van de inhoudelijke keuzes.

Strategische Visie: 'Natuurlijk met iedereen'

Wij zijn een betrouwbare en transparante overheid. We zijn navolgbaar in ons handelen en leggen aan de gemeenschap verantwoording af. Vanuit diversiteit voeren we de dialoog en vanuit goede verhoudingen werken we samen.

Dit citaat uit de strategische visie staat symbool voor waar het college voor staat. Het college zet zich in voor een inclusieve samenleving in een gemeente die groen, duurzaam en veilig is. Beleidsvoornemens worden langs de meetlat van de strategische visie gelegd en op die wijze getoetst aan nut en noodzaak.

Lokale ontwikkelingen

De afgelopen jaren lag de focus op een zachte landing van de decentralisaties in het sociaal domein. Een inclusieve samenleving is zoals hiervoor beschreven een speerpunt binnen de gemeente. Binnen het sociaal domein wordt hier hard aan gewerkt. Het onderbrengen van het welzijnswerk bij één welzijnsorganisatie is hier een voorbeeld van.

Binnen het fysieke domein zien we de energietransitie/warmtetransitie en het circulair bouwen op stoom komen. Daarnaast is er de vraag om betaalbare woningen. In 2024 worden verdere stappen gezet in het vitaal centrum Malden. Een voorbeeld hiervan is de herontwikkeling van het Steenhuys, dat in 2024 gerealiseerd zal worden. Na jaren van meer en minder intensieve voorbereiding volgt eind 2023/begin 2024 een definitief besluit over de ontwikkeling van de Kanaalzone.

Landelijke ontwikkelingen

Het kabinet Rutte IV verkeert tijdens dit schrijven in demissionaire toestand. In november 2023 worden er nieuwe landelijke verkiezingen gehouden. Met de (op)komst van met name de Boer Burger Beweging (BBB) en Nieuw Sociaal Contract (NSC) en de fusie tussen Groen Links en de PvdA worden de verkiezingen spannend en is het onzeker hoe een te vormen coalitie uitpakt voor de lokale overheden.

Ongeacht de verkiezingsuitslag blijft landelijk de roep om (betaalbare) woningen en duurzaamheid onverminderd groot.

Invoering omgevingswet

Wat inmiddels wel vast staat is de invoering van de omgevingswet. Deze stond ooit gepland op 1 januari 2019. Dat is verschillende malen opgeschoven en staat nu gepland op 1 januari 2024.

Ontwikkelingen Jeugdzorg

Zoals bekend kampen gemeenten al sinds de decentralisatie van de jeugdzorg met tekorten. De landelijke hervormingsagenda heeft als doel om de tekorten terug te dringen. Vooral nog worden de beoogde besparingen uit de hervormingsagenda niet gerealiseerd. Het Rijk erkent dat en komt per jaar waar nodig met incidentele aanvullende middelen ter compensatie.

Financiële ontwikkelingen

In de voorliggende begroting zijn bovenstaande ontwikkelingen verwerkt. De (minder) extra jeugdmiddelen en de nadelige herverdeeleffecten van de herijking van het gemeentefonds zijn opgenomen in de meerjarenraming. Het college is trots dat ondanks deze tegenvallende financiële effecten toch een sluitende begroting met meerjarenperspectief gepresenteerd kan worden.

In onderstaande tabel worden de begrote resultaten van de komende jaren weergegeven.

Omschrijving / Jaar	2024	2025	2026	2027
Resultaat	20.021	1.830.981	476.316	364.109
Voordeel / Nadeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel

Bovenstaande laat een positief beeld zien van de meerjarenraming. Tegelijkertijd moet het beeld ook worden genuanceerd. Het is nog onzeker hoe de landelijke hervormingsagenda van de jeugdzorg uitpakt en of daarmee de ingeboekte besparingen worden gerealiseerd. Daarnaast zijn in de begroting de kapitaallasten van het vitaal centrum Malden opgenomen. Doordat deze investering gefaseerd uitgevoerd wordt, drukt het deel dat in 2027 wordt gerealiseerd (pas) vanaf 2028 als kapitaallast op de gemeentelijke begroting. Ook de ontwikkeling van de Kanaalzone is niet meegenomen in de begroting. Bij doorgang legt deze ontwikkeling een aanzienlijk beslag op de gemeentelijke reserves, waardoor onder andere het weerstandsvermogen zal dalen. Uw raad neemt hier nog een expliciet go of no-go besluit over.

Septembercirculaire

Traditiegetrouw komt op de derde dinsdag van september, Prinsjesdag, de septembercirculaire uit. Op dat moment is de begroting al in het besluitvormingsproces. De resultaten van de septembercirculaire kunnen daardoor niet meer worden verwerkt in de begroting. Het college stelt om die reden een addendum op waarin de uitkomsten van de septembercirculaire en eventueel overige wijzigingen met uw raad worden gedeeld.

Begroting in één oogopslag

Vergelijkingsoverzicht gemeentelijke belastingen Rijk van Nijmegen

Uitgangspunten tariefvergelijking:

1. Op basis van tarieven 2023
2. Gemiddelde WOZ waarde woning 2023 van de genoemde 7 gemeenten: verwachting circa € 374.000 (per peildatum 1-1-2022)
3. Afvalstoffenheffing exclusief vuilniszakken, containerlediging of diftar
4. De heffing van de hondenbelasting wordt niet gerekend tot het totale overzicht voor de belastingdruk

	Heumen		Wijchen		Nijmegen		Druten	
	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers
OZB	€ 467,13	€ 467,13	€ 373,25	€ 373,25	€ 644,03	€ 644,03	€ 376,24	€ 376,24
Rioolheffing	€ 163,35	€ 163,35	€ 134,64	€ 134,64	€ 173,91	€ 173,91	€ 245,00	€ 245,00
Afvalstoffenheffing	€ 148,05	€ 204,25	€ 178,00	€ 178,00	€ -	€ -	€ 145,93	€ 202,88
Totale woonlasten	€ 778,53	€ 834,73	€ 685,89	€ 685,89	€ 817,94	€ 817,94	€ 767,17	€ 824,12

	Berg en Dal		Beuningen		Mook en Middelaar	
	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers
OZB	€ 291,72	€ 291,72	€ 411,40	€ 411,40	€ 445,43	€ 445,43
Rioolheffing	€ 204,00	€ 340,00	€ 184,00	€ 184,00	€ 136,80	€ 136,80
Afvalstoffenheffing	€ 216,40	€ 303,20	€ 170,70	€ 170,70	€ 203,52	€ 203,52
Totale woonlasten	€ 712,12	€ 934,92	€ 766,10	€ 766,10	€ 785,75	€ 785,75

Leeswijzer programmabegroting

INLEIDING

Met deze leeswijzer geven wij op hoofdlijnen weer wat u aantreft in de programmabegroting 2024 van de gemeente Heumen.

De programmabegroting is het hulpmiddel voor uw raad om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol uit te kunnen voeren en te kunnen sturen op hoofdlijnen.

De programmabegroting bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit een programmaplan en paragrafen.

In het programmaplan is ons gemeentelijk beleid op hoofdlijnen opgenomen. Het richt zich vooral op de maatschappelijke effecten die wij in onze gemeente willen bereiken.

De paragrafen richten zich op het beleid ten aanzien van relevante beheersaspecten, zoals de bedrijfsvoering, het weerstandsvermogen, onze kapitaalgoederen, de lokale heffingen en de verbonden partijen.

De financiële begroting gaat vooral in op de financiële positie van onze gemeente. Hier hebben wij het totale financiële overzicht inclusief de toelichtingen opgenomen. De door u vastgestelde kaders, het algemene financiële beeld en het overzicht van de baten en lasten presenteren wij u hier.

INDELING PROGRAMMABEGROTING

In de inhoudsopgave treft u aan uit welke delen de programmabegroting is samengesteld. In vogelvlucht worden deze delen hier kort toegelicht:

Deel 1 - programmaplan

Op grond van artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) bevat het programmaplan de te realiseren programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de kosten van overhead, het bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorziene uitgaven.

In de programma's maken we duidelijk welke doelen en maatschappelijke effecten we nastreven en welke activiteiten daarvoor uitgevoerd worden. Per programma geven we ook een raming van baten en lasten.

Naast de beschrijving van de doelstellingen, de activiteiten voor 2024 en het overzicht van baten en lasten per programma zijn op een overzichtelijke manier per programma de gegevens toegevoegd betreffende de investeringen en de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op het programma. De gedetailleerde financiële informatie op taakveldniveau is opgenomen bij het onderdeel financiële begroting.

Hieronder volgt de toelichting op de verschillende onderdelen van de programma's.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor in 2024 doen?

Dit zijn de belangrijkste onderdelen van het programma. Het coalitieakkoord 2022-2026 en de kadernota 2024 vormen de basis voor de beschrijving van het programma. Per programma zijn de doelstellingen die uw raad wil bereiken weergegeven en worden de activiteiten voor 2024 beschreven om deze doelstellingen te realiseren.

Wat mag het kosten/wat gaat het opbrengen?

We presenteren in een tabel de lasten en baten van het programma. Daarnaast geven wij ook inzicht in de investeringen die voor dit programma gepland zijn en de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op het programma. Bij de investeringen geven wij aan wat deze in totaliteit kosten (de bruto investering), hoeveel door anderen wordt bijgedragen en welk bedrag voor onze eigen rekening komt (de netto investering).

Deel 2 - paragrafen

Artikel 9 van het BBV schrijft voor dat in de paragrafen de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. De begroting bevat de volgende paragrafen:

Weerstandsvermogen: In deze paragraaf brengen wij onze risico's in beeld. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële gezondheid van de gemeente. Het geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen.

Onderhoud kapitaalgoederen: Deze paragraaf geeft inzicht in onze kapitaalgoederen. De kosten van het onderhoud van onze wegen, openbare verlichting, riolering en water, groen en gebouwen vormen een substantieel deel van de begroting.

Financiering: In de financieringsparagraaf bespreken wij de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury.

Bedrijfsvoering: De bedrijfsvoering betreft de processen binnen onze gemeentelijke organisatie om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren, sturen en beheersen. Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting.

Lokale heffingen: In deze paragraaf geven wij de ontwikkelingen met betrekking tot ons belastinggebied weer. Per heffing geven wij aan wat het beleid is en op welke wijze het tarief tot stand is gekomen. Ook geven wij inzicht in de (geraamde) opbrengsten.

Verbonden partijen: De gemeente werkt vaak samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Als deze samenwerking in een bestuurlijke en financiële vorm wordt gegoten, spreken we van een verbonden partij. In deze paragraaf lichten wij deze partijen, hun beleidsdoelstellingen en de hiermee gemoed zijnde gemeentelijke bijdragen nader toe.

Grondbeleid: Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van doelstellingen op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De resultaten op de grondexploitaties zijn dan ook van groot belang voor de financiële positie van onze gemeente.

Wet open overheid: Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) ingegaan. Deze wet is de opvolger van de Wob (Wet Openbaarheid van Bestuur). De Woo is bedoeld om de overheid nog transparanter te maken. Voor ons als gemeente betekent dit dat we diverse categorieën actief en passief openbaar moeten maken. De aankomende jaren zal de Woo in fases worden ingevoerd.

Deel 3 - financiële begroting

In dit deel zijn de financiële ontwikkelingen, kaders en uitgangspunten opgenomen. Ook geven wij inzicht in het financiële beeld voor de komende jaren. Bovendien vindt u hier de op grond van de BBV verplichte onderdelen, zoals het overzicht van de baten en lasten, de incidentele baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie.

Tot slot hebben wij een aantal bijlagen toegevoegd.

AUTORISATIE BEGROTING

De wet Dualisering Gemeentebestuur schrijft voor dat de gemeenteraad op hoofdlijnen stuurt en dat het college van burgemeester en wethouders de dagelijkse uitvoering van zaken voor haar rekening neemt. Om dit te ondersteunen heeft de wetgever een splitsing gemaakt in de gemeentebegroting. Voor uw raad is er de programmabegroting ter ondersteuning van het sturen op hoofdlijnen en de kaderstellende en controlerende taak. Hierna volgt een nadere toelichting op de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Programmabegroting

Dit is de begroting die (onder andere) de kaderstellende functie van uw raad ondersteunt. Met de kaderstellende functie wordt bedoeld dat op het niveau van "programma's" middelen (de begrotings- en investeringsbudgetten) worden toegewezen. U stelt de programmabegroting vast en autoriseert daarmee ons college voor de middelen uit de begroting op programmaniveau.

Productenraming

Als college hebben wij de taak de programma's uit te voeren. De productenraming ondersteunt ons bij onze uitvoerende functie. De productenraming wordt opgebouwd vanuit de programmabegroting en geeft alle gemeentelijke activiteiten weer in termen van producten. De productenraming stellen wij als college vast.

Begrotingsbudgetten

Uw raad autoriseert ons college op het niveau van programma's. Wij zijn daarmee bevoegd uitvoering te geven aan het realiseren van de doelstellingen van het betreffende programma. Voorwaarde daarbij is dat wij bij de besteding van de budgetten voor bestaand beleid binnen de grenzen van het totale budget van het programma blijven. Binnen deze grenzen zijn wij bevoegd om de wijze van besteding van de budgetten aan te passen als dit noodzakelijk is voor het bereiken van de door u vastgestelde resultaten van het betreffende programma. Hiervoor hoeven wij u, ingevolge de voorschriften, geen begrotingswijziging voor te leggen.

Bij het budgettair schuiven met budgetten tussen verschillende programma's, moeten wij uw goedkeuring vragen middels het voorleggen van een raadsvoorstel met begrotingswijziging.

Met tussentijdse rapportages en de programmarekening leggen wij aan u verantwoording af over de uitvoering (en dus over de besteding van de middelen en de bereikte resultaten) van het betreffende programma en de realisatie van de doelstellingen.

Investeringsbudgetten

Bij de programmabegroting vermelden wij per programma naast de begrotingsbudgetten ook de betreffende investeringsbudgetten uit het investeringsprogramma die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van het betreffende programma. Zoals gezegd autoriseert u ons op het niveau van de programma's en zijn wij daarmee bevoegd uitvoering te geven aan de realisatie van de doelstellingen van het betreffende programma.

Wij zijn dus bevoegd om ook uitvoering te geven aan de investeringsbudgetten. Hiertoe ramen wij per investeringsbudget een krediet, inclusief bijbehorende dekking en eventueel in te stellen dekkingsreserves.

Reserves en voorzieningen

Bij de programmabegroting vermelden wij per programma de betreffende reserves en voorzieningen.

Voor mutaties in reserves zijn wij verplicht uw raad om autorisatie te vragen. In het kader van het budgetrecht bent u als raad bevoegd reserves in te stellen en toevoegingen en onttrekkingen te autoriseren. De bij het onderdeel reserves opgenomen mutaties gelden in dit verband als vast te stellen kader. Voor noodzakelijke wijzigingen hierin komen wij met een apart besluit bij uw raad terug.

Voor voorzieningen geldt een ander regime. U stelt als raad een voorziening in op basis van bijvoorbeeld een onderhoudsplan. Bij de instelling van de voorziening bepaalt u de hoogte van de jaarlijkse dotatie. De werkelijke bestedingen ten laste van de voorziening vinden plaats op basis van het vastgestelde onderhoudsplan. Deze bestedingen vallen binnen het mandaat van ons college.

Beleidsbegroting

Programma 1 Sociale leefomgeving

WAT WILLEN WE BEREIKEN ?

1.1. Doorontwikkeling sociaal domein

Toekomstbestendige zorg

We zetten het huidige beleid voort in het sociaal domein en gaan voor een inclusieve samenleving waarbij de verbinding tussen inwoners in de dorpen en wijken en het versterken van eigen kracht en samenredzaamheid voor ons belangrijk zijn. We zijn 'nabij' en 'iedereen doet mee'. Maatschappelijke participatie en eigen verantwoordelijkheid staan centraal. De meeste inwoners in onze gemeente redden zich prima samen met hun directe omgeving. Als gemeente willen we mensen ondersteunen waarbij de zelfredzaamheid minder vanzelfsprekend is. Om onze gemeenschap gezond en vitaal te houden, zetten we in op kwaliteit van leven. We geven daarom voorrang aan preventie en het versterken van de sociale basis. Daar waar inzet van zorg nodig is, borgen we een effectieve inzet van de benodigde middelen. Daarbij omarmen we ook de benadering van 'positieve gezondheid' die zich niet richt op de ziekte of het probleem maar op eigen regie en veerkracht van mensen. Dit draagt bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en zo veel mogelijk eigen regie te voeren. We hanteren daarbij een zestal speerpunten: inwoners hebben zorg voor elkaar, inwoners voelen zich vitaal en iedereen telt en doet mee, ondersteuning is passend en nabij, inwoners hebben mogelijkheden om zichzelf te ontwikkelen, inwoners zijn tevreden met hun leefomgevingen voorzieningen en ondersteuning zijn betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief goed.

Eén organisatie voor welzijnswerk

We hebben een groot vertrouwen in de kennis, het organiserend vermogen en de veerkracht van onze inwoners. We willen verbinding tussen alle inwoners stimuleren, enthousiasmeren en mogelijk te maken. We streven naar een inclusieve samenleving waar iedereen aan mee kan doen (zoals verwoord in de Strategische visie: 'Natuurlijk met iedereen'). De beweging naar een sterke sociale basis vraagt om facilitering door één sterke en herkenbare organisatie voor welzijnswerk. Zodat vanuit één algehele visie een samenhangend welzijnsaanbod ontstaat voor alle inwoners, van jong tot oud. Hiervoor zijn we de samenwerking aangegaan met Synthese. Sinds 1 juli 2023 zijn al enkele welzijnsfuncties overgegaan naar Synthese. Met ingang van 1 januari 2024 zullen ook vrijwilligersondersteuning en de functie van beweegcoach overgaan, zodat inwoners van onze gemeente voor laagdrempelige ondersteuning vanuit het welzijnswerk bij één organisatie terecht kunnen.

Sociaal Team Heumen

Verder vraagt de beweging naar een sterke sociale basis om meer integrale samenwerking tussen zorg- en welzijnsprofessionals. We willen met alle professionals gaan werken vanuit één integraal Sociaal Team Heumen, in de vorm van een netwerkorganisatie. Het Sociaal Team Heumen met alle professionals in het welzijns- en zorgveld van Heumen kan inwoners op allerlei manieren faciliteren, ondersteunen, de weg wijzen, een keukentafelgesprek inzetten voor vraagverheldering en een ondersteuningsplan opstellen. Uitgangspunt daarbij is om signalen vroegtijdig te signaleren en ondersteuning nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed te organiseren.

Sociale kaart

We willen het gebruik van algemene voorzieningen voor en door inwoners stimuleren. Daarvoor is het belangrijk dat het aanbod makkelijk vindbaar en toegankelijk is. Hiervoor gaan we een nieuwe sociale kaart ontwikkelen en daarna breed bekend maken bij inwoners, maar ook bij vrijwilligers en professionals

Hervormingsagenda jeugd

Het rijk en gemeenten zijn samen aan de slag om de hulpverlening aan kinderen en jongeren te verbeteren en het jeugdzorgstelsel beter te beheersen. Hiervoor is in het najaar van 2023 een landelijke hervormingsagenda opgesteld, die vanaf eind 2023 gefaseerd wordt uitgevoerd. Onderdeel van deze hervormingsagenda zijn onder andere de vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen, het bepalen van de reikwijdte van de jeugdwet, meer eenduidigheid in de uitvoering door gemeenten en een brede invoering van een specialist jeugd GGZ.

Decentralisatie beschermd wonen

De decentralisatie van beschermd wonen zou zijn beslag moeten krijgen in 2023, in die zin dat elke gemeente vanaf dat moment (financieel) verantwoordelijk is voor beschermd wonen voor de eigen inwoners. Dit is echter uitgesteld naar 2025. Dit betekent dat de financiële middelen in 2024 nog naar de centrumgemeente Nijmegen gaan, maar de gemeente wel de activiteiten en werkzaamheden uitvoert, die op basis van het landelijke Hoofdlijnenakkoord ambulantisering GGZ lokaal geregeld en ingezet worden. Over de vergoeding van de kosten van deze activiteiten en werkzaamheden vanuit de centrumgemeentemiddelen zijn voor 2024 afspraken gemaakt met de gemeente Nijmegen.

Naast de genoemde activiteiten en werkzaamheden is ook het creëren van draagvlak en sociale veiligheid in de wijken en dorpen van belang. Dit vraagt om nadrukkelijke inzet op het samenleven van bewoners in wijken en dorpen en een intensieve samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid.

Van woonzorgopgave naar woonzorgvisie

We zien een enorme vergrijzing van onze bevolking, ambulantisering van de GGZ en dat gemeenten en woningcorporaties steeds meer bijzondere doelgroepen moeten huisvesten. Gezien de krapte op de woningmarkt, het relatief laag aantal sociale huurwoningen in onze gemeente en beperkte ruimte om woningbouw te realiseren zijn integrale oplossingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg nodig. In 2023 hebben we onze woonzorgopgave inzichtelijk gemaakt. Op basis van de regionale woonzorgvisie en onze eigen woonzorgopgave, zal in 2024 een woonzorgvisie worden opgesteld. Met ingang van 1 januari 2024 is elke gemeente verplicht om een woonzorgvisie te hebben.

1.2 Participatie in de samenleving

Het uitgangspunt is een inclusieve samenleving waar iedereen aan mee kan doen, zoals verwoord in de Strategische visie "Natuurlijk met iedereen". Werk zien we als belangrijk middel voor zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. De meeste inwoners redden zich prima, samen met hun directe omgeving. We ondersteunen en versterken mensen waarbij de zelfredzaamheid minder vanzelfsprekend is. Zij kunnen rekenen op een vangnet voor zorg, inkomensondersteuning of vervoer. We zijn 'nabij' en 'iedereen doet mee'.

Lokale Inclusieagenda

In de Lokale Inclusieagenda staat hoe we als gemeente eraan bijdragen dat iedereen zo veel als mogelijk zelfstandig kan meedoen. We willen dat onze inwoners zich welkom voelen en kunnen doen wat ze willen doen. Wij geven als gemeente daarin het goede voorbeeld en zetten ons samen met het Inclusiepanel in om er voor te zorgen dat verenigingen, instellingen en organisaties ons voorbeeld volgen.

Doelgroepenvervoer

Bereikbaarheid van voorzieningen is een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren in de samenleving. Voor korte ritten ligt het primaat bij het lokale vrijwilligersvervoer door Buurtvervoer Heumen. Gezien dit primaat en het toenemend gebruik van Buurtvervoer Heumen hebben we het Buurtvervoer doorontwikkeld en geprofessionaliseerd. Voor de langere ritten buiten de gemeente vullen we Buurtvervoer Heumen aan met vervoer door AVAN (Aanvullend Vervoer Arnhem Nijmegen).

Bijstandsgerechtigden

We vinden het belangrijk dat mensen die van de bijstand gebruik moeten maken en een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, maatschappelijk actief zijn via bijvoorbeeld vormen van dagbesteding of vrijwilligerswerk. We blijven hen dan ook sociaal activeren. Maatwerk is het uitgangspunt en het accent ligt op stimulering en ondersteuning. Als het gaat om bemiddeling na werk werkt het werkbedrijf met een versterkte kandidaatgerichte arbeidsbemiddeling, welke onder de huidige omstandigheden vooral mensontwikkeling is: het ontwikkelen van kennis, vaardigheden, motivatie en houding. Deze mensontwikkeling wordt waar nodig breder verbonden met de ontwikkeling van de kandidaat op andere levensdomeinen.

Inkomensondersteunende regelingen

Onze gemeente kent diverse inkomensondersteunende regelingen voor een brede doelgroep. Voorbeelden hiervan zijn de participatieregelingen, die sinds 2022 worden aangeboden via Heumenstegoed. In zijn algemeenheid zetten we in op het vergroten van het gebruik van de inkomensondersteunende regelingen door de inwoners die hiervoor in aanmerking komen. In het meerjarig uitvoeringsplan Iedereen doet mee! zijn hiervoor concrete acties opgenomen.

Mensen met schulden

Schulden zijn vrijwel altijd een belemmering om mee te doen. Daarom blijven we de komende periode, naast onze reguliere schuldhulpverlening, vooral inzetten op preventie en vroegsignalering. De concrete acties die we hiervoor (gaan) ondernemen vinden eveneens hun beslag in het meerjarig uitvoeringsplan Iedereen doet mee!

1.3 Gezonde en vitale gemeenschap

Vrijwilligers en verenigingen

We zien vrijwilligers als cruciale verbinders in onze gemeenschap. Zij spelen een belangrijks rol in de samenredzaamheid van onze inwoners en zijn onmisbaar voor de sociale cohesie en inclusie. Wij vinden het belangrijk om onze vrijwilligers en verenigingen op een goede wijze te ondersteunen.

Stimuleren van beweging en gezonde leefstijl

Onze gemeente beschikt over goede binnen- en buitensportvoorzieningen voor sport en bewegen en dat willen we naar de toekomst toe ook zo houden. Deze sportvoorzieningen zorgen ervoor dat inwoners kunnen sporten en bewegen, maar ook elkaar kunnen ontmoeten. Door hiertoe mogelijkheden te bieden en dit extra te blijven faciliteren met een Lokaal Sportakkoord en een integrale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis geven we inwoners de mogelijkheid om gezond te blijven en te participeren in de samenleving.

1.4 Onderwijs

We hechten waarde aan de kwaliteit van het milieu- en binnenklimaat van de scholen; een gezonde school in een duurzaam gebouw voor onze schoolgaande kinderen. Samen met de schoolbesturen gaan we het Integraal huisvestingsplan actualiseren, zodat duidelijk wordt wat in de komende jaren aan acties nodig is en op welke wijze de kosten hiervan verdeeld worden tussen schoolbesturen en gemeente.

Verbonden partijen

Voor de realisatie van de doelstellingen vanuit programma 1 hebben we een aantal samenwerkingsrelaties met de zogenaamde verbonden partijen. Het gaat hier om:

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GGD	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
IBO	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
MGR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
DRAN	<i>bedrijfsvoeringsorganisatie</i>	Sociale leefomgeving

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

1.1. Transformatie sociaal domein

Doel	Het versterken van de eigen kracht van de inwoners, het versterken en beter benutten van de kracht van de samenleving
Effecten	Het vergroten van het gebruik van preventieve voorzieningen en snellere en adequate hulpverlening aan inwoners die dat nodig hebben
Inhoud	Het uitvoeren van de acties/activiteiten om de transformatie van het sociaal domein verder vorm en inhoud te geven. Dit doen we aan hand van speerpunten en een nieuwe transformatieagenda.
Planning	gehele jaar 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren en bestaand budget

Doel	Verbeteren van de zorg aan kinderen en jongeren en een betere (financiële) beheersing van het jeugdzorgstelsel
Effecten	Snellere en adequate hulpverlening aan kinderen en jongeren die dat nodig hebben
Inhoud	Uitvoering geven aan de lokale actiepunten uit de landelijke hervormingsagenda jeugd, waaronder het lokaal bieden van lichte hulp en het verbeteren van de afstemming tussen onderwijs en zorg
Planning	gehele jaar 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren en rijksmiddelen

Doel	Meer samenhang en samenwerking in plaats van de nu bestaande versnippering en een duidelijk opdrachtgeverschap vanuit de gemeente, meer gericht op resultaten en effecten in plaats van op activiteiten
Effecten	De uitvoering van het welzijnswerk wordt verder versterkt en is meer gericht op de behoeften van de inwoners, waardoor de sociale basis in de wijken en dorpen wordt versterkt
Inhoud	Samen met Synthese vormgeven aan de tweede fase van het overgaan van welzijnsfuncties naar Synthese. Concreet gaat het om de welzijnsfuncties beweegcoach en ondersteuning vrijwilligers, die nu onderdeel zijn van de ambtelijke organisatie en het Buurtvervoer Heumen.
Planning	1e kwartaal 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren, bestaande budgetten en financiële middelen kadernota

Doel	Inwoners en professionals weten bij welke organisaties en verenigingen in onze gemeente zij terecht kunnen voor welke producten, diensten en activiteiten op het gebied van wonen, zorg & welzijn, werk & inkomen, kinderen en jeugd.
Effecten	Er wordt meer gebruik gemaakt van voorzieningen en activiteiten in het voorliggend veld. De eigen kracht en zelfredzaamheid worden versterkt.
Inhoud	De website Gelderse handen Heumen uitbreiden, zodat deze tevens fungeert als sociale kaart
Planning	1e helft 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren en bestaand budget

Doel	Passende integrale toegang tot zorg en ondersteuning, waarbij de inwoner centraal staat
Effecten	Het vroegtijdig en integraal faciliteren en ondersteunen van onze inwoners
Inhoud	Het samen met betrokkenen komen tot een multidisciplinaire netwerkorganisatie van vrijwilligers, welzijnswerkers, wmo- en jeugdconsulenten, inkomensconsulenten, schuldhulpverleners en 2 ^e lijns professionals voor zorg en ondersteuning: het Sociaal Team Heumen
Planning	1 ^e helft 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Inzicht bieden in hoe het gaat in het sociaal domein in onze gemeente. Periodiek gegevens genereren die de informatie bieden die nodig is om de middelen efficiënt en doelmatig in te kunnen zetten
Effecten	Tijdig kunnen signaleren en waar nodig bij kunnen sturen
Inhoud	Het periodiek verstrekken van gegevens over de uitvoering van de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wmo aan management, medewerkers, college en raad.
Planning	4e kwartaal 2023 en gehele jaar 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren en aanvullend budget informatiebeleidsplan 2024 en verder

Doel	Beschermd wonen GGZ en de maatschappelijke opvang uitvoeren op een wijze die de inwoner en zijn of haar herstel centraal stelt.
Effecten	Behoud van of terugkeer naar zelfstandigheid in een "normale" omgeving voor inwoners die het betreft.
Inhoud	We zijn concreet aan de slag met de ambulantisering van beschermd wonen en zorgen er voor dat de kosten die we hiervoor maken gefinancierd worden vanuit de centrumgemeentemiddelen voor beschermd wonen van Nijmegen
Planning	gehele jaar 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Anticiperen op: - de vergrijzing en de consequenties daarvan voor de huisvesting van ouderen - de toenemende huisvestingsvraag van bijzondere doelgroepen, zoals statushouders en mensen met een verstandelijke of psychiatrische beperking
Effecten	Het samen met de betrokken partners realiseren van voldoende passende woningen en woonvormen voor de genoemde doelgroepen.
Inhoud	We brengen samen met de regiogemeenten, de woningcorporatie en zorg- en welzijnspartners de toekomstige opgave voor de huisvesting van de diverse doelgroepen in beeld. Allereerst zal dit leiden tot een regionale woonzorgvisie, op basis waarvan een lokale woonzorgvisie zal worden opgesteld.
Planning	1e helft 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren

1.2. Participatie in de samenleving

Doel	Het wegnemen van achterstanden/belemmeringen/drempels die inwoners ervaren om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving
Effecten	Iedereen hoort erbij, iedereen doet er toe en iedereen kan in de samenleving mee doen naar eigen wens en vermogen
Inhoud	Het uitvoeren van de acties uit de lokale inclusieagenda, samen met betrokken inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ervaringsdeskundigen
Planning	3e kwartaal 2022 en 1e kwartaal 2023
Budget	Reguliere ambtelijke uren en financiële middelen Kadernota 2024

Doel	Problemen rondom armoede en schulden vroegtijdig in beeld krijgen en meer inwoners sneller en beter weten te bereiken en te ondersteunen
Effecten	Meer mensen kunnen zonder financiële belemmeringen meedoen in de samenleving
Inhoud	Uitvoeren van acties uit het Uitvoeringsplan Iedereen doet mee! 2023-2027
Planning	4e kwartaal 2023 en gehele jaar 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren, bestaand budget en financiële middelen kadernota

Doel	Inwoners op een goede, doelmatige wijze ondersteunen bij hun weg naar werk door mensontwikkeling, gericht op werk maar in verbinding met de ontwikkeling van de inwoner op andere levensdomeinen
Effecten	Heldere opdracht aan en financiering van het Werkbedrijf en betere sturings- en verantwoordingsinformatie. Dienstverlening aan inwoners zo dichtbij mogelijk met als doel het vergroten van de uitstroom naar werk
Inhoud	Op basis van het nieuwe reïntegratie- en arbeidsmarktbeleidsplan zal samen met de deelnemende gemeenten worden bepaald welke dienstverlening door het Werkbedrijf aan kandidaten en ondernemers hier bij hoort en wat hiervan de kosten zijn.
Planning	1e kwartaal 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren, bestaand budget en financiële middelen kadernota

Doel	Toekomstbestendig Buurtvervoer Heumen
Effecten	Kwetsbare inwoners kunnen meedoen in de samenleving omdat zij op een goede en efficiënte wijze vervoerd kunnen worden naar de activiteiten waaraan zij willen deelnemen en/of de personen die zij willen ontmoeten.
Inhoud	Sinds medio 2021 moeten inwoners voor ritten binnen onze gemeente en naar de ziekenhuizen in Nijmegen gebruik maken van Buurtvervoer Heumen. We zien het aantal ritten met Buurtvervoer steeds meer oplopen. Daarom hebben we de capaciteit uitgebreid en de organisatie geprofessionaliseerd. We monitoren deze veranderingen en kijken samen met de stuurgroep van betrokken vrijwilligers wat nog meer nodig is. Daarnaast begeleiden we de overgang van de vrijwilligers van Buurtvervoer Heumen naar Synthese.
Planning	gehele jaar 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren, bestaand budget en financiële middelen kadernota

1.3. Gezonde en vitale gemeenschap

Doel	Het versterken van de ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen
Effecten	Versterking van de sociale samenhang in dorpen en wijken, het voorkomen van eenzaamheid door inwoners met elkaar in contact te brengen en sociale initiatieven te koppelen
Inhoud	Het uitvoeren van het beleidskader voor jaarlijkse subsidies en initiatiefsubsidies en het waar nodig aanpassen van de ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties aan de hand van de uitkomsten van de gehouden enquête.
Planning	4e kwartaal 2023
Budget	Reguliere ambtelijke uren, bestaand budget en financiële middelen kadernota

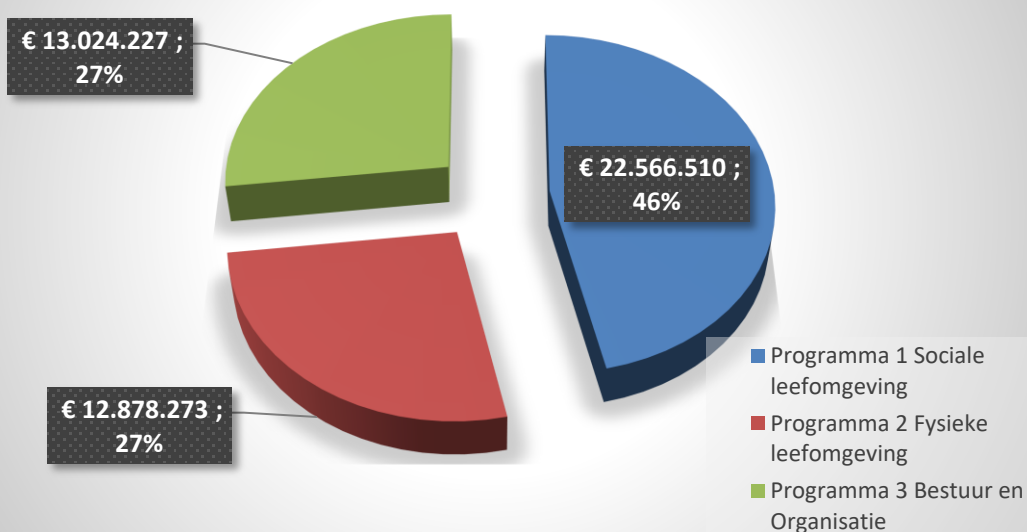
1.4 Onderwijs

Doel	Een passende leeromgeving voor kinderen creëren
Effecten	Zicht krijgen op de benodigde onderwijscapaciteit in alle kernen van de gemeente vanuit inclusie en leefbaarheid
Inhoud	Het samen met de schoolbesturen actualiseren van het Integraal huisvestingsplan
Planning	4e kwartaal 2023 tot en met 3e kwartaal 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren

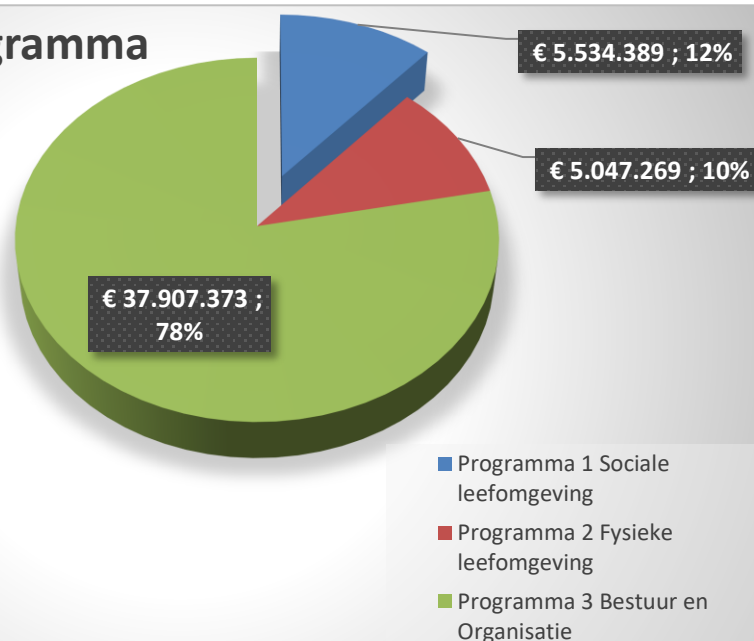
WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Lasten	-22.475.320	-22.784.408	-22.566.510	-22.011.550	-21.559.029	-21.477.744
Baten	6.283.926	5.898.918	5.534.389	5.589.625	5.571.707	5.339.983
Saldo	-16.191.394	-16.885.490	-17.032.121	-16.421.925	-15.987.322	-16.137.761

Lasten Programma

Baten Programma

Programma 1 Sociale leefomgeving				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2024		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0020	Burgerzaken	-559.897	306.820	-253.077
T4100	Openbaar basisonderwijs	-32.288	0	-32.288
T4200	Onderwijshuisvesting	-558.661	0	-558.661
T4300	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-506.662	64.000	-442.662
T5200	Sportaccommodaties	-2.220.054	734.892	-1.485.162
T5300	Cultuurpresentatie, -productie, -particip.	-34.362	0	-34.362
T5600	Media	-422.773	51.135	-371.638
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-90.925	0	-90.925
T6100	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.777.572	99.953	-1.677.619
T6200	Wijkteams	-956.581	0	-956.581
T6300	Inkomensregelingen	-5.635.370	4.106.710	-1.528.660
T6400	Begeleide participatie	-1.224.407	0	-1.224.407
T6500	Arbeidsparticipatie	-516.557	0	-516.557
T6600	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-805.121	110.235	-694.886
T6710	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
T671A	Hulp bij huishouden (WMO)	-1.642.646	0	-1.642.646
T671B	Begeleiding (WMO)	-959.329	0	-959.329
T671C	Dagbesteding (WMO)	-68.000	0	-68.000
T6720	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
T672A	Jeugdhulp begeleiding	-646.007	0	-646.007
T672B	Jeugdhulp behandeling	-163.951	0	-163.951
T672C	Jeugdhulp dagbesteding	-432.481	0	-432.481
T672D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-91.852	0	-91.852
T673B	Gezinsgericht	-48.104	0	-48.104
T673C	Jeugdhulp met verblijf overig	-63.011	0	-63.011
T674A	Jeugdhulp behandeling GGZ z. verblijf	-1.137.822	0	-1.137.822
T6810	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
T681A	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0
T681B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-139.819	0	-139.819
T6820	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
T682A	Jeugdbescherming	-969.638	0	-969.638
T682B	Jeugdreclassering	-27.979	0	-27.979
T7100	Volksgezondheid	-834.640	60.644	-773.996
Totaal		-22.566.510	5.534.389	-17.032.121

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid (reeds meegenomen in kadernota). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen.

Nieuw beleid	Bedrag	Raming			
		2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Programmabegroting 2024-2027					
Terugdraaien bezuiniging muziekonderwijs		15.000	15.000	15.000	15.000
Handhaven bestaand beleid VVE		50.000	50.000		
Voortzetting beleid VVE				50.000	50.000
Uitvoeringsplan armoede en SHV		30.000	30.000	30.000	30.000
Uitvoering lokale inclusieagenda		58.100	10.100	10.100	10.100
Professionalisering buurtvervoer		40.000	40.000		
Subsidie OZB sport en dorpshuizen		35.000	35.000	35.000	35.000
Kosten één welzijnsorganisatie		25.000	17.500	17.500	17.500
FTE WMO consulent		58.000	58.000		
FTE versterking kernteam		58.000	58.000		

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Toelichting	Raming			
			2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Speelvoorzieningen			44.100			

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Participatiewet	66.759			66.759
Risicoreserve Sociaal domein**	0			0
Egalisatiereserve BUIG	135.188			135.188
Kapitaallasten aanbouw bibliotheek	153.118		51.459	101.659
Onderhoud sportzaal Brede school Malden	84.496	11.500	10.000	85.996
	439.561	11.500	61.459	389.602
Voorzieningen	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Dubieuze vorderingen Sociaal domein	432.275	58.000	50.000	440.275
Groot onderhoud sportcentrum Malden	375.717	116.850	30.000	462.567
	807.992	174.850	80.000	902.842

*Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

** Het saldo van Risicoreserve Sociaal Domein ad. € 600.514 is bij de maandrapportage oktober 2023 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie 2023.

Programma 2 Fysieke leefomgeving

WAT WILLEN WE BEREIKEN ?

2.1 Duurzaamheid

We willen in 2030 energieneutraal (elektriciteitsneutraal) en in 2050 klimaatneutraal zijn. . Voor het opwekken van duurzame energie kiezen we de volgorde zon, water en wind.

De energietransitie is een grote opgave voor de komende jaren, zowel op het gebied van verduurzaming, grootschalige opwek van elektriciteit als de warmtetransitie. Hiervoor zijn reeds in de begroting middelen opgenomen en worden vanuit Rijksregelingen extra middelen beschikbaar gesteld. Vooral nog worden geen extra middelen nodig geacht.

T.b.v. de realisatie van onze opgave zal extra formatie en expertise op sommige gebieden ingehuurd moeten worden. Dat geldt met name voor de wijkuitvoeringsplannen die we samen met onze bewoners gaan opstellen, maar ook voor onderzoeken naar warmtenetten, en mogelijkheden van aqua- en geothermie.

Het rijk stelt diverse middelen ter beschikking. Voor de jaren 2023 t/m 2025 is een aanvraag gedaan (en ook toegekend) voor de CDOKE-regeling (Capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid) die bedoeld is voor de inhuur van expertise en formatie. Voor Heumen is voor 2023, 2024 en 2025 resp. € 320.858, € 323.769 en € 326.679 toegekend.

Warmtetransitie

Voor de warmtetransitie hanteren we de volgende uitgangspunten: maatregelen moeten realistisch en betaalbaar zijn voor iedereen, we starten met isoleren, beschikbaar en betrouwbaar richting de toekomst en samenwerken in de regio. We vinden het van belang dat zowel bij de energietransitie als de warmtetransitie iedereen mee kan doen. Juist inwoners met een lager inkomen zijn gebaat bij een lagere energienota en willen we ondersteunen. We hechten aan regionale samenwerking én ook aan eigen regio.

Het Rijk heeft middelen toegekend voor het toepassen van energiebesparende maatregelen in het kader van de bestrijding van energie-armoede en middelen uit het Nationaal Isolatieprogramma (samen € 232.696). Dit zijn geormerkte uitkeringen. Voor de uitvoering van het Klimaatakkoord in 2023 zijn eveneens in 2022 al middelen beschikbaar gesteld, maar dat is gebeurd in de vorm van een algemene uitkering (€ 168.149).

Het Nationaal Isolatieprogramma heeft inmiddels een verder uitwerking gekregen, waarbij het Rijk inzet op het isoleren van 2,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen. Gemeenten dienen hiervoor plannen in voor een lokale aanpak, en krijgen op basis daarvan gelden voor isolatiemaatregelen. In de eerste tranche is er Heumen € 315.360 beschikbaar. De aanvraag hiervoor wordt in het laatste kwartaal van 2023 gedaan.

Regionale Energie Strategie

In de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR AN) werken we samen aan het realiseren van duurzame energie via een Regionale Energie Strategie (RES). In de RES staat hoe we in onze regio van fossiele energie overschakelen op duurzame elektriciteit en duurzame warmte. Ook wordt in de RES gekeken naar de bijbehorende energie-infrastructuur. In de RES 1.0 hebben we afgesproken om in 2030 1,62 TWh duurzame elektriciteit op te wekken.

De volgende stap is het realiseren van de afspraken uit de RES 1.0 en het vertalen van de RES naar omgevingsbeleid. Hiervoor is verder onderzoek nodig: een Milieueffectrapportage (planMER). De planMER laat zien welke milieueffecten plaatsvinden wanneer de beoogde duurzame opwek uit het RES 1.0 wordt gerealiseerd. Zo kan zorgvuldig beargumenteerd worden waarom locaties voor duurzame energie opwek geschikt, geschikt te maken of ongeschikt zijn. Het startpunt van dit onderzoek is de RES 1.0. Het resultaat van het onderzoek komt in een rapport, de planMER. Deze is gereed en de uitkomsten van de planMER zullen worden verwerkt in de RES 2.0. De planMER is aanleiding voor gemeente Heumen om onderzoek te doen naar potentiële locaties voor de opwekking van windenergie, en als die er blijken te zijn, over te gaan tot het opstellen van windbeleid.

Regionale Adaptatie Strategie

We sluiten actief aan bij de Regionale Adaptatie Strategie (RAS). Bij de lokale uitwerking van de RAS kijken we waar we het meest kwetsbaar zijn voor klimaatverandering en hoe we deze kwetsbaarheid kunnen verminderen of wegnemen. Hierbij vinden we het belangrijk inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties te betrekken. Daarbij moet er aandacht zijn voor meer groen. We maken onderscheid tussen regionale doelstellingen en de lokale uitwerking daarvan:

* Regionaal werken we negen speerpunten uit. Deze speerpunten vormen een mix van bewustwording, laaghangend fruit, urgentie, onderzoek en het pakken van kansen. Omdat een gezamenlijke aanpak doelmatiger is en een vliegwieleffect kan hebben.

* Lokaal brengen we kwetsbaarheden in beeld. Door modellering van het watersysteem van Heumen zijn de kwetsbaarheden op het gebied van water in kaart gebracht. In het Beleidsplan water en riolering 2023-2027 zijn maatregelen in een meerjarenprogramma opgenomen die helpen de kwetsbaarheid voor water te verminderen. Deze maatregelen worden integraal in de openbare ruimte uitgevoerd. Dat wil zeggen dat ok gekeken wordt naar verbetering van groen en verharding ook groen worden meegenomen alsmede de 7 maatschappelijke thema's (zie ook IBOR).

* Met Hittekaarten hebben we om de kwetsbaarheden op het gebied van hitte inzichtelijk gemaakt. Deze kaarten worden gebruikt om richting te geven aan maatregelen tegen hitte die het meest effect hebben. Met de koeltekaarten wordt de afstand vanaf de verschillende wijken tot aan koele locaties inzichtelijk (bijvoorbeeld, gemeentehuis, winkelcentrum). Kwetsbare mensen die nog thuis wonen kunnen hier bij extreme hitte naartoe uitwijken. Organisatie van opvang moet in het Hitteplan worden uitgewerkt. We stellen ook een beleidsplan op, om onder andere integraal uitvoering te geven aan de klimaatadaptatiemaatregelen en stellen een beleidsplan op water en riolering op. Met beide plannen kunnen we mede uitvoering geven aan de klimaat-adaptieve maatregelen rondom water, droogte en hitte voor de komende vijf jaar.

2.2. Woningbouw

Woningbouw algemeen

De druk op de woningmarkt is sinds jaren enorm groot. Daar waar de Rijksoverheid zo'n 15 jaar terug nog dacht dat Nederland 'af' was wat woningbouw betreft, blijkt al jaren dat dit geenszins het geval is. Het tekort aan met name betaalbare woningen is sinds de wederopbouwperiode na de Tweede Wereldoorlog nooit zo groot geweest. Na de Randstad is de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen de regio waar de grootste tekorten zijn. De gemeente Heumen valt onder deze Groene Metropoolregio.

De gemeente Heumen heeft in 2017 de gemeentelijke Woonvisie vastgesteld, voorzien van een uitvoeringsprogramma. Al snel bleek dat dit uitvoeringsprogramma niet meer goed aansloot op de feitelijke ontwikkelingen zoals de toenemende druk en onstabiliteit op de woningmarkt. Op 20 februari 2020 heeft de gemeenteraad dan ook een nieuw woningbouwprogramma voor de gemeente vastgesteld. In 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Woondeal Arnhem Nijmegen waarbij de handen van 18 gemeenten ineen geslagen worden om de wooncrisis in onze regio aan te pakken. Nadien is het landschap van de woningmarkt wederom erg veranderd en heeft ook het Rijk ingegrepen om meer regie terug te pakken in de volkshuisvesting en ruimtelijke ordening. Dit heeft geleid tot een actualisatie van de regionale afspraken. Op 16 maart 2023 heeft uw raad ingestemd met de Woondeal 2.0. Daarin is een groot aantal afspraken gemaakt om de wooncrisis te verhelpen. Hierin is de omvang van de woningbouwopgave voor de regio en voor de afzonderlijke gemeenten opgenomen, is afgesproken dat minstens 2/3 van de nieuwbouwwoningen in het betaalbare segment moet worden gerealiseerd waarvan 30% in het sociale segment, is tevens opgenomen dat er beleid moet worden ontwikkeld voor specifieke aandachtsgroepen en dat er meer duurzaam en toekomstbestendig moet worden gebouwd om enerzijds de leefbaarheid van woonomgevingen te verbeteren en anderzijds een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstellingen. Daarnaast is besloten dat de Woondeal 2.0 het kader vormt voor het nader uit te werken lokale gemeentelijk woonbeleid. De afgelopen periode hebben wij hier nader uitwerking aan gegeven. Het resultaat daarvan, de beleidsnotitie Woonbeleid Gemeente Heumen 2024-2030, wat uw raad op 21 september 2023 heeft vastgesteld.

Door het vaststellen van de voorliggende beleidsnotitie Woonbeleid gemeente Heumen 2024-2030 en het bijbehorend woningbouwprogramma is uitvoering gegeven aan het raadsbesluit van 16 maart 2023 om de uitgangspunten van de Woondeal 2.0 uit te werken tot lokaal gemeentelijk woonbeleid.

Met het vaststellen van de voorliggende notitie is tevens uitvoering gegeven aan de opdracht van de raad om het woonbeleid te actualiseren met als doel aan te sluiten op de huidige ontwikkelingen op de woningmarkt en met als doel meer toekomstbestendig te zijn.

Kanaalzone

Het project Kanaalzone Malden is in 2022, in aansluiting op de verleende WBI-subsidie eind 2021, feitelijk gestart. Opdrachten zijn verleend voor onder andere de uitwerking van het stedenbouwkundig plan alsmede de diverse onderzoeken.

Ook het verplaatsten van het sportpark is als project gestart met een uitgebreide studie naar de meest haalbare locatie. De gemeenteraad heeft tot heden echter nog geen definitieve beslissing genomen of het sportpark naar de locatie Hatertseweg wordt verplaatst of dat een alternatieve locatie aan de andere zijde van het Maas-Waalkanaal toch de voorkeur verdient.

Hierdoor hebben de planologische voorbereidingen (onderzoeken en maken bestemmingsplan) voor zowel het nieuwe sportpark, als voor de Kanaalzone inmiddels vertraging opgelopen. De planning van de start van de realisatie van de woningen conform de WBI-beschikking staat daarmee inmiddels flink onder druk. Vooral nog wordt uitgegaan van een beslissing op het verplaatsen van het sportpark in het najaar van 2023, waarna de planologische voorbereidingen op volle snelheid kunnen worden doorgezet.

De budgetten opgenomen in de begroting en recent beschikbaar gesteld zijn voldoende om de planvorming op te pakken. Bij toekomstige voorstellen inzake zowel de Kanaalzone als het Sportpark zullen ook de financiële consequenties in beeld gebracht worden.

Vitaal Centrum Malden

Ten behoeve van het Programma Vitaal Centrum Malden heeft uw raad op 16 december 2021 het Masterplan vastgesteld. Het Masterplan omvat de toekomstige kaders voor de ontwikkelingen in het centrum van Malden en bestaat uit:

1. De ontwikkelingskaders voor de bouwontwikkelingen in het centrum van Malden.
2. Het schetsplan Centrumplan Malden dat als basis dient voor de verdere inrichting van de openbare ruimte van het centrumgebied. Het uitgangspunt is dat de uitvoering van de openbare ruimte gefaseerd zal plaatsvinden na de bouw van de diverse woningbouwontwikkelingen. Ten behoeve van de uitwerking worden ook gesprekken gevoerd met de Provincie Gelderland betreffende de HOV halte. Voor de gemeente Heumen is het van belang dat HOV gekoppeld wordt aan een goede doorstroming en goede ruimtelijke inpassing. Ten aanzien van de woningbouwontwikkelingen zijn 5 woningbouwprojecten opgenomen in het Programma Vitaal Centrum Malden (Muse, Kerk St. Antonius Abt, Steenuys, Kerkplein Noord en Raedstate). Alle projecten verkeren in verschillende stadia, zoals omgevingsvergunning en uitwerking ontwikkelstrategie. Ten aanzien van het algemene programma is voor Vitaal Centrum Malden in februari 2023 een financieringsaanvraag ingediend voor de Regio Deal ter hoogte van € 730.000. Tevens wordt de subsidieaanvraag Impulsaanpak Winkelgebieden (WI) uitgewerkt ten behoeve van de 3e tranche in het najaar van 2023. Uw raad heeft (bij de vaststelling van de kadernota 2024-2027) ingestemd met investeringsbereidheid van € 5.552.000. De eerste fase van de uitvoering kan gestart worden in Q1 2025 en betreft € 1.350.000. Het resterende bedrag van € 4.202.000 wordt in 2 termijnen ten laste gebracht van de jaarschijven 2026 en 2027. Ten behoeve van de uitwerking is een voorbereidingskrediet beschikbaar van € 150.000 verdeeld (2x € 75.000) over de jaarschijven 2024 en 2025. Dit krediet is t.b.v. projectleiding, projectondersteuning en verdere uitwerking.

2.3 Leefomgeving

Algemeen

Onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid voor de eigen leefomgeving. De openbare ruimte is voor iedereen. Dit betekent dat iedereen er gebruik van moet kunnen maken. De openbare ruimte moet dus ook zo veel mogelijk toegankelijk zijn voor inwoners met een beperking. Naast toegankelijkheid van onze openbare ruimte zijn biodiversiteit, veiligheid en mobiliteit belangrijke aandachtspunten bij de inrichting en beheer van onze leefomgeving.

Specifieke aandachtsvelden

** Het gebied Malden Noord.* We onderzoeken onder andere de mogelijkheden voor circulaire landbouw in samenhang met andere wensen en behoeften voor het gebied. Voor het gebied Malden Noord wordt in 2023 een gebiedsvisie opgesteld, die ziet op (circulaire) landbouw, natuurverbindingen, landschap, recreatie en ruimtelijke kwaliteit. Bij de gebiedsvisie hoort een uitvoeringsprogramma met daarin concrete maatregelen die de komende jaren zullen worden getroffen. Te denken valt aan: aanpassing van de gemeentelijke regelgeving om tegemoet te komen aan de vragen vanuit de (circulaire) landbouw om ruimte voor teeltondersteunende voorzieningen, de aanleg/subsidiëring van natuurelementen (heggen, hagen en poelen) en de verbetering van bestaande, en eventueel de ontwikkeling van nieuwe, recreatieve voorzieningen. Het uitvoeringsprogramma vormt de financiële uitwerking van deze maatregelen.

De verwachting is dat de Gebiedsvisie en het uitvoeringsprogramma in het najaar van 2023 gereed zullen zijn. Vanuit de gemeente Nijmegen is reeds toegezegd dat oor het uitvoeringsprogramma in ieder geval een bedrag van 30.000 euro beschikbaar wordt gesteld. De gemeente Heumen heeft dit nog niet gedaan omdat de Gebiedsvisie op moment van schrijven (zomer 2023) nog in ontwikkeling is (en dit het lastig maakt de exacte kosten te becijferen).

** Het oplossen van mobiliteitsoverlast.* De grotere mobiliteitsvraagstukken worden regionaal opgepakt binnen de samenwerking Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMRAN) en de deelopgave 'de verbonden regio'. De lokaal ervaren knelpunten spelen op de volgende locaties: Broekstraat, Schoonenburgseweg/Hoogstraat, Looistraat en de Rijksweg. Voor deze lokale knelpunten zoeken we naar passende oplossingen samen met de provincie Gelderland waarbij we met name nieuwe ontwikkelingen willen benutten.

** Verstedelijking, uitwerken voor Rijk van Nijmegen.* In de komende jaren gaan we verder aan de slag met het realiseren van de verstedelijkingsopgave zoals die staat beschreven in de Verstedelijkingsstrategie regio Arnhem Nijmegen. Het Verstedelijkingsakkoord, met daarin afspraken over realisatie en samenwerking met bijbehorende uitvoeringsgelden, is daarbij leidend. De periode 2023-2025 staat in het teken van het met de partners uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda. Hiervoor blijven de gebiedsuitwerkingen het vertrekpunt. Hierin komt te staan hoe de landschaps- en woningbouwplannen in de verschillende deelgebieden concreet gestalte kunnen krijgen. Toelichting Verstedelijking: De uitwerking van de verstedelijkingsstrategie is opgegaan in het Regio-arrangement. Het Regio-arrangement wordt in het najaar van 2023 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad van de gemeente Heumen. Op verschillende thema's/bouwstenen uit de Verstedelijkingsstrategie vindt er een nadere uitwerking plaats, bijvoorbeeld voor mobiliteit en de Groene Mal rondom Nijmegen. Daarnaast staan in het Regio-

arrangement uitwerkingen van de thema's landbouw en natuur. Deze thema's zijn toegevoegd vanwege de stikstofproblematiek. Ook op deze onderdelen vindt komende jaren verdere uitwerking plaats in samenspraak met Provincie, Rijk en Waterschappen. Voor de gemeenten in de Groene Mal rondom Nijmegen (Gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen) wordt nagedacht over het opstellen van een ontwikkelperspectief. In dit gebied spelen veel verschillende opgaven op het gebied van duurzame energie, de energie-infrastructuur, woningbouw, natuur, landbouw en recreatie. Via het ontwikkelperspectief kan worden uitgewerkt hoe hier in regionaal verband mee om kan worden gegaan. Op dit onderdeel vindt de komende jaren een nadere uitwerking plaats. Op het gebied van natuur en landschap werkt de gemeente Heumen samen met de buurgemeenten aan het vernieuwen van het Landschapsontwikkelingsplan (zie hierna).

* *Het vernieuwen van het LOP (Landschap Ontwikkelings Plan)* voor de komende 4 jaar voor de versterking van landschap, biodiversiteit en cultuurhistorie. Momenteel hebben gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen een gezamenlijk voorstel gedaan om samen een groene mantel rond Nijmegen te maken door verbindingen te maken tussen de groene zones. Een concrete uitwerking van het project, organiseren van financiering, afstemming met belanghebbenden en voorbereiden van de uitvoering zijn de volgende stappen. Daarnaast is het wachten op een besluit van de provincie over het ingediende subsidieverzoek hiervoor. Het nieuw op te stellen LOP biedt vanuit de gemeente Heumen input voor het verder te ontwikkelen regionale project "de Groene Mantel".

* *Riool*. Elke 10 tot 12 jaar wordt het hele vrij verval rioolstelsel in de gemeente geïnspecteerd. Na inspectie wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn voor een blijvende goede werking van het stelsel. Uit inspectie van de stelsels in Nederasselt en Overasselt blijkt dat 1320 meter in slechte staat is en maatregelen noodzakelijk zijn. Het relinen 1320 meter riolering in Overasselt en Nederasselt is hier de beste optie. Relinen is het aanbrengen van een soort kous aan de binnenzijde van de rioolbuis waarmee de levensduur van de buis met zestig jaar wordt verlengd. Deze techniek is goedkoper dan het uitgraven en vervangen van een rioolbuis. Er is een voorziening in de Rioolbegroting waarmee pieken in vervanging/relinen worden opgevangen.

* *Vervangen ondergrondse glas- en textielcontainers winkelcentrum Malden*. De ondergrondse glas- en textielcontainers bij het winkelcentrum zijn inmiddels meer dan vijftien jaar oud en uit een recente inspectie blijkt dat de containers in zodanig slechte staat zijn dat vervanging noodzakelijk is.

* *IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte)* De uitvoering van het beheer van de openbare ruimte is vastgelegd in het Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte gemeente Heumen 2024-2034 (Beleidsplan-IBOR). Het plan beschrijft hoe we komen tot een toekomstbestendig integraal beheer van de openbare ruimte. Zeven maatschappelijke thema's die voortvloeien uit gemeentelijk beleid vormen, naast wettelijke eisen en kwaliteitscriteria, het beleidskader waarbinnen de inrichting, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt uitgevoerd. De maatschappelijke thema's zijn: Sociale cohesie, Gezondheid, Biodiversiteit, Mobiliteit en toegankelijkheid, Klimaatadaptatie, Veiligheid en Duurzaamheid. Hierbij wordt ook de inclusieagenda betrokken. In het beleidsplan IBOR is een werkproces vastgelegd dat wordt gebruikt bij het opstellen van een meerjarenplanning voor onderhoud en vervanging. Daarnaast zijn in het beleidsplan ook de beeldkwaliteitsniveaus vastgesteld die worden gehanteerd bij het beheer van de openbare ruimte. Voor uitvoering van het beleidsplan IBOR is in de kadernota extra geld gevraagd voor onderhoud bomen (€ 25.000) en voor de invulling van de maatschappelijke thema's (€ 150.000).

* *Erfgoed*. Samen met het Erfgoedplatform hebben we een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren opgesteld wat we gezamenlijk realiseren en 2-jaarlijks evalueren. Ten behoeve van de acties uit het uitvoeringsprogramma zijn middelen nodig deze zijn opgenomen in de begroting. O.a. voor het behoud van de monumenten in onze gemeenten willen we acties opzetten ter stimulering van het behoud van de monumenten.

2.4 Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Wet Kwaliteitsborging (Wkb)

De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de complexere.

De gemeente Heumen heeft het proces voor vergunningverlening, toezicht en handhaving uitbesteed aan de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). De invoering van de Wkb heeft dus direct gevolgen voor de ODRN en de gemeente Heumen. Het aantal BRIKS-controles dat de ODRN uitvoert, zal namelijk afnemen. De invoering heeft ook gevolgen voor de inwoners en bedrijven van de gemeente Heumen. Omdat een deel van de bouwtoets (het technische gedeelte) niet langer door de gemeente maar door de (private) kwaliteitsborger wordt uitgevoerd, nemen de legesinkomsten af. Voor wat betreft handhaving blijft de gemeente bevoegd gezag. Evenals in de huidige situatie staan hier geen leges tegenover.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet (Ow) wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De Omgevingswet treedt, volgens de huidige verwachting, in werking op 1 januari 2024. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Hierdoor wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien.

De raad heeft in februari 2019 het 'Ambitie- en programmaplan implementatie omgevingswet' vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt. De visie uit dit document wordt vertaald in zes uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet. Kort samengevat: Ruimte aan initiatieven ('paradigmawisseling'), meer afwegingsruimte en maatwerk, integraliteit van beleid & werkprocessen, dienstverlening: inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal, verdergaande participatie, doorontwikkelen van digitalisering en informatisering.

In 2022 heeft uw raad al enkele besluiten genomen m.b.t. de Omgevingswet. Het proceskader voor de omgevingsvisie is in april 2020 door de raad vastgesteld. Het koersdocument omgevingsvisie (dat de inhoudelijk hoofdlijnen van de ontwerpvisie bevat) stond eind 2022 op de agenda. In 2023 werken we aan de omgevingsvisie en diverse acties ter voorbereiding van de implementatie van de Ow (o.a. opleiding personeel en toetsing processen/ DSO).

Naar verwachting wordt in het najaar 2023 de omgevingsvisie voor de gemeente Heumen vastgesteld. Daarmee is een integrale beleidsvisie voor de fysieke leefomgeving aanwezig met een breed maatschappelijk draagvlak voor de inhoud en de daaruit voortvloeiende opgaven.

Direct na de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan alle bestemmingsplannen van rechtswege op in één tijdelijk omgevingsplan. We werken stapsgewijs naar één definitief omgevingsplan voor het gehele grondgebied conform de bepalingen van de Omgevingswet. Het streven is om dit voor 2027 te bereiken.

Verbonden partijen

Voor de realisatie van de doelstellingen vanuit programma 2 hebben we een aantal samenwerkingsrelaties met de zogenaamde verbonden partijen. Het gaat hier om:

verbonden partij	Rechtsvorm	Programma
DAR	<i>Vennootschap</i>	Fysieke leefomgeving
MARN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
ODRN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
Regionaal bureau Toerisme	<i>Stichting</i>	Fysieke leefomgeving
VRGZ	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
VVE Maldensteijn	<i>Vereniging</i>	Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving

2.2. WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Duurzaamheid

Doel	Energie-opgave Heumen realiseren
Effecten	Energieneutraal in 2030 en klimaatneutraal in 2050
Inhoud	Uitvoeringsprogramma 2024-2027 opstellen en uitvoeren
Planning	2024 e.v.
Budget	Reguliere uren + regulier budget (waaronder Rijksmiddelen)

Doel	Zonnepark Teersche Sluis faciliteren/realiseren
Effecten	Versnellen van de verduurzaming in de gemeente Heumen middels zon
Inhoud	Afronden planologische procedure en besluitvorming
Planning	Eind 2023
Budget	Reguliere uren met externe ondersteuning

Doel	Regionale Energie Strategie (RES) RES 2.0
Effecten	Inhoudelijke afweging van strategie en zoekgebieden
Inhoud	Aan de hand van de uitkomsten van de planMER brengen we voor gemeente Heumen locaties voor de opwekking van windenergie in beeld. Tevens gaan we windbeleid opstellen.
Planning	Eind 2023 / Loop 24
Budget	Reguliere uren en bestaand budget (mogelijk tzt aanvullend afhankelijk van inhoudelijke keuzes)

Doel	Warmtevisie realiseren
Effecten	Bijeenkomsten per wijk/dorp om op duurzame alternatieven over te schakelen. In beeld brengen van warmtebronnen en mogelijke warmtenetten.
Inhoud	Mogelijkheden per wijk/dorp in beeld brengen
Planning	2024 e.v.
Budget	Reguliere uren en bestaand budget

Doel	Regionale Adaptatie Strategie (RAS)
Effecten	Maatregelen extreme droogte, hitte en wateroverlast, biodiversiteit
Inhoud	Regionale en lokale uitwerking conform daarvoor opgestelde programma
Planning	Inzetten op de regionale adaptatiestrategie en uitvoering lokale acties.
Budget	€ 22.000 en Reguliere uren

Woningbouw

Doel	Uitvoering woningbeleid 2024-2030
Effecten	De beschikbaarheid van voldoende duurzame woningen voor mensen in alle levensfasen en inkomensklassen.
Inhoud	Realisatie circa 1210 woningen fase 1 en 2
Planning	Het woningbouwprogramma voor de komende jaren voorziet in ontwikkeling van onder andere de volgende locaties: Malden (Kanaalzone, De Schoren, Veldsingel en diverse locaties in VCM), Overasselt (o.a. locatie Derks en Zilverberg)
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Kanaalzone realiseren
Effecten	Het beschikbaar hebben van locaties om ook op langere termijn te voorzien in de woningbehoefte.
Inhoud	Uitvoering conform raadsbesluiten met realisatie van 735 woningen Onderdeel hiervan is ook de uitplaatsingslocatie van Juliana
Planning	2024 e.v.
Budget	Aanvullend € 500.000 voor 2024

Doel	Vitaal centrum Malden
Effecten	Toekomstbestendig centrumgebied
Inhoud	De gemeenteraad heeft op 16 december 2021 het ruimtelijk kader vastgesteld. Uitvoering diverse projecten en herinrichting openbare ruimte.
Planning	2024 (planvorming) en later (uitvoering)
Budget	€ 5.552.000 (gefaseerd)

Leefomgeving

Doel	Gebiedsplan 'Kop van Malden' afronden en start van uitvoeringsprogramma
Effecten	Ontwikkeling gebiedsplan en realiseren projecten
Inhoud	Duidelijkheid omtrent toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden
Planning	2024 e.v.
Budget	Nader te bepalen

Doel	Oplossen Mobiliteitsoverlast
Effecten	Aanpak van lokale knelpunten; verbetering van de verkeersveiligheid; passende oplossingen voor aangedragen knelpunten
Inhoud	Broekstraat, Schoonenburgseweg/Hoogstraat, Looistraat en de Rijksweg.
Planning	Onderzoek en uitwerking 2024 en later
Budget	Reguliere uren

Doel	Regionale verstedelijkingsvisie, Uitvoeringsagenda en regio arrangementen
Effecten	Duidelijkheid omtrent 'koers' van deze regio en uitvoering projecten
Inhoud	Afspraken omtrent o.a. woningbouw, mobiliteit en landschapsontwikkeling
Planning	v.a. 2024
Budget	Reguliere uren en afhankelijk van besluitvorming aanvullende budgetten.

Doel	Doorontwikkeling landschapsbeleid
Effecten	Versterking landschap, biodiversiteit en cultuurhistorie
Inhoud	Vernieuwen van het LOP en de realisatie van projecten in samenwerking met diverse (vrijwillige) organisaties
Planning	2024
Budget	€ 30.000

Doel	Goede werking riolering
Effecten	Verlengen levensduur 1320 meter riool met 60 jaar
Inhoud	Relinen riool 1320 meter riool in Overasselt en Nederasselt
Planning	2024
Budget	€ 500.000

Doel	Inzameling huisvuil
Effecten	Brengvoorziening voor glas en textiel
Inhoud	Het vervangen van glas- en textielcontainers rond het winkelcentrum in Malden
Planning	2024
Budget	€ 84.000

Doel	Uitvoeren IBOR-plan
Effecten	Beleidsplan om integraal uitwerking te geven aan het dagelijks en planmatig onderhoud en vervanging op langere termijn van de openbare ruimte.
Inhoud	Het beleidsplan bevat de ambities voor het integraal beheer van onze openbare ruimte ten aanzien van de maatschappelijke thema's sociale cohesie, gezondheid, biodiversiteit, verstedelijking, klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie, veiligheid, mobiliteit en toegankelijkheid .
Planning	2024-2034
Budget	Extra budget voor de uitvoering van de maatschappelijke thema's van € 150.000

Wet Kwaliteitsborging (Wkb)

Doel	Bouwkwaliteit en bouwtoezicht verbeteren
Effecten	Meer private verantwoordelijkheden en kleinere rol overheid
Inhoud	Afstemming in regionaal verband met de ODRN.
Planning	2024 e.v.
Budget	Zie begroting ODRN

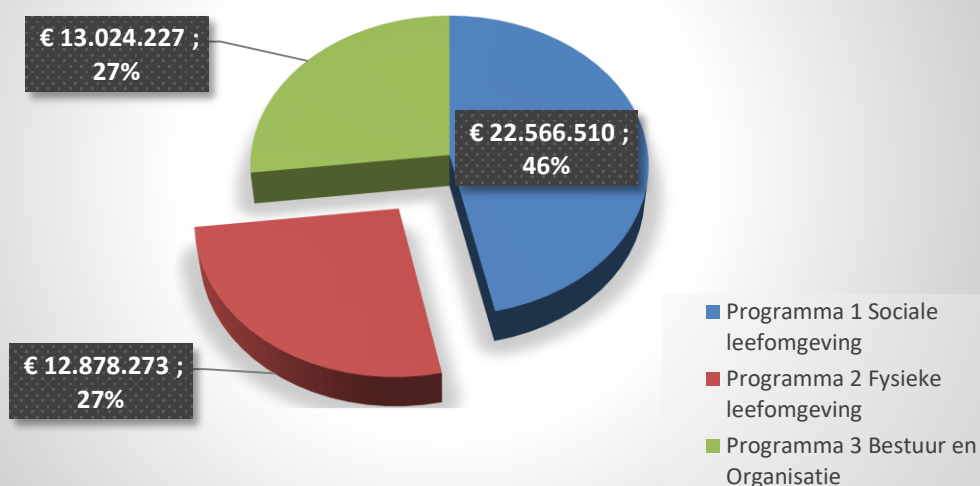
Omgevingswet

Doel	Uitvoering programmaplan Implementatie Omgevingswet
Effecten	Uitwerking van de verdere implementatie
Inhoud	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noodzakelijke activiteiten i.v.m. in werking treden wet per 1 jan 2024 uitvoeren 2. Vaststellen omgevingsvisie
Planning	2024 e.v.
Budget	Reguliere uren en regulier budget (extra budget tbv implementatie is beschikbaar conform kadernota 24-27)

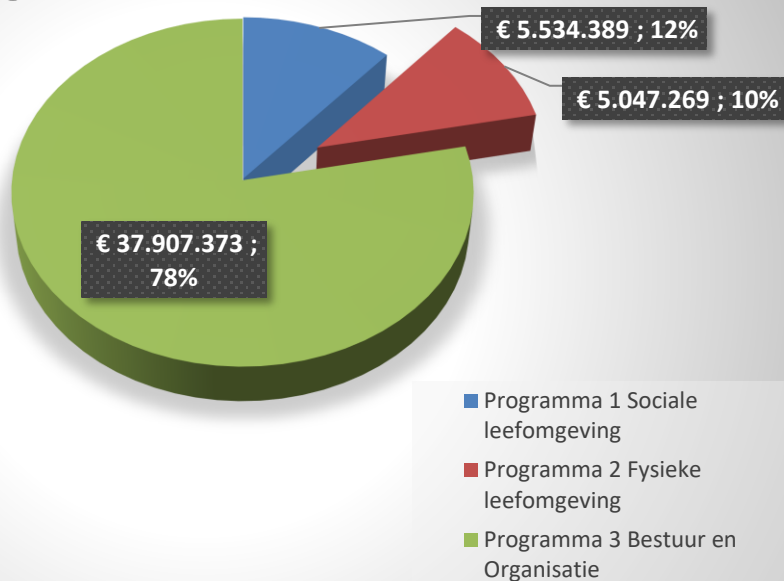
WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Lasten	-16.415.703	-15.138.159	-12.878.273	-12.726.233	-12.761.441	-12.954.123
Baten	10.057.197	7.998.898	5.047.269	5.179.375	5.221.557	5.257.041
Saldo	-6.358.506	-7.139.261	-7.831.004	-7.546.858	-7.539.884	-7.697.082

Lasten Programma

Baten Programma

Programma 2 Fysieke leefomgeving				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2024		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0030	Beheer overige gebouwen en gronden	-113.878	134.271	20.393
T1100	Crisisbeheersing en brandweer	-1.596.561	0	-1.596.561
T1200	Openbare orde en veiligheid	-654.863	7.251	-647.612
T2100	Verkeer en vervoer	-2.336.106	69.532	-2.266.574
T2200	Parkeren	-104.629	4.500	-100.129
T2500	Openbaar vervoer	-17.071	0	-17.071
T3300	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-159.435	53.500	-105.935
T3400	Economische promotie	-303.557	2.502	-301.055
T5400	Musea	-50.111	0	-50.111
T5500	Cultureel erfgoed	-119.706	30.063	-89.643
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.367.378	33.622	-1.333.756
T7100	Volksgezondheid	-55.274	0	-55.274
T7200	Riolering	-1.132.239	1.590.794	458.555
T7300	Afval	-1.548.694	1.971.989	423.295
T7400	Milieubeheer	-725.333	9.701	-715.632
T7500	Begraafplaatsen en crematoria	-72.359	84.150	11.791
T8100	Ruimtelijke ordening	-559.574	74.868	-484.706
T8200	Grondexploitatie (niet-bedrijv. terrein)	-171.586	178.196	6.611
T8300	Wonen en bouwen	-1.789.920	802.330	-987.590
Totaal		-12.878.273	5.047.269	-7.831.003

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid (reeds meegenomen in kadernota en ombuigingen). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen.

Nieuw beleid	Bedrag	Raming			
		2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Programmabegroting 2024-2027					
N846,voetgangers oversteekplaatsen en VRI			P.M.		
Integraal beheer Openbare ruimte		150.000	150.000	150.000	150.000
Cofinanciering LEADER programma		15.000	15.000	15.000	15.000
Erfgoedbeleid		15.000	15.000	15.000	15.000
Erfgoed projecten		20.000			
Vernieuwen wandelnetwerk		30.000			
Vitaal centrum Malden kapitaallasten				81.000	207.060
Vitaal centrum Malden voorbereidingskosten		75.000	75.000		
Opstellen nieuw LOP		30.000			

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Raming			
		2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Renovatie wegen*		800.000	800.000	800.000	800.000
Openbare verlichting*		226.425			
Rioolontstoppingsmachine*		7.500			
Investerings GRP 2022-2027*		929.650	726.200	745.486	
Vitaal centrum Malden			1.350.000	2.101.000	2.101.000

* Kapitaallasten van investering zijn meegenomen in de begroting 2024-2027

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Beheer natuurgrond Keersluis	90.046		8.040	82.006
Parkeergarage Brede school	64.900	8.500	3.500	69.900
Baten en lasten rioleringsstelsel	525.611		0	525.611
Exploitatiebijdrage riolering buitengebied	292.020		36.035	255.985
Vernieuwing verkeersinstallaties	94.756		94.756	0
Maatregelen klimaatakkoord	153.609		75.000	78.609
Omgevingswet	268.000		128.000	140.000
Erfpachtgronden de Laan 3	28.294	5.470	0	33.764
Erfpachtgronden de Laan 4	16.365	3.106	0	19.471
Erfpachtgronden de Laan 5	14.146	2.735	0	16.881
Erfpachtgronden de Laan 18-20	0	0	0	0
Erfpachtgronden de Laan 19-23	0	0		0
Erfpachtgronden de Laan 13-1	10.922	1.195	0	12.117
Erfpachtgronden de Laan 13-2	41.478	7.820	0	49.298
Erfpachtgronden de Laan 15	7.403	2.260	0	9.663
	1.607.550	31.086	345.331	1.293.305

Voorzieningen	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Onderhoud parkeergarage Maldensteijn	141.945	8.230	7.892	142.283
Meerjr. onderhoud molens	82.813	22.020	3.671	101.162
Meerjr. onderhoud kerken	143.117	3.773	433	146.457
Werkplaats Malden	19.154	3.250	2.500	19.904
Onderhoud Wegen	255.258	431.275	460.069	226.464
Onderhoud en egalisatie tarieven riolering	4.777.280	0	251.112	4.526.168
Egalisatie afvalstoffenheffing	0	1.650	0	1.650
	5.419.567	470.198	725.677	5.164.088

*Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

Programma 3 Bestuur en organisatie

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.1 Strategische visie 2030: 'Natuurlijk met iedereen'

De strategische visie 'Natuurlijk met iedereen' is in 2021 vastgesteld. Het is ons kompas gedurende 10 jaar en geeft richting aan de samenleving die we in 2030 willen zijn. De centrale doelstelling in deze richtinggevende visie is het zijn van een Heumense, inclusieve samenleving. De coalitie ziet deze visie als belangrijke leidraad: inclusie en vertrouwen vormen de pijlers voor alle beleid. De strategische visie is een hulpmiddel om integrale keuzes te maken en vormt een opdracht aan ons allemaal. De hoofdlijnen zijn:

Onze samenleving in 2030

Voor de toekomst van onze gemeente vinden we het belangrijkste dat iedereen die mee wil doen, dit ook kan en dat we elkaar helpen waar nodig. Dit doen we samen met zowel, inwoners, ondernemers als maatschappelijke organisaties. Wij hebben lokale voorzieningen die levensvatbaar en voor iedereen bereikbaar zijn. De lokale voorzieningen, waar veel inwoners gebruik van maken en waar inwoners zich voor inzetten, kunnen blijven bestaan, mede dankzij de inzet van vele vrijwilligers en een rijk verenigingsleven. Voor de inwoners die het nodig hebben, voor even of langer, staan we als gemeente klaar. Zodat ook zij deel kunnen nemen aan de samenleving. We gaan voor een inclusieve samenleving. Dit is ons doel en daar zetten we ons vol voor in. Hiervoor doen we meer dan onze wettelijke verplichtingen. Daarnaast kenmerkt onze gemeente zich door groen, duurzaam en veilig. Voor deze kenmerken doen we alleen wat wettelijk noodzakelijk is.

De rol van de gemeente in 2030

Wij zijn als gemeente betrouwbaar, open en eerlijk. We zetten ons actief in om ervoor te zorgen dat iedereen in onze gemeente mee kan doen. Voor onze kenmerken geven we ruimte aan inwoners en partners om aan de slag te gaan. Bij het kiezen van onze rol staat het maatschappelijk belang centraal en kijken we wat nodig is.

De rol van partners in 2030

Samenwerking met inwoners en partners is belangrijk. Samen zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen in onze samenleving. Daarom gaan we graag samen met inwoners en partners aan de slag, zodat we elkaars kennis en kunde kunnen gebruiken. Daarnaast werken we als gemeente intensief regionaal samen. Deze samenwerking draagt bij aan ons voorzieningenniveau en de kwaliteit van de Heumense samenleving als zelfstandige gemeente. De uitwerking van de strategische visie vindt plaats binnen de verschillende gemeentelijke domeinen.

3.2 (Digitale) dienstverlening

Als zelfstandige gemeente wil de gemeente Heumen goede dienstverlening kunnen bieden aan haar inwoners, nu en in de toekomst.

Er staat gemeenten op het gebied van de Digitale Dienstverlening heel wat te wachten. Er moeten maar liefst dertien Europese digitale wetten binnen drie jaar zijn geïmplementeerd. Dit betekent een heuse digitale transformatie. Deze transformatie ziet in korte termijn op uiteenlopende maar gerelateerde terreinen als kunstmatige intelligentie, databeheer, cybersecurity en digitale identiteiten. De wetten hebben impact op o.a. beveiliging en privacy, op de interne en externe communicatie, op organisatie en bestuur, op het personeelsbestand en op de informatievoorziening. Gemeenten krijgen daar ondersteuning bij en een regionale samenwerking draagt daar wezenlijk aan bij. Maar gemeenten zijn uiteindelijk zelf verantwoordelijk en het vraagt ook digitaal leiderschap.

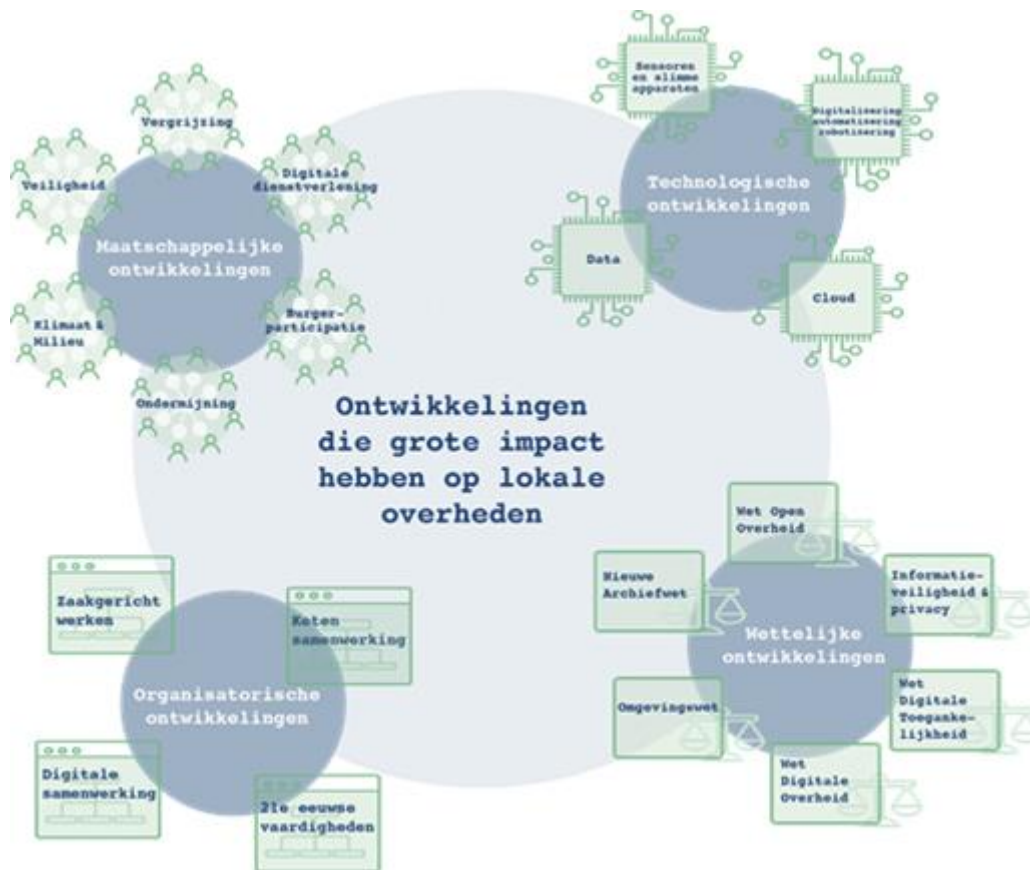
Proactieve dienstverlening

Inwoners die problemen ervaren met financieel rondkomen zullen gebaat zijn bij innovatie in dienstverlening. Dat betekent dat complexe regelingen meer inzichtelijk gemaakt moeten worden. Nieuwe technologie zoals apps die die bewoners en ondernemers transparantie biedt in regelingen die er zijn, toegespitst op hun situatie, geeft de nodige steun in waar men recht op heeft.

Dat betekent dat de gemeente:

- Proactief luistert naar de inwoner, laat weten wat ze met vragen doet en vragen die steeds terugkeren aangrijpt als een kans voor continue verbetering van de eigen dienstverlening;
- Dienstverlening aanbiedt die (digitaal) toegankelijk en gebruiksvriendelijk is, en bovendien dat iedere inwoner die persoonlijke aandacht nodig heeft die kan krijgen.
- Samenwerkt en afstemt met onze (keten)partners .

We hebben continue te maken met maatschappelijke, technologische, organisatorische en wettelijke ontwikkelingen, die van invloed zijn op onze (digitale) dienstverlening. (zie schema).

Op maat gesneden dienstverlening die toegankelijk en snel is, zorgt dat inwoners gemakkelijk in hun behoeften kunnen voorzien en zelfredzaam zijn. Dat schept ruimte voor persoonlijk en betekenisvol contact voor diegene die dat nodig hebben, omdat ze met een ingewikkeld probleem zitten of er zelf niet uitkomen. Zo biedt de gemeente elke inwoner de dienstverlening die hij nodig heeft: zowel digitaal als ook in passend persoonlijk contact.

Alle inwoners, bezoekers en bedrijven mogen van ons als gemeente een hoge standaard van dienstverlening verwachten, maar enkele doelgroepen verdienen de komende jaren speciale aandacht. Van alle Nederlanders beschikt bijna 30 procent over beperkte of geen internetvaardigheid. In een samenleving die in hoog tempo digitaliseert, mogen zij niet afhaken.

Ook bedienen we de inwoners die 'online' zijn. Zij beschikken over een pc, een laptop of kunnen het internet op via mobiele telefoon of tablet. Deze inwoners staan positief tegenover digitale dienstverlening van de overheid. Het is voor hen een vanzelfsprekendheid dat ook de gemeente digitale diensten verleent. Dit betekent nog niet dat zij er massaal gebruik van maken.

Het belang van de inwoners zit hem in de keuze en het gemak. Een digitaal kanaal dat 24 uur per dag, zeven dagen in de week gebruikt kan worden, zullen zij vaker kiezen als zij op die manier gemakkelijk antwoord krijgen op vragen of een dienst sneller ontvangen. Geen antwoord krijgen is erg vervelend. Een van de grootste ergernissen van inwoners is van het kastje naar de muur te worden gestuurd en steeds dezelfde gegevens te moeten overleggen. Digitale dienstverlening is er juist op gericht om dit te voorkomen. Gegevens één keer vastleggen en deze in de dienstverlening aan de inwoner steeds opnieuw gebruiken.

Daarnaast is digitale dienstverlening voor de overheid, net als voor het bedrijfsleven, van strategisch belang. De overheidsorganisatie van de toekomst kan niet zonder. Slimme inzet van ICT maakt digitale dienstverlening sneller, onbureaucratiseert, ontschot, maakt integraal werken mogelijk, kan inwoners beter bedienen en is uiteindelijk goedkoper.

3.3 Communicatie

Bij de bestuursstijl van het college past breed maatschappelijk draagvlak. "We zijn een betrouwbare en transparante overheid in ons handelen en we leggen aan de gemeenschap verantwoording af. Vanuit diversiteit voeren we de dialoog en vanuit goede verhoudingen werken we samen." We willen actief in gesprek blijven met de raad en inwoners over nieuwe ontwikkelingen die zich tijdens de raadsperiode voordoen. (Coalitieakkoord: bestuursstijl)

Met onze gemeentelijke communicatie ondersteunen we de strategische doelstellingen van bestuur enerzijds en de dienstverlening aan onze inwoners anderzijds. We vinden het belangrijk dat onze communicatie in ieder geval verbindend, begrijpelijk, deskundig en actief is. Alle vertegenwoordigers van de gemeente, raad, college en ambtenaren, vormen samen voor inwoners één organisatie; we nemen deze karakteristieken mee als uitgangspunt bij de communicatie vanuit alle gelederen. We willen met onze communicatie zoveel mogelijk inwoners bereiken en betrekken, zo dragen we bij aan een inclusieve samenleving, waarin iedereen kan meedoen.

In onze communicatie zijn we toegankelijk: we gebruiken begrijpelijke taal (B1-niveau), we communiceren via diverse kanalen (website, digitale nieuwsbrief, sociale media, beeld, gemeentepagina) en het is duidelijk voor inwoners hoe zij zelf in contact kunnen komen met de gemeente. Ook zijn we proactief in het informeren van onze inwoners over gemeentelijke ontwikkelingen, belangrijke projecten en ook kleinere lokale onderwerpen die de belangstelling van onze inwoners hebben.

De Wet digitale overheid stelt verplicht dat gemeenten (en andere overheidsinstanties) voldoen aan digitale toegankelijkheidseisen. In 2023 hebben we een toegankelijkheidsverklaring laten opstellen en zal het college in kwartaal 4 van 2023 de prioriteiten op dit vlak voor 2024 bepalen.

3.4 Toekomst van Heumens werken

We willen een toekomstbestendige organisatie zijn, die een goede kwaliteit van dienstverlening voor inwoners en bestuur kan bieden én een aantrekkelijke werkgever is. Uit de ontwikkelingen om ons heen leren we dat de manier waarop we zijn georganiseerd en (samen-)werken moet blijven doorontwikkelen om ons werk goed te kunnen blijven doen. Daarnaast heeft de coronacrisis ons geleerd dat we ons werk ook op

De komende jaren blijven we aan de slag met de ontwikkeling van onze organisatie. We werken verbindend, oplossingsgericht en vanuit de kernwaarden: vertrouwen, eigenaarschap en plezier beleven aan samen leren en een goed resultaat. Het uitgangspunt blijft daarbij, dat de gemeentelijke organisatie op een effectieve manier de verbinding blijft leggen tussen inwoners, ondernemers, partners, bestuurders en medewerkers. Medewerkers doen goed en plezierig hun werk: thuis, op kantoor of elders. Onderwerpen waarmee we aan de slag zijn: onderlinge afstemming, maatwerk, duurzaam vitaal werken, samen leren, zorgen voor goede huisvesting en voor goede faciliteiten op kantoor en bij het werken op afstand. We versterken daarbij de basis waar nodig en verbeteren en ontwikkelen van daaruit verder. Voor deze ontwikkeling van de organisatie is er een dynamische agenda 2021-2024 gemaakt.

De krapte op de arbeidsmarkt is van invloed op onze organisatie; het is niet meer vanzelfsprekend dat vacatures snel kunnen worden ingevuld op het gewenste niveau. Ook ontstaan er meer kansen op de arbeidsmarkt voor medewerkers en zien we een grotere uitstroom hierdoor. Het is dan ook van belang dat we investeren in de werving van nieuwe medewerkers en onze eigen medewerkers weten te binden en boeien.

In het kader van Binden en Boeien is in 2023 is een medewerkeronderzoek gedaan en wordt er in kwartaal 4 op basis van de uitkomsten een plan van aanpak opgesteld gericht op de verdere ontwikkeling van de organisatie op dit vlak. De leidinggevenden voeren dan ook gesprekken met de medewerkers over de individuele resultaten en de afdelingsresultaten. In 2024 wordt aan de speerpunten van de organisatie, per afdeling en per medewerker verder vorm gegeven.

3.5 Samenwerking

Het Rijk en de provincie richten zich meer en meer op regionale vormen van samenwerking. Door arrangementen, deals en programma's maken Rijk en provincie afspraken met gemeenten over de aanpak van maatschappelijke opgaven en de financiering hiervan. De gemeente Heumen zal moeten aanhaken op deze ontwikkeling om grootschalige ontwikkelingen op het gebied van gebiedsontwikkeling, duurzaamheid, mobiliteit en economische activiteiten mogelijk te blijven maken.

Daarnaast wordt regionale samenwerking op uitvoering steeds belangrijker. Niet alleen om grootschalige opgaven te realiseren, maar ook door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt en het vast kunnen houden van de benodigde kwaliteit en kosten voor de uitvoering.

In het kader van deze regionale samenwerking richten we ons vooral op het Rijk van Nijmegen en – op grotere schaal- de regio Arnhem-Nijmegen. Op dit moment ligt de focus op het verstevigen van de samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen, de Groene Metropoolregio. We moeten ons als gemeente Heumen nadrukkelijker gaan positioneren in deze samenwerkingen, waarbij we niet uit het oog verliezen om lokaal te organiseren wat voor inwoners van direct van belang is.

3.6 Financiën

Een belangrijk financieel uitgangspunt is een sluitende meerjarenbegroting. De structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. Beide zijn reëel geraamd. We willen ervoor zorgen dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft. We hanteren een verantwoord en behoedzaam financieel beleid. We monitoren de financiële ontwikkelingen met twee-maandelijks rapportages.

In de voorliggende begroting hebben we de financiële consequenties uit het coalitie-akkoord, de meicirculaire en de kaderbrief 2024 verwerkt. Het college is erin geslaagd een sluitende begroting én meerjarenraming samen te stellen.

We blijven in staat om lokale dienstverlening aan onze inwoners op voldoende niveau uit te voeren. Voor onze toekomstbestendigheid is het cruciaal dat we een voorzieningenniveau dat past bij de omvang van onze gemeente, op peil kunnen houden.

3.7 Veiligheid, handhaving en ondermijning

Onze gemeente heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. We willen dat inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen in de gemeente Heumen én dat gezien wordt dat er wordt opgetreden bij bedreigingen en incidenten. De afgelopen acht jaren hebben wij samen met de andere gemeenten van Tweestromenland middels een intergemeentelijk integraal veiligheidsplan de prioriteiten gesteld waarop wij de afgelopen jaren hebben geacteerd. Hiermee zijn mooie resultaten behaald. Om deze aanpak de komende vier jaar door te zetten, hebben wij in gezamenlijkheid met onze partners een nieuw intergemeentelijk veiligheidsplan 2023-2026 geformuleerd met het motto "Samen veilig vooruit". We streven namelijk in gezamenlijkheid met onze partners (gemeenten, politie en openbaar ministerie) naar een doeltreffende aanpak van de diverse veiligheidsproblematieken.

De onderwerpen die geprioriteerd zijn betreffen ondermijning, digitale veiligheid, zorg en veiligheid, veilig verkeer en maatschappelijke ontwikkelingen en langdurige crises. Daarnaast hebben we ook een drietal aanvullende lokale thema's waar we de komende jaren aandacht aan willen blijven besteden. Dit zijn aanpak veilig buitengebied, jongerenoverlast en zorg en veiligheid.

Groene BOA

De aanpak van ondermijning vraagt om permanente inzet. Met het aanstellen van een groene boa, gebaseerd op cofinanciering van het ministerie van Justitie en Veiligheid, provincie Gelderland, de Wildbeheerseenheid en de gemeente Heumen, krijgen we toezicht in het buitengebied in onze gemeente en hopen we de problematiek met overlast en criminaliteit in het buitengebied tegen te kunnen gaan.

Uitbreiding BOA-capaciteit

De afgelopen jaren is de BOA-capaciteit binnen onze gemeente meer onder druk komen te staan o.a. door toegenomen inzet op ondermijning. Een goed georganiseerde toezicht- en handhavingsfunctie is een vitale basisvoorziening voor een samenleving. De extra BOA capaciteit is noodzakelijk om o.a. de uitvoering van de geprioriteerde veiligheidspeerpunten in de toekomst te kunnen blijven borgen, voor extra buitentoezicht (gebruik van openbare ruimte bij bouwactiviteiten) en toezicht bij evenementen.

Uitbreiding juridische handhavingscapaciteit

In deze begroting zijn extra middelen opgenomen voor zowel de verhoging van de structurele handhavingscapaciteit als voor de incidentele handhavingscapaciteit.

Structureel is voor juridische handhavingscapaciteit (gericht op het omgevingsrecht) extra € 100.000 beschikbaar. Daarnaast is voor het wegwerken van de huidige handhavingslijst voor de komende 3 jaar jaarlijks € 100.000 beschikbaar

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

3.2 (Digitale) dienstverlening

Doel	We willen de burger en de ondernemer zo'n toegankelijke dienstverlening bieden dat ze de meeste zaken ofwel probleemloos zelf kunnen regelen ofwel via passend persoonlijk contact. We zorgen voor continue verbetering van de toegankelijkheid van zowel onze fysieke dienstverlening als onze digitale dienstverlening via de website.
Effecten	Digitaal is de dienstverlening zo gebruiksvriendelijk dat burgers en ondernemers hier uit zichzelf voor kiezen, omdat het hen de minste tijd en inspanning kost. Voor wie er op internet niet uitkomt, is er altijd passend, persoonlijk contact onder handbereik.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Actualiseren dienstverleningsconcept • Optimaliseren van de fysieke dienstverlening • Uitbreiding digitale formulieren op gemeentelijke website • Ontwikkeling en implementatie van digitale diensten • Kwalitatief onderzoek naar klanttevredenheid
Planning	2024
Budget	€ 650.000 voor interne verbouwing en inrichting Publieksruimten (investeringskrediet, kadernota)

3.3 Communicatie

Doel	We zijn een betrouwbare en transparante overheid in ons handelen en we leggen aan de gemeenschap verantwoording af. We ondersteunen met onze communicatie de strategische doelstelling van bestuur en organisatie. We zijn proactief in het informeren van onze inwoners over gemeentelijke ontwikkelingen, belangrijke projecten en kleinere intermenselijke onderwerpen.
Effecten	Door de inzet van onze digitale communicatiemiddelen / sociale media, als aanvulling op bestaande communicatiemiddelen, hebben we een groter bereik met onze communicatie. Inwoners praten en denken vaker mee over het gemeentelijk beleid en de uitvoering; dit wordt voor hen eenvoudiger door het gebruik van de digitale communicatiemiddelen.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • We actualiseren onze website (continu proces), t.b.v. digitale dienstverlening en toegankelijkheid (structuur, leesbaarheid, aantrekkelijkheid). • We monitoren het gebruik van en de feedback op de website van de gemeente Heumen: we verbeteren onze website op basis hiervan (continu proces). • We werken aan de digitale toegankelijkheid, op basis van de in 2023 gestelde prioriteiten. • We breiden de inzet van sociale media uit; we stimuleren actief de deelname van inwoners aan de digitale nieuwsbrief, we benutten vaker facebook, en zetten in op instagram als extra sociaal medium.
Planning	2024 e.v.
Budget	Regulier budget. Kosten voor acties t.b.v. digitale toegankelijkheid zijn nog niet bekend en zijn afhankelijk van de nog te bepalen acties. Daarnaast reguliere ambtelijke uren en mogelijk ook inhuur van expertise.

3.4 Toekomst van Heumens werken

Doel	Aanpassing gemeentehuis i.v.m. dienstverlening aan inwoners en hybride en flexibel werken.
Effecten	De publiekszone krijgt een open uitstraling en bieden de mogelijkheid om rustig en veilig samen te werken.
Inhoud	Het gemeentehuis passen wij aan voor de gewenste, naar buiten toe gerichte en flexibele uitvoering van onze taken. In 2023 hebben we aanpassingen gedaan om de Heumense manier van werken te faciliteren en verbeteringen m.b.t. veiligheid en dienstverlening te realiseren. De tweede fase van de verbouwing richt zich op de dienstverlening aan de inwoners en een open en toegankelijke uitstraling.
Planning	2024
Budget	Hiervoor is €650.000 opgenomen in de begroting (zie ook onder dienstverlening).

Doel	Voldoende kwantitatieve en kwalitatieve bezetting in het belang van de kwaliteit van dienstverlening. Heumen is een aantrekkelijke werkgever voor huidige en toekomstige medewerkers.
Effecten	De organisatie is in staat om een tijdige en kwalitatieve dienstverlening te bieden aan bestuur en inwoners. De medewerkers zijn gemotiveerd en betrokken, ze voelen zich gezien en gehoord, er is tijd en aandacht voor hun ontwikkeling.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> Door krapte op de arbeidsmarkt zijn er meer inspanningen nodig om voldoende en gekwalificeerde medewerkers in huis te halen en te houden. We verrichten meer activiteiten voor de werving van nieuwe medewerkers, er is vaker tijdelijke inhuur nodig, we leiden medewerkers zelf op (training on the job, externe opleidingen, traineeships). Ook kijken we naar de mogelijkheden om in samenwerking met andere gemeenten vacatures in te vullen of medewerkers op te leiden. Voor het binden en boeien is het gesprek tussen leidinggevende en medewerkers essentieel. In 2024 wordt vervolg gegeven aan de uitkomsten van het medewerkersonderzoek dat in 2023 is uitgevoerd.
Planning	2024 e.v.
Budget	Budget voor het binden en boeien van medewerkers (€100.000 per jaar).

3.5 Samenwerking

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Doel	Verstevigen van het profiel en de samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.																					
Effecten	Het opdrachtgeverschap van de samenwerking is helder. De gemeente is goed aangesloten en draagt bij aan de opgaven in de regio Arnhem-Nijmegen. Deze opgaven betreffen: Groene groeiregio, Productieve regio, Verbonden regio, Circulaire regio en Ontspannen regio.																					
Inhoud	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is de opvolger van de Stadsregio Arnhem Nijmegen en het Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Arnhem-Nijmegen. In 2020/2021 heeft de Groene Metropoolregio gewerkt aan een regionale visie en een regionale agenda met daarin 5 opgaven. Het algemene doel is het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter van onze bijzondere regio. De opgaven bevinden zich vooral in het fysieke domein: woningbouw, landschap & natuur, circulariteit, economie, toerisme en mobiliteit. Maar ook samenwerking op het gebied van cultuur is een aandachtsveld. Voor de jaren 2023 en 2024 is er een nieuwe agenda opgesteld.																					
Planning	Het gehele jaar 2024																					
Budget	<p>Voor de Groene Metropoolregio is in de begroting een bijdrage van € 161.950 voor 2024 opgenomen. De bijdrage aan Groene Metropoolregio is € 9,55 / inwoner (incl. bijdrage The Economic Board). Deze bijdrage is structureel en betreft bijdragen voor het Regiobureau, voor The Economic Board en voor de 5 opgaven waaraan Heumen deelneemt.</p> <p>Per onderdeel betreft het de volgende bijdragen: (NB: de berekening is op basis van het aantal inwoners per 2023 en zal nog bijgesteld worden op basis van het inwoneraantal per 2024)</p> <table> <tr> <td>Regiobureau</td> <td>€ 45.509</td> <td>€ 2,71 / inwoner</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage Economic Board</td> <td>€ 16.793</td> <td>€ 1,00 / inwoner</td> </tr> <tr> <td>Verbonden regio</td> <td>€ 26.533</td> <td>€ 1,58 / inwoner</td> </tr> <tr> <td>Productieve regio</td> <td>€ 17.633</td> <td>€ 1,05 / inwoner</td> </tr> <tr> <td>Circulaire regio</td> <td>€ 26.197</td> <td>€ 1,56 / inwoner</td> </tr> <tr> <td>Ontspannen regio</td> <td>€ 10.083</td> <td>€ 0,66 / inwoner</td> </tr> <tr> <td>Groene groeiregio</td> <td>€ 16.625</td> <td>€ 0,99 / inwoner</td> </tr> </table>	Regiobureau	€ 45.509	€ 2,71 / inwoner	Bijdrage Economic Board	€ 16.793	€ 1,00 / inwoner	Verbonden regio	€ 26.533	€ 1,58 / inwoner	Productieve regio	€ 17.633	€ 1,05 / inwoner	Circulaire regio	€ 26.197	€ 1,56 / inwoner	Ontspannen regio	€ 10.083	€ 0,66 / inwoner	Groene groeiregio	€ 16.625	€ 0,99 / inwoner
Regiobureau	€ 45.509	€ 2,71 / inwoner																				
Bijdrage Economic Board	€ 16.793	€ 1,00 / inwoner																				
Verbonden regio	€ 26.533	€ 1,58 / inwoner																				
Productieve regio	€ 17.633	€ 1,05 / inwoner																				
Circulaire regio	€ 26.197	€ 1,56 / inwoner																				
Ontspannen regio	€ 10.083	€ 0,66 / inwoner																				
Groene groeiregio	€ 16.625	€ 0,99 / inwoner																				

Doorontwikkeling samenwerking regio Rijk van Nijmegen

Doel	Herijken van de samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen.
Effecten	Voldoende invloed (sturingsmogelijkheden) van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen in het Rijk van Nijmegen. De invoering van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de periode juli 2022-juli 2024 moet hiertoe een bijdrage leveren. Zicht op (strategische) onderwerpen die een gezamenlijke agenda vormen in het Rijk van Nijmegen.
Inhoud	Bij de oprichting van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen in 2015 is een bestuurlijk Platform opgericht om de samenwerking tussen gemeenten in het Rijk van Nijmegen te stimuleren en faciliteren. Inmiddels ontmoeten de colleges in het Rijk van Nijmegen elkaar 2 keer per jaar om de samenwerking te versterken. In 2022 is een aanzet gemaakt voor een (strategische) agenda waaraan in 2023 uitvoering zal worden gegeven. Een van die onderdelen is de invoering van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen die een bijdrage moet leveren aan het vergroten van de democratische legitimiteit (sturingsmogelijkheden).
Planning	Het gehele jaar 2023
Budget	Reguliere ambtelijke uren (gemiddeld 8 uur per week)

3.6 Financiën

Doel	Maatregelen treffen waarmee we zorgen dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft
Effecten	In de toekomst zijn we nog steeds in staat onze lokale dienstverlening aan inwoners op voldoende niveau uit te voeren en is ons voorzieningen niveau op peil en passend bij de omvang van onze gemeente.
Inhoud	We hanteren de volgende financiële afwegingen bij onze beleidskeuzes en de beleidsuitvoering: <ul style="list-style-type: none"> • de gebruiker betaalt • we ontzien onze inwoners in een kwetsbare positie (gebrek aan sociaal netwerk en/of zeer laag inkomen). Voor hen doen we wat nodig is. • onze financiële last berekenen we door aan de betreffende verbonden partijen. Daar sturen we op. • door het rijk overgedragen taken voeren we uit van de door het rijk daarvoor verkregen middelen; dat budget vormt de grens van de uitgaven. Mogelijk ontstaan er daardoor wachtlijsten; dit vraagt om goede sturing. • investeringen in duurzaamheid moeten worden terugverdiend door de besparingen die de investeringen opleveren (o.a. bij verduurzaming van maatschappelijk vastgoed).
Planning	gedurende het jaar (in zowel 2024 en 2025)
Budget	ambtelijke uren

3.7 Veiligheid, handhaving en ondermijning

Doel	Integrale veiligheid
Effecten	Veiligheid of veiligheidsbeleving van inwoners wordt vergroot
Inhoud	We geven uitvoering aan het intergemeentelijk uitvoeringsprogramma Tweestromenland. De basis hiervoor vormt het nieuw Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.
Planning	Uitvoering 2024
Budget	Regulier budget

Doel	Ondermijning
Effecten	Ondermijningscriminaliteit zichtbaar maken en gezamenlijk tegengaan
Inhoud	We geven uitvoering aan de prioriteiten van ondermijning opgenomen in het uitvoeringsplan Tweestromenland 2023-2024. We werken gezamenlijk aan casuïstiek aan de hand van signalen en integrale controles. We communiceren tijdig en helder over ondermijning naar inwoners en bestuur. We geven uitvoering aan de aanpak Veilig Buitengebied.
Planning	Uitvoering 2024
Budget	Regulier budget

Doel	Veiligheid & Zorg
Effecten	Voorkomen van overlast en criminaliteit door kwetsbare personen 'weerbaarder' te maken en hen toe te leiden naar passende zorg.
Inhoud	Verbinding tussen veiligheid en zorg (ook bestuurlijk) nog verder versterken. Verankering vroegtijdige afstemming sociaal domein en veiligheid. Heldere communicatie richting inwoners of hulpbehoevende waar men met welke hulpvraag terecht kan.
Planning	Uitvoering 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Crisisbeheersing
Effecten	Versterken van samenwerken en afstemming
Inhoud	Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) van zowel de lokale als de regionale functies in de crisisorganisatie. Implementeren van het project 'Toekomstbestendige Bevolkingszorg'. Uitvoering geven aan het Regionaal Beleidsplan 2024-2027. Flexibilisering van de crisisorganisatie.
Planning	Uitvoering 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren

3.8 Financiën en bedrijfsvoering

Met dit hoofdstuk geven we inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Zo kan door raad, college en organisatie gestuurd worden op een efficiënte bedrijfsvoering en kan een goede afweging worden gemaakt over bestuurlijke ambities en de daarvoor beschikbare middelen.

Programma 3 bevat naast de taakvelden Bestuur en Overhead de zogeheten 'Algemene dekkingsmiddelen'. Bedoeld worden de inkomsten van onze gemeente die niet direct aan programma 1 of 2 kunnen worden toegerekend. Concreet gaat het over de inkomsten uit treasury, onroerende zaakbelasting, hondenbelasting en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Ook de algemene baten en lasten komen in dit onderdeel aan bod. In de Paragrafen financiering (treasury), bedrijfsvoering (overhead) en lokale heffingen worden deze onderwerpen verder uitgediept.

Ook in de komende jaren is een gezonde financiële positie het uitgangspunt voor ons financieel beleid. Wij beogen een begroting die structureel en reëel in evenwicht is en waarin onvoorziene incidentele tegenvallers incidenteel worden opgevangen. Het is van belang dat we een goed weerstandsvermogen behouden, zodat we de financiële risico's die we als gemeente lopen kunnen opvangen (zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing). Vanuit een gezonde financiële positie kan een goede afweging worden gemaakt over bestuurlijke ambities en de daarvoor beschikbare middelen.

Algemene lasten en baten

Jaarlijks worden er lasten en baten begroot die vooraf nog niet kunnen worden toegerekend aan de diverse taakvelden van de begroting. Deze zogeheten 'stelposten' dienen ter compensatie of egalisatie van toekomstige lasten en baten. Voor de vier komende begrotingsjaren zijn de volgende budgetten als stelpost opgenomen. Na de tabel volgt een korte toelichting.

algemene lasten (in €)	2024	2025	2026	2027
stelpost voor prijsontwikkeling	956.716	1.430.628	1.932.163	2.409.816
stelpost voor loonontwikkeling	514.536	1.078.421	1.573.701	2.022.259
stelpost coalitie binden en boeien	100.000	100.000	100.000	100.000
stelpost coalitie sociale en culturele activiteiten	25.000	25.000	25.000	25.000
stelpost voor ziektevervangning	135.000	135.000	135.000	135.000
stelpost voor uitvoering personele regelingen	25.000	25.000	25.000	25.000

algemene baten (in €)	2024	2025	2026	2027
stelpost voor onderuitputting	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000

Stelposten voor prijs- en loonontwikkeling

Bij de bepaling van deze twee stelposten is rekening gehouden met de in de mei-circulaire 2023 hiervoor opgenomen percentages.

Stelpost coalitie binden en boeien

Gezien de situatie op de arbeidsmarkt is van belang dat we investeren in de werving van nieuwe medewerkers en onze eigen medewerkers weten te binden en boeien. Structureel is hiervoor € 100.000 opgenomen.

Stelpost coalitie sociale en culturele activiteiten

In het coalitieakkoord is een structurele bijdrage opgenomen van € 25.000 voor sociale en culturele activiteiten. De verdere invulling moet nog nader worden uitgewerkt.

Stelpost voor ziektevervanging

Deze algemene last is voor de opvang van langdurige ziekte van vaste medewerkers. Door inhuur van personeel wordt stagnatie in de bedrijfsvoering vermeden. Indien de stelpost gedurende het begrotingsjaar deels onbenut blijft wordt het restantbudget ten gunste van de exploitatie gebracht in de maandrapportage over oktober.

Stelpost voor uitvoering personele regelingen

Deze stelpost is bedoeld voor de kosten die voortkomen uit personele regelingen voor medewerkers (CAO en lokale arbeidsvoorwaardenregelingen), zoals gevolgen van functiewaardering of beoordeling, uitbetaling (incidentele) overuren, uitbetaling bovenwettelijk verlof, hogere inschaling voor nieuwe en ervarener medewerker.

Stelpost voor onderuitputting

Bij het opmaken van de begroting wordt rekening gehouden met de realisatie van geplande investeringen. Zodra een investering gereed is, drukken de kapitaallasten (rente en afschrijving) op de gemeentelijke begroting. In de praktijk zijn op 1 januari niet alle investeringen gereed, terwijl er wel kapitaallasten zijn geraamd. Dit betekent dat deze kapitaallasten (deels) vrijvallen. Hiermee wordt de stelpost onderuitputting grotendeels geneutraliseerd. Daarnaast zijn er gedurende het jaar kleinere onderbestedingen waarmee de stelpost uiterlijk in de maandrapportage van oktober op nihil wordt gebracht.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds bedraagt circa 65% van onze jaarlijkse baten en vormen daarmee de belangrijkste bron van inkomsten. De inkomsten uit het gemeentefonds stellen de gemeente in staat om bij eenzelfde belastingdruk als andere gemeenten een gelijkwaardig voorzieningenniveau aan te bieden. Daarvoor vereent de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor verschillen in: belastingcapaciteit OZB, demografie, sociaal economische structuur en fysieke structuur. Het geld wordt verdeeld met maatstaven als het aantal: inwoners, jeugdigen, bijstandsontvangers, huishoudens en het aantal huishoudens met een laag inkomen en de omgevingsadressendichtheid. Het Rijk informeert gemeenten door middel van circulaire over de hoogte en mutaties. Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Per 2023 is de uitkering herverdeeld. Het aantal maatstaven is verminderd en het (gedecentraliseerde) sociaal domein is geïntegreerd in de maatstaven. Voor Heumen betekent deze herverdeling een nadeel. Dit nadeel was reeds voorzien en zat al verwerkt in de begroting 2022.

Onderstaande ramingen van de algemene uitkering 2024-2027 zijn gebaseerd op de verschenen mei-circulaire 2023 en de richtlijnen van de provincie hoe om te gaan met de (extra) jeugdzorgmiddelen.

Omschrijving/Jaar	2024	2025	2026	2027
Inkomensmaatstaven	-2.942.440	-2.942.440	-2.942.440	-2.942.440
Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is	21.794.941	21.739.282	21.357.576	21.514.520
Uitkeringsfactor (uf)	1,395	1,471	1,433	1,460
Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is *uf	30.403.942	31.978.483	30.605.407	31.411.199
Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is	500.446	334.756	334.756	334.756
Integratie- en decentralisatieuitk. waarop de uitkeringsfactor n.v.t. is	209.620	205.620	205.539	194.915
s D's in het sociaal domein	1.190.898	1.198.705	1.208.166	1.169.772
Totaal algemene uitkering	29.362.467	30.775.124	29.411.428	30.168.203
Stelpost Afrekening ruimte onder BCF plafond*	110.000	110.000	110.000	54.000
Stelpost (extra) rijksmiddelen Jeugdzorg **			227.000	139.000
Totaal opgenomen Algemene uitkering	29.472.467	30.885.124	29.748.428	30.361.203

* - In verband met de BCF-afrekening 2021 is een structurele raming van € 110.000 opgenomen i.v.m. de ruimte onder het btw-compensatiefonds. Dit is een aanname, die door de Prov. toezichthouder wordt geaccepteerd.

** - Het Rijk heeft de extra jeugdzorgmiddelen slechts incidenteel voor 2024 en 2025 beschikbaar gesteld. De provincie heeft, als financieel toezichthouder, richtlijnen opgesteld hoe gemeenten hier meerjarig mee om mogen gaan. Wij hanteren bij de meerjarenraming deze richtlijn van de provincie.

Treasury

Naast een jaarlijks renteresultaat is er dividend uit aandelen vanuit de vennootschappen BNG, Vitens en DAR. Vanuit de MARN ontvangen we een uitkering omdat deze gemeenschappelijke regeling aandelen van de ARN in bezit heeft.

dividend BNG

De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank die voor een belangrijk deel de financiering in het publiek domein verzorgt. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De bank levert zo een bijdrage aan de publieke taak.

Wij hebben 151.515 aandelen BNG met een nominale waarde van € 2,50 in bezit. Na afloop van een boekjaar wordt in het daarop volgende voorjaar door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het uit te keren dividend vastgesteld. Voor de begrotingsjaren 2024-2027 rekenen wij op een jaarlijkse dividendopbrengst van € 350.000, oftewel een uitkering van € 2,31 per aandeel.

dividend Vitens

Vitens wil als publieke onderneming een bijdrage leveren aan het verlagen van maatschappelijke kosten. De unieke positie van drinkwaterbedrijf met een natuurlijke monopoliepositie brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om het geld van klanten en publieke aandeelhouders op een verantwoorde wijze te besteden.

Wij bezitten 16.023 aandelen Vitens met een nominale waarde van € 0,10. Na afloop van een boekjaar wordt in het daarop volgende voorjaar door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het uit te keren dividend vastgesteld. Voor de begrotingsjaren 2024-2027 rekenen wij op een jaarlijkse dividendopbrengst van € 16.000. Dit komt overeen met een bedrag van € 1,00 per aandeel.

dividend DAR

In programma 2 komt DAR uitgebreid aan bod. Omdat Heumen aandelen heeft in deze naamloze vennootschap, is er een connectie met het taakveld treasury. Wij bezitten nu in totaal 4.583 aandelen DAR met een nominale waarde van € 320.879. Voor de begrotingsjaren 2024-2027 rekenen wij op een jaarlijkse dividendopbrengst van € 25.000.

uitkering MARN

Omdat de MARN 37,5% van de aandelen van de afvalcentrale in Weurt bezit, ontvangen wij jaarlijks een uitkering. Nu de MARN de gronden heeft verkocht aan de ARN, zijn wij verzekerd van een jaarlijkse uitkering van € 22.000.

Verbonden partijen

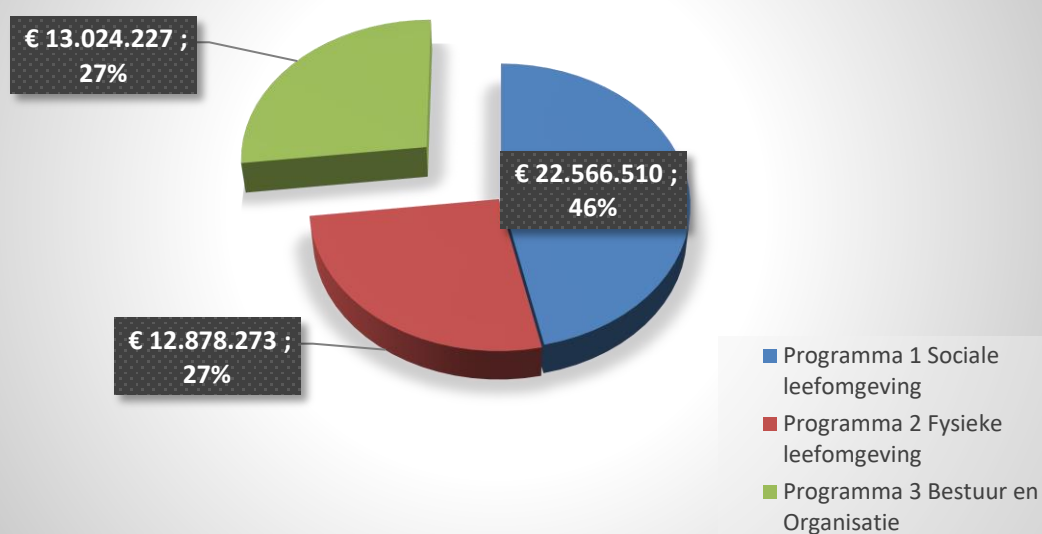
Voor de realisatie van de doelstellingen van dit raadsprogramma hebben wij samenwerkingsrelaties met de Groene Metropoolregio, Euregio, Munitax, Bank Nederlandse Gemeenten en Vitens. Voor een nadere toelichting over deze verbonden partijen wordt verwezen naar de 'Paragraaf verbonden partijen'.

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GMRAN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
Euregio	openbaar lichaam	Bestuur en organisatie
Munitax	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
MGR- IRVN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
BNG	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie
Vitens	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie

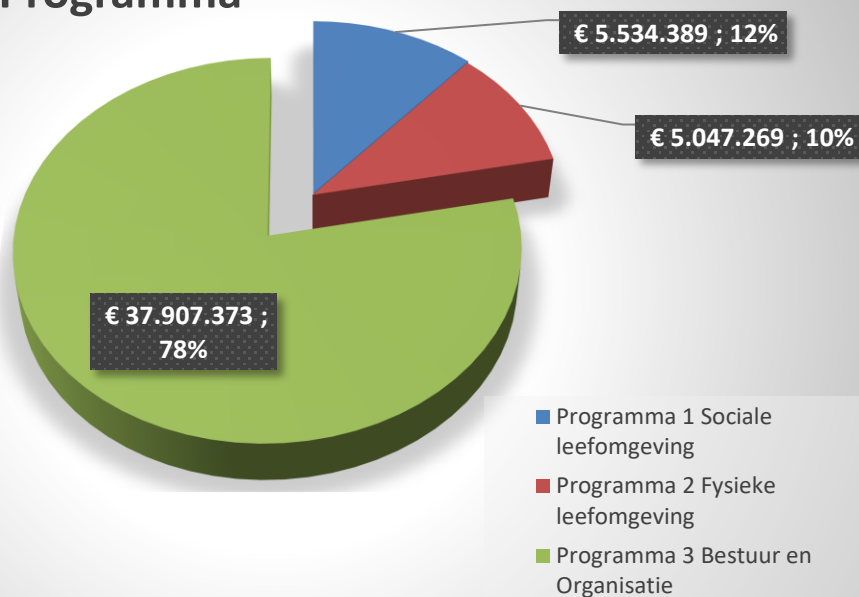
WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Lasten	-14.749.812	-11.860.045	-13.024.227	-13.413.187	-14.312.852	-15.114.546
Baten	37.299.712	36.805.241	37.907.373	39.212.951	38.316.373	39.313.498
Saldo	22.549.900	24.945.196	24.883.146	25.799.764	24.003.522	24.198.952

Lasten Programma

Baten Programma

Programma 3 Bestuur en organisatie				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2024		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0010	Bestuur	-2.436.970	25.000	-2.411.970
T0040	Overhead	-5.888.129	116.006	-5.772.123
T0050	Treasury	-2.417.476	2.829.732	412.256
T0061	OZB woningen	-289.370	3.588.000	3.298.630
T0062	OZB niet woningen	-254.620	1.417.684	1.163.064
T0064	Belastingen overig	-22.607	166.925	144.318
T0070	Alg.uitk. en overige uitk.gemeentefonds	97.756	29.362.466	29.460.222
T0080	Overige baten en lasten	-1.811.252	400.000	-1.411.252
T0090	Vennootschapsbelasting (VpB)	-1.560	1.560	0
T0110	Result. rekening van baten en lasten	0	0	0
Totaal	P03	-13.024.227	37.907.373	24.883.146

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid en voorgestelde besparingen (reeds meegenomen in kadernota). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen.

Nieuw beleid	Bedrag	Raming			
		2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Programmabegroting 2024-2027					
FTE salarisadministratie		48.000			
FTE Financiën		90.000			
FTE Handhaving juridische capaciteit		100.000	100.000	100.000	100.000
FTE Handhaving juridische capaciteit achterstanden		100.000	100.000	100.000	
FTE Aanstellen groen BOA		5.000	5.000	5.000	5.000
FTE uitbreiding BOA capaciteit		65.000	65.000	65.000	65.000
Fase 2 gemeentehuis; dienstverlening inwoners			58.500	58.500	58.500
Modernisering personeelsinformatiesysteem		20.000	5.000	5.000	5.000
Optimaliseren LIAS		20.000	5.000	5.000	5.000
Terugdraaien taakstelling formatie		70.000	70.000	70.000	70.000

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Raming			
		2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
Rolbezem*		8.000			
Aanpassingen gemeentehuis(fase2)		650.000			
Investerings meubilair*		30.000	10.000	10.000	

* Kapitaallasten van investering zijn meegenomen in de begroting 2024-2027

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
schommelfonds rekenkamercommissie	0			0
	0	0	0	0

Voorzieningen	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Gemeentehuis	616.559	90.275	92.365	614.469
Eigen risico pensioenen oud-wethouders	1.679.960	139.700	120.000	1.699.660
Personele regelingen	78.603	5.500	0	84.103
Voorziening dubieuze vorderingen	120.927	15.000	15.000	120.927
Verlofspaarregeling CAO personeel	184.005	30.000	25.000	189.005
Wachtgeldverplichting voorm. personeel	110.059		68.044	42.015
	2.790.113	280.475	320.409	2.750.179

Recapitulatie cijfers programma 1 t/m 3

Programma		Saldo begroting 2024	Saldo begroting 2025	Saldo begroting 2026	Saldo begroting 2027
P01	Programma 1 Sociale leefomgeving	-17.032.121	-16.421.925	-15.987.322	-16.137.761
P02	Programma 2 Fysieke leefomgeving	-7.831.004	-7.546.858	-7.539.884	-7.697.082
P03	Programma 3 Bestuur en organisatie	24.883.146	25.799.764	24.003.522	24.198.952
Exploitatieresultaat		20.021	1.830.981	476.316	364.109

Paragrafen

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer

ALGEMEEN

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt inzicht gegeven in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is het quotiënt van de beschikbare weerstandscapaciteit en de, o.b.v. de geïnventariseerde risico's berekende, benodigde weerstandscapaciteit. In het kort gezegd geeft het weerstandsvermogen aan in welke mate de gemeente in staat is de financiële risico's op te vangen. Naast het weerstandsvermogen wordt in deze paragraaf ook inzicht gegeven in de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit. Dit zijn de zogenoemde kengetallen die tezamen met het weerstandsvermogen inzicht geven in de financiële positie en weerbaarheid van de gemeente.

WEERSTANDSVERMOGEN EN WEERSTANDSCAPACITEIT

Het verwachte weerstandsvermogen bedraagt op balansdatum;

Weerstandsvermogen	Prognose 2024	
	1-jan	31-dec
Exclusief stille reserves	2,92	2,92
Inclusief stille reserves	5,07	5,08

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven in een kengetal, namelijk de verhouding tussen de (direct) beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beschikbare weerstandscapaciteit

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. In onderstaande tabel is de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Prognose 2024	
	1-jan	31-dec
Algemene reserve per 31 december 2022	€ 12.518.185	
Verwacht resultaat 2023	€ 920.447	
Verwacht resultaat 2024		€ 20.021
Totaal	€ 13.438.632	€ 13.458.653

Benodigde weerstandscapaciteit

Onder *benodigde weerstandscapaciteit* verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

In augustus 2023 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de risico's t.b.v. de programmabegroting 2024. Er is in totaal voor € 7,3 miljoen aan risico's geïnventariseerd. De benodigde weerstandscapaciteit (kans x financiële impact) is bepaald op € 4.603.800. De gehele risico-inventarisatie kunt u terugvinden in bijlage 7.

In de onderstaande tabel is de benodigde weerstandscapaciteit weergegeven.

Benodigde weerstandscapaciteit	Prognose 2024	
	1-jan	31-dec
Reservering voor vermogensrisico's (zie tabel risico-inventarisatie)	€ 4.603.800	€ 4.603.800

Stille reserves

Van stille reserves is sprake als activa onder de opbrengstwaarde of tegen nul zijn gewaardeerd maar direct verkoopbaar zijn als men dat zou willen (minBZK 2003). Bij verkoop van deze bezittingen ontstaat winst die eenmalig vrij inzetbaar is dan wel via de exploitatie wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit merken we de volgende objecten aan als stille reserve:

Object	WOZ-waarde 2022 (per 01-01-2021)
Gemeentehuis, Kerkplein 6, Malden	€ 3.130.000
Gemeentelijke werkplaats, Ambachtsweg 10, Malden	€ 540.000
Parkeergarage Maldensteijn	€ 355.000
Pachtgronden*	€ 3.300.000
Natuurgronden**	€ 2.600.000

* Per 31 december 2022 beschikt de gemeente nog over 55 ha pachtgronden die niet op de balans staan. Voor de waardering van de stille reserve aan pachtgrond wordt € 60.000 per ha aangehouden.

** De gemeente bezit 204 ha bosgrond met een geschatte waarde van € 2,6 miljoen.

Conclusies m.b.t. weerstandsvermogen

Om te kunnen beoordelen in welke mate de gemeente in staat is om de risico's te dekken wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel opgesteld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Hieruit blijkt dat de gemeente Heumen waarderingcijfer A scoort. Hetgeen een uitstekend weerstandsvermogen betekent.

Waarderingstabel weerstandsvermogen Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

KENGETALLEN VOOR DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE GEMEENTE HEUMEN

Met ingang van de programmabegroting 2016 is het een wettelijk vereiste (BBV) dat kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie opgenomen worden in de paragraaf weerstandsvermogen. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. De provincie beoordeelt in toenemende mate op basis van de uitkomsten van de vijf kengetallen de financiële positie van de gemeente.

De vijf kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit

De uitkomsten voor de gemeente Heumen.

In de onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de vijf kengetallen voor de gemeente Heumen weergegeven in de kolommen 1 t/m 6. Kolom 7 geeft de gemiddelden van de Gelderse gemeenten weer. In de kolommen 8 t/m 10 zijn de waarden van de kengetallen ingedeeld in 3 categorieën. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

	1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
Kengetallen	Rek. 2022	Begr 2023	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr 2026	Begr 2027		Geld Gem	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	27%	60%	46%	41%	41%	37%		65%	<90 %	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	16%	41%	26%	22%	22%	18%		53%	<90 %	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	28%	25%	32%	36%	37%	39%		33%	>50 %	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	8,1%	3,2%	2,5%	4,6%	1,3%	0,7%		0,6%	Begr en MJR > 0%	Begr of MJR > 0 %	Begr en MJR < 0 %
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		18%	<20 %	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	108%	112%	103%	103%	100%	100%		99%	<95 %	95-105%	>105%

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

ALGEMEEN

Inleiding

De gemeente Heumen heeft een totale oppervlakte van 4.168 ha (3.971 ha land en 197 ha. water), waarvan een groot gedeelte bij de gemeente in beheer is als openbare ruimte. De openbare ruimte is onder te verdelen in wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen.

De kwaliteit van het beheer en onderhoud wordt door de raad bepaald (kaderstellende rol) met, per onderdeel, de vaststelling van beheersplannen binnen de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten (budgetrecht).

Voor de navolgende kapitaalgoederen zijn beheersplannen in gebruik:

- wegen
- kunstwerken
- openbare verlichting
- riolen
- openbaar groen
- bossen
- gebouwen.

In de beheersplannen is onder meer het niveau van het onderhoud vastgesteld. De budgetten die met uitvoering van de beheersplannen zijn gemoeid zijn in de begroting geraamd en vergen een flink deel van de gemeentelijke begroting.

WEGEN

Areaalgegevens

Mede naar aanleiding van het gesprek van de accountant met de auditcommissie op 20 juni jl. waarin is besloten om de onderhoudsplannen van de gemeentelijke assets allemaal te actualiseren en voor te leggen aan de Raad voor besluitvorming. Maar ook voor de benodigde actualisering in de onderhoudsbehoefte tbv integrale afstemming in het IBOR-plan wordt medio 2023 wordt het gehele wegenareaal opnieuw geïnspecteerd conform de landelijke wegbeheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond- water- en Wegenbouw en de verkeerstechniek).

Hiervoor wordt een nieuwe Beheerrapportage Wegenonderhoud 2024-2028 opgesteld waarna integrale afstemming en planvorming opgemaakt zal worden.

De gemeente Heumen heeft volgens het huidige beheerbestand totaal ca. 1,104 miljoen m2 verhardingen in beheer en onderhoud. Hiervan is ca. 46% asfaltverharding, 52% is elementenverharding en 2% is betonverharding of overige verharding. Dit zal in de nieuwe wegininspectie en beheerbestand nader geïnventariseerd worden.

Kwaliteit van de verharding

Dit zal in de nieuwe wegininspectie en beheerbestand nader geïnventariseerd worden.

Huidige afspraak is om de verhardingen te beheren op kwaliteitsniveau C (Laag). Muv de fietspaden deze behoren kwaliteitsniveau B (Basis) te hebben.

Onderhoudsplannen

Exploitatie

Vanuit de nieuwe beheerrapportage Wegenonderhoud zal het totaalbedrag wat per jaar nodig is voor het normale jaarlijkse onderhoud van wegen opnieuw bekeken en voorgesteld worden.

Uit de voorziening is momenteel jaarlijks € 460.069 beschikbaar en het restant wordt uit de exploitatie van de wegen gedekt.

Het huidige budget per jaar is voor de komende vier jaar toereikend. We zien echter wel dat de voorziening afneemt.

Investing

Op basis van de huidige cyclische planning (levensduur) heeft de gemeente jaarlijks ca. € 800.000 euro nodig voor groot onderhoud cq reconstructie van de wegen. Dit zal in de nieuwe wegininspectie en beheerbestand nader geïnventariseerd worden.

Risico's

Het grootste risico vormt extreme/bijzondere schade aan wegen die ingrijpen vanwege veiligheid noodzakelijk maakt. Dit kan bijvoorbeeld worden veroorzaakt door bijzondere weersomstandigheden.

In het onderhoudsplan voor wegen is gekozen voor het onderhoudsniveau 'laag' dit strookt niet met de toegankelijkheidswensen en inclusieve samenleving en veiligheid. En als we onder dit niveau komen neemt de risicoaansprakelijkheid toe (conform artikel 16 van de Wegenwet). Wijzigingen in onderhoud kunnen bijvoorbeeld voorkomen als gevolg van integrale afstemming, initiatieven of winterschades.

De nieuwe wegininspectie zal geïndexeerd worden waardoor zullen stijgen.

KUNSTWERKEN

Areaalgegevens

De gemeente Heumen heeft 18 verschillende soorten kunstwerktypen en 293 civiele kunstwerken in beheer.

Kwaliteit van de kunstwerken

In 2016 is het gehele areaal opnieuw geïnspecteerd conform de landelijke beheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond- water- en Wegenbouw en de verkeerstechniek)

Uit deze inspectie blijkt dat de totale gemiddelde kwaliteit van de kunstwerken in het beheer van de gemeente een C bedraagt. De dassen- en paddentunnels hebben een D-kwaliteit en verdienen de komende jaren dus meer aandacht. Hiervoor zijn plannen opgesteld welke medio '23 en '24 uitgevoerd zijn en worden.

In 2024 wordt ook de fietsbrug in het fietspad aan de Baron van Brakelstraat te samen met de gemeente Wijchen/Druten vervangen.

Onderhoudsplannen

Vanuit het kunstwerkenbeheerplan (2017) is voor het onderhoud op C-kwaliteit een gemiddeld bedrag van € 32.722 euro per jaar nodig gedurende 5 jaar. Dit bedrag bestaat uit kosten voor het onderhoud (over vijf jaar € 163.612, inclusief 20% VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht). Hiervoor is vanwege bezuinigingen vanaf 2021 € 18.000 budget beschikbaar gesteld waarvoor de hoogstnodige gebreken hersteld zullen worden. Indien hogere uitgaven nodig zijn zal er via de maandrapportage bij geraamd worden.

Risico's

Het grootste risico vormt instorting en extreme/bijzondere schade aan kunstwerken die ingrepen vanwege veiligheid noodzakelijk maakt.

Daarnaast is ook de huidige inflatie van 2022 nog niet in de plannen verwerkt.

OPENBARE VERLICHTING

Algemeen

De voorgaande Raad heeft op 9 juli 2015 ingestemd met de "Kaderstelling openbare verlichting 2015-2024" onder unanieme aanname van Amendement kaderstelling openbare verlichting 2015-2024.

Daarbij is ingestemd met de keuze voor variant 2: "Ombouw naar duurzame toepassing in 10 jaar".

De gemeente kiest ervoor om versneld de installatie te gaan vervangen voor energiezuinige armaturen waarmee een duurzame oplossing behaald wordt. Bij deze variant wordt tevens de opgelopen achterstand in onderhoud weggewerkt en vindt de maximale reductie van de onderhouds- en energiekosten plaats. In 10 jaar (vanaf 2016) wordt circa € 2.200.000 geïnvesteerd. met een jaarlijkse investering van circa € 220.000. Hierdoor cumuleren de jaarlijkse kosten(kapitaallasten) met € 10.000 (2021: € 56.000 en 2022 € 66.000).

In 2023 komen we tot 100% duurzame led armaturen en zijn alle masten geschilderd en/of vervangen. Behalve het deel in Overasselt wat we tezamen met het DPO en het onderhoud van de provincie aan de N846 in 2024 willen aanpakken. De verlichting zal dan vervangen worden door LED en evt. een andere locatie en masttype.

Kwaliteitsnormen

De gehanteerde kwaliteitsnormen die we binnen de kaderstelling hanteren zijn gericht op de aspecten veiligheid, duurzaamheid, materialen, beheer en onderhoud en vastgelegd in voornoemde kaderstelling.

Basisgegevens

In de gemeente hebben we circa 3.700 lichtmasten waarmee een energieverbruik van circa 816.000 KWH gemoeid was. Momenteel is het met Led verduurzaamde en gedimde aandeel in onze gemeente ca. 98%. En zijn alle masten geschilderd en/of vervangen.

De energiebesparing in 2022 is 58,4% t.o.v. het peiljaar 2013. Voor 2023 dient dit nog bekeken te worden.

Risico's

Door de keuze voor de variant "ombouw naar duurzame toepassing in 10 jaar" wordt uiteindelijk het gehele verouderde areaal vervangen. Hierdoor neemt het storingsrisico af en zal ook het risico dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor schade die voortvloeit uit het niet goed functioneren van de openbare verlichting afnemen.

OPENBAAR GROEN

Algemeen

Voor het openbaar groen binnen de bebouwde kommen hebben we een groenstructuurplan (GSP) in 2007 opgesteld. Om de gewenste inrichting uit het GSP te realiseren is een budget beschikbaar gesteld. In 2019 is gestart met een herziening van het GSP, waarbij nieuwe ontwikkelingen in het groen en de groenstructuur opgenomen worden in de nieuwe omgevingsvisie. In 2023 is het IBOR (integraal beheer openbare ruimte) plan opgesteld, waarvan groen een belangrijk onderdeel is. In het IBOR is een basis onderhoudsniveau vastgesteld, en in het buitengebied laag. Het is uitgangspunt voor de uitvoering aan bomen, plantsoenen en gras. De bossen worden beheerd volgens het bosbeheerplan 2019-2028. Voor het landschap geldt de in 2014 vastgestelde strategie voor Heumen en aangrenzende gemeentes, het gebiedsuitvoeringsprogramma(GUP), die voor onze gemeente is uitgewerkt in een landschapontwikkelingsplan (LOP). Dit vormt de leidraad voor ontwikkeling en beheer. Gedurende het jaar hebben we een samenwerking met vrijwilligers voor de ontwikkeling en het beheer van het Heumens landschap. Het LOP 2019-2023 is hiervoor de basis en het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd en voorgelegd aan het college.

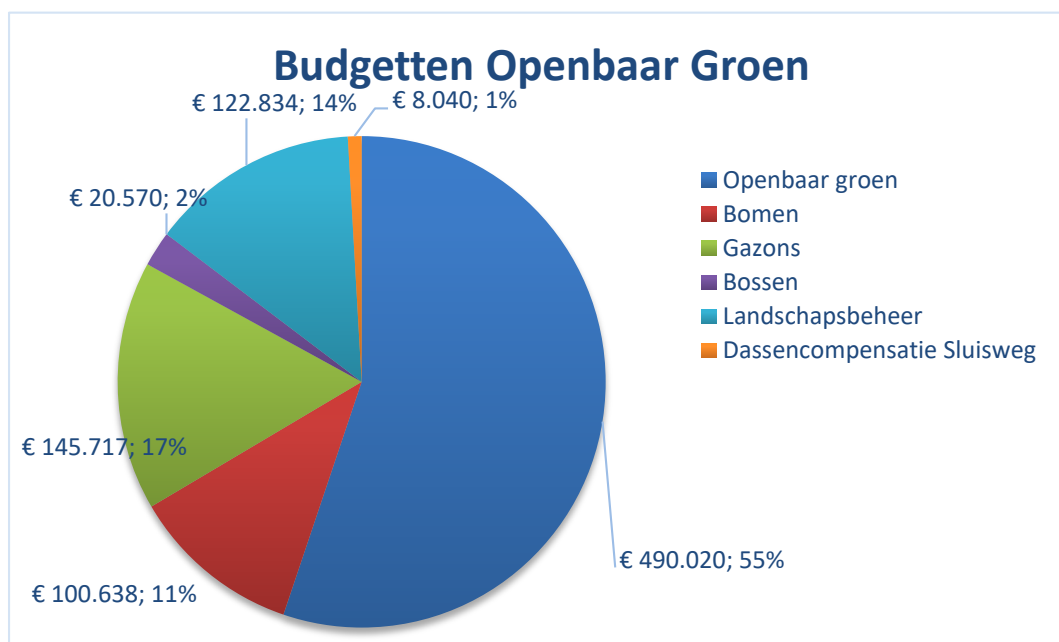
Kwaliteitsnormen

Voor het openbaar groen houden we de kwaliteitsniveaus uit het IBOR aan. De bomen worden geïnspecteerd op veiligheid en beheer. We streven naar een duurzaam bomenbestand. De bos- en natuurterreinen worden duurzaam in stand gehouden. Het beheer richt zich op integratie van de functies recreatie, natuur en cultuurhistorie. In de bossen vindt houtoogst plaats ten behoeve van het versterken van bovengenoemde functies. De arealen zijn grotendeels opgenomen in een integraal beheersysteem (Geovisia) en voldoen aan de landelijke normen (BGT).

Basisgegevens

- Het openbaar groen: 27 ha grasperceel en 19 ha plantsoen, 11.400 bomen
- De bosgebieden: 198 ha
- De overige landschappelijk waardevolle groenelementen:
 - Ca. 7,7 ha bosplantsoen
 - Ca. 115 hoogstamfruitbomen
 - Ca. 6.350 strekkende meter hagen
 - Ca. 0,8 ha houtwallen
 - Ca. 8 ha extensief grasland
 - Enkele poelen
 - 12 dassentunnels met 14 rasters
 - Amfibievoorzieningen: 14 tunnels en 5 paddenrasters
 - Dassencompensatiegebied: 6 ha graslanden en 3400 m heggen, 40 fruitbomen

Financiën

Onderhoud

Onderhoud van het openbaar groen is vastgelegd in een tweejaarlijkse dienstverleningsovereenkomst met Dar. Ook is het vegen van goten, het weghalen van onkruid op verhardingen en het bladruimen in het werk van de Dar opgenomen. Het werk wordt zoveel mogelijk integraal uitgevoerd. Het onderhoud van onze bossen wordt geheel uitbesteed op basis van een jaarlijkse beheersbegroting. Het onderhoud van landschap en bomen is grotendeels uitbesteed. Onze buitendienst handelt meldingen af en voert de bomenkap- en aanplant uit. Daarnaast onderhouden vrijwilligers enkele natuurgebieden.

Ontwikkelingen

We streven naar meer biodiversiteit in ons openbaar groen. Door soortkeuze, aanplant bloembollen en ontwikkeling bloemrijke bermen. We stemmen de inrichting af op de functies van het groen voor waterberging en het voorkomen hittestress. Het areaal aan groen breidt daardoor uit. Het onderhoud aan de bomen wordt duurder doordat deze op veel plekken te groot worden voor de omgeving, wortelopdruk geeft aan verhardingen, en grote bomen met een hoogwerker gesnoeid moeten worden. We zullen daardoor op veel plekken een herinrichting voorstellen en bomen verwijderen en nieuwe aanplanten met een toekomstbestendige standplaats. Klimaatverandering (droogte en vernatting) vraagt om aanpassing van het areaal. De onkruidbestrijding wordt aangepakt met heet restwater, daar worden de eerste ervaringen mee opgedaan.

Risico's

Droogte leidt tot hogere kosten voor het groenbeheer door uitval van beplanting.

GEBOUWEN

De gemeente heeft in het kader van de uitvoering van diverse taken onderstaande gebouwen in eigendom en beheer:

- gemeentehuis;
- Maldensteijn (parkeergarage en aanbouw bibliotheek);
- gemeentewerkplaats;
- windkorenmolen "Maasmolen" Nederasselt;
- windkorenmolen "Zeldenrustmolen" Overasselt;
- windkorenmolen "Joannusmolen" Heumen;
- Nederlands Hervormde Kerk Nederasselt;
- Nederlands Hervormde Kerk Overasselt;
- toren Nederlands Hervormde Kerk Heumen;

Voor de meeste objecten zijn de meerjarenonderhoudsplannen in de afgelopen jaren geactualiseerd. In de begroting worden de financiële consequenties opgenomen in de vorm van jaarlijkse dotaties en onttrekkingen.

Gemeentehuis

Voor het onderhoud van het gemeentehuis baseren wij ons op het meerjarenonderhoudsplan, geactualiseerd in juli 2023. Vanuit een technische inspectie door een hierin gespecialiseerd bedrijf is op het kwaliteitsniveau 'sober en adequaat' voor de periode 2024 tot en met 2043 een onderhoudsplanning vervaardigd.

De geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen 2024-2043 voor het gemeentehuis en de parkeergarage Maldensteijn zijn in deze programmabegroting 2024 opgenomen in de bijlage 11 en worden tevens ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

In 2024 worden in het gemeentehuis de plafondafwerking, de dakafwerking en op de begane grond de keukeninrichting vervangen in samenhang met aanpassingen t.b.v. de publieksdienstverlening.

Totale onttrekking vanuit berekeningen in het MJOP is € 92.365 voor 2024.

	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onttrekking (€)	Stand 31 december (€)
2024	616.559	90.275	92.365	614.469
2025	614.469	90.275	141.150	563.594
2026	563.594	90.275	49.609	604.260
2027	604.260	90.275	184.844	509.691

Parkeergarage Maldensteijn

Ook voor de parkeergarage onder het gebouw Maldensteijn is voor de periode 2024 tot en met 2043 de onderhoudsplanning geactualiseerd op het kwaliteitsniveau 'sober en adequaat'.

Naast het reguliere jaarlijkse onderhoud staan voor uitvoeringsjaar 2024 kleine reparaties aan vloer en plafondarmaturen gepland.

De voorziening voor groot onderhoud van de parkeergarage zal zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt ontwikkelen:

	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onttrekking (€)	Stand 31 december (€)
2024	141.945	8.230	7.892	142.283
2025	142.283	8.230	4.472	146.041
2026	146.041	8.230	13.960	140.311
2027	140.311	8.230	5.147	143.394

Gemeentewerkplaats

Algemeen

Er is in 2023 een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld voor een periode van 10 jaar. Dit MOP zal tweejaarlijks worden geactualiseerd. Eind 2023 is een schilderbeurt uitgevoerd (vanwege corona was dit uitgesteld). Voor kleine vervangingen is een bedrag van € 2.500,- ex. BTW in de MOP opgenomen.

Financiën

Voor het jaar 2024 staat er geen groot onderhoud van de werf gepland; er is slechts een post opgenomen in het MOP voor calamiteiten en kleine vervangingen ten bedrage van € 2.500.

	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onttrekking (€)	Stand 31 december (€)
2023	17.961	14.345	2.500	29.806
2024	29.806	14.345	2.500	41.651
2025	41.651	14.345	2.500	53.496
2026	53.496	14.345	2.500	64.514

Onderhoud monumentale kerken en molens

Algemeen

De gemeente heeft zes rijksmonumenten in haar bezit. Gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze drie molens en drie kerkjes.

Kwaliteitsnormen

Het onderhoud aan de kerken wordt door een gecertificeerde restauratie-aannemer uitgevoerd. Het onderhoud aan de molens wordt uitgevoerd door gediplomeerde vrijwillig molenaars en een gespecialiseerde molenbouwer uit de regio.

Financiën

Aan de hand van de Periodieke Instandhouding Plannen (PIP) wordt per jaar aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd om de molens en kerkjes in een goede staat van onderhoud te houden. De onderhoudswerkzaamheden worden in overleg met de molenaars, de huurders van de kerkjes en de Monumentenwacht bepaald, hiervoor worden ook de toegekende subsidies ingezet.

Molens	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)		Stand 31 December (€)
2023	107.846	6.000	0	113.486
2024	113.486	6.000	0	119.486
2025	119.486	6.000	0	125.486
2026	125.486	6.000	0	131.486

Kerken	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)		Stand 31 December (€)
2023	140.164	3.773	1.255	142.682
2024	142.682	3.773	866	145.589
2025	145.589	3.773	1.280	148.082
2026	148.082	3.773	900	150.955

RIOLERING

Algemeen

Voor het product riolering (P72000) is het beleid vastgelegd in het Beleidsplan Water en Riolering 2023-2027 dat samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen is opgesteld.

Met dit Beleidsplan willen we een duurzame toekomstgerichte en klimaatbestendige inrichting van het watersysteem in de openbare ruimte behouden én realiseren. Het geeft invulling aan de zorgplicht voor (stedelijk) afvalwater, hemelwater en grondwater, alsmede een doelmatig en duurzaam beheer van de gemeentelijke riool- en watervoorzieningen en oppervlaktewater. Naast de gevolgen van klimaatverandering is er ook aandacht voor ontwikkelingen op het gebied van wetgeving (Omgevingswet) en de verandering van normatief beleid naar een meer effectgerichte benadering.

Kwaliteitsnormen

In het Beleidsplan Water en Riolering 2023-2027 zijn de doelstellingen en kwaliteitsnormen vastgelegd waaraan de waterhuishouding, het complete rioolstelsel, de IBA's, de watergangen, de retenties/wadi's moeten voldoen. De relatie tussen onderhoud, doelstelling en kwaliteit zal in de komende periode verbeterd moeten worden om te voldoen aan alle wettelijke verplichtingen. Investerings om dit te verbeteren zijn daarvoor noodzakelijk.

Basisgegevens

Rioolvoorziening	omvang
Totale lengte vrijverval riolering excl aansluitleidingen	116 km
Lengte vrijverval gemengde rioolleiding	71 km
Lengte vrijverval vuilwaterriolleiding	18 km
Lengte vrijverval hemelwaterriolleiding (inclusief infiltratieriolen en overkluizingen)	26 km
Lengte gemeentelijke drainage	1 km
Aantal berg(bezink)voorzieningen	3
Aantal externe overstortputten in het gemengd stelsel	9
Aantal hemelwateruitlaten en hemelwater overstorten	9
Aantal gemalen in het vrijverval stelsel in beheer bij de gemeente	19
Aantal pompunits drukriool	245
Aantal kolken	6936
Lengte persleidingen	58 km
Aantal IBA's in eigendom van de gemeente	2

Financiën

Het product is 100% kostendekkend door de inkomsten via de baten rioolheffing.

De inkomsten voor het product worden gebruikt voor direct onderhoud.

Inkomsten rioolrecht 2024: € 1.304.933.

Uitgaven post riolering: € 1.091.753 incl. de toegerekende BTW en overhead.

Een deel van product riolering wordt uitgegeven onder post Reinigen openbare ruimte, het straatgoten vegen en bladruimen (€ 154.882 incl. overhead). Ook wordt het onderhoud van watergangen(P57004), € 58.299 (incl. overhead) bekostigd uit de inkomsten rioolheffing.

Onderhoud

Onderhoud bestaat uit preventief en periodiek onderhoud en het oplossen van storingen.

Het planmatig uitvoeren van inspectie en onderhoud van het vrije verval riool in de kernen wordt in een cyclus van 8 jaar tot 10 jaar uitgevoerd en dat wordt verder voortgezet in 2024. Inspectie geeft inzicht in de kwaliteit en voorkomt ongeplande storingen of wegverzakkingen. Daarnaast kan tijdig onderhoud de levensduur verlengen en richting geven aan keuzes voor een integrale benadering van een renovatie of onderhoud van de openbare ruimte.

Om vervuiling van het stelsel tegen te gaan reinigen we jaarlijks een achtste deel van het vrije verval riool, vegen we de straatgoten en reinigen we de straatkolken (regenwaterputten).

Onderhoud aan pompen en gemalen bestaat uit reactief- en proactief onderhoud. We doen dit om storingen te voorkomen, de installaties in een goede en veilige conditie te houden en de levensduur van de installaties te verlengen.

Met een professionele partij is een onderhoudscontract afgesloten die storingen aan pompen en gemalen oplost.

De omvang van optredende storingen aan huisaansluitingen en kolken in het vrije verval riool in de kernen, worden door de eigen dienst inzichtelijk gemaakt en in veel gevallen door een aannemer verholpen.

Ontwikkelingen

Masterplan riolering en stedelijk water gemeente Heumen

In het Masterplan is het watersysteem in Malden, Heumen, Overasselt en Nederasselt gemodelleerd en is aan de hand van een aantal statistische en dynamische regenbuien nagegaan waar kwetsbaarheden zijn voor wateroverlast. Het Masterplan is een onderlegger met feitelijke informatie die dient als onderlegger voor de uitvoering van maatregelen in het Beleidsplan Water en Riolering 2023-2027.

Uit de analyse van het Masterplan blijkt dat vooral de kernen Malden en Overasselt erg gevoelig zijn voor extreme neerslag. Malden is sterk versteend en ligt tegen de stuwwal waardoor deze kern extra gevoelig is voor afstromend water. De laaggelegen delen van Overasselt, zoals de Molenkuil, zijn gevoelig omdat hemelwater moeilijk weg kan door de kleiige ondergrond de hoge grondwaterstand. In het Masterplan riolering en stedelijk afvalwater zijn oplossingsrichtingen uitgewerkt voor de korte en lange termijn. Voor de korte termijn zijn de oplossingsrichtingen uitgewerkt in fysieke verbetermaatregelen die zijn opgenomen in het Beleidsplan Water en Riolering 2023-2027. De maatregelen worden opgenomen in het integrale meerjarenprogramma voor de openbare ruimte (IBOR).

Stimuleren inwoners voor nemen klimaatregelen

Omdat circa de helft van het verhard oppervlak in de dorpskernen particulier eigendom is, zetten de komende jaren in op het stimuleren van inwoners om hemelwater van de eigen woning af te koppelen en tuinen te vergroenen. Hiervoor is met een externe partij een programma gemaakt. Tot en met 2027 worden er jaarlijks twee publieksacties georganiseerd, één in het voorjaar en één in het najaar. Verder is de gemeente Heumen aangesloten bij de landelijke actie 'tegelwippen'.

Regionale samenwerking Afvalwaterketen

Wij werken op specifieke onderdelen samen met de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Groesbeek, Nijmegen, Wijchen en het waterschap. Hiervoor is in februari 2019 een samenwerkingsovereenkomst getekend. De samenwerking spitst zich met name toe op de regionale adaptatie strategie. In 2024 starten we met een nieuw gezamenlijk uitvoeringsprogramma.

WATERHUISHOUDING

Algemeen

Voor het product waterhuishouding (P570.04) wordt gewerkt aan uitvoeringsplannen cq. uitvoeringsbeleid.

Het betreft hier hoofdzakelijk beheer en onderhoud van watergangen, retenties en duikers.

De gemeente volgt de wettelijke eisen van het waterschap inzake de keur en legger van het waterschap waarin onder andere het onderhoud van B-watergangen is omschreven.

Kwaliteitsnormen

Voor deze post zijn gedeeltelijk wettelijke kwaliteitsnormen vastgesteld.

Het onderhoud van de B-watergangen bestaat uit het jaarlijks één keer maaien en het periodiek (eens per 20 jaar) uitbaggeren en wordt door het waterschap gecontroleerd. Een deel van de C-watergangen wordt gelijktijdig gemaaid. Het betreft watervoerende C-watergangen en C-watergangen rond de kernen en dienen als extra waterberging bij extreme regenval. Het is bekend om welke watergangen het gaat en de gegevens zijn verwerkt in het beheerprogramma. C-watergangen hoeven niet periodiek te worden uitgebaggerd maar mogen niet verzanden.

Basisgegevens

We hebben het over ca. 11 km B-watergangen, 27 km C-watergangen en ca. 150 duikers.

Financiën

Het gehele budget is door de vaststelling van het vGRP onderdeel geworden van de post riolering.

Onderhoud

Alleen de B-watergangen die wij moeten onderhouden vanuit de keur en legger eis van het waterschap worden 1x per jaar gemaaid. Een deel van de C-watergangen, circa 50% gaat hier in mee en het onderhoud van de overige C-watergangen wordt uitgevoerd waar zich problemen voordoen. Plaatselijk zijn kleine aanpassingen soms nodig zoals het verwijderen van struiken in sloten of het corrigeren van sloottaluds.

Ontwikkelingen

In 2024 moet een deel van de A-watergangen in de gemeente worden gebaggerd. En in 2025 moeten de B-watergangen in dat zelfde gebied (indien nodig) door de gemeente zelf worden gebaggerd. Het waterschap bepaalt welke watergangen worden gebaggerd en in welke frequentie (circa om de 20 jaar). Ook heeft de gemeente soms ontvangstplicht van bagger afkomstig uit aanliggende A-watergangen.

Paragraaf financiering

ALGEMEEN

We streven naar een optimale financiering van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn). Om de treasury-functie goed uit te voeren kijken we naar de meerjarige liquiditeits-ontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland.

De treasury-functie wordt uitgevoerd binnen de normen van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet HOF (Wet Houdbare Overheids Financiën) en de verordening Treasurystatuut.

Het verstrekken van leningen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's. Om de financieringsrisico's te beperken, staan in de Wet FIDO twee instrumenten: **renterisiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Dit zijn de indicatoren voor het treasury-beleid.

Deze financieringsparagraaf gaat nader in op de relevante informatiebronnen voor de treasuryfunctie, de rentevisie, het risicobeheer en de financieringspositie.

FINANCIERINGSPOSITIE

Voor we ingaan op de voorgeschreven onderwerpen in deze paragraaf, schetsen we op basis van de huidige inzichten een beeld van de financieringspositie van de gemeente, in relatie met de liquiditeitenprognose. Daarbij maken we onderscheid in de behoefte aan financieringsmiddelen voor de korte en de lange termijn. Financieringsmiddelen voor de korte termijn worden ingezet voor dekking van de exploitatielasten en middelen voor de lange termijn voor de dekking van kapitaaluitgaven, investeringen en de grondexploitatie.

Financieringsbehoefte

Voor het bepalen van het financieringsoverschot c.q. –tekort, worden de in onderstaande tabel opgenomen onderdelen tegen elkaar afgezet (x € 1.000):

Omschrijving	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027
Saldo per 16 aug. 2023	9.213	7.949	1.605	-1.315	-4.414
Te financieren investeringen	-1.796	-6.214	-4.689	-3.952	-1.061
Baten grondexploitatie	162	0	0	0	0
Te corrigeren exploitatie	370	-130	1.769	853	475
Prognose saldo ultimo jaar	7.949	1.605	-1.315	-4.414	-5.000
	<i>tegoed</i>	<i>tegoed</i>	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>

Deze liquiditeitenplanning laat zien dat er vanaf 2025 sprake is van een financieringstekort. Deze kan voor 2025 nog worden opgelost door het aantrekken van een kasgeldlening. De voorgenomen ontwikkeling van de grondexploitaties op de locatie kanaalzone en op de locatie Silverberg zullen deze liquiditeitenplanning nog verder beïnvloeden. De treasuryfunctie van de gemeente monitort periodiek het verloop van de liquiditeiten. Afhankelijk van dit verloop zal indien nodig een vaste geldlening worden aangetrokken.

Overigens kan voor het financieringstekort gebruik gemaakt worden van de kredietfaciliteiten bij de Bank Nederlandse Gemeenten, waar een maximaal krediet in rekening-courant kan worden opgenomen van € 1 miljoen (zie onderdeel risicobeheer). Verder kan voor de korte termijn kasgeldfinanciering worden aangetrokken tot de toegestane kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal).

ontwikkeling leningenportefeuille

Leningen O/G

De huidige leningenportefeuille o/g (opgenomen gelden) van de gemeente Heumen heeft een gemiddelde looptijd van 11 jaar en kent een gemiddelde rentevoet van 1,78%. Dit betreft het rentepercentage dat gemiddeld genomen moet worden betaald over het restant van de uitstaande opgenomen geldleningen. Per 1 januari 2024 is de leningenportefeuille o/g € 23 miljoen groot. Hiervan is afgerond € 5,6 miljoen aan Oosterpoort Wooncombinatie uitgeleend in het kader van huisvesting onderwijs (Brede School Malden).

Specificatie vaste geldleningen o/g	Jaar laatste aflossing	Rentevoet	Weging in portefeuille	Stand per 1 jan. 2024
BNG nr. 40.0099941	2026	4,26%	3,5%	600.000
NWB nr. 1-23583	2027	4,41%	4,6%	800.000
NWB nr. 1-27191	2031	3,93%	17,2%	3.000.000
BNG nr. 40.112721	2044	0,97%	38,6%	6.720.000
BNG nr. 40.112720	2034	0,62%	8,5%	1.466.667
BNG nr. 40.115574	2047	1,445%	27,6%	4.800.000
Subtotaal vaste geldleningen			100,0%	17.386.667
NWB nr. 1-26377 t.b.v. Brede School	2049	3,895%		5.590.000
Totaal-generaal -				22.976.667

De bovenvermelde leningen kennen geen tussentijdse renteaanpassingen en vervroegde of gedeeltelijke aflossing is niet toegestaan.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Voor het reguliere betalingsverkeer maakt de gemeente hoofdzakelijk gebruik van de diensten van de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Daarvoor is een overeenkomst van financiële dienstverlening afgesloten, die per 1 januari 2019 voor het laatst is geactualiseerd. De financieringsovereenkomst geldt voor onbepaalde tijd.

RENTEVISIE

Zoals in het treasurystatuut staat vermeld, dient de gemeente Heumen een rentevisie te hebben opgesteld. Daarbij baseert de gemeente Heumen haar renteverwachting op de (rente)visies van ten minste 3 gezaghebbende instanties voor de geld- en kapitaalmarkt. We benadrukken dat deze visie een momentopname is. We geven een richting aan. Het exacte verloop van de rente blijft moeilijk voorspelbaar. Mondiale ontwikkelingen kunnen van grote invloed zijn, zoals het beleid van de ECB en het rentebeleid van de Verenigde Staten.

Omschrijving	Actueel ten tijde van opstelling begroting (aug. 2023)	Gemiddelde verwachting grootbanken rentestand over 1 jaar
Korte rente (3-maands Euribor)	3,816%	3,816%
Lange rente (10-jaars IRS; Interest Rate Swap)	3,288%	4%

Er is naar verwachting een relatief klein verschil tussen de korte en de lange rente.

Rentebaten en –lasten (renteresultaat):

In maart 2016 is, ter vergroting van de transparantie van het begrotings- en verantwoordingsproces het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV in werking getreden. Uitsluitend de rente voor de korte – en lange financiering wordt als rentelast c.q. baat geraamd in de begroting.

Uitzondering hierop betreft de rente die wordt toegerekend aan de bestaande grondexploitatie en de rente voor de investeringen voor de rioleringen en de afvalinzameling. In het kader van de bepaling van de hoogte van de tarieven wordt de rente hiervan nog fictief bepaald. Het gevolg hiervan is dat de volgende rentebaten en – lasten in de programmabegroting 2024 zijn verantwoord:

Baten	Bedrag (€)	Lasten	Bedrag (€)
Rente grondexploitatie (C)	0	Rente langlopende leningen (A)	-514.502
Rente staat van activa rioleringen	181.053	Rente en kosten betalingsverkeer (A)	-15.477
Rentebaten van activa inzameling	4.720	Rente grondexploitatie(C)	-0
Rentebaten verstrekte geldleningen	284.855		
Rentetoerekening via omslag (E)	59.351		
Totaal	529.979	Totaal	-529.979
		Renteresultaat	0
Schema Rentetoerekening Begroting 2023			
		€	€
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		-529.979
B	De externe rentebaten		+284.855
	Saldo rentelasten en rentebaten		-245.124
C	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffend taakveld moet worden		
	▪ Riolering	181.053	
	▪ Glas- papiercontainers	4.720	
			185.773
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		59.351
D1	Rente over eigen vermogen		0
D2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		59.351
E	Aan taakvelden toe te rekenen rente via renteomslag		59.351
F	Positief renteresultaat op het taakveld treasury		0

RISICOBEEHER

De rentevisie van de gemeente Heumen wordt voornamelijk ingegeven door de kaders van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisico financiering kort

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Onder de kortlopende middelen ofwel netto vlottende schuld wordt verstaan het saldo van de opgenomen geldleningen met een looptijd korter dan een jaar, de schulden en tegoeden in rekening-courant en contante gelden. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves. Indien hierbij de kasgeldlimiet bij herhaling wordt overschreden dient er geconsolideerd te worden ofwel moet een deel van de kortlopende middelen worden omgezet in een langlopende financiering. Het uitgangspunt is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan de korte financiering (< 1 jaar). Voor 2024 bedraagt het begrotingstotaal van de gemeente Heumen € 48.469.010. De kasgeldlimiet blijkt uit onderstaande opstelling:

Kasgeldlimiet in 2024	2024
Omvang begroting per 1 januari 2024 (=grondslag)	€ 48.469.010
Toegestane kasgeldlimiet	
• in procenten van de grondslag)	8,5%
• in bedrag	€ 4.119.866

De gemeente Heumen streeft ernaar om, binnen de kasgeldlimiet, een deel van de financieringsbehoefte te dekken door zoveel mogelijk gebruik te maken van de ruimte binnen het verstrekte rekening-courant krediet, groot € 1 miljoen van de huisbankier, de Bank Nederlandse Gemeenten. Bij bepaling van onze financieringsbehoefte zullen allereerst, afhankelijk van de rentevoet, de mogelijkheden van de geldmarkt (rekening-courant krediet en daggeldleningen) worden benut, alvorens er een beroep op de kapitaalmarkt wordt gedaan.

Renterisico financiering lang

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Van een renterisico is sprake indien er onzekerheid bestaat over toekomstige renteniveaus. Deze situatie doet zich op de volgende momenten voor:

- Bij variabel rentende leningen
- Indien een toekomstige financieringsbehoefte nog niet is afgedekt
- Bij naderende renteaanpassingen van leningen.

Uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Daarmee wordt voorkomen dat een (groot) deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten. Het maximeren van het jaarlijks aan te trekken vreemd vermo- gen (langlopende leningen) beperkt het renterisico op de lange termijn. In feite is de renterisiconorm een kengetal waarmee wordt aangegeven hoeveel risico de gemeente loopt bij renteschommelingen op lange termijnleningen.

Het percentage is door de minister vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hierbij is een minimumbedrag vastgesteld van € 2,5 miljoen. Het begrotingstotaal wordt berekend als zijnde de totale geautoriseerde lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves.

Conform voorschrift van de geactualiseerde wet FIDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het komende begrotingsjaar.

Renterisiconorm	2024	2025	2026	2027
1 Begrotingstotaal (€)	48.469.010	48.150.969	48.633.321	49.546.413
2 Het vastgestelde percentage (%)	20%	20%	20%	20%
3 Renterisiconorm (€)	9.693.802	9.630.194	9.726.664	9.909.283
Toetsing renterisico Heumen aan norm				
4 Renteherziening (%)	0	0	0	0
5 Aflossingen (€)	1.668.333	1.668.333	1.668.333	1.668.333
6 Renterisico op vaste schuld o/g [4+5] (€)	1.668.333	1.668.333	1.668.333	1.668.333
Ruimte (+) onder renterisiconorm [3-6] (€)	8.025.469	7.961.861	8.058.331	8.240.950

De bovenstaande tabel toont het ingeschatte renterisico en de toetsing met de renterisiconorm voor de periode 2024 tot en met 2027. Hieruit komt naar voren dat het renterisico op het begrotingstotaal 2024 ruim onder de toegestane norm blijft.

Kredietrisico

Naast bovenvermeld renterisico wordt door onze gemeente ook kredietrisico gelopen op de door ons uitgeleende gelden en de door ons aan plaatselijke verenigingen en instellingen gegarandeerde geldleningen.

In het Treasurystatuut is aangegeven dat de gemeente uit hoofde van de treasuryfunctie alleen nog geld mag uitlenen aan Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0% (solvabiliteitsvrije status).

Gewaarborgde geldleningen

Bij deze geldleningen staat de gemeente borg voor leningen die door natuurlijke- en rechtspersonen zijn aangetrokken. Het risico voor de gemeente is dat deze instellingen hun verplichtingen tegenover de geldverstrekker niet nakomen. Voor de leningen aan de woningbouwcorporaties is een overeenkomst gesloten met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Alleen als het waarborgfonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen, kan de gemeente worden aangesproken voor betaling van rente en hoofdsom.

Geldnemer	Restant lening per 1 jan. 2023 (€)	Borgstelling per 1 jan. 2023 (€)
Tertiaire achtervang Oosterpoort Wooncombinatie	56.287.807	13.609.104
Woning hypotheke 50% (banken, verz.mij en pensioenfd)	284.392	142.196
Totaal	56.572.199	13.751.300

Heumen heeft in 1995 het verstrekken van gemeentegarantie (Nationale Hypotheekgarantie) aan particulieren ondergebracht bij de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WSW) en hierbij een achtervangpositie ingenomen. Dit betekent dat wanneer niet aan de hypothecaire verplichtingen door de geldnemer wordt voldaan, de gemeente uiteindelijk aangesproken zou kunnen worden. Dit is in feite een theoretische kans, aangezien eerst het vermogen van de geldnemer (incl. woning) en het WSW wordt aangesproken.

Schatkistbankieren

Per 1 januari 2014 is het verplicht Schatkistbankieren ingevoerd. Schatkistbankieren houdt concreet in dat tegoeden van alle overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Het principe is dat publiek geld de schatkist niet eerder verlaat dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak. Volgens het ministerie is dit bevorderlijk voor de doelmatigheid van de bestedingen.

Wel is er een zogenaamde doelmatigheidsdrempel van 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen per gemeente. Bij overtollige middelen die minder zijn dan deze drempel, hoeven decentrale overheden niet te gaan schatkistbankieren. Het drempelbedrag voor onze gemeente bedraagt vanaf 2021 € 1 miljoen.

Wet Hof

De Eerste Kamer heeft in december 2013 ingestemd met de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF). De wet regelt in essentie twee zaken die voortvloeien uit Europese verplichtingen. De eerste is dat het nationale systeem van begrotingsvoorbereiding en de toepassing van vaste uitgavenkaders wettelijk worden vastgelegd. Ten tweede worden lagere overheden gebonden aan een maximaal begrotingstekort op kasbasis.

Met de Wet Hof gaat per jaar een macroplafond gelden voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen.

De hoogte van het macroplafond wordt jaarlijks op basis van bestuurlijk overleg vastgesteld.

Het EMU-saldo is in 1992 door de economische en monetaire Unie (EMU) ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo. Vergelijken was hierdoor moeilijk. Als het saldo positief is, is er sprake van een vorderingenoverschot, als het saldo negatief is spreekt men over een vorderingstekort.

Berekening EMU-saldo begroting 2024

Omschrijving		2023	2024	2025
(bedragen x € 1.000)			raming	raming
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	36	-344	1.467
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.435	1.574	1.363
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.025	925	927
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	4.719	2.347	1.978
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overige, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
+6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	1.180	810	847
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
+11	Verkoop van effecten: a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	Nee	Nee	Nee
Berekend EMU-saldo		-3.403	-1.002	932

Paragraaf bedrijfsvoering

INLEIDING

Bedrijfsvoering betreft een aantal verschillende terreinen die direct raken aan het functioneren van de eigen organisatie. Artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten (Bbv) geeft aan dat het college de raad middels de paragraaf bedrijfsvoering informeert over de ontwikkelingen op het terrein van bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering is uitgesplitst naar de volgende onderdelen:

- Organisatie
- Beleidscontrolling en P&C-cyclus
- Personeel
- Communicatie
- Juridische kwaliteitszorg
- Informatisering en automatisering
- Huisvesting

In programma 3 "Bestuur en organisatie", komen de onderwerpen organisatie, personeel, communicatie en huisvesting eveneens aan de orde en gaan we in op de concrete doelstellingen en aanpak.

ORGANISATIE

De strategische visie van de gemeente Heumen geeft een beeld van de Heumense samenleving in 2030 en biedt kaders voor de gemeentelijke organisatie. We willen een inclusieve samenleving zijn; natuurlijk met iedereen. We sluiten ambtelijk aan op de belangrijke opgaven die raad en college formuleren en herijken daarvoor onze thema's en werkwijzen.

"We zijn een betrouwbare en transparante overheid. We zijn navolgbaar in ons handelen en leggen aan de gemeenschap verantwoording af. Vanuit diversiteit voeren we de dialoog en vanuit goed verhoudingen werken we samen". (Coalitieakkoord). Voor onze inwoners en partners zijn wij allemaal één gemeente; we vinden het belangrijk dat gemeenteraad, college en organisatie goed op elkaar afgestemd werken. We investeren samen in onze rollen en een duidelijke rolname. We kiezen voor een integrale en procesgerichte benadering.

Als gemeentelijke organisatie bieden we een goede kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners, nu en in de toekomst. We werken effectief en efficiënt. Om goed op de steeds veranderende omgeving in te kunnen spelen, blijven we ons verbeteren en ontwikkelen. Wij zijn wendbaar. Dit vraagt van bestuur en medewerkers een reflectieve en communicatieve manier van werken. We werken samen met en voor onze omgeving. We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We ondersteunen medewerkers om inzetbaar te blijven. Dat vinden we vanzelfsprekend in deze uitdagende werkomgeving.

In programma 3 geven we de ontwikkelrichtingen aan voor de organisatie.

BELEIDSCONTROLLING EN P&C-CYCLUS

De programmabegroting is een belangrijk instrument voor de raad om opdracht en sturing te geven aan het college. Het is gebruikelijk dat de raad voor het zomerreces via een kadernota het college kaders meegeeft die gevolgd worden bij het opbouwen van de programmabegroting. In de kadernota zijn de beleidsvoornemens en de autonome ontwikkelen financieel vertaald en heeft de raad inhoudelijke keuzes vastgesteld die het college als kader meegenomen heeft bij de opbouw van de begroting.

Na het vaststellen van de programmabegroting wordt de raad via tweemaandelijks rapportages actief geïnformeerd over afwijkingen op de lopende begroting, waardoor de raad grip houdt en bij kan sturen, indien de raad dit nodig acht.

Getrouwheid en Rechtmatigheid

Tot 2022 verstrekten de externe accountant jaarlijks een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten. Per boekjaar 2023 stelt niet langer de accountant, maar het college de rechtmatigheidsverklaring op. De externe accountant geeft vanaf dan alleen nog een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. Maar aangezien de regelgeving het verplicht om de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uit te laten maken van de jaarrekening zal deze onderdeel worden van de getrouwheidsverklaring van de accountant. En om iets over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverklaring te kunnen zeggen, zal de accountant werkzaamheden moeten (blijven) uitvoeren omtrent de rechtmatigheid. Hoewel deze verschuiving wel extra werkzaamheden van de organisatie vraagt, vermindert het feitelijke werk van de accountant niet substantieel.

Bij de jaarrekening zal in deze paragraaf worden ingegaan op de uitkomsten van de rechtmatigheidsverklaring van het college.

Inkoop en aanbesteding

Hoewel het inkoop- en aanbestedingsbeleid geen onderdeel is van het normenkader, is dit beleid uiteraard wel van toepassing bij inkopen en aanbestedingen. Afwijkingen op dit beleid, die binnen de Europese richtlijnen voor inkoop en aanbestedingen vallen, tellen hierdoor niet mee in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant en in de nabije toekomst van het college. Afwijkingen die buiten de Europese inkoop- en aanbestedingsgrenzen vallen tellen wel mee in het rechtmatigheidsoordeel. In enkele gevallen staat deze regelgeving de continuïteit van de bedrijfsvoering in de weg. Een voorbeeld hiervan betreft de verschillende applicaties die worden gebruikt in de bedrijfsvoering. Het is onwenselijk om eens per vier jaar een aanbesteding van verschillende applicaties te doen. Het (eens in de vier jaar) opnieuw inrichten van het financiële betaal- en administratieproces of het proces binnen het sociaal domein om te komen tot de jeugd- en Wmo-beschikkingen leidt tot inefficiëntie en extra risico op fouten.

PERSONEEL

Gemeente Heumen wil een aantrekkelijke werkgever zijn. De voor de organisatie gewenste ontwikkelingen zoals genoemd onder het kopje organisatie, vertalen we door bij de uitvoering van het personeelsbeleid van de gemeente Heumen. In de huidige arbeidsmarkt vragen de thema's m.b.t. het binden en boeien van medewerkers extra aandacht.

Accenten

In 2023 leggen we de volgende accenten:

- Doordat medewerkers meer thuis werken zijn met name betrokkenheid bij de organisatie en het versterken van de onderlinge verbinding belangrijke aandachtspunten.
- Duurzame inzetbaarheid: we bevorderen dat medewerkers gezond en gemotiveerd blijven en beschikken over goede kennis en vaardigheden. Op basis van onze risico-inventarisatie (RI&E) wordt in 2023 uitvoering gegeven aan het plan van aanpak.
- Binden en boeien (zie hiervoor programma 3, Toekomst van Heumens werken).
- Persoonlijke ontwikkeling en gemeentebrede ontwikkeling: door de toename van uitstroom is de investering in kennis en vaardigheden van zittende en nieuwe medewerkers extra van belang

Personeelsformatie

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van de formatie van de organisatie weergegeven en tevens de raming voor 2024. Verschuivingen door de jaren heen zijn onder andere veroorzaakt door bezuinigingen, toename van formatie voor nieuwe taken en wijzigingen in functies.

formatie	werkelijk 2021	werkelijk 2022	begroting 2023	begroting 2024
in fte	110,89	112,97	113,97	116,02

fte = full time equivalent

Het personeelsbestand is met 2,05 fte toegenomen. Het betreft een uitbreiding met 2 fte's op de afdeling Bouwen, Milieu en Leefomgeving (binnen het team Handhaving) en de omzetting van een tijdelijk naar een vast dienstverband met 2 uren van de medewerker Suwinet op de afdeling Publiekszaken. Daarnaast zijn tijdelijke personeelsbudgetten bij de vaststelling van de kadernota toegekend voor de afdelingen BEON (salarissen en financiën) en BML (handhaving). Hierbij zal veelal sprake zijn van inhuur.

Personeelsbudget (P-budget)

Het personeelsbudget (P-budget) bestaat uit het salarisbudget voor alle werkgeverslasten (loonsom) en een budget voor bijkomende kosten. De voor 2024 begrote loonsom is gebaseerd op de vastgestelde formatie van 113,02 fte op het moment van begroten.

Het budget voor bijkomende kosten bestaat uit vergoedingen voor reis- verblijf, het gebarenbudget en een budget voor arbobenodigheden. In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van het P-budget weergegeven:

P-budget	werkelijk 2021	werkelijk 2022	begroting 2023	begroting 2024
in €	8.487.896	8.762.462	9.034.194	9.694.328

De belangrijkste oorzaken voor de toename van het begrote P-budget in 2024 ten opzichte van 2023 zijn de cao- verhoging van ca. 5% voor het gemeentepersoneel, de uitbreiding van het personeelsbestand met 2,05 fte., de jaarlijkse toekenning van periodieken (tot het bereiken van de max. van de schaal) en incidenteel hogere inschaling bij de invulling van vacatures (regulier personeelsbeleid).

COMMUNICATIE

Externe communicatie

De externe communicatie ondersteunt de (strategische) beleidsdoelstellingen van de gemeente. Communicatie draagt voor een belangrijk deel bij aan het kenbaar en zichtbaar maken van de dienstverlening aan onze inwoners en de veranderende rol van de gemeentelijke overheid. Participatie en communicatie gaan hand in hand. Dit vraagt van de hele organisatie om naar buiten te treden en contact te maken op een open en voor alle inwoners toegankelijke wijze. Het ontwikkelen van de gemeentelijke communicatie vraagt om een blijvende focus. Het team communicatie adviseert en ondersteunt bestuur en medewerkers bij de communicatie naar inwoners en pers.

Interne communicatie

Met onze interne communicatie dragen we er zorg voor dat medewerkers op de hoogte zijn van de bestuurlijke keuzes en van wat er speelt in de organisatie. Ook vinden we het van belang dat medewerkers hun inbreng kunnen hebben in de organisatie. Goede interne communicatie leidt tot betere samenwerking, zorgt voor verbinding en ondersteunt tevens de externe communicatie. Nu er steeds meer hybride gewerkt wordt stelt dit extra eisen aan organisatie en medewerkers ten aanzien van de interne communicatie. In programma 3 is de ontwikkeling van de gemeentelijk communicatie verder uitgewerkt.

JURIDISCHE KWALITEITZORG

In 2024 borgen we de juridische kwaliteitszorg in onze organisatie op de manier zoals beschreven in het plan van aanpak "Doorontwikkeling Juridische Kwaliteitszorg", opgesteld in 2017. Dit houdt in dat de juridisch functie ten behoeve van de primaire processen (bijvoorbeeld vergunningverlening) binnen de afdelingen is gepositioneerd ('lijnfunctie'). Daarnaast is er een team juridische zaken met een aantal centrale taken. Dit team houdt zich bezig met advies, bezwaarschriften en juridisch control/kwaliteitszorg in de gehele organisatie. In het plan van aanpak hebben wij drie pijlers genoemd die aansluiten bij enkele belangrijke uitgangspunten in onze organisatie: kennisdeling, evaluatie en reflectie. Dat houdt in dat onze organisatie:

1. Op een cyclische wijze doorgaat met haar reguliere werkzaamheden

Veel werkzaamheden zijn regulier: het voeren van de commissie bezwaarschriften, klachtbehandeling, opstellen van een jaarverslag inzake klachtenbehandeling, publicatie van lokale wetgeving, controleren van de regelingenbank waarin onze lokale wetgeving is opgenomen (www.overheid.nl), controle van collegevoorstellen, controle van het contractregister, juridisch vraagfunctie, etc.

In 2023 zijn wij aan de slag gegaan met de actualisering van het Mandaatbesluit. Gelet op de ontwikkelingen rondom o.a. de invoering van de Omgevingswet zal dit doorlopen in 2024. Ook de Wet open overheid (Woo), die sinds 2022 gefaseerd wordt ingevoerd, vraagt inzet van de afdeling juridische zaken.

2. Twee legal audits gaat uitvoeren

Een dergelijke audit bestaat uit kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Het kwalitatieve onderzoek richt zich op de organisatie van de juridische functie (aard, omvang en positionering van juridische deskundigheid), de inrichting van de werkprocessen en de toepassing van organisatiebrede regelingen en voorzieningen. Het kwantitatieve onderzoek geeft inzicht in de actuele juridische kwaliteit van het betreffende product aan de hand van kwaliteitsnormen. Met het management is afgesproken dat de bestuurlijke besluitvorming (collegevoorstellen) jaarlijks wordt geëvalueerd. Samen met het management wordt nog gekeken welk soort besluiten in 2024 nog meer wordt ge-audit.

3. Investeert in juridische kennisontwikkeling

Uit gesprekken met afdelingshoofden is naar voren gekomen dat per medewerker wordt gekeken naar de (juridische) opleidingsbehoefte. Onze focus is daarom gericht op een individuele aanpak van juridische kennisontwikkeling. Dit doen wij door in gesprek te blijven met onze collega's. Daarnaast hebben wij in 2020 en 2023 ervaring opgedaan met het geven van de training 'Gemeentewet en Algemene wet bestuursrecht voor dummies'. De ervaringen uit deze trainingen zijn positief. Periodiek wordt deze training voor (nieuwe) medewerkers herhaald. Afhankelijk van ontwikkelingen op het juridisch vlak zal gekeken worden of er in 2024 vanuit juridische zaken nog andere trainingen worden aangeboden.

INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

Informatisering en automatisering

We geven invulling aan een realistische en gezonde ambitie en visie op het gebied van informatievoorziening. Er is een nieuw informatiebeleidsplan opgesteld voor 2024-2027 en er wordt gewerkt aan een regionale strategische I-agenda. De laatste jaren is vanuit het Rijk stevig ingezet op de verbetering van overheidsdienstverlening aan inwoners en bedrijven. Wij als gemeenten spelen daarin een primaire rol. Voorbeelden zijn de ontwikkelingen in het sociaal en ruimtelijk domein (Omgevingswet) en de invoering van het stelsel van basisregistraties. We volgen hierbij de digitale agenda van het Rijk en programma "Samen Organiseren", waarbij de VNG-projecten faciliteert in een collectieve aanpak voor gemeenten.

In het samenwerkingsverband ICT Rijk van Nijmegen (iRvN), passen we zoveel mogelijk standaarden toe en maken gebruik van landelijke generieke voorzieningen, zoals de -Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), om zo zorg te dragen voor veilige en betrouwbare ICT-voorzieningen. Ook wordt aangesloten bij landelijke aanbestedingen en wordt tevens de samenwerking opgezocht met regiogemeenten waar dit kan. We werken volgens een regionale strategische I-agenda, waar de focus voor de komende jaren ligt bij:

- Werkplekinrichting en ondersteuning kantoorautomatisering, zoals de implementatie van mobile device management en Microsoft365;
- Doorontwikkeling van de ICT-omgeving, vanuit regionale uitgangspunten zoals cloudstrategie en Common Ground (hervorming van gemeentelijke informatievoorziening voor het uitwisselen van gegevens);
- Invoering nieuwe wetgeving zoals de Wet digitale overheid (Wdo), Wet Open Overheid (Woo) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV). Deze wetten moeten zorgen voor meer inzicht in het handelen van de overheid en het beschikbaar stellen van digitale kanalen voor het contact met inwoners en ondernemers;
- Informatieveiligheid en Privacy;
- Datagedreven werken;
- Informatiebeheer/archivering en e-depot voor digitale archivering.

Samen met onze medewerkers blijven we ons verder inzetten om ons digitaal te ontwikkelen. De digitale vaardigheden en het flexibele werken i.c.m. thuiswerken krijgen hierbij aandacht.

Informatiebeveiliging

Het belang van een veilige en beschikbare digitale overheid neemt in deze tijd alleen maar toe. Inwoners moeten er namelijk te allen tijde op kunnen vertrouwen dat de overheid alles in het werk stelt om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie in verkeerde handen valt en om te voorkomen dat de bedrijfscontinuïteit wordt verstoord. Informatiebeveiliging, met als basis het normenkader de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), is hierbij een integraal onderdeel van de organisatie; de applicaties, processen, beheerders en de gebruikers van onze infrastructuur spelen allen een evenwichtige rol. Door middel van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) worden we jaarlijks gecontroleerd.

Op basis van ons geactualiseerde informatiebeveiligingsbeleidsplan en jaarplan gaat de komende tijd veel aandacht uit naar:

- Actieve controle van leveranciers op informatiebeveiligingseisen, zeker als onze applicatie in de 'cloud' draait. De samenwerking met softwareleveranciers verandert hierdoor;
- Uitvoeren van dataclassificaties en risicoanalyses waardoor we onze grootste risico's in beeld hebben en komen tot goed risicomanagement;
- Actualiseren autorisatiebeleid en interne controles via het principe role based access management;
- Bewustwordingsacties op het gebied van informatiebeveiliging;
- Risicoanalyse op het beheren van toegang binnen applicaties. Uittesten van het bewustzijn en onze fysieke toegangsbeveiliging d.m.v. een mystery guest.
- Visie ontwikkelen op het gebied van kunstmatige intelligentie.

Privacy - Persoonsgegevens

Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat hun persoonlijke informatie veilig is bij onze organisatie en dat wij deze informatie alleen conform de richtlijnen van de AVG en andere privacywetgeving gebruiken. Om hier uitvoering aan te geven werken we continu aan verbetering op het gebied van toezicht, bewustwording, beleid en procedures. De functionaris gegevensbescherming (FG), benoemd voor de gemeente, de gemeenteraad en de burgemeester, heeft hierbij de coördinerende, adviserende en toezichhoudende rol.

Het uitbreiden van het interne toezicht en controle is iets wat de komende periode meer aandacht krijgt. De juiste omgang, zoals het vastleggen en opslaan, van persoonsgegevens is iets wat actief en in toenemende mate gecontroleerd wordt door onder andere de controle van logging van applicaties. Dit is ook belangrijk in het kader van audits. Als gemeente worden we in toenemende mate gecontroleerd, zoals bij de jaarlijkse audit op de naleving van de Wet politiegegevens (Wpg). Het belang van de juiste omgang met gegevens is ook van toepassing bij nieuwe processen, projecten en implementaties van nieuwe wetten, zoals de Wet Open Overheid (Woo).

Regionaal is er een FG-groep opgericht om ook regionale samenwerking op het gebied van privacy en het toezicht daarop te versterken.

Tot slot is ook op het gebied van privacy de bewustwording van onze medewerkers van belang zoals de naleving van procedures en het gebruik van ICT-middelen om veilig met persoonsgegevens om te gaan.

HUISVESTING

Het gemeentehuis passen wij aan voor de gewenste naar buiten toe gerichte en flexibele uitvoering van onze taken. We faciliteren en sluiten aan bij de Heumense manier van werken. Noodzakelijk groot onderhoud aan het gebouw wordt gecombineerd met het oplossen van knelpunten en verbeteringen met betrekking tot veiligheid en dienstverlening. De uiteindelijke doelstellingen zijn dat de publiekszone, bestuurszone en werkruimten een open uitstraling hebben en de mogelijkheid bieden om rustig, veilig en samen te werken, flexibel zijn in te richten en voldoen aan (arbo)richtlijnen. In 2024 starten we met de aanpassingen van de ruimten voor Publieke dienstverlening op basis van het geactualiseerde dienstverleningsconcept.

Paragraaf lokale heffingen

ALGEMEEN

Hieronder treft u een overzicht aan van de onderdelen die de paragraaf lokale heffingen volgens artikel 14 van de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) dient te bevatten:

- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- De gerealiseerde opbrengsten per lokale heffing;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- Een aanduiding van de lokale belastingdruk;
- Het kwijtscheldingsbeleid.

In deze paragraaf zullen wij nader op de verschillende onderdelen ingaan.

BELEID LOKALE HEFFINGEN

Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeente de mogelijkheid belastingen en rechten te heffen. Deze mogelijkheid is in het leven geroepen om de gemeente te voorzien van eigen inkomsten. Een eigen lokaal belastinggebied van voldoende omvang is van essentieel belang voor de financiële zelfstandigheid van gemeenten.

In de situatie van de gemeente Heumen worden de volgende belastingen en rechten geheven:

- Onroerende zaakbelastingen;
- Hondenbelasting;
- Brede rioolheffing;
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- BIZ (Bedrijven investeringszone)
- Marktgeden;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Leges.

We onderscheiden opbrengsten als algemene dekkingsmiddelen (belastingen) en opbrengsten die direct dienen ter dekking van gemaakte kosten (rechten). Tot de eerste categorie behoren de onroerende zaakbelastingen en hondenbelasting. De overige belastingen en rechten behoren tot de tweede categorie, ook wel bestemmingsheffingen genoemd.

TARIEVENBELEID

De gemeentelijke heffingen (hondenbelasting en marktgeden) worden conform de uitgangspunten als genoemd in deze programmabegroting 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,1% (vastgesteld in de meicirculaire). De tarieven voor de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten, brede rioolheffing, BIZ en lijkbezorgingsrechten zijn daarvan uitgezonderd. Hiervoor geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid.

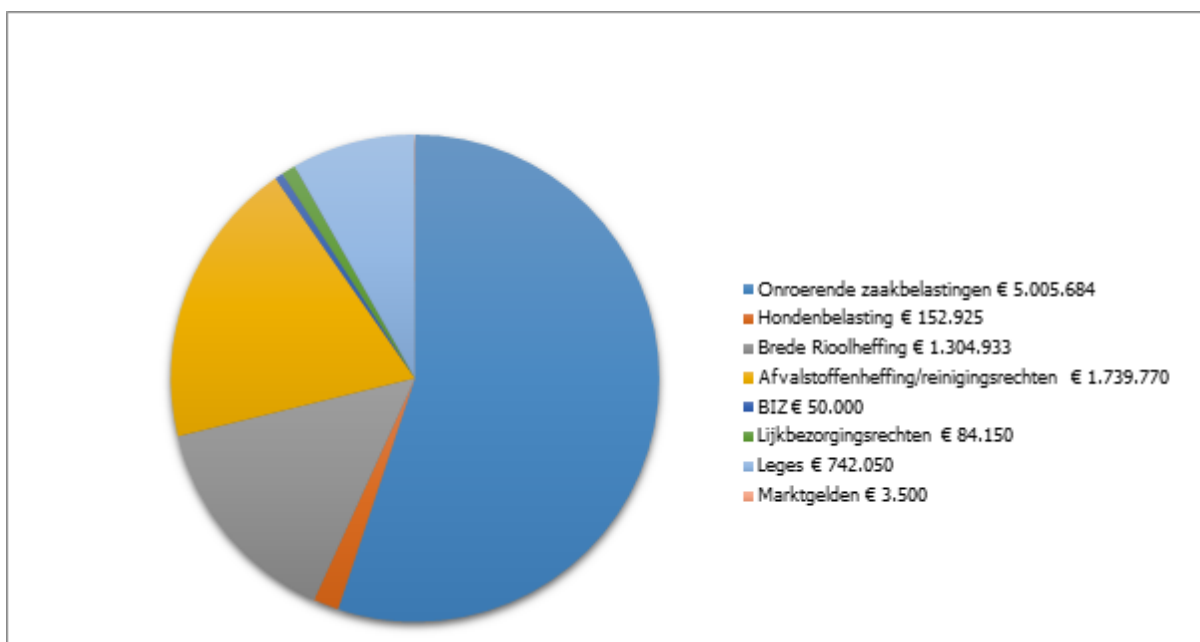
De tarieven voor de heffing van de onroerende zaakbelastingen zijn gebaseerd op een voortzetting van de volgende uitgangspunten:

- De opbrengsten onroerende zaakbelastingen voor de woningen worden alleen verhoogd met de extra opbrengst in verband met nieuwbouw.
- De opbrengsten onroerende zaakbelastingen voor de niet-woningen, worden naast de extra opbrengst in verband met nieuwbouw, verhoogd met de inflatiecorrectie van 3,1%.

De definitieve tarieven voor de heffing van belastingen en leges 2024 worden bij een afzonderlijk raadsvoorstel voorgelegd aan de gemeenteraad in de vergadering van december 2023.

OPBRENGST(RAMING) LOKALE HEFFINGEN

In de volgende cirkeldiagram zijn de ramingen van de verschillende belastingen en rechten voor 2024 weergegeven. De begrote inkomsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen in 2024 bedragen € 9.083.012.

ONROERENDE ZAAKBELASTINGEN

Algemeen

Onder de naam onroerende zaakbelastingen worden twee belastingen geheven die te maken hebben met niet-woningen: een gebruikersbelasting en een eigenarenbelasting. Als onroerende zaken in hoofdzaak tot woning dienen wordt alleen een eigenarenbelasting geheven.

Tarieven

Voor de heffing van de onroerende zaakbelastingen 2024 gaan we uit van de waardepeildatum op 1 januari 2023. De raad stelt de tarieven voor 2024 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2023 aan de raad zal worden voorgelegd.

De ontwikkeling van de OZB tarieven in de periode van 2019 tot en met 2023 ziet er als volgt uit:

	2019	2020	2021	2022	2023
Tarief eigenaren woningen	0,1717%	0,1594%	0,1542%	0,1407%	0,1249%
Tarief eigenaren niet-woningen	0,3118%	0,3097%	0,3504%	0,3581%	0,3640%
Tarief gebruikers niet-woningen	0,2351%	0,2331%	0,2658%	0,2758%	0,2804%

De percentages hebben betrekking op de WOZ-waarde.

Opbrengsten

De opbrengsten inclusief nieuwbouw in het kader van de OZB worden voor 2024 geraamd op:

	2022(werkelijk)	2023	2024
Opbrengst eigenaren woningen (€)	3.529.113	3.565.517	3.588.000
Opbrengst eigenaren niet-woningen (€)	808.324	837.355	858.543
Opbrengst gebruikers niet-woningen (€)	517.392	537.770	559.141
Totaalopbrengst OZB (€)	4.854.829	4.940.642	5.005.684

Hierin is een toename WOZ waarde (i.v.m. nieuwbouw) berekend van:

- Woningen: € 17.775.000
- Niet-woningen: € 500.000

HONDENBELASTING

Algemeen

De hondenbelasting is een algemene belasting, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. Bij de invoering van de belasting in 1994 heeft de gemeente er voor gekozen de opbrengst uit de hondenbelasting aan te merken als algemeen dekkingsmiddel.

Tarieven

De gemeente Heumen kent een tarief per hond (ongeacht het aantal) en een kenneltarief. De raad stelt de tarieven voor 2024 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2023 aan de raad zal worden voorgelegd. Op basis van prijsinflatie volgens de meicirculaire 2023, zou het tarief van 2024 er als volgt uit komen te zien:

	2020	2021	2022	2023	2024
Tarief per hond (€)	81,20	90,80	92,15	94,35	97,30
Kenneltarief (€)	349,15	390,60	396,45	405,95	418,55

Opbrengsten

De opbrengsten betreffende de hondenbelasting en kennel worden voor 2024 geraamd op:

Opbrengsten uit tarief per hond	€	150.175
Opbrengsten kennel	€	<u>2.750</u>
Totaal opbrengsten hondenbelasting 2024	€	152.925

BREDE RIOOLHEFFING

Algemeen

Het tarievenbeleid voor de heffing van de rioolrechten is vastgesteld door de raad met de vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027. Vanaf 2010 mogen gemeenten echter geen rioolrechten meer heffen. Onder de naam "brede rioolheffing" wordt belasting geheven van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een eigendom, dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering.

Beleid ten aanzien van het rioolrecht:

- Kostendekkend te heffen waarbij de compensabele BTW, conform de richtlijnen, als kostenpost opgenomen wordt
- De lasten uit nieuwe investeringen pas in het tarief op te nemen nadat de investering is gerealiseerd.

Tarieven

In 2022 is er een nieuw GRP aangeboden aan de Raad. Besloten is om het beleid van de periode 2018-2022 voort te zetten.

De ontwikkeling van de rioolheffing ziet er voor de periode van 2022 tot en met 2027 als volgt uit:

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
Tarief per perceel	159,85	163,35	166,85	170,35	173,85	177,35

*Gebaseerd op GRP 2022-2027 met verhoging van € 3,50 per jaar

De baten en lasten van de instandhouding van het rioleringsstelsel evenals de exploitatie hiervan worden afgewikkeld via de voorziening "onderhoud/egalisatie baten/lasten rioleringsstelsel".

Kostendekkendheid

De geraamde baten en lasten voor 2024 en de mate van betrokkenheid in de heffing van rioolrechten wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkenheid
2.1	Verkeer en vervoer	154.189	693	154.882		
5.7	Openbaar groen	54.833	3.466	58.299		
7.2	Rioleringen	1.042.724	49.028	1.091.753	1.304.933	
	Totaal	1.251.746	53.187	1.304.933	1.304.933	100%

Uitgangspunt bij de tariefstelling is dat 100% kostendekkendheid wordt gerealiseerd.

AFVALSTOFFENHEFFING EN REINIGINGSRECHTEN

Algemeen

Ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen (GFT-, rest- en grof huisafval) heeft de gemeente op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer een afvalstoffenheffing ingesteld. De afvalstoffenheffing kan niet worden geheven voor de inzameling van bedrijfsafvalstoffen, ook al kunnen deze qua samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen. Hiervoor wordt in de gemeente Heumen op grond van artikel 229, eerste lid onderdelen a en b, een reinigingsrecht geheven.

De belasting voor de afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op het daadwerkelijk gebruik van een perceel waarvoor de gemeente een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen heeft. Bij de reinigingsrechten is het gebruik maken van de dienst die de gemeente verricht belastbaar. In de jaren '70 van de vorige eeuw is de afvalstoffenheffing ingevoerd om heffing mogelijk te maken ook als geen gebruik werd gemaakt van de gemeentelijke inzameldienst, maar de gemeente haar inzamelplicht ten aanzien van het perceel wel nakwam.

Tarieven

De ontwikkeling van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten ziet er in de periode van 2022 tot en met 2027 als volgt uit:

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tarief eenpersoonshuishouden	143,75	148,05	159,50	161,65	161,65	161,65
Tarief meerpersoonshuishouden	198,30	204,25	220,00	223,00	223,00	223,00
Reinigingsrechten	198,30	204,25	220,00	223,00	223,00	223,00
Tarief hele bruine huisvuilzak	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16
Tarief halve bruine huisvuilzak	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75

Kostendekkendheid

Conform de uitgangspunten is in de berekening van het tarief uitgegaan van 100% kostendekkendheid. In onderstaande tabel zijn de baten en lasten die ten grondslag liggen aan de heffing van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten weergegeven. De lasten worden voor 100% betrokken in de heffing.

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkenheid
2.1	Verkeer en vervoer	60.420	11.220	71.640		
6.3	Inkomensregelingen	50.000		50.000		
7.3	Afval	1.577.549	40.581	1.618.130	1.739.770	
	Totaal	1.687.96	51.801	1.739.770	1.739.770	100%

Belangrijkste oorzaak van de tariefstijging van de afvalstoffenheffing is de indexering van de tarieven van DAR. DAR heeft voor 2024 de tarieven verhoogd met een indexpercentage van 5,3%.

BEDRIJVEN INVESTERINGSZONE (BIZ)

Algemeen

Onder de naam BIZ-bijdrage wordt een directe belasting geheven van eigenaren en gebruikers ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringzone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringzone. De verordeningen zijn van toepassing op het gebied van het Winkelcentrum Malden en de Hema.

Tarieven

De BIZ-bijdrage voor de gebruikers is ingesteld voor een periode van 5 jaar (2022 – 2026). De verordening is in het najaar van 2021 opnieuw vastgesteld. Vanaf 2023 is er ook weer een BIZ-bijdrage voor eigenaren ingesteld voor een periode van 3 jaar (2023 – 2025). De verordening is in de raadsvergadering van 6 oktober 2022 vastgesteld.

Kostendekkendheid

De kosten van de extra belastingheffing betreffen de uitvoeringskosten van Munitax. Deze zijn voor 2024 geraamd op € 3.115,-. De hoogte van de opbrengsten van een eventuele nieuwe BIZ, is afhankelijk van het nog op te stellen businessplan en het hierin opgenomen heffingspercentage. De opbrengsten zijn voor 2024 indicatief te ramen op € 50.000 (BIZ gebruikers: € 23.000 en BIZ eigenaren: € 27.000) en deze wordt conform de BIZ wetgeving voor 100% als subsidie uitgekeerd aan de BIZ-stichtingen.

MARKTGELDEN

Algemeen

Deze heffing van rechten betreft het gebruik van enig gedeelte van openbare gebouwen, terreinen, pleinen of straten, die door ons voor het houden van markten zijn aangewezen.

Tarieven

De raad stelt de tarieven voor 2024 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2024 aan de raad zal worden voorgelegd. Op basis van prijsinflatie volgens de meicirculaire 2023, zou het tarief van 2024 er als volgt uit komen te zien:

	2024	Extra notitie
Abonnement per half jaar, per strekkende meter of gedeelte daarvan	€ 32,15	met een minimum van € 160,60
Abonnement per kalenderjaar, per strekkende meter of gedeelte daarvan	€ 55,60	met een minimum van € 278,05
Aansluiting elektriciteitskast verbruik ≤ 10 kWh, per dag	€ 3,95	exclusief BTW
Aansluiting elektriciteitskast verbruik ≥ 10 kWh, per dag	€ 7,75	exclusief BTW

Kostendekkendheid 2024

Taakveld	Omschrijving	Kosten (€)	Toerekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Opbrengst (€)	Kosten-dekkendheid
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.221	1.802	5.023	3.500	70%

Uit bovenstaande geraamde gegevens voor 2024 blijkt dat de opbrengsten de kosten niet volledig afdekken

LIJKBEZORGINGSRECHTEN

Algemeen

De gemeente heft rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Tarieven

De raad stelt de tarieven voor 2024 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2023 aan de raad zal worden voorgelegd. Uitgangspunt voor de exploitatie van de begraafplaats betreft de kostendekkendheid. Dit houdt in dat alle lasten dienen te worden opgebracht met de te verwachten baten.

Kostendekkendheid 2024

Taakveld	Omschrijving	Kosten (€)	Toerekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Opbrengst (€)	Kosten-dekkendheid
7.5	Begraafplaatsen	75.172	8.978	84.150	84.150	100%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten voor 100% dekken.

LEGES

Algemeen

Leges kunnen worden geheven voor door het gemeentebestuur geleverde diensten. Deze diensten kunnen enerzijds van zuiver administratieve aard zijn zoals het verlenen van vergunningen, afgeven van bewijzen, en anderzijds kunnen de diensten bestaan uit onderzoek, controle en soortgelijke maatregelen in het belang van de betrokkene.

Kostendekkendheid

De tarieventabel voor de heffing van leges is opgebouwd uit 3 titels:

- Algemene dienstverlening
- Dienstverlening vallend onder bouwen, milieu en leefomgeving
- Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen.

Volgens artikel 229b van de Gemeentewet mogen de geraamde baten de geraamde lasten niet overstijgen. Per titel van de tarieventabel (legesverordening) wordt in onderstaande overzichten aangegeven in welke mate de geraamde lasten worden betrokken in de heffing van leges. De mate waarin gemeentelijke lasten betrokken kunnen worden in de heffing is bepaald bij het onderzoek van Involon 2023; een onderzoek naar de kostendekkendheid van de gemeentelijke tarieven per 2024. In dit onderzoek heeft Involon eveneens de impact van de nieuwe wetgeving (omgevingswet en Wet Private Kwaliteitsboring) doorgerekend en een advies uitgebracht omtrent de nieuwe tarieven titel 2.

In december zullen wij uw raad een nieuwe legesverordening voorleggen (op basis van de nieuwe modelverordening leges).

Hoofdstuk 1	Algemene Dienstverlening	kosten	kosten	kosten	kosten	opbrengsten	kosten-
Paragraaf	Omschrijving	direct	overhead	overig	totaal		dekking
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand	€ 23.525	€ 14.492	€ 2.057	€ 40.075	€ 26.982	67%
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 73.331	€ 45.173	€ 72.842	€ 191.346	€ 184.944	97%
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen	€ 31.849	€ 19.619	€ 8.778	€ 60.246	€ 64.344	107%
Paragraaf 1.4	Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	€ 5.055	€ 3.114	€ 1.518	€ 9.687	€ 2.730	28%
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie	€ 958	€ 590	€ -	€ 1.549	€ 1.570	101%
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken	€ 2.977	€ 1.834	€ 2.420	€ 7.230	€ 5.133	71%
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten	€ 44.494	€ 24.581	€ 1.767	€ 70.842	€ 42.840	60%
Paragraaf 1.10	Diversen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
	Totaal	€ 182.188	€ 109.404	€ 89.381	€ 380.973	€ 328.542	86%
Hoofdstuk 2	Dienstverlening vallend onder bouwen, milieu en leefomgeving	kosten	kosten	kosten	kosten	opbrengsten	kosten-
Paragraaf	Omschrijving	direct	overhead	overig	totaal		dekking
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 2.2	Voorfase	€ 6.504	€ 3.593	€ -	€ 10.097	€ 13.125	130%
Paragraaf 2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	€ 48.711	€ 26.911	€ 376.608	€ 452.230	€ 346.611	77%
Paragraaf 2.4	Omgevingsplanactiviteit: monumenten	€ 743	€ 411	€ -	€ 1.154	€ -	0%
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten	€ -	€ -	€ 8.847	€ 8.847	€ 6.748	76%
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten	€ 2.230	€ 1.232	€ -	€ 3.462	€ 2.567	74%
Paragraaf 2.8	Overige activiteiten	€ 557	€ 308	€ -	€ 865	€ 336	39%
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 2.11	Overige tarieven	€ 6.690	€ 3.696	€ -	€ 10.385	€ 8.500	82%
Paragraaf 2.12	Modaliteiten	€ 7.743	€ 4.278	€ 18.150	€ 30.170	€ 27.000	89%
Paragraaf 2.13	Vermindering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 2.14	Teruggaaf	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
	Totaal	€ 73.177	€ 40.428	€ 403.605	€ 517.210	€ 404.887	78%
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen	kosten	kosten	kosten	kosten	opbrengsten	kosten-
Paragraaf	Omschrijving	direct	overhead	overig	totaal		dekking
Paragraaf 3.1	Horeca	€ 1.982	€ 1.095	€ -	€ 3.077	€ 1.911	62%
Paragraaf 3.2	Seksbedrijven	€ 372	€ 205	€ -	€ 577	€ 359	62%
Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 3.4	Organiseren evenement of markt	€ 1.363	€ 753	€ -	€ 2.116	€ 1.959	93%
Paragraaf 3.5	Standplaatsen	€ 2.137	€ 1.181	€ -	€ 3.318	€ 3.229	97%
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt
Paragraaf 3.8	Kinderopvang	€ 785	€ 433	€ 5.063,00	€ 6.281	€ 1.164	19%
	Totaal	€ 6.638	€ 3.667	€ 5.063	€ 15.368	€ 8.622	56%
Totaal	legesverordening	€ 262.003	€ 153.500	€ 498.048	€ 913.551	€ 742.050	81%

TOELICHTING BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID RECHTEN

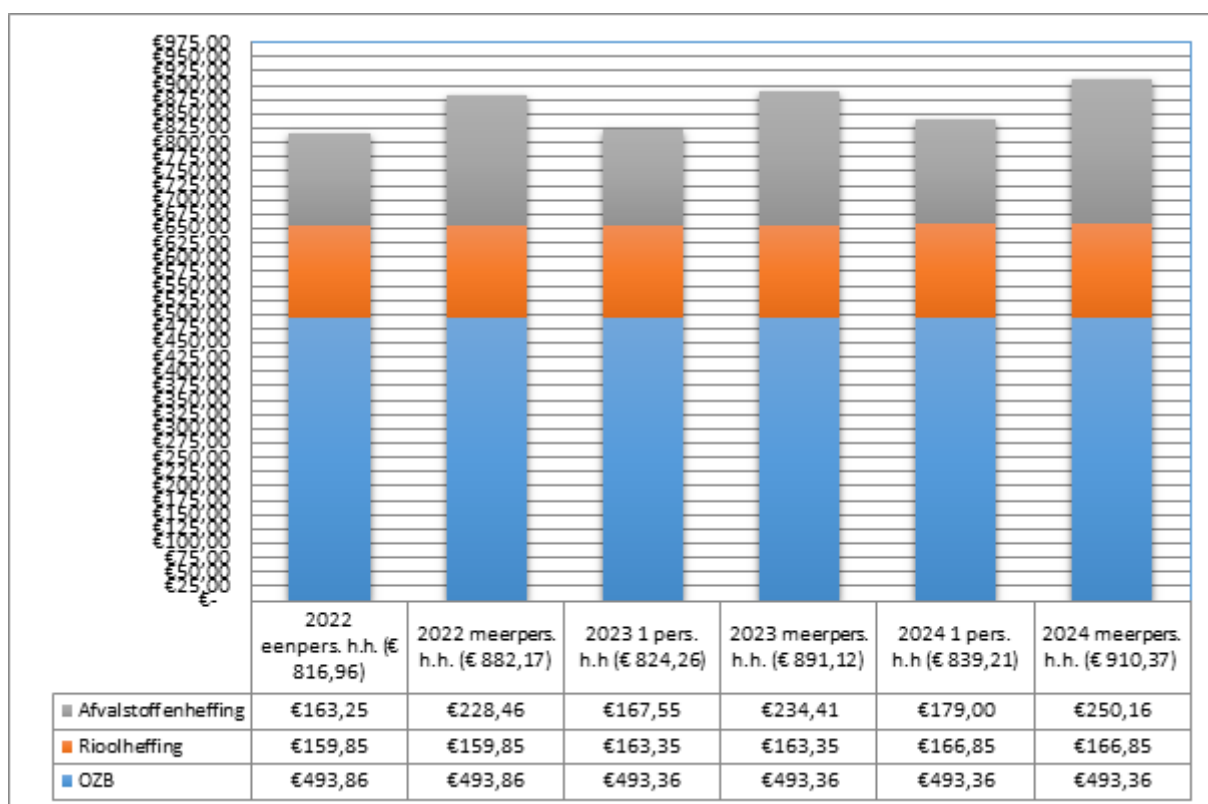
In de vermelde tabellen bij de door ons geheven rechten zijn onder de lasten opgenomen de bedragen die in de begroting als uitgaven geraamd wordt voor het betreffende taakveld. Dit lastenbedrag betreft de externe kosten en de directe loonkosten van het personeel, dat het werk binnen het betreffende taakveld uitvoert. De toerekening overhead is gebaseerd op het aantal directe uren van het eigen personeel vermenigvuldigd met een opslagtarif. Dit opslagtarif is een toerekening van alle indirecte kosten zoals huisvesting, automatisering, administratie e.d.

DE VERDELING VAN DE DRUK VAN DE BELASTINGEN OVER ÉÉN- EN MEERPERSOONS HUISHOUDINGEN EN BEDRIJVEN

Om de belastingdruk voor de diverse bevolkingsgroepen en belanghebbenden tot uitdrukking te brengen maken we in dit overzicht onderscheid in eigenaren en gebruikers van woningen en eenpersoons- en meerpersoons huishoudens.

Voor het opstellen van dit overzicht maken we gebruik van de volgende uitgangspunten:

- Gemiddelde WOZ waarde woning 2020: € 303.000 (peildatum 1-1-2019)
Gemiddelde WOZ waarde woning 2021: € 319.000 (peildatum 1-1-2020)
Gemiddelde WOZ waarde woning 2022: € 351.000 (peildatum 1-1-2021)
Gemiddelde WOZ waarde woning 2023: € 395.000 (peildatum 1-1-2022)
- Afvalstoffenheffing (inclusief 26 huisvuilzakken).
- De heffing van de hondenbelasting wordt niet gerekend tot het totale overzicht voor de belastingdruk.

Zoals bij het onderdeel OZB in deze paragraaf is gemeld beschikken we nog niet over de juiste WOZ-waarden per 1 januari 2022. Voor de berekening van de OZB druk 2024 is uitgegaan van dezelfde OZB uitkomsten als in 2023.

KWIJTSCHELDINGSBELEID

Op grond van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om (gehele of gedeeltelijke) kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. De regels voor het behandelen van kwijtscheldingsverzoeken worden bepaald door de rijksoverheid. Of de aanvrager ook inderdaad in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt getoetst aan deze normen en hangt af van zijn persoonlijke financiële situatie (loon/salaris/uitkering/pensioen/huur/premies/kosten levensonderhoud/vermogen e.d.). Voor 2024 is in de begroting een bedrag geraamd van € 50.000 voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen (afvalstoffenheffing). Het bedrag van € 50.000,- wordt overigens doorberekend in de tarieven van de afvalstoffenheffing.

Paragraaf grondbeleid

ALGEMEEN

Inleiding.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is bepaald dat de paragraaf grondbeleid tenminste bevat:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
 - b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
 - c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
 - d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
 - e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.
- In de paragraaf grondbeleid gaan we met name verder in op de belangrijkste financiële ontwikkelingen zoals verlies- en winstverwachtingen, de verwerving van gronden en de relaties van het grondbeleid met de programma's.

Algemeen beleid met betrekking tot de grondexploitatie

Grondexploitatie is het proces waarbij gronden worden aangekocht om te ontwikkelen als bouwlocatie en waarbij kavels worden verkocht voor de bouw van woningen of bedrijfsbebouwing. Grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van verschillende beleidsthema's: wonen, welzijn, zorg, veiligheid, ondernemen, werk, klimaatadaptatie etc. Daarnaast heeft het een grote financiële impact. De eventuele baten, maar ook de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid is uitgewerkt in een Nota Grondbeleid die in februari 2011 door de raad is vastgesteld.

In de nota is opgenomen dat we geen actieve grondaankooppolitiek voeren en waar mogelijk een faciliterende rol nastreven. Voor de gronduitgifte wordt het bestaande beleid voortgezet, waarbij de particuliere gegadigden voor een bouwlocatie voor de bouw van een woning kunnen inschrijven. Hierna volgt toewijzing via een wegingsstelsel met eventuele loting. Indien dat onvoldoende afzet genereert, wordt realisatie in projectvorm nagestreefd. Projecten voor sociale huur, wonen met zorg, CPO-initiatieven, etc. worden specifiek in de markt gezet, waarbij voor wat betreft sociale huur in principe Oosterpoort Wooncombinatie de preferente partner is die realiseert.

Relatie met de programma's van de begroting

De grondexploitatie is een onderdeel van programma 2 Fysieke leefomgeving van de programmabegroting. Het college streeft er naar de woningvoorraad in onze gemeente zo goed mogelijk te laten aansluiten op de (collectieve) woonbehoefte van de inwoners van de gemeente Heumen.

Op 21 september 2023 heeft de gemeenteraad besloten:

1. vast te stellen de beleidsnotitie Woonbeleid gemeente Heumen 2024-2030 als lokale uitwerking van de Woondeal 2.0, inclusief de in de notitie vermelde beslispunten, te weten:
 - a. In te stemmen met het uitgangspunt dat alle kernen kunnen groeien, dat de gemeente inzet op flexibel programmeren, dat de gemeente uitgaat van een percentage van de totale opgave verdeeld over de kernen en dat wij differentiatieregels hanteren;
 - b. In te stemmen met continuering of start planvorming voor de plancapaciteit van 1.210 woningen;
 - c. In te stemmen met het voeren van situationeel grondbeleid, ter nuancering van het eerder in de Nota grondbeleid vastgestelde uitgangspunt van een faciliterend grondbeleid;
 - d. In te stemmen met de spelregels voor realisatie nieuwbouw;
2. De Woonvisie 2017 en het woningbouwprogramma 2020 in te trekken.

De indicatieve planvoorraad is in de tabel hieronder weergegeven:

Kern	Jaar van oplevering	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
	Woningbouwlocatie								
Malden	Kanaalzone			150	150	150	150	135	735
	Steenhuys		28						28
	Rijksweg 216-218	24							24
	Herontwikkeling de Schoren			18					18
	Herontwikkeling de Veldsingel								Ntb
	Kerkplein Noord			15					15
	De Muse		10						10
	Heilige Antonius Abt			30					30
Raedstate			37					37	
Overasselt	Zilverbergweg/Kruisbergsestraat			20	20	20	20	8	88
	Hoogstraat		32						32
Heumen	Heumen West			20	20	20	20	20	100
Nederasselt	ntb								Ntb
Overig			18	15	15	15	15	15	93
Totaal		24							1210

Opgemerkt moet worden dat bovenstaande planning indicatief is, dat er geen rekening is gehouden met planuitval en dat in de planning geen rekening is gehouden met beroep- en bezwaarprocedures. Voor niet ieder project is het woningbouwprogramma definitief. De aantallen zijn daarom indicatief en nog aan verandering onderhevig.

Strategische visie ten aanzien van het grondbeleid van de gemeente

In de door de raad vastgestelde Nota grondbeleid is vastgelegd dat de gemeente in principe geen actieve grondpolitiek voert, maar een faciliterende rol heeft voor de realisering van woningen. Gelet op het grote belang daarvan voor het voorzien in de woningbehoefte en de ruimtelijke afronding van Malden wordt voor de ontwikkeling van de Kanaalzone wel ingezet op een actieve grondpolitiek. Ditzelfde geldt voor het woningbouwplan Zilverbergweg/Kruisbergsestraat.

De gronden in exploitatie zullen –in beginsel- worden afgewerkt binnen de vastgestelde uitgangspunten en het vastgestelde uitgiftetempo.

COMPLEXEN IN ONTWIKKELING

Algemeen

Conform de Nota grondbeleid moeten de exploitatieopzetten van de complexen in exploitatie weer herzien worden naar de peildatum van 1 januari 2024. Per 1 januari 2024 zijn er geen lopende exploitatieopzetten die moeten worden herzien. Herziening van lopende exploitatie-opzetten is dus niet aan de orde. Wel zullen in de loop van 2024 grondprijsberekeningen gemaakt moeten worden voor de nieuw op te starten grondlocaties.

GRONDEN MET KOSTPRIJSBEREKENING

Per 1 januari 2024 zijn er geen lopende grondexploitaties in de gemeente Heumen.

GRONDEN ZONDER KOSTPRIJSBEREKENING

Kern Malden

Complex Steenhuys

Om de realisering van een bouwplan voor een appartementencomplex met 28 sociale huurwoningen op de locatie van het Steenhuys binnen de door de raad vastgestelde kaders mogelijk te maken zal voor het eind van 2023 een bestemmingsplan ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

In september 2022 is het perceel overgedragen aan woningcorporatie Oosterpoort. Het maakt daarmee geen deel meer uit van de grondexploitatie.

Kanaalzone

Ingevolge de door de raad gegeven opdracht wordt verder gewerkt aan een onderzoek naar de haalbaarheid van woningbouw in de Kanaalzone.

Voor de uitvoering van het projectplan(Kanaalzone en verplaatsing sportvelden) is in totaal een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 1.500.000. Tot heden (augustus 2023) is hiervan ruim € 650.000 gebruikt. Bij het vaststellen van een grondexploitatieplan door de Raad zullen de voorbereidingskosten worden overgeheveld naar desbetreffende grondexploitatie. Aanvullend is voor 2024 € 500.000 aanvullend budget opgenomen in deze begroting

Rijksweg 216-218

Er is een plan in ontwikkeling voor de realisering van 24 flexibele, tijdelijke woningen, specifiek bestemd voor starters op het enkele jaren geleden door de gemeente verworven perceel Rijksweg 216 - 218. De omgevingsvergunning voor dit bouwplan is verleend en de realisering zal naar verwachting begin 2024 starten. De te maken kosten komen overigens ten laste van de post eigendommen van de begroting. In die zin maakt dit project dus geen deel uit van de grondexploitatie.

Complexen en Vuurvogel I (Veldsingel) en Vuurvogel II (De Schoren)

In 2021 is de nieuwbouw van basisschool de Vuurvogel opgeleverd en in gebruik genomen. Daarmee zijn de bestaande locaties van deze school aan De Schoren en de Veldsingel beschikbaar gekomen voor herontwikkeling. Voor de locatie aan De Schoren wordt conform het door de raad vastgestelde kader door middel van een participatief traject gewerkt aan een plan voor de bouw van een appartementencomplex op de locatie van het schoolgebouw en een parkachtige inrichting van het omliggende c.q. aangrenzende gebied. Naar verwachting zal de raad voor het eind van 2023 een kaderstellend voorstel worden aangeboden.

Voor de kosten van planvoorbereiding en slopen van de locatie aan De Schoren (Vuurvogel II) is in 2022/2023 een (voorbereidings-)krediet van € 275.000 aangevraagd. Tot op heden (augustus 2023) is hiervan € 67.000 nodig geweest.

Wat betreft het voormalige schoolgebouw aan de Veldsingel is een onderzoek uitgevoerd naar de cultuurhistorische en architectonische waarde daarvan. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek heeft de raad besloten dat een verkenning moet worden uitgevoerd naar de haalbaarheid van twee varianten:

1. Ontwikkeling van woningbouw met behoud en herbesteding van het bestaande gebouw;
2. sloop en herontwikkeling voor woningbouw.

De resultaten van deze verkenning, die door middel van een participatief traject wordt uitgevoerd, worden eind 2023 verwacht.

Voor het volgens een participatief traject op te stellen plan voor herontwikkeling van de locatie Veldsingel (Vuurvogel I) is voor plan- en voorbereidingskosten en sloop van het bestaande pand een budget van € 135.000 nodig

Er is een voorbereidingskrediet van € 100.000 beschikbaar gesteld. Hiervan is medio augustus € 35.000 nodig geweest.

De kosten verbonden aan de daadwerkelijke planuitvoering op beide voornoemde locaties zullen te zijner tijd worden meegenomen in de aan de raad ter vaststelling voor te leggen definitieve exploitatieopzetten daarvoor.

Kern Overasselt

Complex Zilverbergweg/Kruisbergsestraat

In vervolg op het op 20 februari 2020 genomen besluit betreffende de woningbouwprogrammering heeft de raad op 3 februari 2022 ingestemd met de integrale stedenbouwkundige visie en het daarbij behorende indicatieve woningbouwprogramma voor de locatie Zilverbergweg/Kruisbergsestraat. Daarna is de uitwerking ter hand genomen in de vorm van het opstellen van een bestemmingsplan, het uitwerken van een ontwikkelstrategie en de uitwerking van een natuurcompensatieplan. Helaas bleek begin 2023 dat het vastgestelde indicatieve programma als gevolg van allerlei ontwikkelingen financieel onhaalbaar is. Daarom is heeft een heröorientatie plaatsgevonden en is de uitwerking van een nieuwe verkaveling en een aanpassing van het woningbouwprogramma opgepakt. Naar verwachting zal voor het eind van 2023 een aangepaste stedenbouwkundige visie en een aangepast programma ter kaderstelling aan de raad worden voorgelegd. Voor de kosten van planvoorbereiding, onderzoekskosten en grondverwerving in plan Zilverberg is in 2022 en 2023 een (voorbereidings-)krediet van € 650.000 aangevraagd. Medio augustus 2023 was hiervan € 300.000 gebruikt. De voorbereidingskosten die gemoeid zijn met de verdere planuitwerking en de aankoop van perceel 1879 worden voor 2023 geraamd op € 350.000.

De kosten verbonden aan de overigens noodzakelijke grondverwerving en daadwerkelijke planuitvoering zullen te zijner tijd worden meegenomen in de aan de raad ter vaststelling voor te leggen definitieve exploitatieopzet.

Overzicht grondexploitaties in voorbereiding

Overzicht exploitaties in voorbereiding per 01.01.2024					
bestemmingsplan	aangevraagd krediet 2022/2023	Uitgaven 2022/2023	geplande uitgaven 2024	Aanvullend krediet	opmerkingen
Zilverberg	€ 650.000	€ 550.000	€ 100.000	€ -	Grondverwerving, beeldkwaliteitsplan, onderzoek geluid- en lichthinder, afronden bestemmingsplan, compensatieplan fauna en jur. Advies onteigening. onderzoeks-, plan- en sloopkosten.
Kanaalzone	€ 1.500.000	€ 1.000.000	€ 500.000	€ 500.000	voorbereidingskosten en verplaatsing velden Juliana
Vuurvogel I (Veldsingel)	€ 100.000	€ 50.000	€ 50.000		Afhankelijk van uitkomsten onderzoek cultuurhistorische en architectonische waarde
Vuurvogel II (de Schoren)	€ 275.000	€ 200.000	€ 75.000	€ -	Sloopkosten, opstellen bestemmingsplan, opstellen voorlopig ontwerp en definitief ontwerp en opstellen stedenbouwk. kader.
totalen			€ 725.000	€ 500.000	

De uitgifte van gronden in pacht en de bijstelling van vergoedingen

De gemeente heeft pachtgronden in eigendom met een oppervlakte van 55 ha waarvoor pachtgelden worden ontvangen. Circa 40 % van het pachtareaal wordt in vaste pacht uitgegeven en circa 60% in losse pacht. De kaders voor de uitgifte van de pachtgronden zijn vastgelegd in de op 20 december 2012 door de raad vastgestelde Nota pachtbeleid. Ingevolge de vastgestelde Nota pachtbeleid wordt losse pacht volgens de zogenaamde methode Cranendonck uitgegeven. Dit houdt in dat deze pachtgronden bij opbod worden aangeboden. Voor de pachtprijs van de vaste pacht wordt aangesloten bij de jaarlijks door de minister in het pachtnormenbesluit vast te stellen maximale pachtprijs.

Voor 2024 worden de bestaande pachtcontracten met 1 jaar verlengd.

Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of bestuursrechtelijke organisaties waarin onze gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft.

Nu volgt eerst een compact totaaloverzicht en daarna per verbonden partij detailinformatie.

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GGD	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
IBO	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
MGR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
DRAN	<i>bedrijfsvoeringsorganisatie</i>	Sociale leefomgeving
DAR	<i>vennootschap</i>	Fysieke leefomgeving
MARN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
ODRN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
Regionaal bureau Toerisme	<i>Stichting</i>	Fysieke leefomgeving
VRGZ	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
VVE Maldensteijn	<i>vereniging</i>	Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving
GMRAN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
Euregio	openbaar lichaam	Bestuur en organisatie
Munitax	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
BNG	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie
Vitens	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie

1. Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen en Tiel
4. Doelstelling	De GGD is onze partner op het gebied van gezonde jeugd, richt zich op preventie in het sociaal domein, werkt samen met andere partijen aan sociale veiligheid en levert een bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Deelnemende gemeenten hebben ieder een zetel in het Algemeen bestuur. Het stemgewicht per gemeente is afhankelijk van het aantal inwoners.
8. Financieel belang	2,9%
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 2.547.000 2021: € 2.081.000
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 22.217.000 2021: € 28.618.000
11 Financieel resultaat	2022: € 524.000 2021: € 149.000
12. Website	www.ggd gelderlandzuid.nl

1. Naam	Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Gelderland-Zuid (IBO)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Wijchen
4. Doelstelling	Het opsporen van uitkeringsfraude middels uitvoering van bijzonder onderzoek
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Wijchen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. Toezichthouder is de gemeente Berg en Dal. De vergaderingen zijn tweemaal jaarlijks voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	11,2%
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 0 2021: € 0
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 148.000 2021: € 63.000
11 Financieel resultaat	Ieder jaar worden de door IBO gemaakte kosten integraal afgerekend met de deelnemers zodat het resultaat telkens nihil is.

1. Naam	Modulair Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	De MGR is ingesteld om de belangen van deelnemers te behartigen: in het bijzonder op het gebied van werk, inkomen en ICT. Het samenwerkingsverband heeft naast de uitvoerende taken tevens een platformfunctie.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen, West Maas en Waal.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 2 van in totaal 15 zetels in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	3,3%
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 0 2021: € 0
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 29.665.000 2020: € 32.394.000
11 Financieel resultaat	2022: € 0 2021: € 0
12. Website	www.werkbedrijfrvn.nl www.irvn.nl

1. Naam	Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepen Vervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)
2. Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie op basis van een gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg & Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook & Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De deelnemers wijzen uit hun midden elk één lid voor het Bestuur aan.
8. Financieel belang	1,4%
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 0 2021: € 0
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 9.985.100 2020: € 10.607.584
11 Financieel resultaat	2022: € 0 2021: € 0
12. Website	www.vervoersorganisatie.nl

1. Naam	DAR NV
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Door bundeling van kennis op het gebied van beleid en uitvoering het gemeentelijk afvalbeheer op een efficiënte en effectieve manier uit te voeren en de grotere schaal van de regio te benutten.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Nijmegen en Wijchen en vanaf 2021 Mook en Middelaar.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen neemt deel aan de Algemene Vergadering van aandeelhouders.
8. Financieel belang	4,11% (4.521 aandelen van de in totaal 110.000);
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 14.134.000 2021: € 14.622.000
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 12.023.000 2021: € 12.435.000
11 Financieel resultaat	2022: € 810.000 2021: € 1.299.000
12. Website	www.dar.nl

1. Naam	Milieu en Afval regio Nijmegen (MARN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Het gezamenlijk maken van afspraken met de ARN over afvalinzameling en vuilverwerking.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal, Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft één zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	MARN bezit 51% van de aandelen ARN, de besloten vennootschap die de afvalverwerkingsinstallatie in Weurt exploiteert.
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 9.094.225 2021: € 8.896.394
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 2.377.875 2021: € 2.885.618
11 Financieel resultaat	2022: € 625.004 2021: € 114.016

1. Naam	Omgevingsdienst regio Nijmegen (ODRN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Kwaliteitsverbetering op het gebied van vergunningverlening en handhaving.
5. Deelnemers	De provincie Gelderland en de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Nijmegen en Wijchen.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 1 zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	5,44%
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 443.177 2021: € 1.057.070
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 4.543.120 2021: € 4.071.363
11 Financieel resultaat	2022: € -619.893 2021: € 599.366
12. Website	www.odregionijmegen.nl

1. Naam	RBT Arnhem Nijmegen Veluwe
2. Rechtsvorm	Stichting
3. Vestigingsplaats	Elst
4. Doelstelling	Door middel van marketing en promotie meer bezoekers genereren die langer blijven en meer besteden en tot herhalingsbezoek overgaan.
5. Deelnemers	Gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen en de Veluwe.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het stichtingsbestuur.
8. Financieel belang	Nu volgen de jaarcijfers van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN)
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 187.371 2021: € 175.336
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 1.903.388 2021: € 976.042
11 Financieel resultaat	2022 € 14.159 2021: € -6.399
12. Website	www.toerismevan.nl

1. Naam	Veiligheidsregio Gelderland- Zuid (VRGZ)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Realisering van goede brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening door snelle inzet van ambulances en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas & Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van alle deelnemende gemeenten
8. Financieel belang	3 %
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 7.783.000 2021: € 7.071.000
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 66.131.000 2021: € 62.792.000
11 Financieel resultaat	2021: € 1.577.000 2020: € 1.789.000
12. Website	www.vrgz.nl

1. Naam	Vereniging van Eigenaars gebouw Maldensteijn
2. Rechtsvorm	Vereniging
3. Vestigingsplaats	Malden
4. Doelstelling	Onderhoud van de gezamenlijke ruimten en verzekering van het gehele gebouw bij één verzekeringsmaatschappij.
5. Deelnemers	Eigenaar Maldensteijn en betreffende wethouder van gemeente Heumen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	50%/50%
8. Financieel belang	67,7%/33,3%
9. Eigen vermogen, ultimo	2020: € 3.434 2019: € 1.901
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 21.660 2021: € 14.713
11 Financieel resultaat	2022: € 1.494 2021: €1.533

1. Naam	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMRAN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De regio heeft vijf speerpunten: woningbouw, recreatie en toerisme, regionale energieopwekking, economische samenwerking en bereikbaarheid.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Druten, Doesburg, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbutuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het Algemeen bestuur
8. Financieel belang	2,1%
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 347.799 2021: € 331.012
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 4.928.520 2021 : € 1.364.396
11 Financieel resultaat	2022: € 157.799 2021: € 331.012 Deze verbonden partij is op 1 januari 2021 van start gegaan.
12. Website	www.groenemetropoolregio.nl

1. Naam	Euregio Rhein-Waal
2. Rechtsvorm	Nederlands-Duits openbaar lichaam
3. Vestigingsplaats	Kleef
4. Doelstelling	Grensoverschrijdende samenwerking ter verbetering en intensivering van de economie en maatschappij.
5. Deelnemers	55 gemeenten en regionale overheden
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan is de Euregioraad met 120 afgevaardigden van deelnemende leden. Heumen is hierin met twee personen vertegenwoordigd, één vanuit het college en één vanuit de raad.
8. Financieel belang	Gering
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 2021: € 1.750.313
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 2021: € 3.337.598
11 Financieel resultaat	2022: € 2021: € -12.346
12. Website	www.euregio.org

1. Naam	Munitax
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Beuningen
4. Doelstelling	Gezamenlijke uitvoering heffing en invordering van gemeentelijke rechten en belastingen en de Wet WOZ.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Beuningen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. De vergaderingen zijn voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	12,8%
9. Eigen vermogen, ultimo	n.v.t.
10. Vreemd vermogen, ultimo	n.v.t.
11. Financieel resultaat	Het nadelig resultaat wordt jaarlijks verrekend met de deelnemers.
12. Website	www.munitax.nl

1. Naam	Bank Nederlandse gemeenten
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Den Haag
4. Doelstelling	Uitoefening van het bankbedrijf ten dienste van overheden.
5. Deelnemers	Gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen welke zij bezitten (1 stem per aandeel van € 2,50 nominaal). De staat bezit 50% van de aandelen.
8. Financieel belang	Heumen bezit 151.515 aandelen (=2,7 0/00).
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 4,6 mld. 2021: € 5,062 mld.
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 107,5 mld. 2021: € 144 mld.
11. Financieel resultaat	2022: € 8,2 mln. 2021: € 236 mln.
12. Website	www.bng.nl

1. Naam	Vitens
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Zwolle
4. Doelstelling	Voor de watervoorziening en het bedrijf als geheel heeft Vitens de doelstelling om volledig klimaatneutraal te gaan ondernemen.
5. Deelnemers	De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Via het aandelenbezit is Heumen vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA).
8. Financieel belang	Heumen bezit 16.023 aandelen (= 2,77 0/00).
9. Eigen vermogen, ultimo	2022: € 649,5 mln. 2021: € 600,3 mln.
10. Vreemd vermogen, ultimo	2022: € 1.446,6 mln. 2021: € 1.387,8 mln.
11. Financieel resultaat	2022: € 8,2 mln. 2021: € 19,4 mln.
12. Website	www.vitens.nl

Paragraaf Wet open overheid

WOO

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) ingegaan. Deze wet is de opvolger van de Wob (Wet Openbaarheid van Bestuur). De Woo is bedoeld om de overheid nog transparanter te maken. Voor ons als gemeente betekent dit dat we diverse categorieën actief en passief openbaar moeten maken. De aankomende jaren zal de Woo in fases worden ingevoerd.

Voor actieve (op eigen initiatief) openbaarmaking zijn in de wet 11 categorieën gedefinieerd. Er is nog niet exact bekend welke informatie er precies onder deze categorieën valt en wanneer deze categorieën openbaar gemaakt moeten zijn. De VNG heeft een conceptplanning gemaakt waarin staat wanneer welke categorieën gepubliceerd moeten worden door de gemeente. Dit houdt in dat wij in vóór 2024 zoveel mogelijk informatie van 8 categorieën openbaar hebben gemaakt via onze website. De informatie van de overige 3 categorieën worden in de loop van 2024 ook gepubliceerd. Daarna blijft het een taak van de gemeente om informatie die binnen de 11 categorieën valt openbaar te blijven maken.

Het proces van passieve (op verzoek) openbaarmaking is al gereed sinds 1 mei 2022 en is afgeleid van het eerdere werkproces voor de Wet openbaarheid van bestuur (de Wob). Het houdt in dat inwoners middels een Woo-verzoek informatie bij de gemeente kunnen opvragen die (nog) niet openbaar is. Samen met de Functionaris Gegevensbescherming bepalen we of de beschikbare informatie die gevraagd wordt openbaar gemaakt kan worden eventueel met gelakte (onleesbaar gemaakte) gegevens. Vanaf 2024 gebruiken we hiervoor anonimisering software en zorgen we voor het verder op orde brengen van onze informatie.

Financiële begroting

Geprognosticeerde balans

B A L A N S P E R

ACTIVA	Ultimo 2023		Ultimo 2024	
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>		€ 6.824.755		€ 6.353.751
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 5.927.998		€ 5.693.690	
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 896.757		€ 660.061	
<i>Materiële vaste activa</i>		€ 28.284.688		€ 29.219.459
- Investerings met een economisch nut	€ 15.835.382		€ 15.617.700	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 6.278.467		€ 6.978.205	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ 6.170.839		€ 6.623.554	
<i>Financiële vaste activa</i>		€ 11.303.326		€ 11.103.555
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	€ 739.867		€ 739.867	
Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	€ 5.590.000		€ 5.375.000	
Overige langlopende leningen u/g	€ 376.267		€ 366.267	
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 4.597.192		€ 4.622.421	
totaal vaste activa		€ 46.412.769		€ 46.676.765
Vlottende activa				
<i>Voorraden</i>		€ -		€ -
Grond- en hulpstoffen:				
- in exploitatie genomen gronden	€ -		€ -	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		pm		pm
- Vorderingen op openbare lichamen	pm		pm	
- Rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	pm		pm	
- Overige vorderingen en uitzettingen	pm		pm	
<i>Liquide middelen</i>		€ 1.667.827		pm
<i>Overlopende activa</i>		pm		pm
totaal vlottende activa		€ 1.667.827		€ -
Totaal Activa		€ 48.080.596		€ 46.676.765

PASSIVA	Ultimo 2023		Ultimo 2024	
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		€ 16.086.257		€ 15.742.074
- Algemene reserve	€ 12.518.185		€ 14.039.146	
- Bestemmingsreserves	€ 2.047.111		€ 1.682.907	
- Nog te bestemmen resultaat boekjaar	€ 1.520.961		€ 20.021	
 <i>Voorzieningen</i>		€ 9.017.672		€ 8.817.109
 <i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		€ 22.976.667		€ 21.308.334
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 17.386.667		€ 15.933.334	
- overige binnenlandse sectoren	€ 5.590.000		€ 5.375.000	
 totaal vaste passiva		€ 48.080.596		€ 45.867.517
 Vlottende passiva				
 <i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		€ -		€ 809.248
- Schuld bij kredietinstellingen	€ -		€ 809.248	
- Overige schulden	pm		pm	
 <i>Overlopende passiva</i>		pm		pm
 totaal vlottende passiva		€ -		€ 809.248
 Totaal Passiva		€ 48.080.596		€ 46.676.765

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

ACTIVA

Immateriële vaste activa

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
bijdragen aan schoolbesturen t.b.v. investeringen schoolgebouwen e.d.
Kosten onderzoek en ontwikkeling
kosten onderzoek en ontwikkeling nieuw sportcentrum Malden

totalen

Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
€ 5.927.998		€ -	€ 234.308	€ 5.693.690
€ 896.757			€ 236.696	€ 660.061
€ 6.824.755	€ -	€ -	€ 471.004	€ 6.353.751

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn als volgt opgebouwd:

overige investeringen met een economisch nut
investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

totalen

Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
€ 15.835.382	€ 15.617.700
€ 6.278.467	€ 6.978.205
€ 6.170.839	€ 6.623.554
€ 28.284.688	€ 29.219.459

Nu volgt een overzicht van het boekwaardeverloop van de 'overige investeringen met een economisch nut':

investeringen economisch nut

gronden en terreinen
in erfpacht uitgegeven gronden
bedrijfsgebouwen
grond-, weg- en waterbouwkundige werken
vervoermiddelen
machines, apparaten en installaties
overige materiële vaste activa

totalen

Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Desinvestering *	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
€ 3.689.987	€ -	€ -	€ 21.166	€ 3.668.821
€ 559.850			€ -	€ 559.850
€ 9.439.758	€ -	€ -	€ 290.050	€ 9.149.708
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ 6.454	€ -	€ -	€ 2.988	€ 3.466
€ 260.191	€ -	€ -	€ 36.538	€ 223.653
€ 1.879.142	€ 300.525	€ -	€ 167.465	€ 2.012.202
€ 15.835.382	€ 300.525	€ -	€ 518.207	€ 15.617.700

investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

gronden en terreinen
grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)
machines, apparaten en installaties
overige materiële vaste activa

totalen

Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
€ 35.760	€ -	€ -	€ 5.810	€ 29.950
€ 6.006.722	€ 929.650	€ -	€ 199.800	€ 6.736.572
€ -	€ 7.500	€ -	€ -	€ 7.500
€ 235.985	€ -	€ -	€ 31.802	€ 204.183
€ 6.278.467	€ 937.150	€ -	€ 237.412	€ 6.978.205

De totaal uit te voeren investeringen 2024 met een economisch nut zijn:

- meubilair 2024
- armaturen/masten openbare verlichting 2024
- speelvoorzieningen

Totaal investeringen met economisch nut

- pompen en gemalen 2024
- randvoorzieningen
- afkoppelen pleintjes noordzijde Randwijkensingel/Maldens Veld
- waterplan Molenkuil afkoppelen naar A watergang
- kruisbergsestraat en plangebied Zilverberg retentie
- telemetrie
- extra retentie HWA systeem Hoogenhof
- optimalisatie BBL Laagstraat
- rioolreinigingsmachine 2024

Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

totalen

Raming besteding in 2023	Cumulatief raming besteding
€ 30.000	€ 30.000
€ 226.425	€ 226.425
€ 44.100	€ 44.100
€ 300.525	€ 300.525
€ 189.492	€ 189.492
€ 76.158	€ 76.158
€ 185.000	€ 185.000
€ 100.000	€ 100.000
€ 50.000	€ 50.000
€ 10.000	€ 10.000
€ 10.000	€ 10.000
€ 309.000	€ 309.000
€ 7.500	€ 7.500
€ 937.150	€ 937.150
€ 1.237.675	€ 1.237.675

Nu volgt een overzicht van het boekwaardeverloop van de 'investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut':

investeringen maatschappelijk nut

grond-, weg- en waterbouwkundige werken (wegen)

totalen

Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
€ 6.170.839	€ 800.000	€ -	€ 347.285	€ 6.623.554
€ 6.170.839	€ 800.000	€ -	€ 347.285	€ 6.623.554

Een specificatie van de investeringen in relatie tot de beschikbaar gestelde kredieten plus een toelichting hierop treft u aan in de bijlage 'Overzicht lopende investeringen'.
Op de materiële vaste activa wordt afgeschreven conform de richtlijnen, zoals opgenomen in de notitie "Waardering en afschrijving vaste activa gemeente Heumen".

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in 2024 is als volgt:

financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2023	Investing	Desinvestering	Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
a) Kapitaalverstrekingen aan: deelnemingen	€ 739.867	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 739.867
b) Leningen aan: woningbouwcorporatie Oosterpoort	€ 5.590.000	€ -	€ -	€ 215.000	€ -	€ 5.375.000
c) Overige langlopende leningen u/g	€ 376.267	€ -	€ -	€ 10.000	€ -	€ 366.267
d) Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 4.597.192	€ 309.473	€ -	€ 284.244	€ -	€ 4.622.421
totalen	€ 11.303.326	€ 309.473	€ -	€ 509.244	€ -	€ 11.103.555

a) Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen:

Deze zijn als volgt te specificeren:

aandelen Bank Nederlandse Gemeenten (nominaal € 2,50 per aandeel)
aandelen Vitens N.V.
aandelen DAR

totalen

aantal ultimo jaar	Boekwaarde 31-12-2023	Investing	Desinvestering	Boekwaarde 31-12-2024
151.515	€ 378.787	€ -	€ -	€ 378.787
16.023	€ 1.630	€ -	€ -	€ 1.630
1.719	€ 359.450	€ -	€ -	€ 359.450
totalen	€ 739.867	€ -	€ -	€ 739.867

Het jaarlijkse dividend van genoemde deelnemingen wordt bij de ontvangst ervan als een baat verantwoord in de exploitatie; zie hiervoor het product 'Effecten'.

b) Leningen u/g woningbouwcorporatie

Betreft een lening welke als volgt kan worden toegelicht:

Voor de financiering van de bouw van een Brede School en parkeergarage in Centrum-West Malden heeft de gemeente Heumen de afspraak gemaakt met Oosterpoort Projectontwikkeling B.V. te Groesbeek dat zij optreedt als opdrachtgever. Oosterpoort Projectontwikkeling is eigenaar en verhuurt het pand door aan de gemeente Heumen. Voor het financieren van de bouwkosten heeft de gemeente per 1 december 2009 bij de NWB (Nederlandse Waterschapsbank) een 40-jarige geldlening aangetrokken. De lening van € 8,6 miljoen is per dezelfde datum een op een aan Oosterpoort doorverstrekkt. Als extra zekerheid is het recht van hypotheek en pandrechten op de Brede School Malden door Oosterpoort als hypotheekgever aan de gemeente Heumen als schuldeiser verleend. Looptijd van de lening 1 december 2009 tot 1 december 2049. Het schuldrestant per ultimo 2024 bedraagt € 5.375.000.

c) Overige langlopende leningen u/g	Rentevoet	Boekwaarde per 31-12-2023	Uitzetting	Desinvestering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2024
hypothecaire geldleningen	3,27%	€ 297.593			€ 10.000	€ 287.593
sportshal Passelegt Overasselt	5,5%	€ 9.926			€ -	€ 9.926
stichting het Tweede Huis	0,0%	€ 68.748			€ -	€ 68.748
totalen		€ 376.267	€ -	€ -	€ 10.000	€ 366.267

stichting het Tweede Huis

Stichting het Tweede Huis heeft in 1996 van onze gemeente een geldlening van € 68.748 ontvangen. In de betreffende leningsovereenkomst zijn de aflossingsvoorwaarden opgenomen. Gelet op de jaarlijkse exploitatie- en balansresultaten van deze stichting is er tot op heden nog niet afgelost op deze lening. De jaarlijks aan de boekwaarde toegerekende rente betreft in feite een subsidie aan deze stichting. Tot zekerheid voor de terugbetaling van de verstrekte geldlening is een recht van hypotheek gevestigd op de grond met opstallen gelegen aan het Kerklaantje 10 te Nederasselt.

sportshal Passelegt Overasselt

Aan de stichting sportaccommodatie Passelegt te Overasselt is in 1998 een renteloze geldlening van € 11.344,51 (f 25.000) verstrekt voor een periode van 10 jaar. Vanaf het derde jaar zou gedurende 8 jaar de lening afgelost moeten worden. Het schuldbedrag van € 9.926 (7 jaartermijnen) is tot op heden niet voldaan. In januari 2018 heeft de raad besloten om nog tot medio 2019 een exploitatiesubsidie te verstrekken. Voorlopig heeft de stichting nog onvoldoende financiële ruimte om de aflossing te kunnen voldoen.

d) Overige uitzettingen looptijd > 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2023	Uitzetting/ herwaardering	Desinvestering	Ontvangen Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
SVN leningen	€ 3.664.317	€ 300.130	€ -	€ 172.296	€ -	€ 3.792.151
Zonnepanelen project	€ 932.875	€ 9.343	€ -	€ 111.948	€ -	€ 830.270
Totaal langlopende geldleningen u/g	€ 4.597.192	€ 309.473	€ -	€ 284.244	€ -	€ 4.622.421

Viottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categoriën:

Verloop in 2024	Boekwaarde per 31-12-2023	Kosten aankopen	Kosten bouwrijpmaken en plankosten	Renteverlies en resultaatneming complexen	Aanwending voorziening tekort	Boekwaarde per 31-12-2024
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar: - in exploitatie genomen gronden met kostprijsberekening	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal voorraden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

In exploitatie genomen gronden met kostprijsberekening € 0

Het betreft de navolgende complexen:

- Zilverberg Overasselt
- Kanaalzone Malden

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2023	Investeringen	Aanwending voorziening tekort	aantal m2	Boekwaarde per 31-12-2024	Gem. boekw. per m2
€ -	€ -	€ -	0	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	0	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Complex Zilverberg Overasselt

In vervolg op het op 20 februari 2020 genomen besluit betreffende de woningbouwprogrammering heeft de raad op 3 februari 2022 ingestemd met de integrale stedenbouwkundige visie en het daarbij behorende indicatieve woningbouwprogramma voor de locatie Zilverbergweg/Kruisbergestraat. Daarna is de uitwerking ter hand genomen in de vorm van het opstellen van een bestemmingsplan, het uitwerken van een ontwikkelstrategie en de uitwerking van een natuurcompensatieplan. Vooralsnog zijn de voorbereidingskosten verantwoord in de staat vaste activa.

Complex kanaalzone Malden

Ingevolge de door de raad gegeven opdracht wordt verder gewerkt aan een onderzoek naar de haalbaarheid van woningbouw in de Kanaalzone. De voorbereidingskosten zijn vooralsnog verantwoord in de staat vast activa.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

pm

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder worden vooralsnog voor memorie geraamd.

Liquide Middelen

pm

Door het invoeren van het schatkistbankieren zijn de gemeenten verplicht hun tegoeden onder te brengen bij het ministerie van Financiën. Op basis van een opgestelde meerjaren liquiditeitsbegroting is per ultimo 2024 een tekort aan verwachte liquiditeiten geraamd. Met het aantrekken van een vaste geldlening zal dit tekort aan liquiditeiten worden opgelost.

Overlopende Activa

pm

TOELICHTING PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

Algemene Reserve

Vrij beschikbaar eigen vermogen per 31 december 2024 (voor resultaatbestemming 2024)

Bedrag	
€	14.039.146

Reserves vormen het eigen vermogen van de gemeente en zijn te onderscheiden naar algemene- en bestemmingsreserves.

Tot de algemene reserves worden gerekend alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve.

De algemene reserve is in principe bestemd als een algemene buffer voor eventuele rekeningtekorten en als algemeen weerstandsvermogen voor de gemeente.

Nog te bestemmen resultaat boekjaar

Resultaat boekjaar 2024

voordelig

Bedrag	
€	20.021

Het voordelig resultaat komt ten gunste van het eigen vermogen van de gemeente.

Voor de totstandkoming van het resultaat wordt verwezen naar de programmabegroting 2024.

De staat van Reserves en Voorzieningen 2024 (zie ook bijlage staat D) geeft in totaal (vóór mutatie resultaat 2024) een netto-afname aan van € 544.746. De mutaties worden hierna op hoofdonderdelen toegelicht.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan vooraf een bepaalde bestemming is gegeven, dus bestemd is voor specifieke, met name genoemde uitgaven.

Specificatie

Specificatie	Beschikbaar 31-12-2023	Vermeerdering	Vermindering	Opheffing reserves	Beschikbaar 31-12-2024
egaliseringsreserve BIJG	€ 135.188		€ -		€ 135.188
winstbestemming 2019 t.b.v. klimaatkoord	€ 153.609		€ 75.000		€ 78.609
vernieuwing verkeersregelinstantaties	€ 94.756		€ 94.756		€ -
dekking kap.lasten sanering ongezuiverde lozings buitengebied	€ 292.020		€ 36.035		€ 255.985
beheer natuurgronden Keersluis	€ 90.046		€ 8.040		€ 82.006
participatiewet	€ 66.759		€ -		€ 66.759
kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteyn Malden	€ 153.118		€ 51.459		€ 101.659
baten en lasten rioleringsstelsel	€ 525.611		€ -		€ 525.611
onderhoud parkeergarage Brede School Broeksingel (BSB)	€ 64.900	€ 8.500	€ 3.500		€ 69.900
onderhoud sportzaal Brede School Broeksingel (BSB)	€ 84.496	€ 11.500	€ 10.000		€ 85.996
erfpachtgronden de Laan Werklandschap Overasselt	€ 118.608	€ 22.586			€ 141.194
omgevingswet	€ 268.000		€ 128.000		€ 140.000
Totaal overige bestemmingsreserves	€ 2.047.111	€ 42.586	€ 406.790	€ -	€ 1.682.907

Toelichting op de mutaties en de stand van bestemmingsreserves:

egaliseringsreserve BIJG

Tijdens de begrotingsbehandeling op 9 november 2020 heeft de raad een motie ingediend om het positieve resultaat 2020 van de Buiggelden in een egaliseringsreserve te storten en daardoor te streven naar een meerjarige gelijke druk binnen de uitgaven en inkomstenbudgetten van de buiggelden.

klimaatmiddelen

Bij de vaststelling van de Programmarekening 2019 is door de Raad besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve voor de verkregen gelden via de Algemene uitkering 2019 voor klimaatmiddelen. De gelden worden in 2023 en later ingezet voor de wijkuitvoeringsplannen.

vervanging verkeersregelinstantaties

Bij de vaststelling van de Programmarekening 2019 door de Raad is besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve 'Verkeersregelinstantaties' ten behoeve van een bijdrage aan de VRI's in Malden en Nederasselt op de provinciale wegen. De plaatsing van de VRI in Nederasselt is verstraagd.

dekking kapitaallasten sanering onzuivere lozings buitengebied

In 2005 is door de raad besloten om een deel van de algemene reserve om te zetten in een bestemmingsreserve voor de dekking van kapitaallasten van investeringen in de aanleg van riolering in onze buitengebieden (zie raadsbesluit van februari 2004). Voor 2024 is deze bestemmingsreserve aangesproken voor het begrote bedrag.

beheer Natuurgronden Keersluis

Betreft een gekapitaliseerde uitkering van Rijkswaterstaat voor het duurzaam beheer en onderhoud van het dassengebied nabij de keersluis voor de periode 2012 tot 2032. De uitgaven hebben betrekking op o.a. het uitvoeren van beheermaatregelen door de Vereniging Nederlands Cultuurschap en Landschapsbeheer Gielen.

participatiewet

Deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor lokale of via de MGR extra uit te voeren reïntegratieactiviteiten van onze bijstandsgerechtigden.

kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteyn

De raad heeft op 4 november 2021 tijdens de begrotingsbehandeling 2022 besloten om t.l.v. het boekjaar 2021 voor de kapitaallasten van de aanbouw van bibliotheek Maldensteyn in de resterende jaren (t/m 2026) een bestemmingsreserve te vormen. Jaarlijks wordt aan deze reserve een bedrag onttrokken gelijk aan de kapitaallasten in dat jaar.

baten lasten rioleringsstelsel

In 2015 is geconstateerd dat de voorziening 'onderhoudsreserve riolering' als gevolg van diverse ontwikkelingen € 600.000 meer bevatte dan op dat moment noodzakelijk werd geacht. Betreffend bedrag is toen op grond van de geldende boekhoudregels aan de genoemde voorziening onttrokken en vervolgens toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Deze middelen zijn in principe bestemd voor investeringen en kosten verbonden met riolering.

onderhoud parkeergarage Brede school Broeksingel

De parkeergarage onder de BSB is in eigendom van Oosterpoort. Omdat de kosten van groot onderhoud voor rekening komen van de huurder (=gemeente), wordt er sinds 2012 jaarlijks € 8.500 opzij gezet voor de uitvoering van toekomstig groot onderhoud. Dit bedrag betreft een percentage van de bouwkosten. Omdat er niet echt een meerjarenonderhoudsplaning aan ten grondslag ligt, is de voorziening enkele jaren geleden omgezet naar een bestemmingsreserve.

onderhoud sportzaal Brede school Broeksingel

De sportzaal in de BSB is in eigendom van Oosterpoort. Omdat de kosten van groot onderhoud voor rekening komen van de huurder (=gemeente), wordt er sinds 2012 jaarlijks € 11.500 opzij gezet voor de uitvoering van toekomstig groot onderhoud. Dit bedrag betreft een percentage van de bouwkosten. Omdat er niet echt een meerjarenonderhoudsplaning aan ten grondslag ligt, is de voorziening enkele jaren geleden omgezet naar een bestemmingsreserve. Voor 2024 is een bedrag opgenomen voor vervanging van de touwinstallatie.

erfpachtgrond de Laan (diverse kavels Werklandschap)

Voor deze percelen is een erfpachtovereenkomst afgesloten waarbij de erfpachter het blote eigendom van de gemeente wenst te kopen maar eigendomsoverdracht zal pas over uiterlijk 20 jaar plaatsvinden of nadat alle op grond van de erfpachtovereenkomst verschuldigde canons zijn voldaan. De ontvangsten afgevoerd worden in een bestemmingsreserve gestort (het zgn. financieringsmodel). Conform de BBV-voorschriften wordt de ontvangst afgevoerd direct via resultaatbestemming in een bestemmingsreserve afgevoerd gestort. De bestemmingsreserve dient ter duurzame financiering (dekking) van maximaal de grondwaarde waarvan de erfpacht is afgesloten. De grondwaarde wordt opgenomen onder de materiële vaste activa op de balans.

omgevingswet

Het uitstellen van de invoering van de omgevingswet heeft tot gevolg dat de begrote kosten 2021 niet volledig benut zijn. In 2022 zou een inhaalslag moeten plaatsvinden. Om die reden heeft de raad in december 2021 besloten om de onderuitputtingen 2021 in een bestemmingsreserve te storten. De werkelijke uitgaven worden nu verwacht voor 2023.

Voor nadere informatie met betrekking tot de bestemmingsreserves wordt verwezen naar de als bijlage in de programmabegroting 2023 opgenomen modelstaat D - reserves en voorzieningen.

Voorzieningen

Er is sprake van voorzieningen wanneer er een onderliggende verplichting (bijv. ontvangen bijdrage met bestedingsverplichting) of een te kwantificeren risico aanwezig is. Aan voorzieningen mag geen rente worden toegevoegd.

De voorzieningen voor onderhoud dienen te steunen op deugdelijke calculaties en goed onderbouwde beheerplannen.

De balanspost voorzieningen bestaat uit de volgende deelvoorzieningen:

Onschrijving	Beschikbaar 31-12-2023	Aanpassingen	Vermeerdering	Vermindering	Beschikbaar 31-12-2024
onderhoud gemeentegebouwen	€ 1.379.305		€ 244.398	€ 136.861	€ 1.486.842
onderhoud wegen	€ 255.258		€ 431.275	€ 460.069	€ 226.464
onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	€ 4.777.280		€ -	€ 251.112	€ 4.526.168
pensioenen huidige en voormalige wethouders	€ 1.679.960		€ 139.700	€ 120.000	€ 1.699.660
wachtgeld voormalige wethouders	€ 110.059		€ -	€ 68.044	€ 42.015
verlofspaarregeling cao personeel	€ 184.005		€ 30.000	€ 25.000	€ 189.005
personele regelingen	€ 78.603		€ 5.500	€ -	€ 84.103
egalisatie afvalstoffenheffing	€ -		€ 1.650	€ -	€ 1.650
dubieuze debiteuren	€ 120.927		€ 15.000	€ 15.000	€ 120.927
dubieuze debiteuren soza	€ 432.275		€ 58.000	€ 50.000	€ 440.275
Totaal voorzieningen	€ 9.017.672	€ -	€ 925.523	€ 1.126.086	€ 8.817.109

Nadere toelichting mutaties:

onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen, wegen en riolering

Voor een nadere toelichting op de gebouwen, de wegen en het rioleringsstelsel wordt verwezen naar de in de programmabegroting 2024 opgenomen Paragraaf 'Onderhoud Kapitaalgoederen'.

pensioenen huidige en voormalige wethouders

Indien een (voormalig) wethouder de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, wordt vanuit de verzekeraar het hiervoor opgebouwde kapitaal overgemaakt naar onze gemeente. Tot op heden heeft dit voor vijf oud-wethouders plaats gehad. Vanuit deze voorziening worden maandelijks de pensioenen betaald. Om de toereikendheid van deze voorziening goed te kunnen beoordelen wordt er jaarlijks een actuariële berekening opgesteld.

wachtgeld voormalige wethouders

Deze voorziening is ter dekking van te betalen wachtgeld aan de in mei 2021 afgetreden wethouders.

verlofspaarregeling cao personeel

Bij de nieuwe cao afspraken van 2022 voor het gemeentelijk personeel is de mogelijkheid afgesproken om verlof te gaan sparen en hierdoor eerder met pensioen te kunnen gaan. In 2022 is hiervan voor 2690 uren gebruik van gemaakt. Voor het bijbehorende kostenplaatje is conform voorschriften een voorziening gevormd.

personele regelingen

Deze voorziening is ter dekking van toekomstige personeelslasten van voormalige werknemers. Het gaat hierbij met name om WW en de bovenwettelijke WW (BWWV).

dubieuze vorderingen algemeen en u.h.v. sociale uitkeringen

De voorziening is bedoeld voor het opvangen van lasten door afboeking van vooral belastingdebiteuren door Munitax maar ook andere debiteuren en alle overige openstaande vorderingen die om uiteenlopende redenen niet meer zijn te innen.

Ten aanzien van de volwaardigheidsbeoordeling van vorderingen uit hoofde van verstrekte sociale uitkeringen (BBZ-WWB-bijzondere bijstand) wordt de statische methode van waardering gehanteerd. Elke vordering wordt afzonderlijk beoordeeld en vervolgens wordt het volwaardigheidspercentage bepaald.

De stand van de voorziening dubieuze vorderingen sociaal per 31 december 2024 wordt ingeschat op € 440.275.

Voor meer informatie met betrekking tot de voorzieningen wordt verwezen naar de in dit boekwerk als bijlage opgenomen modelstaat D - reserves en voorzieningen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen

De onderbouw van de op de balans opgenomen langlopende geldleningen is als volgt:

Specificatie	Saldo per 31-12-2023	Aflossingen	Rentelasten	Vermeerderingen	Saldo per 31-12-2024
door Bng en de NWB verstrekte leningen:					
voor interne financiering Algemene Dienst	€ 17.386.667	€ 1.453.333	€ 296.597	€ -	€ 15.933.334
subtotaal	€ 17.386.667	€ 1.453.333	€ 296.597	€ -	€ 15.933.334
voor Oosterpoort Wooncombinatie	€ 5.590.000	€ 215.000	€ 217.905	€ -	€ 5.375.000
Totaal langlopende geldleningen	€ 22.976.667	€ 1.668.333	€ 514.502	€ -	€ 21.308.334

De 'tegenhangers' van de leningen aan Oosterpoort zijn terug te vinden onder de financiële vaste activa.

Voor een nadere specificatie wordt eveneens verwezen naar de in de productenrekening opgenomen staat van langlopende schulden.

Viottende Passiva

Schuld bij kredietinstellingen

De schuld in rekening-courant bij de bankinstelling BNG per ultimo van het jaar bedraagt:

Rekening-Courant:

Bng rekening-crt
Totaal schuld in rekening-courant

Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024
€ -	€ 809.248
€ -	€ 809.248

Op basis van een opgestelde meerjaren liquiditeitsbegroting is per ultimo 2024 een tekort aan verwachte liquiditeiten geraamd. Met het aantrekken van een vaste geldlening zal dit tekort aan liquiditeiten worden opgelost.

Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige Schulden

De overige schulden worden in de prognosebalans 2024 voor memorie geraamd.

pm

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden in de prognosebalans 2024 voor memorie geraamd.

pm

BALANS PER

ACTIVA	Ultimo 2025		Ultimo 2026		Ultimo 2027	
Vaste activa						
<i>Inmateriële vaste activa</i>		€ 6.129.909		€ 5.906.066		€ 5.682.224
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 5.469.848		€ 5.246.005		€ 5.022.163	
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 660.061		€ 660.061		€ 660.061	
<i>Materiële vaste activa</i>		€ 29.624.691		€ 30.004.506		€ 28.860.837
- Investerings met een economisch nut	€ 15.141.876		€ 14.672.409		€ 14.212.728	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 7.446.546		€ 7.918.576		€ 7.646.508	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ 7.036.269		€ 7.413.521		€ 7.001.601	
<i>Financiële vaste activa</i>		€ 11.010.277		€ 10.922.449		€ 10.840.237
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	€ 739.867		€ 739.867		€ 739.867	
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties	€ 5.160.000		€ 4.945.000		€ 4.730.000	
Overige langlopende leningen u/g	€ 356.267		€ 345.674		€ 335.082	
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 4.754.143		€ 4.891.908		€ 5.035.288	
totaal vaste activa		€ 46.764.877		€ 46.833.021		€ 45.383.298
Vlottende activa						
<i>Voorraden</i>		€ -		€ -		€ -
Grond- en hulpstoffen:						
- in exploitatie genomen gronden	€ -		€ -		€ -	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		pm		pm		pm
- Vorderingen op openbare lichamen	pm		pm		pm	
- Rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	pm		pm		pm	
- Overige vorderingen en uitzettingen	pm		pm		pm	
<i>Liquide middelen</i>		pm		pm		pm
<i>Overlopende activa</i>		pm		pm		pm
totaal vlottende activa		€ -		€ -		€ -
Totaal Activa		€ 46.764.877		€ 46.833.021		€ 45.383.298

PASSIVA	Ultimo 2025		Ultimo 2026		Ultimo 2027	
Vaste passiva						
<i>Eigen vermogen</i>		€ 17.514.689		€ 17.934.596		€ 18.293.442
- Algemene reserve	€ 14.059.167		€ 15.890.148		€ 16.366.464	
- Bestemmingsreserves	€ 1.624.541		€ 1.568.132		€ 1.562.869	
- Nog te bestemmen resultaat boekjaar	€ 1.830.981		€ 476.316		€ 364.109	
<i>Voorzieningen</i>		€ 8.591.903		€ 8.548.235		€ 8.404.440
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		€ 19.640.000		€ 17.971.667		€ 16.503.333
Onderhandse leningen van:						
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 14.480.000		€ 13.026.667		€ 11.773.333	
- overige binnenlandse sectoren	€ 5.160.000		€ 4.945.000		€ 4.730.000	
totaal vaste passiva		€ 45.746.592		€ 44.454.498		€ 43.201.215
Vlottende passiva						
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		€ 1.018.285		€ 2.378.523		€ 2.182.083
- Overige schulden (sluitpost)	€ 1.018.285		€ 2.378.523		€ 2.182.083	
<i>Overlopende passiva</i>		pm		pm		pm
totaal vlottende passiva		€ 1.018.285		€ 2.378.523		€ 2.182.083
Totaal Passiva		€ 46.764.877		€ 46.833.021		€ 45.383.298

Financiële kaders en uitgangspunten

Bij het opstellen van deze begroting hebben wij de navolgende financiële kaders en uitgangspunten gehanteerd.

Onderdeel	grondslag	toelichting
omvang personeelsformatie	113,03 fte	2024
indexering salarissen	4,7%	2024 - stelpost € 514.536
	5,4%	2025 - cum. stelpost € 1.078.421
	4,5%	2026 - cum. stelpost € 1.573.701
	3,9%	2027 - cum. stelpost € 2.022.259
indexering prijzen	3,1%	2023 - stelpost € 956.716
	2,5%	2024 - cum. stelpost € 1.430.628
	2,4%	2025 - cum. stelpost € 1.932.163
	2,3%	2026 - cum. stelpost € 2.409.816
omslagpercentage investeringen staat vaste activa	0,20 %	2024
	0,20%	2025
	0,20 %	2026
	0,20 %	2027
rentepercentage nieuwe investeringen	4%	2024 t/m 2027
tarief afvalstoffenheffing	100 % kostendekkend	2024 t/m 2027
tarief rioolrecht	100 % kostendekkend	2024 t/m 2027
tarieven algemene begraafplaats	100 % kostendekkend	2024 t/m 2027
stelpost loonontwikkeling	€ 514.536	2024
stelpost prijsontwikkeling	€ 956.716	2024
stelpost ziektevervangning	€ 120.000	2024 t/m 2027
stelpost uitvoering personele regelingen	€ 22.500	2024 t/m 2027
negatieve stelpost onderuitputting	€ -400.000	2024 t/m 2027

peildatum	woonruimten
1 januari 2024	7.727
1 januari 2025	7.791
1 januari 2026	7.852
1 januari 2027	7.904

peildatum	inwoners
1 januari 2024	16.930
1 januari 2025	17.030
1 januari 2026	17.130
1 januari 2027	17.230

peildatum	bijstandsccliënten
1 januari 2024	240
1 januari 2025	238
1 januari 2026	240
1 januari 2027	244

ALGEMEEN FINANCIËEL BEELD

De financiële huishouding van de gemeente staat nog steeds onder druk. Enerzijds hebben we te maken met oplopende uitgaven in het sociaal domein, anderzijds worden we geconfronteerd met oplopende kortingen op de te ontvangen rijksbijdrage. Met het vaststellen van de kaderbrief heeft de raad het college uitgangspunten mee gegeven om te komen tot een evenwichtig pakket aan maatregelen om een sluitende begroting aan te leveren. De tendens dat gemeenten het financieel steeds zwaarder krijgen door de uitvoering van gedecentraliseerde wettelijke taken leidt tot een versraling van het lokale beleid. Met de nog steeds toenemende zorguitgaven, de oplopende opschalingskorting is de kans reëel dat verdere ombuigingen in de nabije toekomst noodzakelijk zijn.

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 2023-2027	920.445	20.021	1.830.981	476.316	364.109

OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN

Lasten

Exploitatie	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027
Programma 1 Sociale leefomgeving	-22.784.408	-22.566.510	-22.011.550	-21.559.029	-21.477.744
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-15.138.159	-12.878.273	-12.726.233	-12.761.441	-12.954.124
Programma 3 Bestuur en organisatie	-11.860.045	-13.024.227	-13.413.187	-14.312.852	-15.114.546
Saldo	-49.782.612	-48.469.010	-48.150.970	-48.633.322	-49.546.414

Baten

Exploitatie	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027
Programma 1 Sociale leefomgeving	5.898.918	5.534.389	5.589.625	5.571.707	5.339.983
Programma 2 Fysieke leefomgeving	7.998.898	5.047.269	5.179.375	5.221.557	5.257.041
Programma 3 Bestuur en organisatie	36.805.241	37.907.373	39.212.951	38.316.373	39.313.498
Saldo	50.703.057	48.489.031	49.981.952	49.109.638	49.910.523

Saldo

Exploitatie	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027
Programma 1 Sociale leefomgeving	-16.885.490	-17.032.121	-16.421.925	-15.987.322	-16.137.761
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-7.139.261	-7.831.003	-7.546.858	-7.539.884	-7.697.083
Programma 3 Bestuur en organisatie	24.945.196	24.883.146	25.799.764	24.003.522	24.198.952
Saldo	920.445	20.021	1.830.981	476.316	364.109

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Voor het financiële inzicht is het noodzakelijk te onderkennen welke programma's voordelig dan wel nadelig worden beïnvloed door eenmalige baten of lasten. Voor de komende vier begrotingsjaren gaat het alleen om incidentele lasten.

Incidentele lasten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1 - Sociale leefomgeving				
- FTE WMO consultant	58.000	58.000		
- FTE versterking kernteam	58.000	58.000		
- Uitvoering lokale inclusieagenda	48.000			
- Handhaven bestaand beleid VVE	50.000	50.000		
- Professionalisering buurtvervoer	40.000	40.000		
2 - Fysieke leefomgeving				
- voorbereiding Vitaal centrum Malden	75.000	75.000		
- Kroonjaar herdenking WO II en bevrijding	20.000			
- Vernieuwen wandelnetwerk regio	30.000			
- Opstellen nieuwe LOP	30.000			
- Lagere legesopbengsten	50.000			
3 - Bestuur en organisatie				
- end of life software	140.000			
- extra bijdrage Munitax agv NCNP bedrijven	235.000			
- FTE salarisadministratie	48.000			
- FTE Financiën	90.000			
- FTE juridische capaciteit handhaving	100.000	100.000	100.000	
totalen per begrotingsjaar	€ 1.072.000	€ 381.000	€ 100.000	

Structureel in evenwicht

De gemeente heeft de verantwoording om een begroting vast te stellen, die structureel en reëel in evenwicht is. M.a.w. dekken de structurele baten de structurele lasten?

In onderstaand overzicht wordt het begrotingssaldo van baten en lasten geschoond van de incidentele posten inclusief de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
Saldo baten en lasten	V € 20.021	V € 1.830.981	V € 476.316	V € 364.109
bij: Toevoegingen aan reserves	€ 42.586	€ 42.586	€ 56.088	€ 42.586
af: Onttrekkingen aan reserves	€ 406.790	€ 100.953	€ 98.995	€ 47.849
Begrotingssaldo na bestemming	N € -344.183	V € 1.772.614	V € 433.409	V € 358.846
Af: Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	€ 1.072.000	€ 381.000	€ 100.000	€ -
Structureel begrotingssaldo	V € 727.817	V € 2.153.614	V € 533.409	V € 358.846

UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

In dit onderdeel gaan wij nader in op de uitkomsten van de actuele meerjarenramingen 2024-2027. Ook besteden wij aandacht aan de geplande investeringen en de stand en het verloop van de reserves zodat u een compleet beeld krijgt van de financiële positie van de gemeente Heumen.

Kostensoort / kostenplaats	Begroting 2024
*** Saldo	20.020,89-
** FIN_LASTEN.23 Kostensoorten Lasten	48.469.009,82
* FINL_1-1.23 Salarissen en sociale lasten	11.547.448,04
* FINL_2-1.23 Belastingen	215.852,00
* FINL_3-1.23 Grond	12.000,00
* FINL_3-2.23 Duurzame goederen	46.661,00
* FINL_3-4-1.23 Sociale uitkeringen in natura	7.080.561,00
* FINL_3-5-1.23 Ingeleend personeel	379.500,00
* FINL_3-8.23 Overige goederen en diensten	10.584.646,02
* FINL_4-1-1.23 Sociale uitkeringen in geld	3.799.212,00
* FINL_4-2.23 Subsidies	999.694,36
* FINL_4-3-1.23 Inkomensoverdrachten - Rijk	249.325,00-
* FINL_4-3-2.23 Inkomensoverdrachten - gemeenten	53.260,00
* FINL_4-3-3.23 Inkomensoverdrachten - gemeenschappen	7.164.986,00
* FINL_4-3-6.23 Inkomensoverdrachten - overige overh	3.241,00
* FINL_4-3-8.23 Inkomensoverdrachten - overige inste	1.798.947,00
* FINL_4-4-8.23 Kapitaaloverdrachten - overige inste	50.000,00
* FINL_5-1.23 Rente	516.979,00
* FINL_7-1.23 Mutatie reserves	49.642,50
* FINL_7-2.23 Mutatie voorzieningen	737.914,00
* FINL_7-3.23 Afschrijvingen	1.573.906,00
* FINL_7-5.23 Overige verrekeningen	2.103.884,90
** FIN_BATEN.23 Kostensoorten Baten	48.489.030,71-
* FINB_2-2-1.23 Belastingen op producenten	5.055.684,00-
* FINB_2-2-2.23 Belastingen op huishoudens	1.471.858,85-
* FINB_3-1.23 Grond	25.000,00-
* FINB_3-3.23 Pachten	109.831,00-
* FINB_3-4-2.23 Eigen bijdragen en verhaal sociale u	342.781,00-
* FINB_3-6.23 Huren	885.199,24-
* FINB_3-7.23 Leges en andere rechten	2.539.652,00-
* FINB_3-8.23 Overige goederen en diensten	995.567,70-
* FINB_4-3-1.23 Inkomensoverdrachten - Rijk	33.570.534,00-
* FINB_4-3-2.23 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0
* FINB_4-3-4.23 Inkomensoverdrachten - provincies	7.000,00-
* FINB_4-3-6.23 Inkomensoverdrachten - overige overh	0
* FINB_4-3-8.23 Inkomensoverdrachten - ov. inst./per	14.654,00-
* FINB_5-1.23 Rente	284.854,07-
* FINB_5-2.23 Dividenden en winsten	413.000,00-
* FINB_6-1.23 Financiële transacties	27.992,50-
* FINB_7-1.23 Mutatie reserves	103.923,05-
* FINB_7-2.23 Mutatie voorzieningen	251.112,05-
* FINB_7-5.23 Overige verrekeningen	2.390.387,25-

KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORTEN

	2024	2025	2026	2027
Saldo 2024-2027	20.021	1.830.981	476.316	364.109

Voor de komende vier begrotingsjaren gezaamenlijk wordt er op grond van vastgestelde kaders en voortschrijdende inzichten een overschot verwacht van € 2.691.426. Voor de volledigheid van het inzicht moet hierbij worden opgemerkt dat er jaarlijks een relevante negatieve stelpost van onderuitputtingsvoordelen als baat is opgenomen. Voor de komende vier jaar gaat het in totaal om € 1.600.000 (4 x € 400.000). Realisatie van deze stelpost is dus essentieel.

Uitgedrukt in een percentage van de jaarlijks begrote lasten is de situatie als volgt:

begrotings- resultaat	uitgedrukt in % van de lasten
2024	0,04
2025	3,80
2026	0,98
2027	0,73

Geplande investeringen 2024-2027

Investerings met economisch nut € 5.137.361

In de drie raadsprogramma's zijn voor de komende vier begrotingsjaren de navolgende nieuwe investeringsbedragen opgenomen:

Programma's	2024	2025	2026	2027
Programma 1 - Sociale leefomgeving	44.1000			
Programma 2 – Fysieke leefomgeving	1.963.575	1.534.200	1.545.486	
Programma 3 – Financiën en bedrijfsvoering	30.000	10.000	10.000	
Totaal	2.037.675	1.544.200	1.555.486	

Uit het 'Overzicht kredieten lopende investeringen 2024' (bijlage 6) blijkt dat er op dit moment (najaar 2023) 5 te activeren investeringen nog niet zijn afgewikkeld. Uw raad heeft in het verleden de betreffende autorisatiebesluiten genomen en per 1 januari 2024 is er naar verwachting nog € 1.200.135 aan kredieten beschikbaar om de investeringen af te ronden. Het gaat hierbij om investeringen betreffende , openbare verlichting fietspaden, herinrichting Molenwijkpark ,reconstructie Looistraat, groot onderhoud wegen en inrichting thuiswerkplekken.

Investerings ten laste van grondexploitaties

De investeringen in grondexploitaties worden voor 2024 ingeschat op € 575.000.

De inschatting voor Kanaalzone is dat er 500.000 extra voorbereidingskrediet nodig is voor 2024.

De exploitatieopzetten van de diverse grondcomplexen worden jaarlijks geactualiseerd opgenomen in de programmabegroting. Pr 01-01-2024 zijn er geen actualisaties van lopende grondexploitaties. Hierdoor heeft alleen te worden aangegeven wat er voor het komend begrotingsjaar wordt geïnvesteerd in toekomstige grondexploitaties(grondverwerving, plankosten ed.). Het investeringsbedrag voor 2024 komt voort uit de reeds aangevraagde voorbereidingskredieten voor de toekomstige grondexploitaties.

Naar verwachting zullen de grondexploitatieplannen Zilverberg en Kanaalzone in 2024 worden aangeboden aan uw Raad.

Ontwikkeling reserves

Algemene reserve

De algemene reserve ontwikkelt zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt:

algemene reserve	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
saldo op 1 januari	13.438.632	13.458.653	15.289.634	13.765.950
toevoeging/afname	20.021	1.830.981	476.136	364.109
saldo op 31 december	13.458.653	15.289.634	13.765.950	16.130.059

Bij de beginstand van 2024 is rekening gehouden met een voordelig jaarresultaat 2023- volgens de maandrapportage over juni 2023 ad € 920.447.

Bestemmingsreserves

Het gezamenlijke bestemmingsreserves ontwikkelen zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt:

bestemmingsreserves	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
saldo op 1 januari	2.047.111	1.682.907	1.642.541	1.568.132
toevoegingen	42.586	42.568	42.568	42.568
onttrekkingen	406.790	100.953	98.995	47.849
saldo op 31 december	1.682.907	1.624.541	1.568.1326	1.562.869

BIJLAGEN PROGRAMMABEGROTING

Bijlage 1 Beleidskaders per programma

GEMEENTELIJKE KADERS

Programma 1

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Kadernota Een sterke basis voor de buitensport	2015	Sport draagt bij aan het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid. We willen samen met de buitensportverenigingen bijdragen aan de instandhouding van een sportinfrastructuur van duurzame buitensportaccommodaties voor onze inwoners. Dit doen we primair door het verlenen van subsidie voor noodzakelijke investeringen in buitensportaccommodaties.
Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp 2023.	2023	Inwoners krijgen waar nodig bij hun situatie passende hulp of ondersteuning in de vorm van algemene – en/of maatwerkvoorzieningen.
Beleidsplan Iedereen doet mee 2023-2026	2022	In dit beleidsplan beschrijven we op welke wijze wij inwoners die het niet breed hebben, schulden hebben of in armoede leven, ondersteunen en hoe wij dit de komende jaren verder gaan optimaliseren.
Beleidsplan Voor- en vroegschoolse educatie	2023	In dit beleidsplan is vastgelegd hoe we- door bepaalde kinderen vroegtijdig en actief te ondersteunen bij het leren van de Nederlandse taal- achterstanden op school willen voorkomen.
Re- integratieverordening Participatiewet Rijk van Nijmegen	2018	In deze verordening worden de voorzieningen benoemd die ingezet kunnen worden om inwoners te ondersteunen bij de arbeidsinschakeling.
Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Heumen 2021	2021	In deze verordening is de termijn vastgelegd waarbinnen de gemeente na het eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of iemand voor een schuldhulpverleningstraject in aanmerking komt.
Regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland	2021	In het Regioplan zijn de volgende onderdelen uit het regionale Beleidsplan 'samen dichtbij - GGZ beschermd wonen - maatschappelijke opvang nader uitgewerkt: <ul style="list-style-type: none"> • Spreiding van voorzieningen • Inrichting lokaal versus regionaal • Verdeling van de kosten • Samenwerkingsvorm
Regionale beleidsnota nieuwe wet inburgering 2021	2021	De regionale beleidsnota inburgering biedt kaders en richting voor de inkoop van inburgeringsvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld taallessen, en voor de verdere implementatie van de nieuwe wet, waarin de regie op de inburgering weer volledig wordt neergelegd bij de gemeente.
Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2017-2032 Gemeente Heumen	2018	In dit IHP is de gezamenlijke en eenduidige visie van de gemeente en de schoolbesturen op de gewenste toekomstsituatie ten aanzien van onderwijshuisvesting weergegeven. Daarnaast bevat dit IHP uitvoeringsplannen voor de kleine kernen, Malden-oost en Malden-west.

Programma 2

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Beleidsregels	Divers	Beleidsregels voor de nadere toepassing van het ruimtelijke ordeningsbeleid zijn ontwikkeld over o.a. het landgoederenbeleid, de mantelzorg, de ruimte voor ruimte regeling en voor woningsplitsing binnen de kernen. Ook op andere terreinen zijn beleidsregels ontwikkeld, bv ontheffing voor de parkeerschijf of m.b.t. de Vierdaagse doortocht
Verordeningen	Divers	Diverse verordeningen zijn vastgesteld, bv de huisvestingverordening (waarin regels voor het toewijzen van sociale huurwoningen zijn opgenomen), de wegsleepverordening, de erfgoedverordening (raad 5okt2017) en de verordening inzake de BedrijfsInvesteringsZone (raad 6okt2022), de verordening starterslening (raad 6juli2023).
Bestemmingsplannen	Divers	Deze plannen geven de gebiedsbestemming en de gebruiksmogelijkheden aan.
Regionaal VTH beleid	v.a. 2022	VTH-beleid (Vergunningverlening Handhaving en Toezicht) is het geheel van regels, voorwaarden en processen waarbinnen de behandeling van aanvragen om vergunning, het houden van toezicht erop en de handhaving ervan, plaatsvindt. Eind 2022 heeft het college het regionaal beleidskader vastgesteld.
Integraal veiligheidsplan Tweestromenland	2023-2026	De gemeenten in het basisteam Tweestromenland van de politie hebben gezamenlijk een integraal veiligheidsplan opgesteld. Naast de prioriteiten regionaal zijn lokale thema's vastgesteld voor Heumen (raad 20april23).
Externe Veiligheid	2013	Doel van het externe veiligheidsbeleid is duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Heumen aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan.
Beleidsplan water en riolering (raad 6 oktober 2021)	2023-2027	Dit beleidsplan volgt het gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022 op. In dit plan zetten we de komende vijf jaar nadrukkelijker in op klimaatadaptatie. We richten ons op locaties die kwetsbaar zijn voor wateroverlast en kiezen voor een integrale aanpak met aandacht voor groen en biodiversiteit. Daarnaast nemen we de nodige maatregelen voor beheer en onderhoud van het rioolsysteem zodat het goed blijft functioneren.
Beleids vaststelling hogere grenswaarden.	2007	Beleids dat wordt toegepast bij de beoordeling van verzoeken om vaststelling van hogere grenswaarden.
Groenstructuurplan	2007	Het is een beleids- en toetsingskader voor de ontwikkelingen van de groenstructuur en het groenareaal binnen de vier bebouwde kernen van de gemeente Heumen.
Landschapsonwikkelingsplan 2019-2023	2019	Het landschapsonwikkelingsplan (LOP) 2019-2023 is een nadere uitwerking van de structuurvisie en geeft aan de hand van doelen richting aan het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.
Pachtnota	2012	De pachtnota is 20 dec. 2012 door de raad vastgesteld. Daarin is het nieuwe pachtbeleid opgenomen.
Masterplan Centrum Malden (16 december 2022)	v.a. 2022	Het Masterplan omvat de toekomstige kaders voor de ontwikkelingen in het centrum van Malden bestaande uit: a. De ontwikkelingskaders voor de bouwontwikkelingen in het centrum van Malden b. Het schetsplan Centrumplan Malden dat als basis dient voor de verdere inrichting van de openbare ruimte van Vitaal Centrum Malden
Kaderstelling Openbare Verlichting	2015-2024	De raad heeft op 9 juli 2015 de kaderstelling voor de openbare verlichting m.b.t. veiligheid, duurzaamheid, materialen, beheer en onderhoud vastgelegd. Tevens is een keuze gemaakt voor de "Ombouw naar Led in 10 jaar" (variant 2).
Erfgoednota	2016	De gemeenteraad heeft de erfgoednota in 2016 vastgesteld. Een uitvoeringsprogramma is hierin opgenomen. Periodiek wordt dit herijkt.

Herijkte energieopgave 2030-2050 gemeente Heumen	2030-2050	De herijkte opgave 2030-2050 is vastgesteld (routekaart zoals vastgesteld op 6 april 2017 is ingetrokken). Raad 20 april 2023.
Gebiedsplan Energielandschap A73	v.a. 2022	Het gebiedsplan is een uitwerking van het op 24 september 2020 vastgestelde Koersdocument Ruimtelijke visie Duurzame Energie vastgesteld. Het doel van het gebiedsplan is aan te geven waar in het gebied de grootschalige duurzame energieopgave kan landen en op welke wijze een meerwaarde voor andere functies vorm kan krijgen. Het gebiedsplan biedt ook een ruimtelijk kader voor de ontwikkeling van zonnevelden.
Gebiedsplan Malden Noord	v.a. 2023	Op 6 oktober 2022 heeft de raad opdracht gegeven tot het opstellen van een gebiedsvisie voor Malden-Noord. Tevens is hierbij een startnotitie vastgesteld.
Transitievisie Warmte	v.a. 2022	Op basis van de Transitievisie Warmte worden er wijkuitvoeringsplannen (WUP) opgesteld.
Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte	2024-2034	Op 21 september 2023 is dit beleidsplan door de raad vastgesteld. Hierin wordt beschreven hoe we komen tot een toekomstig integraal beheer van de openbare ruimte. Tevens zijn hierbij ambities, doelen en beeldkwaliteitsniveaus voor de openbare ruimte vastgelegd.
Gemeentelijke structuurvisie 2025	2013	De structuurvisie is op 13-02-2014 door de gemeenteraad vastgesteld en geeft richting aan het ruimtelijk beleid tot 2025
Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen	v.a. 2023	De raad heeft op 15 december 2022 de Verstedelijkingsstrategie Onderzoeksagenda voor de gebiedsuitwerkingen vastgesteld. Hierbij is ook het "Wijzigingsdocument Verstedelijkingsconcept Arnhem-Nijmegen Foodvalley (Deel I) vastgesteld. Hierin zijn de kaders voor de verdere uitwerkingen vastgelegd.
Woondeal 2.0 Regio Arnhem-Nijmegen	2023	De raad heeft op 16 maart 2023 de regionale woondeal vastgesteld. Hierin zijn afspraken gemaakt m.b.t. o.a. gedeelte betaalbare woningen en betaalbare koop.
Woonbeleid Gemeente Heumen	2024-2030	Hierin is het te voeren woonbeleid voor de komende jaren vastgelegd (als lokale uitwerking van de Woondeal 2.0). De raad heeft op 21 september 2023 besloten.
Omgevingswet	v.a. 2019	Sinds 2017 is de gemeente Heumen bezig met de implementatie van de nieuwe Omgevingswet. In februari 2019 heeft uw raad het document 'Ambitie en programmaplan Implementatie Omgevingswet' vastgesteld. Hiermee is vastgesteld dat we onder andere aan de slag gaan met het opstellen van een integrale Omgevingsvisie. In de raad van 21 april 2020 is het proceskader voor de op te stellen omgevingsvisie (waaronder ook de wijze van participatie) vastgesteld. Eind 2022 is het koersdocument (basis voor de omgevingsvisie) vastgesteld. In 2022 heeft de raad meerdere besluiten genomen gericht op de inwerkingtreding van de omgevingswet op 1 januari 2024 (inzake o.a. bindend adviesrecht, te delegeren onderwerpen, de verplichte participatie bij Bopa's, de verordening nadeelcompensatie, adviescommissie ruimtelijke kwaliteit).

Programma 3

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Strategische visie "Natuurlijk met iedereen".	2021	De visie bestaat uit een omschrijving van het doel 'een inclusieve samenleving'. De kracht en vitaliteit van onze gemeenschap staat centraal. Iedereen doet mee en vanuit diversiteit draagt iedereen bij. Naast dit doel kenmerkt de gemeente Heumen zich door een groene omgeving en duurzaamheid en veiligheid.
Directieplan en afdelingsplannen	jaarlijks	In het directieplan en de afdelingsplannen is de inzet van de organisatie van dat jaar beschreven.
Besturingsfilosofie	2008	Beschrijving van de uitgangspunten voor de inrichting en het functioneren van de organisatie. De hoofdlijnen zijn in 2015 herbevestigd.
HR-beleid gemeente Heumen: samenwerken aan een beter resultaat voor onze klanten. Personeelshandboek 2020	2020	Het P&O-beleid draagt bij aan de organisatiedoelstellingen en richt zich op de professionalisering van leiding en medewerkers om duurzaam inzetbaar te blijven .
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	2017	Het gaat hierin om regelgeving voor wat betreft het inkopen en aanbesteden van goederen en diensten, een en ander geleid op de beginselen van het EU-verdrag en de daaruit voortvloeiende relevantie van de Europese en Nederlandse wetgeving.
Mandaatbesluit Heumen	2017	Hierin wordt geregeld wie bevoegd is om namens het bestuur besluiten te nemen, te ondertekenen en privaatrechterlijke rechtshandelingen te verrichten.
Kadernota Grip op Samenwerking gemeente Heumen	2013	Het afwegingskader van afspraken rondom de regionale samenwerking.
Informatiebeleidsplan 2024-2027 "Digitale agenda 2024-2027 Strategische opgaven"	2023	Ambities en ontwikkelingen op het gebied van Informatievoorziening en automatisering, gebaseerd op de gemeentelijke ambities op de digitale dienstverlening van de gemeente naar de burger, wettelijke kaders en landelijke ontwikkelingen.
Verordening burgerparticipatie 2015: Wet maatschappelijke ontwikkeling, Participatiewet en Jeugdwet	2015	Verordening over Burgeradviesraad (BAR)
Visienota "Versterking burgerparticipatie: voor een betere aansluiting op onze inwoners"	2015	Visienota versterking burgerparticipatie
Financiële verordening	2016	Hierin wordt nader ingegaan op de te hanteren uitgangspunten voor het financieel beleid en het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Heumen.
Treasurystatuut Gemeente Heumen	2017	In het statuut worden de kaders bepaald die verband houden met de uitoefening van de financieringsfunctie zoals het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige middelen tegen zo een zo gunstig mogelijk rendement en het beheersen van de hiermee gepaard gaande risico's zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's.

Controleverordening	2005	Deze verordening regelt de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie.
Verordening periodieke onderzoeken	2005	Deze verordening regelt de uit te voeren controles in het kader van doelmatigheid en rechtmatigheid en houdt verband met het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.
Verordening Rekenkamer gemeente Heumen 2022	2022	De rekenkamer voert onderzoek uit naar de (maatschappelijke) effecten van het gemeentelijk beleid, naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid, van het gemeentelijk beheer en van de gemeentelijke organisatie en naar de rechtmatigheid van het gemeentelijk beheer. Daarnaast onderzoekt de rekenkamer de doelmatigheid en doeltreffendheid van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd.
Legesverordening Verordening Hondenbelasting Verordening onroerend zaakbelasting Verordening rioolheffing Verordening Marktgeden Diverse verordeningen baatbelasting	2023 2023 2023 2023 2023 1993,1996, 2007	Deze verordeningen regelen de vaststelling van de tarieven voor de leges en diverse belastingen en de baatbelasting vanwege de aanleg van diverse rioleringen.
Verordening Adviescommissie Bezwaarschriften Heumen 2022	2022	Deze verordening regelt de behandeling van bezwaarschriften
Verordening interne en externe klachtenbehandeling	2012	Deze verordening regelt de behandeling van klachten

Bijlage 2 Beleidsindicatoren per programma

Programma 1

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2023

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde Heumen	waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P1	onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2021	1,10%	1,90%	Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
P1	onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	0,00	2,7	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
P1	onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	8,00	20,00	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
P1	sport, cultuur en recreatie	Niet-wekelijkse sporters	%	2020	36,6	49,3	meerdere bronnen	Het percentage niet -wekelijkse sporters
P1	sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2022	494,9	825,4	meerdere bronnen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P1	sociaal domein	Netto arbeids-participatie	%	2022	73,2	72,2	CBS - Arbeidsdeel-name	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
P1	sociaal domein	Bijstands-uitkeringen	per 10.000 inw 18jreo	2021	251,0	431,2	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
P1	sociaal domein	Lopende re-integratie-voorziening	per 10.000 inw 15-65jr	2022	28,9	197,7	CBS - Participatie Wet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

P1	sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement	per 10.000 inw	2022	n.n.b.	700	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
P1	sociaal domein	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2021	4%	6%	CBS	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
P1	sociaal domein	% werkloze jongeren	%	2021	1%	2%	CBS	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	11,90%	13,20%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2022	n.n.b	0,30%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2022	0,70%	1,20%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Programma 2

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2023

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde heumen	waarde nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P2	veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2022	0,3	2,30	meerdere bronnen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2022	2,9	4,60	meerdere bronnen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
P2	veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2022	1,2	1,4	meerdere bronnen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2022	4,7	6	meerdere bronnen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1000 inw. 12-17 jr	2022	10	8	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
P2	veiligheid	Jongeren met delict voor rechter	%	2021	0%	1%	Verwey Jonker Instituut	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
P2	economie	Functie-menging	%	2022	41,2	53,8	meerdere bronnen	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
P2	economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2022	165,9	174,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P2	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	x 1000 euro	2022	351	317	CBS	Bemiddelde WOZ waarde per woning

P2	Vhrosv	Demografische druk	%	2022	84,40%	70,30%	CBS	Het niet-actieve deel van de bevolking(0-19 jaar en >65 jaar) uitgedrukt als percentage van de actieve bevolking (20-65 jaar)
P2	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2022	7,5	9,3	BAG/ABF	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons huishouden	in euro	2022	880	823	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een eenpersoonshuishouden
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	in euro	2022	948	905	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een meerpersoonshuishouden
P2	volksgezondheid	Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2021	51	169	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
P2	volksgezondheid	Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	9,8	20,00	berekening	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Programma 3

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2023

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	Waarde Heumen	Waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P3	bestuur en organisatie	formatie	fte per 1.000 inwoners	2022	6,7	niet bekend	programmarekening 2022	aantal f.t.e. per 1.000 inwoners Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2021
P3	bestuur en organisatie	bezetting	fte per 1.000 inwoners	2022	6,7	niet bekend	programmarekening 2022	aantal f.t.e. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2021
P3	bestuur en organisatie	apparaatskosten	kosten per inwoner	2022	520,4	niet bekend	programmarekening 2022	bruto loonsom programmarekening 2021
P3	bestuur en organisatie	extern inhuur	(kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	2022	9,75%	niet bekend	programmarekening 2022	kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2021
P3	bestuur en organisatie	overhead	%	2022	9,37%	niet bekend	programmarekening 2022	% van totale lasten

Bijlage 3 Reserves en voorzieningen

Staat van Reserves en Voorzieningen

	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo
	31-dec-22	2023	2023	31-dec-23	2024	2024	31-dec-24	2025	2025	31-dec-25	2026	2026	31-dec-26	2027	2027	31-dec-27
Algemene reserve																
algemene reserve 31 dec. 2022	8.585.239	0	0	8.585.239												
resultaat boekjaar 2022	4.192.558	0	259.612	3.932.946												
verwacht resultaat 2023 vlg. maandrapportage mei/juni 2023		920.447		920.447												
vrijval reserve sociaal domein (schoonheidsfonds) via resultaat 2023		600.514		600.514												
resultaat vlg. concept-meerjarenbegroting 2024-2027	0				20.021			1.830.981			476.316			364.109		
Subtotaal algemene reserves	12.777.797	1.520.961	259.612	14.039.146	20.021	0	14.059.167	1.830.981	0	15.890.148	476.316	0	16.366.464	364.109	0	16.730.573
Bestemmingsreserves																
Algemene dienst																
egaliseringsreserve BUIG	135.188	0	0	135.188			135.188			135.188			135.188			135.188
beheer natuurgrond Keersluis (2012)	98.086	8.040	0	90.046	8.040	0	82.006	8.040	0	73.966	8.040	0	65.926	8.040	0	57.886
regionale samenwerking domein werk	66.759	0	0	66.759	0	0	66.759	0	0	66.759	0	0	66.759	0	0	66.759
risicoreserve sociaal domein (schoonheidsfonds)	600.514	0	600.514	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
vluchtelingen/statushouders	38.000	0	38.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
parkeergarage Brede school	59.900	8.500	3.500	64.900	8.500	3.500	69.900	8.500	3.500	74.900	8.500	3.500	79.900	8.500	3.500	84.900
onderhoud sportzaal Brede school Malden	107.996	11.500	35.000	84.496	11.500	10.000	85.996	11.500	3.500	93.996	11.500	3.500	101.996	11.500	3.500	109.996
baten en lasten rioleringsstelsel	525.611	0	0	525.611	0	0	525.611	0	0	525.611	0	0	525.611	0	0	525.611
groenstructuurplan	27.939	27.939	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
exploitatiebijdrage investering riolering Buitengebied	329.342	37.322	0	292.020	36.035	0	255.985	34.748	0	221.237	33.461	0	187.776	32.809	0	154.967
erfpachtgronden De Laan 3	22.824	5.470	0	28.294	5.470	0	33.764	5.470	0	39.234	5.470	0	44.704	5.470	0	50.174
erfpachtgronden De Laan 4	13.259	3.106	0	16.365	3.106	0	19.472	3.106	0	22.578	3.106	0	25.684	3.106	0	28.790
erfpachtgronden De Laan 5	11.411	2.735	0	14.146	2.735	0	16.881	2.735	0	19.616	2.735	0	22.351	2.735	0	25.086
erfpachtgronden De Laan 13-1 (kavel 18)	9.727	1.195	0	10.922	1.195	0	12.117	1.195	0	13.312	1.195	0	14.507	1.195	0	15.702
erfpachtgronden De Laan 13-2 (kavel 19)	33.658	7.820	0	41.478	7.820	0	49.298	7.820	0	57.118	7.820	0	64.938	7.820	0	72.758
erfpachtgronden De Laan 15 (kavel 20)	5.143	2.260	0	7.403	2.260	0	9.663	2.260	0	11.923	2.260	0	14.183	2.260	0	16.443
erfpachtgronden De Laan 18-20	15.463	0	15.463	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
erfpachtgronden De Laan 19-23 (kavel 21)	14.061	0	14.061	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
winstbestemming 2019 t.b.v. vernieuwing 2 verkeersregelinstallaties	94.756	0	94.756	0	94.756	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
winstbestemming 2019 t.b.v. klimaatakkoord	213.609	60.000	153.609	75.000	78.609	0	78.609	0	78.609	0	78.609	0	78.609	0	78.609	0
ruimtelijke visie duurzame energie	3.014	3.014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteijn Malden	204.280	51.162	153.118	51.459	101.659	0	101.659	51.165	0	50.494	50.494	0	0	0	0	0
omgevingswet	268.000	0	268.000	140.000	140.000	0	140.000	0	140.000	0	140.000	0	140.000	0	140.000	0
extra incidentele middelen jeugdzorg	33.222	33.222	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
energietoeslag sociaal minima (winstbestemming 2022)	257.035	257.035	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
vergroten toegankelijkheid voor verkiezingen (winstbestemming 2022)	2.577	2.577	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves	2.931.762	302.198	1.186.849	2.047.111	42.586	406.790	1.682.907	42.586	100.953	1.624.541	42.586	98.995	1.568.132	42.586	47.849	1.562.869
Totaal reserves	15.709.559	1.823.159	1.446.461	16.086.257	62.607	406.790	15.742.074	1.873.567	100.953	17.514.689	518.902	98.995	17.934.596	406.695	47.849	18.293.442
Voorzieningen																
Verplichtingen en of risico's																
pensioenen huidige en voormalige wethouders	1.662.460	137.500	120.000	1.679.960	139.700	120.000	1.699.660	139.700	120.000	1.719.360	139.700	120.000	1.739.060	139.700	120.000	1.758.760
wachtgeld voormalige wethouders	301.796	0	191.737	110.059	68.044	42.015	0	42.015	0	0	42.015	0	0	42.015	0	0
verlofspaarregeling CAO personeel	154.005	30.000	0	184.005	30.000	25.000	189.005	30.000	25.000	194.005	30.000	25.000	199.005	30.000	25.000	204.005
personele regelingen	73.103	5.500	0	78.603	5.500	0	84.103	5.500	0	89.603	5.500	0	95.103	5.500	0	100.603
woonrijpmaken Werklandschap Overasselt	11.000	0	11.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
woonrijpmaken locatie Veldschuur	6.065	0	6.065	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal verplichtingen en of risico's	2.208.429	173.000	328.802	2.052.627	175.200	213.044	2.014.783	175.200	187.015	2.002.968	175.200	145.000	2.033.168	175.200	145.000	2.063.368
Egaliseren van groot onderhoud																
groot onderhoud gemeentehuis	786.694	62.865	233.000	616.559	90.275	92.365	614.469	90.275	141.150	563.594	90.275	49.609	604.260	90.275	184.844	509.691
groot onderhoud parkeergarage Maldensteijn	159.109	836	18.000	141.945	8.230	7.892	142.283	8.230	4.472	146.011	8.230	13.960	140.311	8.230	5.147	143.394
groot onderhoud sportcentrum Malden	290.717	115.030	30.000	375.717	116.850	30.000	462.567	116.850	30.000	549.417	116.850	30.000	636.267	116.850	30.000	723.117
meerjarenonderhoud drie molens	167.803	22.020	107.010	82.813	22.020	3.671	101.162	22.020	19.797	103.385	22.020	10.704	114.701	22.020	8.155	128.566
meerjarenonderhoud twee kerken	140.164	3.773	820	143.117	3.773	433	146.457	3.773	820	149.410	3.773	450	152.732	0	0	152.732
groot onderhoud wegen	283.602	431.725	460.069	255.258	431.275	460.069	226.464	431.725	460.069	198.120	431.725	460.069	169.776	431.725	460.069	141.432
groot onderhoud gemeentewerkplaats	18.404	3.250	2.500	19.154	3.250	2.500	19.904	3.250	2.500	20.654	3.250	2.500	21.404	3.250	8.987	15.667
Subtotaal egaliseren groot onderhoud	1.846.493	639.469	851.399	1.634.563	675.673	596.930	1.713.306	676.123	658.808	1.730.621	676.123	567.292	1.839.451	672.350	697.202	1.814.599
Door derden beklemde middelen																
onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	4.863.238	139.758	225.716	4.777.280	0	251.112	4.526.168	0	241.692	4.284.476	210.167	0	4.074.309	37.325	194.468	3.879.841
egalisatie afvalstoffenheffing	30.824	0	30.824	0	1.650	0	1.650	2.986	0	4.636	19.469	0	24.105	15.000	0	61.430
dubieuze vorderingen algemeen	120.927	15.000	15.000	120.927	15.000	15.000	120.927	15.000	15.000	120.927	15.000	15.000	120.927	15.000	15.000	120.927
dubieuze vorderingen sociaal	4921.328	58.000	47.053	432.275	58.000	50.000	440.275	58.000	50.000	448.275	58.000	50.000	456.275	58.000	50.000	464.275
Subtotaal door derden beklemde middelen	5.436.317	212.758	318.593	5.330.482	74.650	316.112	5.089.020	75.986	306.692	4.858.314	92.469	275.167	4.675.616	110.325	259.468	4.526.473
Totaal voorzieningen	9.491.239	1.025.227	1.498.794	9.017.672	925.523	1.126.086	8.817.109	927.309	1.152.515	8.591.903	943.792	987.459	8.548.235	957.875	1.101.670	8.404.440
Totaal Reserves en Voorzieningen	25.200.798	2.848.386	2.945.255	25.103.929	988.130	1.532.876	24.559.184	2.800.876	1.253.469	26.106.591	1.462.694	1.086.454	26.482.831	1.364.570	1.149.519	26.697.882

Bijlage 4 Staat Vaste activa

Staat Vaste Activa 2024														2024						
Code	Code	Code	Omschrijving investering	Oorspronkelijk krediet	Begin jaar afschrijving	Tot en met	Termijn	Ann./Lijn/Fase	Renteperc.	Boekwaarde per 01-01-24	Mutatie boekjaar	Rentebij-schrijving investering	Afschrijving 2024	Aflossing 2024	Boekwaarde per 31-12-24	Hulpkolom rente (geh.jaar)	Hulpkolom rente (ged.jaar)	Rentelasten 2024	Totaal van de kapitaalisten 2024	T.i.v. product
Recapitulatie:																				
Materiële Vaste Activa:																				
Maatschappelijk nut																				
m	121	m121	gronden en terreinen	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
m	123	m123	bedrijfsgebouwen	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
m	124	m124	grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.697.779	6.170.838,73	800.000,00	-	-	-	347.284,66	-	-	-	-	6.623.554,07	12.341,68	800,00	13.141,68	360.426,34	-
m	125	m125	vervoermiddelen	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
m	126	m126	machines, apparaten en installaties	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
m	127	m127	overige materiële vaste activa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal Maatschappelijk nut				8.697.779	6.170.838,73	800.000,00				347.284,66					6.623.554,07	12.341,68	800,00	13.141,68	360.426,34	
Economisch nut																				
e	121	e121	gronden en terreinen	4.058.320	3.689.987	-	-	-	-	21.166	-	-	-	-	3.668.822	7.380	-	7.380	28.546	-
ep	121	ep121	erfpachtgronden	559.850	559.850	-	-	-	-	-	-	-	-	-	559.850	13.454	-	13.454	13.454	-
e	123	e123	bedrijfsgebouwen	10.331.003	9.439.758,35	-	-	-	-	290.049,85	-	-	-	-	9.149.708,50	18.879,52	-	18.879,52	308.929,37	-
e	124	e124	grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e	125	e125	vervoermiddelen	17.450	6.453,57	-	-	-	-	2.987,94	-	-	-	-	3.465,62	12,90	-	12,90	3.000,84	-
e	126	e126	machines, apparaten en installaties	362.383	260.190,91	-	-	-	-	36.537,56	-	-	-	-	223.653,35	520,39	-	520,39	37.057,95	-
e	127	e127	overige materiële vaste activa	2.914.194	1.879.142,35	300.525,00	-	-	-	167.465,05	-	-	-	-	2.012.202,30	3.758,28	300,53	4.058,81	171.523,85	-
Subtotaal Economisch nut				18.243.200	15.835.382,34	300.525,00				518.206,04					15.617.701,30	44.004,67	300,53	44.305,20	562.511,23	
Economisch nut ivm heffingen																				
eh	121	eh121	gronden en terreinen	68.231	35.759,94	-	-	-	-	5.810,13	-	-	-	-	29.949,81	71,53	-	71,53	5.881,66	-
eh	124	eh124	grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)	10.584.936	6.006.721,92	929.650,00	-	-	-	199.799,65	-	-	-	-	6.736.572,27	171.681,64	9.296,50	180.978,14	380.777,79	-
eh	125	eh125	vervoermiddelen	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
eh	126	eh126	machines, apparaten en installaties	10.000	-	7.500,00	-	-	-	-	-	-	-	-	7.500,00	-	75,00	75,00	75,00	-
eh	127	eh127	overige materiële vaste activa	420.150	235.984,72	-	-	-	-	31.801,86	-	-	-	-	204.182,87	4.719,70	-	4.719,70	36.521,56	-
Subtotaal Economisch nut ivm heffingen				11.083.317	6.278.466,58	937.150,00				237.411,64					6.978.204,95	176.472,87	9.371,50	185.844,37	423.256,01	
Subtotaal materiële vaste activa				38.024.296	28.284.687,65	2.037.675,00				1.102.902,33					29.219.460,32	232.819,22	10.472,03	243.291,25	1.346.193,57	
Financiële vaste activa:																				
131			leningen aan woningcorporaties	8.600.000	5.590.000,00	-	-	-	-	215.000,00	-	-	-	5.375.000,00	225.033,33	-	-	225.033,33	225.033,33	-
132			overige langlopende leningen u/g	7.455.120	376.266,50	-	-	-	-	10.000,00	-	-	-	366.266,50	9.907,35	-	-	9.907,35	9.907,35	-
133			overige uitzettingen looptijd > 1 jaar	7.911.670	4.597.191,83	309.472,59	-	-	-	284.243,75	-	-	-	4.622.420,67	36.617,74	-	-	36.617,74	36.617,74	-
134			kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	709.345	739.866,88	-	-	-	-	-	-	-	-	739.866,88	1.479,73	-	-	1.479,73	1.479,73	-
Subtotaal financiële vaste activa				24.676.135	11.303.325,21	309.472,59				509.243,75					11.103.354,05	273.038,15		273.038,15	273.038,15	
Immateriële vaste activa:																				
135			bijdragen aan activa in eigendom van derden	9.117.217	5.927.997,63	-	-	-	-	234.307,67	-	-	-	5.693.689,96	11.856,00	-	-	11.856,00	246.163,67	-
112			kosten onderzoek en ontwikkeling	1.450.000	896.757,06	-	-	-	-	236.696,00	-	-	-	660.061,06	1.793,51	-	-	1.793,51	238.489,51	-
Subtotaal immateriële vaste activa				10.567.217	6.824.754,69					471.003,67					6.353.751,02	13.649,51		13.649,51	484.653,18	
Totaal Vaste Activa				73.267.648	46.412.767,55	2.347.147,59				1.573.906,00			509.243,75		46.676.765,39	519.506,88	10.472,03	529.978,91	2.103.884,90	

Bijlage 5 Afschrijvingstabel

AFSCHRIJVINGSTABEL 2024 GEMEENTE HEUMEN	
<i>afschrijvingsmethode: lineair tenzij anders vermeld</i>	
omschrijving van investering	Afschrijvingstermijn in jaren
<u>Immateriële vaste activa</u>	
bijdrage activa in eigendom van derden:	
> onderwijsgebouw plus inrichting	40
> uitbreiding onderwijsgebouw	40
> interne verbouwing onderwijsgebouw	40
> onderwijsk. vernieuwing/ontwikkeling	40
> cv in onderwijsgebouw	25
> verbetering brandveiligheid	40 maximaal
> binnenklimaat St. Joris	15
> inrichting terrein Vuurvogel	10
<u>kosten van onderzoek en ontwikkeling</u>	
ontwikkeling sportcomplex Malden	5
<u>Materiële vaste activa</u>	
gronden en terreinen >	geen afschrijving
erfpachtgronden	20
<u>(bedrijfs)gebouwen</u>	
werkplaats	40
interne verbouwing gemeentehuis	25
aanbouw bibliotheek gebouw Maldensteijn	40
sportcomplex Malden	40
inrichting sportcomplex malden	10
<u>grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>	
<u>riolering:</u>	
> pompen en gemalen	20
> perceelaansluiting buitengebied	25 annuïtair
> bergbezinkbassin	60
> bergbezinkleiding	60
> overstort	60
> bio-gasinstallatie	60
> randvoorzieningen	60
> maatregelen hemelwaterzorgplicht	60
> ombouw rioolstelsel Oude Kleefsbaan	60
> afkoop riolering buitengebied	25
> persleiding plan Kruisberg	25
> aanpassing overstort Nederasselt	60
> rioolvervanging	60
> afkoppeling kansrijke objecten	60
> stuwputten en overstorten	60
> maatregelen wateroverlast	60
> randvoorzieningen	20
> waterberging	60
> aanpak HS2 problematiek	20
> optimalisatie persleiding	20
> rioleringsprojecten GRP 2022-2027	70
> relinen riolering	70
groen sportcomplex Malden	40
terrein sportcomplex Malden	40
fietspad	20
fietspadenplan	25

snelfietsverbinding	20
wegreconstructies	20
herinrichting Kroonwijkplantsoen	25
reconstructie Looistraat	25
wijziging parkeergelegenheid Elshof	20
inrichting Dorpsplein Overasselt	20
<u>algemene begraafplaats:</u>	
> berg- en stallingsruimte	20
> knekelput	40
> inrichting grafveld	10
> uitbreiding colombarium	40
vervoermiddelen	
electrische auto toezichthouder	5
electrische scooter	5
elelctrische voertuig Lokaal vervoer	5
aanhangwagen	10
kipper	15
schaftwagen	15
grondkar	10
machines, apparaten en installaties	
hardware	3
aanleg glasvezel	15
klepelmaaier	5
getrokken strooier	10
sneeuwschuiver	10
opzet strooier	10
rolbezem	7
machines gladheidsbestrijding	10
houtversnipperaar	10
hogedrukreiniger	10
rioolreinigingsmachine	10
waterton	12
stroomaggregaat	10
afzuiginstallatie	10
geluidsinstallatie raadszaal	10
verkeerssignaleringsbord	7
graveermachine	5
afwasmachine	10
zonnepanelen	20
portofoons	10
overige materiële vaste activa	
masten openbare verlichting	40
armaturen openbare verlichting	20
openbare verlichting fietspaden	15
software (aanschaf,implementatie,opleiding)	3
investeringen Informatiebeleidsplan	3
speelvoorzieningen	12
omvorming natuurlijk spelen	12
uitvoering natuurlijk spelen	12
glascontainers	10
papiercontainers	15
GFT containers	15
meubilair	10
Inrichting thuiswerkplek	5
luifel verwijsplek jongeren	12
aanpassing luifel verwijsplek	8

Bijlage 6 Lopende investeringen

Overzicht kredieten lopende investeringen 2024

Volg.nr.	Raads-programma 2023	Product-nummer	Omschrijving	Raads-besluit	Staat vaste activa reguliere exploitatie				Lopende projecten		
					Aangevraagd krediet	Mutaties t/m 2022	Mutaties 2023	Totaal uitgaven t/m 2023	Restant krediet beschikbaar per 31-12-2023	Over-schrijding	Onder-schrijding
GEACTIVEERDE INVESTERINGEN											
1	2		Openbare verlichting fietspaden	5-Nov-19	50.000	17.291		17.291	32.709		
2	2		Herinrichting Molenwijkpark	4-Nov-21	200.000	17.368	2.117	19.485	180.515		
3	2		Reconstructie Looistraat	5-Nov-19	350.000	17.565	8.050	25.615	324.385		
4	2		Groot onderhoud wegen 2023	5-Nov-22	800.000		137.474	137.474	662.526		
5	3		Inrichting thuiswerkplek	4-Nov-21	97.500	14.547	681	15.228	82.272		
Totalen					1.497.500	66.771	148.322	199.865	1.200.135		

Toelichting lopende investeringen

1. Openbare verlichting fietspaden

Er is helaas geen/onvoldoende duidelijkheid gekomen over de invullingswens voor deze investering en de locatie van deze extra verlichting. Provincie verbetert zelf de provinciale verlichting nabij fietspad Kluissestraat en het Laantje; bomen zijn reeds gesnoeid. Daarom is voorgesteld om de verlichting te plaatsen aan onder andere het Kandinskypad, de snelfietsroute Maas-Waalpad en Lierseweg maar gezien bestemmingplaneisen met natuuronderzoeken en dergelijke is dit nadien afgeraden. Over eventuele mogelijkheden voor verdere invulling in 2024 wordt nog nagedacht in het gebiedsplan Malden Noord.

2. Herinrichting Molenwijkpark

In 2021 is een start gemaakt met de planvorming voor de herinrichting van het park aan de Schoren in Malden. Inmiddels is een voorlopig ontwerp voor de herinrichting van het park en een concept beeldkwaliteitsplan voor de beoogde nieuwbouw opgesteld. Nadat een eerder subsidieverzoek was afgewezen, heeft de provincie voor dit project onlangs een subsidie van € 83.750 toegekend op grond van het project "Samen hitte aanpakken in Rijk van Maas en Waal". Zoals het zich nu laat aanzien zal de planvorming in de loop van 2023 worden afgerond en zal aan de raad een kaderstellend voorstel worden voorgelegd voor de nieuwbouw van een appartementencomplex en de inrichting van het park.

3. Reconstructie Looistraat

De provincie Gelderland heeft in 2020 en nogmaals in 2022 kenbaar gemaakt geen medewerking te verlenen aan het toestaan van landbouwverkeer op de JJ Ludenlaan. Een verkeersbesluit om doorgaand landbouw verkeer te weren op de Looistraat in de bebouwde kom van Heumen is onderzocht maar daaruit is gebleken dat er geen geschikte alternatieve route beschikbaar is op het gemeentelijke wegennet. De realisatie van een landbouwpad in Heumen-west wordt verder uitgewerkt om beter zicht te krijgen op de kosten en de ruimtelijke impact van deze maatregel. Inmiddels is er een verkeersplateau gerealiseerd op de Looistraat - Verbindingsweg om de snelheid te remmen.

4. Groot onderhoud wegen 2023

Planning is om de Veldsingel incl. vrij liggende fietspaden, De Horst te Malden en Het Kerklaantje, De Hollisstraat en Kuilstraat te Nederasselt in groot onderhoud te nemen. Maar we hebben besloten om genoemde wegen, mede ivm het IBOR-plan, zo integraal mogelijk op te pakken om tegemoet te komen aan alle wensen en doelstellingen. Hiervoor wordt zsm een projectplan opgesteld ter nadere uitwerking en uitvoering in 2024. Het huidige krediet zal daarmee dus doorschuiven en evt. samenvallen met het krediet van 2024.

5. Inrichting thuiswerkplek

De gemeente Heumen wil hybride werken stimuleren en faciliteren. Voor het faciliteren van een thuiswerkplek is via de programmabegroting 2022 een krediet van 97.500 beschikbaar gesteld.

Bijlage 7 Tabel Weerstandsvermogen

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
1. Exploitatie				
• Algemene uitkering	0,0	Slecht	€ 0	€ 0
<p>Scenario De algemene uitkering uit het gemeentefonds vormt circa 65% van onze inkomsten. Hiermee is dit onze belangrijkste bron van inkomsten. Door middel van circulaire worden gemeenten door het rijk geïnformeerd over de mutaties in het gemeentefonds. Dit heeft zijn weerslag op de algemene uitkering. Met name in het meerjarenperspectief geeft dat een onzekerheid. Vandaar dat hier geen bedrag opgenomen is, maar de algemene uitkering wel als risico wordt benoemd.</p> <p>Beheersmaatregelen. Jaarlijks wordt bij de kadernota en programmabegroting een dekkingsplan gepresenteerd waarbij, indien nodig, door middel van bezuinigingsmaatregelen en eventuele inkomstenverhogingen wordt aangegeven op welke wijze het begrotingstekort wordt gedekt. Desondanks bestaat het risico dat de uitvoeringsmaatregelen niet direct leiden tot daadwerkelijk bezuinigingen met het gevolg dat per jaar een verschil ontstaat tussen de raming en de realisatie.</p>				
• Compensatie Rijk voor jeugdzorg uitgaven	0,8	Slecht	€272.000	€ 217.600
<p>Scenario Er is een hervormingsagenda Jeugd opgesteld die gemeenten in staat moet stellen om het tekort op de jeugdzorg op te lossen c.q. te verminderen. Er bestaat nog veel onzekerheid over de haalbaarheid van de geboden oplossingen/maatregelen. Het is de vraag in hoeverre de ingeboekte besparingen (kunnen) worden gerealiseerd en zo niet, in hoeverre het rijk gemeenten hiervoor compenseert. De ingeboekte stelpost 2024 is hier als risico opgenomen.</p> <p>Beheersmaatregelen. Gedurende het jaar wordt gemonitord in hoeverre de budgetten jeugdzorg toereikend zijn voor de (verwachte) realisatie. Waar nodig wordt via de maandrapportage bijgestuurd en de raad geïnformeerd.</p>				
• BCF	0,8	Slecht	€ 110.000	€ 88.000
<p>Scenario Per 2019 wordt in de septembercirculaire van het lopende jaar de voorlopige afrekening van het BCF verwerkt. Vanaf de begroting 2020 met bijbehorende meerjarenraming is in de meircirculaire een advies opgenomen dat die raming maximaal gelijk mag zijn aan de afrekening van het jaar ervoor. Onze provinciaal toezichthouder conformeert zich ook aan deze richtlijn. Dit betekent dat we voor de begroting 2024 uit mogen gaan van een stelpost van € 110.000 per jaar.</p>				
• Omgevingswet	0,4	Redelijk	€ 100.000	€ 40.000
<p>Scenario De omgevingswet lijkt nu echt per 1 januari 2024 van kracht te worden. Ondanks dat het al een aantal keer is uitgesteld is het de vraag of we er klaar voor zijn. Met we wordt de overheid in algemene zin bedoeld. In Q3 van 2022 heeft minister De Jonge de twee kamer laten weten dat hij de kamer te rooskleurig heeft geïnformeerd over de invoering van de omgevingswet in het algemeen en het DSO in het bijzonder. Naast de invoering van de omgevingswet loopt het privatisering van de bouwkundige toets. Tot nu toe doen gemeenten dit en zitten de kosten verdisconteerd in de leges. Bij de privatisering lopen wij het risico dat wij wel dezelfde werkzaamheden moeten verrichten om te kunnen vergunnen en/of toezicht te houden, maar de gemaakte kosten niet (meer) kunnen worden verdisconteerd in de leges.</p>				
• Dividend	0,4	Redelijk	€ 150.000	€ 60.000
<p>Scenario. De gemeente ontvangt over enkele deelnemingen dividend. Waaronder van de BNG, DAR, MARN en Vitens. Voor 2024 is een raming voor dividend opgenomen van € 376.000. De daadwerkelijke uitkering kan echter lager uitvallen. Het risico wordt geschat op € 150.000. De wegingsfactor is 0,4.</p> <p>Beheersmaatregelen. De zeggenschap van de gemeente in de bepaling van de hoogte van het dividend is gelet op het aantal aandelen beperkt. Adequate beheersmaatregelen zijn niet te treffen.</p>				
2. Financiering				
• Garantstellingen en gewaarborgde geldleningen	0,2	Goed	€ 150.000	€ 30.000
<p>Scenario. De gemeente staat garant voor geldleningen van derden. Dit zijn Woningbouwverenigingen en instellingen van algemeen belang. Als de derde partij niet aan zijn verplichtingen voldoet, zal de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor hun garantie. In totaliteit gaat het om waarborgen met een hoogte van € 10,7 miljoen (jaarrekening 2022). De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen richting de gemeente kan voldoen, wordt op basis van de historie op praktisch nihil geschat. Bovendien staat bij de hoogste garantstelling (tertiaire achtervang ten behoeve van woningcorporatie Oosterpoort) het bezit aan onroerend goed tegenover</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
<p>de garantstelling. Omdat het om een relatief hoog bedrag gaat, is toch een inschatting van het risico gemaakt. Aangenomen is dat de gemeente over een bedrag van € 6,0 miljoen daadwerkelijk risico loopt met de kans van minder dan 1 maal per 5 jaar. Het risico dat de gemeenten lopen is theoretisch. Het WSW neemt de verplichting over als de instelling niet meer aan haar verplichting kan voldoen. Pas als het garantievermogen van het WSW niet meer toereikend is worden de deelnemende gemeenten voor 25% aangesproken; de gemeente voor 25% en het rijk voor de overige 50%. Wij ramen een risico van 10% van de omvang van de gewaarborgde geldleningen. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. Het Centraal fonds volkshuisvesting beoordeelt de financiële positie van de coöperatie en de kredietverstrekkers informeren de gemeente over het verloop van de gegarandeerde leningen en de betaling van rente en aflossingen. De solvabiliteitspositie van Oosterpoort wordt positief gewaardeerd.</p>				
• Aan derden verstrekte leningen	0,2	Goed	€ 80.000	€ 16.000
<p>Scenario. De gemeente verstrekke tot 2009 als onderdeel van haar secundaire arbeidsvoorwaarden hypotheekleningen aan personeel. Ook aan sporthal Passelegt en stichting het Tweede huis zijn leningen verstrekt. Ultimo 2022 staat hiervan nog € 385.000 open. Daarnaast zijn in het kader van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting leningen verstrekt aan burgers, verenigingen en stichtingen. Het risico bestaat dat niet voldaan kan worden aan de betalingsverplichtingen. De gemeente heeft ultimo 2022 voor een bedrag van € 5,1 miljoen aan leningen verstrekt. Het risico dat de gemeente loopt is geschat op € 80.000. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. De medewerkers aan wie een hypotheek is verstrekt hebben een arbeidsverhouding. De betaling van rente en aflossing verloopt via inhouding op de salarissen. Achterstanden in de betaling komen daardoor nauwelijks voor. Inmiddels mag door wijziging van de wet FIDO de gemeente geen hypotheekleningen meer verstrekken en zal de portefeuille langzaam worden afgebouwd.</p>				
3. Deelnemingen				
Algemeen				
• Verbonden partijen	0,6	Redelijk	€ 500.000	€ 300.000
<p>Scenario De gemeente Heumen heeft deelnemingen in verschillende verbonden partijen. De zeggenschap over verbonden partijen is veelal beperkt. Bij een gemeenschappelijke regeling (GR) heeft de gemeente een stem in het algemeen bestuur. Bij tegenvallende financiële resultaten wordt de rekening neergelegd bij de deelnemende partijen. Het totale risico van alle verbonden partijen wordt ingeschat op € 500.000. De wegingsfactor is 0,6. Voor inzicht in de risico's per verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen.</p>				
4. Grondzaken				
• Grondexploitaties	0,6	Redelijk/slecht	€ 0	€ 0
<p>Scenario Op dit moment zijn er geen lopende grondexploitaties in de gemeente Heumen. Op dit moment is er dan ook geen risico. Wel wordt een aantal ontwikkelingen voorbereid. Zie hiervoor de paragraaf grondbeleid.</p> <p>Beheersmaatregelen. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.</p>				
• Vitaal Centrum Malden	0,0	Redelijk/slecht	n.t.b.	€ 0
<p>Scenario De woningbouw binnen VCM zijn met name ontwikkelingen waarbij de gemeente weinig tot geen risico loopt, aangezien de gemeente hier niet de risicodragende partij is. Maar om deze ontwikkelingen mogelijk te maken is een investering nodig in de openbare ruimte. Op dit moment wordt deze investering geschat op € 5,5 miljoen. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting, maar het risico is dat de investering hoger uitvalt dan nu wordt geraamd. De wegingsfactor is 0,0, aangezien de raad er nog over moet besluiten.</p> <p>Beheersmaatregelen. Bij het raadsvoorstel voor een definitieve go, zal ook aandacht worden gegeven aan de risico's en hoe deze te beheersen.</p>				
• Ontwikkeling Kanaalzone	0,8	Redelijk/slecht	€ 2.000.000	€ 1.600.000
<p>Scenario De ontwikkeling van de Kanaalzone bevindt zich nog in de voorbereidingsfase. Hiervoor is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van in totaal € 1.500.000. Indien de ontwikkeling geen doorgang vindt, worden de reeds uitgegeven middelen als verlies genomen in de exploitatie.</p> <p>Beheersmaatregelen Indien de raad besluit tot een go voor de Kanaalzone, zit bij het betreffende raadsvoorstel een exploitatieplan met een actuele doorrekening van de kosten. Bij een verliesgevend grondexploitatie wordt tegenover het geprognosticeerde verlies een verliesvoorziening getroffen van dezelfde hoogte. Jaarlijks worden alle lopende grondexploitaties geactualiseerd en waar nodig vindt een mutatie van de verliesvoorziening plaats.</p>				
5. Bedrijfsvoering				
• Crises	0,8	Slecht	€ 300.000	€ 240.000
<p>Scenario Op dit moment hebben we landelijk te maken met een aantal crises. De stikstofcrisis, de klimaatcrisis, de vluchtelingencrisis, de energiecrisis, de asielerisis, de zorgcrisis, de wooncrisis. Al die crisis hebben in meer of mindere mate met elkaar te maken en</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
<p>versterken elkaar. Voor de gemeente schuilt het risico met name in de stijgende uitgaven voor energie, de (extra) opvang van vluchtelingen en huisvesting van bijzondere doelgroepen. Bij de (lokale) aanpak van landelijke crises gaan wij er vanuit dat het Rijk zorgdraagt voor voldoende financiering. Het blijft echter een risico dat de gemeente niet alle extra uitgaven kan dekken uit extra (rijks)inkomsten. Als risico wordt een bedrag opgenomen van € 300.000 met wegingsfactor 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen Via de tweemaandelijks rapportages worden lopende budgetten gemonitord en waar nodig bijgesteld. Indien er aanvullende budgetten noodzakelijk zijn om een crisis het hoofd te bieden zal daar via de reguliere weg een voorstel voor worden gemaakt.</p>				
• Inflatie	0,6	Redelijk	€ 520.000	€ 312.000
<p>Scenario Prijstijgingen worden in de regel gecompenseerd door het Rijk. Het risico is dat de inflatie hoger is dan de compensatie vanuit het Rijk. In de begroting zit voor circa € 26 miljoen aan uitgaven die gevoelig zijn voor inflatie. De kans bestaat dat de compensatie vanuit het rijk niet de daadwerkelijke prijsstijgingen dekken. Als risico is 2% van de inflatiegevoelige uitgaven opgenomen met een wegingsfactor van 0,6.</p> <p>Beheersmaatregelen Via de tweemaandelijks rapportages worden lopende budgetten gemonitord en waar nodig bijgesteld.</p>				
6. Covid-19				
• diverse	0,6	Slecht	€ 125.000	€ 75.000
<p>Scenario. Covid-19 lijkt onder controle. Het is genormaliseerd naar een 'normale' griep. Dat betekent dat het periodiek zal oplaaien, maar niet meer leidt tot de verregaande maatregelen die we de afgelopen twee jaren hebben moeten ondergaan. De middellange termijn gevolgen van Covid-19 en de getroffen maatregelen zijn echter nog niet zichtbaar. Blijven bedrijven overeind nu de overheidssteun wegvalt? Wat zijn fysieke en geestelijke gevolgen van (long)Covid-19? Wat zijn geestelijke gevolgen van de beperkende maatregelen? Allemaal vragen waar we het antwoord (nog) niet op hebben. Het risico voor de gemeente is hierdoor groot en tegelijkertijd onvoorspelbaar. Het kan gevolgen hebben voor (Bijzondere) Bijstand, GGZ, eenzaamheid. De wegingsfactor is 0,6</p>				
7. Open einde regelingen				
Sociale leefbaarheid				
• Participatiewet inkomensdeel	0,8	Slecht	€ 340.000	€ 272.000
<p>Scenario. De bijstandsuitkeringen worden gedekt uit de gebundelde rijksbijdrage die jaarlijks door het ministerie van SWZ wordt vastgesteld op basis van de landelijke ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten en de gemiddelde norm per cliënt. De gemeente is sinds 1 januari 2004 volledig financieel verantwoordelijk voor de uitkeringen en indien er een sterke stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden plaatsvindt, zal er ook meer geld benodigd zijn. Dit zal door het weerstandsvermogen opgevangen moeten worden omdat het gaat om een open-eind financiering. In de meerjarenbegroting is een prognose opgenomen van de ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten en het gemiddeld uitkeringsbedrag per cliënt. De gemeente streeft naar maximale uitstroom van cliënten en voert een actief beleid. Deze prognoses kunnen fluctueren door de economische omstandigheden. De werkloosheid kan fluctueren. Een deel van deze werkloze mensen zal uiteindelijk in de bijstand belanden. De kans van dit risico is niet te berekenen op basis van historische cijfers. Daarnaast zien we dat de rijksbijdrage van het inkomensdeel in de loop van het jaar kan wijzigen doordat het ministerie in de loop van het jaar tot bijstelling komt van de landelijke prognose van het aantal cliënten. Dit heeft directe gevolgen voor de ontwikkeling van de rijksbijdrage in het geval de gemeente achterloopt bij deze ontwikkelingen. Bij de kaderbrief is een schatting gemaakt van de ontwikkeling van de rijksbijdrage op basis van de rijksbegroting. Het risico is bepaald op basis van aanwezige kennis en inzicht en een inschatting van de toekomstige ontwikkelingen. Het risico wordt geschat op maximaal 10 % van de rijksbijdrage van € 3.400.000. Dit is € 340.000. De wegingsfactor is 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. Maandelijks wordt aan de hand van de managementinformatie de ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten gevolgd en vindt een confrontatie plaats met de prognose. Tevens wordt geanalyseerd of aanvrager kan uitstromen naar werk. In het kader van de re-integratie wordt de aanvrager z.s.m. begeleid naar werk.</p>				
• WMO	0,4	Redelijk	€ 80.000	€ 32.000
<p>Scenario. Het betreft hier de bestaande uitvoering van de WMO voor huishoudelijke hulp vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen. Dit is een open einde financiering. De ramingen worden aan de hand van de laatst bekende ontwikkelingen aangepast bij het opstellen van de begroting voor het daarop volgende jaar. Door gewijzigde rijks- en lokale regelgeving zijn de uitgaven de laatste jaren teruggedrongen. Door de aangekondigde bezuinigingen van 40% is m.i.v. 2015 een gewijzigd regime voor de huishoudelijke hulp voorgesteld. Het risico dat hierdoor voor de gemeente ontstaat, valt nog niet te kwantificeren. Het risico wordt bepaald op 10% van het begrote bedrag ofwel € 80.000. De wegingsfactor is 0,4.</p> <p>Beheersmaatregelen. Maandelijks worden de uitgaven getoetst aan de prognoses en worden de ontwikkelingen gesignaleerd.</p>				
• Jeugdzorg	0,8	slecht	€ 675.000	€ 540.000
<p>Scenario: Naast de compensatie van het Rijk voor bestaande tekorten kunnen de jeugdzorguitgaven ook nog verder oplopen. Het risico is nu geschat op 15% van € 4,5 miljoen is € 675.000. De wegingsfactor is 0,8.</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
Beheersmaatregelen. Het schommelfonds is via de resultaatbestemming 2021 weer (redelijk) gevuld om extra uitgaven op te vangen. Door het Regionaal ondersteuningsbureau vindt regionale monitoring van de zorguitgaven plaats.				
• Participatiebudget	0,4	Redelijk	150.000	€ 60.000
Scenario. De middelen voor de WSW waren onderdeel van het participatiebudget en werden ter beschikking gesteld aan het Werkbedrijf. Sinds 1 januari 2015 is instroom van WSW-cliënten niet meer mogelijk en wordt het budget afgebouwd. De afbouw van het budget wordt gebaseerd op de voorspelde uitstroom van cliënten uit de WSW. Vanaf 2023 is het participatiebudget geïntegreerd in de algemene uitkering. De voorspelde uitstroom is gebaseerd op een voorspelling van de verblijfskans op persoonsniveau. Jaarlijks wordt het budget aangepast op basis van de historie van de voorafgaande jaren waardoor het budget kan afwijken van de raming. Het risico dat het rijksbudget sneller daalt dan in de meerjarenbegroting van het Werkbedrijf is geraamd, wordt geschat op € 150.000 (10% van 1,5 miljoen, de rijksbijdrage). De wegingsfactor is 0,4.				
• Bijzondere bijstand	0,8	Slecht	€ 30.000	€ 24.000
Scenario. De bijzondere bijstand is een open einde financiering. Het risico wordt geschat op 10% van het begrote bedrag. Dit is een risico van ongeveer € 30.000. De wegingsfactor is 0,8. Beheersmaatregelen. Ook hier geldt dat de schatting van het risico nog niet op vergelijkingsmateriaal is gebaseerd en steeds goed gecontroleerd zal moeten worden of deze nog reëel is. Zo niet, dan dient dit aangepast te worden binnen de begrotingscyclus.				
• Minimabeleid	0,8	slecht	€17.500	€ 14.000
Scenario. De aanvragen voor een tegemoetkoming in het kader van het minimabeleid zijn op basis van historische gegevens ingeschat. Er is sprake van een toename van het aantal aanvragen waar in de raming al rekening mee is gehouden. Er is een kans dat de raming wordt overschreden. De wegingsfactor is 0,8. Beheersmaatregelen. Door het open einde karakter van de regeling is beheersing nauwelijks mogelijk. Met de maandrapportage worden afwijkingen gesignaleerd.				
• Statushouders.	0,8	slecht	€ 50.000	€ 40.000
Scenario. Gemeenten hebben tot taak te zorgen voor huisvesting van statushouders. Gemeente is huurder en tevens verhuurder van de panden en draagt het risico van exploitatie. De kosten en opbrengsten worden geraamd in de begroting maar kunnen afwijken van i.v.m. kostenoverschrijdingen en huurdering. Het risico is geschat op € 50.000 met een wegingsfactor van 0,8. Beheersmaatregelen. Door toezicht en beheer van de accommodatie en zorg van een goede bezetting kunnen de risico's worden beperkt.				
• Sociaal culturele accommodaties	0,2	Slecht	€156.000	€ 31.200
Scenario. De gemeente heeft nog een subsidierelatie met de besturen van verenigingsgebouw Overasselt en Terp m.b.t. subsidiëring van groot onderhoud. Het risico is geschat op € 156.000 ; het bedrag als subsidie voor groot onderhoud. De wegingsfactor is 0,2. Beheersmaatregelen. De besturen van Terp en Overasselt zijn autonoom maar financieel afhankelijk van de gemeente. Er is beperkte zeggenschap van de gemeente en veelal zal via minnelijk overleg en advisering bijgedragen kunnen worden in de beperking van de risico's. In uitzonderlijke situatie kunnen de stichtingen failliet worden verklaard.				
• Leerlingenvervoer	0,8	Redelijk	€ 15.000	€ 12.000
Scenario. De risico's bij deze post worden gevormd door het aantal leerlingen dat er een beroep op doet en de kosten van de vervoerder. De regeling kent een open einde karakter en leerlingen die aan de voorwaarden voldoen komen in aanmerking voor een vergoeding of aangepast vervoer. Voor het daadwerkelijke vervoer is de gemeente afhankelijk van de markt voor vervoersbedrijven. Hiervan is op voorhand een redelijke inschatting te maken. Alleen bij de aanbesteding van het vervoer is niet in te schatten wat de uitkomsten zijn. De afgelopen vier jaar had de gemeente Heumen drie keer te kampen met een nadeel ten opzichte van de primitieve begroting. Het risico is geraamd op € 15.000 met een wegingsfactor van 0,8. Beheersmaatregelen. De Verordening leerlingenvervoer is aangepast aan de minimum wettelijke eisen. Daarnaast is het mogelijk dat ouders zelf het vervoer regelen en hiervoor een vergoeding ontvangen. De gemeente is steeds minder de organisator van het vervoer.				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
8. Juridisch				
Bedrijfsondersteuning				
<ul style="list-style-type: none"> Bezwaarschriften en andere procedures 	0,4	Redelijk	€ 1.500.000	€ 600.000
<p>Scenario. De gemeente kan geconfronteerd worden met bezwaarschriften en claims en procedurekosten met financieel nadelige gevolgen . Dergelijke claims vallen niet onder de aansprakelijkheidsverzekering. Het risico wordt geraamd op € 1.500.000. De wegingsfactor is 0,4.</p> <p>Beheersmaatregelen. Uitvoeringsmaatregelen en besluiten worden volgens de wettelijk voorgeschreven procedures uitgevoerd. Medewerkers en management zijn zich hiervan bewust. Periodiek zal door middel van workshops het besef van noodzaak van risicomanagement onder de aandacht worden gebracht. Besluiten door het college en raad worden getoetst door juridisch en financieel control. In de voorstellen is een apart onderdeel gewijd aan de risico's. Desondanks kan het voorkomen dat na een zorgvuldig besluitvormingsproces een claim wordt toegewezen.</p>				
Totaal risico's			€ 6.820.500	€ 4.603.800

Toelichting tabel

- De categorie waartoe een risico behoort.
- Risico:
Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg. De risico's relevant voor het weerstandsvermogen, zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Reguliere risico's –risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn– maken geen deel uit van de risico's die met het weerstandsvermogen in verband staan. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd.
- Voor het schatten van de kans op een optreden van een gebeurtenis hanteren we een wegingsfactor. Bij een kleine kans op manifestatie van het risico wordt een wegingsfactor van 0,2 toegepast op het gekwantificeerde risico. Bij een grote kans op manifestatie hanteren we een wegingsfactor van 0,8.
- Een uitspraak over hoeverre het financiële gevolg van een risico is in te schatten in termen van goed, redelijk, slecht of niet.
- Bij een niet-regulier risico is, waar mogelijk, aangegeven wat het financiële gevolg is als het risico zich voordoet.
- Het reële financiële gevolg (kans maal geschat financieel gevolg) van de niet-reguliere risico's. Na de tabel volgt op basis van de risicocategorisering voor elk risico een korte beschrijving.
- Grote risico's die zich slechts zeer zelden voordoen zijn niet meegenomen in de inventarisatie. Voor calamiteiten met extreme gevolgen is de algemene reserve bedoeld. Dan moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een grote natuurramp.
- Voor risico's die zich wel af en toe voordoen, maar waarvan geen tot weinig cijfers bekend zijn, vanwege het zeldzame karakter van het risico, is een kans van eenmaal per 10 jaar als voldoende 'voorzichtig' verondersteld.
- Als iets niet bekend is of niet is te berekenen staat in de tabel een streepje.

Bijlage 8 Algemene uitkering

Opgave berekening

Gemeente:	Heumen
Opgave:	MR Meircirculaire 2023 (LP) (o.b.v. eigen basiseenheden/-
Circulaire:	Meircirculaire 2023 (nr. 2023 - 0000285703)
Jaar:	2024
Uitkeringsfactor:	Lopende prijzen
	44:01,4
Uitgezette maatstaven:	maatstafnummers: 0, 3i, 6a, 6b, 6c, 7c, 7d, 7e, 7f, 7g, 7h,
Uitgezette maatstaven met niet-0 waarden:	maatstafnummers: 12a
Datum afgerond:	12-6-2023
Eigen toelichting:	
Datum rapport:	18-7-2023 11:56

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1g-2 WOZ niet-woningen eigenaren	1.673.000,00	-0,2933	-490.690,90
1h-2 WOZ niet-woningen gebruikers	1.519.000,00	-0,2231	-338.888,90
1a Waarde woningen eigenaren	23.740.000,00	-0,089	-2.112.860,00
Subtotaal			-2.942.439,80

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
8a-3 Bijstandsontvangers	240,33	5.065,98	1.217.523,86
2 Inwoners	16.930,00	375,87	6.363.479,10
7c-4 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	927,3	3.758,76	3.485.498,15
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	1.438,00	386,11	555.226,18
3c Eenpersoonshuishoudens	2.400,00	166,02	398.448,00
8b Loonkostensubsidie	15	5.065,98	75.989,70
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	3.020,00	563,9	1.702.978,00
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	65	1.024,75	66.608,75
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	1.101,20	1.325,29	1.459.409,35
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	837	263,56	220.599,72
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	14.152,87	10,86	153.700,12
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	4.091,30	154,81	633.374,06
14c-2 Landelijke centrumfunctie	3.475,08	45,41	157.803,34
15h-3 Onderwijsachterstand	67,72	150,84	10.214,88
38 Bedrijfsvestigingen	2.120,00	134,78	285.733,60
36 Kernen	4	114.504,98	458.019,92
36a Kernen met 500 of meer adressen	2	75.166,66	150.333,32
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	677	31,4	21.257,80
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	2.759,17	13,42	37.028,12
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	6.282,05	86,66	544.402,54
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	34	2.935,95	99.822,30
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	95	10.743,51	1.020.633,45
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	34	7.900,96	268.632,64
22a Oppervlakte bebouwing woonkernen	95	6.810,69	647.015,55
19 Oppervlakte binnenwater	184	126,1	23.202,40
16 Oppervlakte land	3.970,00	39	154.830,00
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	3.970,00	25,72	102.108,40
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	7.727,00	11,81	91.255,87
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	7.727,00	52,99	409.453,73
39 Vast bedrag	1	980.357,93	980.357,93
Subtotaal			21.794.940,77

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Uitkeringsfactor	1,395
Subtotaal (B x C (=uf))	30.403.942,37

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
56g Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	500.446,00	500.446,00
Subtotaal		500.446,00

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	90.476,00	90.476,00
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	27.166,00	27.166,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	45.849,00	45.849,00
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	4.000,00	4.000,00
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	31.424,00	31.424,00
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	10.705,00	10.705,00
Subtotaal		209.620,00

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
260 Participatie (IU)	1.190.898,00	1.190.898,00
Subtotaal		1.190.898,00

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker

Aanvullingen van de gebruiker	Opgave	Uitkering
Gemeenteposten:		
Afrekening ruimte onder BCF plafond		110.000,00
Rijksmiddelen Jz (max. 75% provincie)		0
Stelpost BCF-aandeel extra miljard v.a. 2027		0
Subtotaal		110.000,00

Totaal uitkering 2024:	29.472.466,57
-------------------------------	----------------------

Bijlage 9 Gemeentelijke tarieven

Overzicht gemeentelijke (leges)tarieven van meest voorkomende activiteiten					
Omschrijving	Grondslagen voor tarifiering	Tarief 2022	Tarief 2023	Tarief 2024	Tariefstijging
Onroerende zaakbelastingen (*1)	Eigenarenheffing woning	0,140700%	0,124900%		
	Eigenarenheffing niet-woning	0,358100%	0,364000%		
	Gebruikersheffing niet-woning	0,275800%	0,280400%		
Riolericht	Per eigendom	€ 159,85	€ 163,35	€ 166,85	2%
Afvalstoffenheffing	Een persoons huishouden	€ 143,75	€ 148,06	€ 159,50	7,73%
	Meer persoons huishouden	€ 198,30	€ 204,25	€ 220,00	7,71%
	Huisvuilzak	€ 1,16	€ 1,16	€ 1,16	0,00%
	Halve huisvuilzak	€ 0,75	€ 0,75	€ 0,75	0,00%
	Extra GFT bak	€ 70,80	€ 70,80	€ 72,50	2,40%
Hondenbelasting (*2)	Tarief per hond	€ 92,15	€ 94,35	€ 97,30	3,1%
	Kenneltarief	€ 396,45	€ 405,95	€ 418,55	3,1%
Lijkbezorgingsrechten (*3)					
Grafrecht					
Grafrecht graf uniform deel	30 jaar	€ 1.820,00	€ 1.830,00	€ 1.830,00	0,00%
Grafrecht graf uniform deel	20 jaar	€ 1.250,00	€ 1.270,00	€ 1.270,00	0,00%
Grafrecht graf uitbreidingsdeel (bos en park)	30 jaar	€ 3.020,00	€ 3.030,00	€ 3.030,00	0,00%
Urngraf	20 jaar	€ 1.250,00	€ 1.270,00	€ 1.270,00	0,00%
Urngraf	10 jaar	€ 680,00	€ 700,00	€ 700,00	0,00%
Columbariumelement	20 jaar	€ 1.250,00	€ 1.270,00	€ 1.270,00	0,00%
Columbariumelement	10 jaar	€ 680,00	€ 700,00	€ 700,00	0,00%
Columbariumelement	5 jaar	€ 430,00	€ 450,00	€ 450,00	0,00%
Verlenging graf uniform deel, urngraf, columbariumelement	10 jaar	€ 680,00	€ 700,00	€ 700,00	0,00%
Verlenging graf uniform deel, urngraf, columbariumelement	5 jaar	€ 430,00	€ 450,00	€ 450,00	0,00%
Begraafrecht					
Enkel graf uniform deel	persoon 12 jaar en ouder	€ 1.200,00	€ 1.250,00	€ 1.250,00	0,00%
Enkel graf uniform deel	persoon jonger dan 12 jaar	€ 500,00	€ 600,00	€ 600,00	0,00%
Dubbel graf uniform deel	op de tweede laag	€ 1.250,00	€ 1.305,00	€ 1.305,00	0,00%
Dubbel graf uniform deel	op de eerste laag	€ 805,00	€ 840,00	€ 840,00	0,00%
Uitzoeken van een graf uniform deel		€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00	0,00%
Enkel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	persoon 12 jaar en ouder	€ 1.050,00	€ 1.120,00	€ 1.120,00	0,00%
Enkel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	persoon jonger dan 12 jaar	€ 675,00	€ 575,00	€ 575,00	0,00%
Dubbel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	op de tweede laag	€ 1.120,00	€ 1.170,00	€ 1.170,00	0,00%
Dubbel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	op de eerste laag	€ 650,00	€ 675,00	€ 675,00	0,00%
Toeslag begrafenis zaterdag	(kinder)graf	€ 190,00	€ 205,00	€ 205,00	0,00%
Grafbedekking en gedenkplaten					
Voor het afgeven van een vergunning gedenkteken	graven uitbreidingsdeel (bos en park)	€ 150,00	€ 155,00	€ 155,00	0,00%
Graveerkosten gedenkplaat columbarium en urngraf	per teken	€ 4,50	€ 4,50	€ 4,50	0,00%
Bestemming as of asbus					
Bijzetten asbus in een bestaand graf	uniform deel of uitbreidingsdeel (bos en park)	€ 315,00	€ 325,00	€ 325,00	0,00%
Plaatsen asbus in een columbariumelement	1e asbus	€ 300,00	€ 300,00	€ 300,00	0,00%
Plaatsen asbus in een urngraf	1e asbus	€ 650,00	€ 650,00	€ 650,00	0,00%
Opmerking: De leges m.b.t. de lijkbezorgingsrechten zijn berekend op basis van integrale kostendekkendheid.					
Bouwleges (*3)	Tariefentabel legesverordening				
Bouwkosten bedragen niet meer dan € 205.000	art. 2.3.1.1.1 van de legesverordening				
2,35% van de bouwkosten met een minimumtarief van		€ 204,40	€ 209,30		-100,0%
Bouwkosten meer bedragen dan € 205.000	art. 2.3.1.1.2 van de legesverordening				
2,12% van de bouwkosten boven de € 205.000 vermeerderd met de bouwkosten, genoemd in artikel 2.3.1.1.1					
Wijziging omgevingsvergunning	art. 2.3.1.1.3 van de legesverordening	€ 204,40	€ 209,30		-100,0%
Aanvraag vergunning aanlegactiviteit	art. 2.3.2.1 van de legesverordening	€ 1.121,05	€ 1.147,95		-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning (binnenplase afwijking)	art. 2.3.4.1 van de legesverordening	€ 1.121,05	€ 1.147,95		-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning (buitenplase afwijking)	art. 2.3.4.2 van de legesverordening	€ 1.121,05	€ 1.147,95		-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. sloop monument	art. 2.3.6.1.1 van de legesverordening	€ -			-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. sloop panden	art. 2.3.7.1.1 van de legesverordening	€ 271,65	€ 278,15		-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. aanleg uitrit/uitweg	art. 2.3.9 van de legesverordening	€ 276,80	€ 283,45		-100,0%
Gebruik bouwwerk in relatie met brandveiligheid					
vloeroppervlakte tot 500 m ²	art. 2.3.5.1.1 van de legesverordening	€ 635,80	€ 651,70		-100,0%
vloeroppervlakte 500 m ³ tot 1.500 m ³	art. 2.3.5.1.2 van de legesverordening	€ 771,55	€ 790,85		-100,0%
vloeroppervlakte boven 1.500 m ³	art. 2.3.5.1.3 van de legesverordening	€ 771,55	€ 790,85		-100,0%

Omschrijving	Grondslagen voor tarifiering	Tarief 2022	Tarief 2023	Tarief 2024	Tariefstijging
Overige gemeentelijke leges (*3)	Tarieventabel legesverordening				
huwelijksrecht gemeentehuis	(met BABS van de gemeente)	€ 420,00	€ 430,10		-100,0%
huwelijksrecht op zaterdag en zon- en feestdagen gemeentehuis	(met BABS van de gemeente)	€ 505,00	€ 517,10		-100,0%
huwelijk op locatie zaterdag en zon- en feestdagen (locatie naar keuze)	(met BABS van de gemeente)	€ 675,00	€ 691,20		-100,0%
huwelijk op locatie ma t/m vrijdag (locatie naar keuze)	(met BABS van de gemeente)	€ 590,00	€ 604,15		-100,0%
trouwboekje		€ 56,15	€ 57,50		-100,0%
trouwboekje gekaligrafeerd		€ 69,00	€ 70,65		-100,0%
gehandicaptenparkeerkaart		€ 37,30	€ 38,20		-100,0%
identiteitskaart		€ 68,50	n.n.b.		
verklaring omtrent gedrag		€ 41,35	€ 41,35		-100,0%
rijbewijs		€ 41,60	€ 44,65		-100,0%
paspoort		€ 75,80	n.n.b.		
bijbeschrijving kind		€ 9,20	n.n.b.		
uittreksel burgerlijke Stand		€ 14,60	€ 14,95		-100,0%
Diverse vergunningen, o.a. (*3)	Tarieventabel legesverordening				
aanvraag ventvergunning	art. 5.15 van de APV	€ 87,75	€ 89,85		-100,0%
aanvraag standplaatsvergunning voor 1 jaar	art. 5.18, van de APV	€ 450,50	€ 461,30		-100,0%
vergunning o.b.v. drank- en horecawet	art. 3 van de Drank- en Horecawet	€ 340,10	€ 348,25		-100,0%
aanvraag evenementenvergunning	artikel 2.25 van de APV	€ 87,75	€ 89,85		-100,0%
naspeuringen in het gemeentearchief, voor ieder besteed kwartier	artikel 1.10.1 van de legesverordening	€ 21,25	€ 22,00		-100,0%
verhuur leegstaande woonruimtes	artikel 1.12 van de legesverordening	€ 101,30	€ 103,75		-100,0%
aanvraag loterijvergunning	artikel 3 van de Wet op de kansspelen	€ 65,85	€ 67,45		-100,0%
Verhuur gemeentelijke sportzaal	Vast tarief per uur (per schoolseizoen)	€ 23,10	€ 24,30	€ 25,00	3%
	Incidenteel tarief per uur (per schoolseizoen)	€ 27,30	€ 28,70	€ 29,60	3%
Complexen grondexploitatie	n.v.t. Op dit moment geen gronden in exploitatie.				
Overige gemeentelijke gronden	Tarief per m2 overige gronden (excl. BTW)	€ 225,00	€ 250,00	€ 275,00	10,00%
	Tarief per m2 voor-reststroken nutsbedrijven (excl BTW)	€ 49,50	€ 49,50	€ 55,00	11,11%
	<u>Complex Kanaalzone</u> tarief per m2 excl. BTW			n.n.b.	
	<u>Complex Zilverberg</u> tarief per m2 excl. BTW			n.n.b.	
	erfgrenzenproject Zone A achterzijde (overdrachtsbelasting)	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00	0,00%
	erfgrenzenproject Zone B zijkant(overdrachtsbelasting)	€ 100,00	€ 100,00	€ 100,00	0,00%
	erfgrenzenproject Zone C voorzijde (overdrachtsbelasting)	€ 40,00	€ 40,00	€ 40,00	0,00%
Gemeentelijke interne uurtarieven	Medewerkers binnendienst	€ 85,00	€ 88,00	€ 91,00	3,41%
	Medewerkers buitendienst	€ 47,00	€ 50,00	€ 50,00	0,00%

(*1) Tarieven worden in december in Raad vastgesteld, waarbij het uitgangspunt is gelijke belastingdruk OZB t.o.v. 2023.

(*2) Tariefstijging volgens prijsinflatie mei-circulaire 2023

(*3) Vaststelling van gemeentelijke leges 2023 wordt besloten in Raadsvergadering van december 2023

Bijlage 10 Subsidies

	2023	2024
Subsidieontvangers vrijwilligersorganisaties	bedrag in €	bedrag in €2
Vrienden van de Heemtuin Malden*	€ 7.503	€ 7.735
Stichting Sportaccommodatie Passelêgt	€ 49.400	€ 49.400
Fanfare "Vlijt en Volharding"*	€ 2.759	€ 2.845
Fanfare "Wilhelmina"*	€ 2.676	€ 2.759
Muziekvereniging Kunst na Arbeid*	€ 2.540	€ 2.619
Stichting lokale media Heumen en Mook en Middelaar - GL8	€ 11.241	€ 11.241
Verenigingsgebouw Terp*	€ 20.193	€ 20.819
Stichting Verenigingsgebouw Overasselt (SVO)*	€ 41.373	€ 42.655
Stichting Verenigingsgebouw Overasselt (SVO), Ojo	€ 4.929	€ 5.081
St. Willebrord, Katholieke Bond van Ouderen Overasselt/Nederasselt*	€ 2.667	€ 2.667
Katholieke Bond van Ouderen afdeling Heumen*	€ 1.284	€ 1.324
Katholieke Belangenorganisatie voor senioren Malden*	€ 5.598	€ 5.772
Jeugdvierdaagse comité Malden*	€ 1.060	€ 1.093
OJO Overasselt	€ 1.500	€ 1.547
Werkgroep Oranjefeesten Overasselt*	€ 575	€ 593
Sinterklaascomite Heumen*	€ 550	€ 567
Sint Nicolaascomité Overasselt*	€ 467	€ 481
Sint Nicolaascomité Malden*	€ 2.047	€ 2.110
Oranje en Sint Nicolaascomité Nederasselt*	€ 1.046	€ 1.078
Heumen Ontspanning Jeugd (HOJ), Koningsdag*	€ 500	€ 516
Toneelvereniging Steeds Hoger voor jeugdproducties*	€ 1.741	€ 1.795
Stichting Scouting Malden*	€ 2.324	€ 2.397
De Zonnebloem Heumen Malden*	€ 1.080	€ 1.114
Stichting Vrijwillige Hulpdienst / Tafeltje Dekje Gemeente Heumen *	€ 1.029	€ 1.061
Dorpsplatform Overasselt*	€ 1.046	€ 1.078
Vereniging Belangenbehartiging Molenwijk*	€ 1.016	€ 1.047
Kroonwijk Belangen Vereniging*	€ 1.021	€ 1.053
Stichting Dorpsraad Nederasselt*	€ 1.046	€ 1.078
Stichting Leergeld De Stuwwal*	€ 18.000	€ 18.558
Stichting Hulpfonds Gemeente Heumen*	€ 10.000	€ 10.310
Stichting Kledingbank Nijmegen en omgeving*	€ 2.000	€ 2.062
Stichting Voedselbank Groesbeek en omstreken*	€ 3.600	€ 3.712
Stichting Hulp bij Hartstilstand gemeente Heumen*	€ 10.928	€ 11.267
Buurtbusvereniging Rijk van Nijmegen*	€ 1.256	€ 1.295
Stichting BIZ Winkelcentrum Malden (huurders)	€ 25.000	€ 25.000
Stichting Eigenaren BIZ Winkelcentrum Malden	€ 25.000	€ 25.000
Stichting Overasselt Promotions*	€ 3.375	€ 3.480
Stichting Buurderij De Lage Hof	€ 15.005	€ 15.005
Stichting Buurderij De Lage Hof*	€ 5.717	€ 5.894
Stichting Heemkunde Malden*	€ 1.904	€ 1.963
Vereniging Erfgoedplatform gemeente Heumen*	€ 3.752	€ 3.868
Stichting Ateliermuseum Jac. Maris*	€ 9.523	€ 9.818
Natuur Stichting Kadans*	€ 4.412	€ 4.549
* Deze subsidies zijn geïndexeerd met 3,1%		

Bijlage 11 Meerjaren onderhoudsplannen

Meerjaren onderhoudsplan Gemeentehuis

Objectgegevens	Samenvatting	Level
005 - Gemeentehuis Malden	3544 m ²	1 Klasse
Kerkplein 6 6581AB Malden	148.602,72	2 -
Bouwjaar 1999	4193	3 -
Valuta €	218	

				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal		
00 Algemene voorzieningen				50.294	58.895	42.395	42.395	42.395	46.294	42.395	58.895	42.395	42.395	46.294	42.395	42.395	58.895	42.395	46.294	42.395	42.395	42.395	58.895	933.498		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E C y l c																							
0000.110.00B	Dagelijks onderhoud/klachten bouwkundig stelpost	3.544,00 BVO	1,10 1	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	77.968	
0000.120.00B	Dagelijks onderhoud/klachten installatie stelpost	3.544,00 BVO	2,20 1	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	155.936	
0000.312.00D	Inspectie NEN3140 stelpost	3.544,00 BVO	1,10 5	3.898					3.898					3.898					3.898						15.594	
0000.320.00A	Technisch advies derden stelpost (vluchtplategronden)	1,00 POST	1.500,00 0	1.500																					1.500	
0000.320.00A	Technisch advies derden stelpost (controle brandscheidingsen)	1,00 POST	2.500,00 0	2.500																					2.500	
0000.340.00D	Keuring lift stelpost	1,00 POST	250,00 1	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	5.000	
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (noodverlichting)	1,00 POST	500,00 1	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	10.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (brandblussysteem)	1,00 POST	550,00 1	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	11.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (alarmcentrale)	1,00 POST	700,00 1	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	14.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (beveiligingssysteem)	1,00 POST	800,00 1	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	16.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (automatische deuren)	1,00 POST	1.100,00 1	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	22.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (carrillon)	1,00 POST	1.100,00 1	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	22.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (doormelding alarm)	1,00 POST	1.100,00 1	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	22.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (rolschermen)	1,00 POST	1.300,00 1	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	26.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (lift)	1,00 POST	1.400,00 1	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	28.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (brandmeldcentrale)	1,00 POST	3.600,00 1	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	72.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (lichtbehandeling/technische installatie)	1,00 POST	10.300 1	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	206.000
0000.500.10Q	Algemeen schilderwerk birmen bijwerken / algemeen	1,00 POST	8.000,00 1	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	160.000
0021100.00B	Steigerwerk algemeen stelpost	1,00 POST	16.500 6	16.500							16.500						16.500							16.500	66.000	
21 Buitenwand				200	2.296							2.296						2.296						7.088		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E C y l c																							
2102.110.00H	Spouwwand metselwerk herstellen	1,00 POST	200,00 0	200																					200	
2116.140.00C	Boelboord kunststof reinigen	280,00 M1	8,20 6		2.296							2.296						2.296							6.888	
2116.140.00L	Boelboord kunststof vervangen	280,00 M1	94,00 30																							
22 Binnenwand				207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	12.857	207	207	207	207	207	207	207	207	207	16.790	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E C y l c																							
2214.110.00B	Systeemwand verplaatsbaar panelen service (zalen) / beqane grond en 1e verdieping	46,00 M2	4,50 1	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	4.140	
2214.110.00L	Systeemwand verplaatsbaar panelen vervangen (zalen) / beqane grond en 1e verdieping	46,00 M2	275,00 30												12.650										12.650	
23 Vloeren				500																					500	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E C y l c																							
2314.190.00L	Bordes diverse vervangen (staal)	1,00 M2	500,00 0	500																						
2314.190.00V	Bordes diverse vervangen (staal)	1,00 M2	500,00 0	500																					500	

			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal	
24 Trap en helling			3.200																				3.200	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy																		1 c	
2431.120.00L	Ladder staal vervangen (kooiladder)	6,40 M1	500,00	40	3.200																		3.200	
27 Daken			3.729																				3.729	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy																		1 c	
2704.100.610	Dakoverstek >300mm schilderwerk DK vervolg syst (0,35 mt breed) / dakniveau	52,00 M2	33,00	6	1.765																		1.765	
2704.100.610	Dakoverstek >300mm schilderwerk DK vervolg syst (0,5 mt breed) / maaiveld	61,00 M2	33,00	6	2.013																		2.013	
2704.110.00L	Dakoverstek hout vervangen	268,00 M1	160,00	30																				
28 Hoofdraagconstructie			198																				198	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy																		1 c	
2810.100.610	Skeletdeel >300mm schilderwerk BU-DK vervolg syst / entree personeel	6,00 M2	33,00	6	198																		198	
31 Buitenwandopening			165	47.872	165	308	1.293	127.667	165	36.080	165	308	1.293	6.644	5.049	36.080	165	308	5.935	30.371	165	36.080	336.275	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy																		1 c	
3120.100.70B	Raam hang-/sluitwerk algemeen service	193,00 STK	5,50	3	1.062																		1.062	
3120.100.70L	Raam hang-/sluitwerk algemeen vervangen	193,00 STK	72,00	25		13.896																		13.896
3130.100.10R	Buitendeur schilderwerk BiBU vervolg syst	24,00 M2	38,50	12		924																		924
3130.100.410	Buitendeur schilderwerk DK vervolg syst	24,00 M2	38,50	6	924																		924	
3130.100.70B	Buitendeur hang-/sluitwerk service	12,00 STK	5,50	3	66	66																		66
3130.100.70L	Buitendeur hang-/sluitwerk vervangen	12,00 STK	407,00	25																				4.884
3132.120.00B	Schuifdeur elektrisch service / hoofdentree	1,00 STK	165,00	1	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	3.300
3132.120.00L	Schuifdeur elektrisch vervangen / hoofdentree	1,00 STK	6.050,00	15																				6.050
3141.100.20R	Kozijnwerk <300mm schilderwerk BiBU vervolg syst	2.623,00 M1	11,00	12		28.853																		28.853
3141.100.510	Kozijnwerk <300mm schilderwerk BU-DK vervolg syst	2.623,00 M1	11,00	6	28.853																		28.853	
3141.110.00L	Kozijnwerk hout vervangen	676,00 M2	790,00	50																				
3141.110.00Z	Kozijnwerk hout partieel herstellen	676,00 M2	7,20	6	4.867																		4.867	
3141.130.00C	Kozijnwerk aluminium reinigen / hoofdentree	13,00 M2	11,00	2	143	143																		143
3141.130.00K	Kozijnwerk aluminium conserveren / hoofdentree	13,00 M2	22,00	6		286																		286
3141.130.00L	Kozijnwerk aluminium vervangen / hoofdentree	13,00 M2	815,00	50																				
3141.200.80L	Waterslagen kitvoegen vervangen	211,00 STK	22,00	15	4.642																		4.642	
3141.210.00V	Waterslagen keramisch vervangen	143,00 M1	50,00	0	7.150																		7.150	
3141.220.70L	Waterslagen baksteen voegwerk vervangen	27,00 M1	27,50	25																				
3141.290.00L	Waterslagen diverse vervangen (kunststof)	5,00 M1	45,00	30																				
3142.311.00L	Screen handbediend <2000mm vervangen (rolschermen)	139,00 STK	600,00	25		83.400																		83.400
3142.313.00L	Screen handbediend 3000-4000mm vervangen	3,00 STK	825,00	25																				
32 Binnenwandopening			7.183	209	2.084	4.943	209	209	28.853	209	209	1.133	209	1.059	1.133	209	209	7.183	209	209	1.133	209	57.003	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy																		1 c	
3210.120.00L	Rolluk elektrisch vervangen / begane grond	3,00 STK	1.270,00	25		3.810																		3.810
3230.100.70B	Binnendeur hang-/sluitwerk service / algemeen	168,00 STK	5,50	3	924																		924	
3230.100.70L	Binnendeur hang-/sluitwerk vervangen / algemeen	168,00 STK	165,00	20		27.720																		27.720
3231.100.00V	Binnen draaideur (loopdeur) algemeen vervangen	3,00 STK	625,00	0		1.875																		1.875
3231.100.70B	Binnen draaideur elektr. deurdranger service (entree personeel) / begane grond	1,00 STK	44,00	1	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	880
3231.100.70L	Binnen draaideur elektr. deurdranger vervangen (entree personeel) / begane grond	1,00 STK	850,00	15																				850
3232.120.00B	Schuifdeur elektrisch service (hoofdentree) / begane grond	1,00 STK	165,00	1	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	3.300
3232.120.00L	Schuifdeur elektrisch vervangen (hoofdentree) / begane grond	1,00 STK	6.050,00	15	6.050																		6.050	
34 Balustrade en leuning																							1.050	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy																		1 c	
3412.120.00L	Balustrade staal vervangen	14,00 M1	248,00	40																				
3422.120.00L	Leuning buiten staal vervangen	7,00 M1	150,00	40																				1.050
37 Dakopening			250																				250	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy																		1 c	
3722.211.00H	Dakluk hout bekleed zink herstellen (hang- sluitwerk vervangen)	1,00 POST	250,00	0	250																		250	
3722.211.00L	Dakluk hout bekleed zink vervangen	1,00 STK	990,00	40																				

			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal		
41 Buitenwandafwerking			2.000		7.740						3.307						3.307						16.353		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4110.210.00L	Gevelafsluiting kitvoeg vervangen	130,00	M1	34,10	20				4.433															4.433	
4110.330.00L	Gevelafdekking zink vervangen	45,00	M1	77,00	40																				
4111.122.00H	Gevelafwerklaag voegwerk platvol herstellen	1,00	POST	2.000,00	0	2.000																		2.000	
4112.160.00C	Gevelbekleding kunststof reinigen	167,00	M2	19,80	6			3.307			3.307						3.307							9.920	
4112.160.00L	Gevelbekleding kunststof vervangen	167,00	M2	127,00	30																				
42 Binnenwandafwerking																								37.506	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4211.111.00L	Wandafwerklaag tegelwerk sanitair vervangen / algemeen	399,00	M2	94,00	25			37.506																	37.506
43 Vloerafwerking			190	7.805	190	18.165	190	190	3.902	190	190	89.796	190	190	190	190	3.648	6.913	11.517	190	190	83.073	227.100		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4321.230.00K	Vloerafwerklaag tegelwerk natuursteen in was	254,00	M2	8,80	6			2.235				2.235												6.706	
4321.230.00K	Vloerafwerklaag tegelwerk natuursteen in was	308,00	M2	8,80	6			2.710				2.710												8.131	
4321.230.00K	Vloerafwerklaag tegelwerk natuursteen in was	202,00	M2	8,80	6			1.778				1.778												5.333	
4321.240.00L	Vloerafwerklaag tegelwerk sanitair vervangen	45,00	M2	116,00	25			5.220																5.220	
4321.240.00L	Vloerafwerklaag tegelwerk sanitair vervangen	34,00	M2	116,00	25			3.944																3.944	
4321.240.00L	Vloerafwerklaag tegelwerk sanitair vervangen	9,00	M2	116,00	25			2.088																2.088	
4322.110.00L	Vloerbekleding tapijt vervangen	638,00	M2	46,20	10							29.476												29.476	
4322.110.00L	Vloerbekleding tapijt vervangen	700,00	M2	46,20	10							32.340												32.340	
4322.110.00L	Vloerbekleding tapijt vervangen	456,00	M2	46,20	10							21.067												21.067	
4322.120.00L	Vloerbekleding linoleum vervangen	7,00	M2	47,30	15			331																662	
4322.120.00L	Vloerbekleding linoleum vervangen	25,00	M2	47,30	15			1.183																1.183	
4322.120.00L	Vloerbekleding linoleum vervangen	129,00	M2	47,30	15			6.102																6.102	
4322.140.00K	Vloerbekleding hout in was/olie zetten	19,00	M2	10,00	1	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	3.800
4322.140.00L	Vloerbekleding hout vervangen	19,00	M2	182,00	30																			3.458	
4322.310.00L	Entreemat inloopmat vervangen	32,00	M2	116,00	10				3.712															3.712	
45 Plafondafwerking			20.741	50		79.596				50													50	100.535	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4512.100.00L	Systeemplafond algemeen vervangen (gangen) / algemeen	419,00	M2	49,50	20	20.741																		20.741	
4512.100.00L	Systeemplafond algemeen vervangen (werkruimten) / algemeen	1.608,00	M2	49,50	20			79.596																	79.596
4522.150.00C	Plafondbekleding kunststof reinigen / entree personeel	9,00	M2	5,50	6			50																50	
4522.150.00L	Plafondbekleding kunststof vervangen / entree personeel	9,00	M2	110,00	50																				
47 Dakafwerking			5.741	241	3.601	241	241	241	241	241	241	241	241	241	3.601	241	241	241	241	13.1933	241	241	3.519	152.019	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4710.212.00L	Dakaansluiting loodslabben buitenblad vervangen	24,00	M1	38,50	40																			924	
4710.214.00L	Dakaansluiting kunststof slabben vervangen	110,00	M1	16,50	40																				
4710.214.00M	Dakaansluiting kunststof slabben aanbrengen (loodvervangen)	10,00	M1	50,00	0	5.500																		5.500	
4710.221.00L	Dakaansluiting loodfoketten vervangen	22,00	M1	149,00	40																			3.278	
4710.290.00L	Dakaansluiting diverse vervangen (loodslabben onder pannen)	123,00	M1	61,00	40																			7.503	
4710.330.00L	Dakrandafwerking zink vervangen	82,00	M1	38,50	40																			3.157	
4711.100.00B	Vlakke dakafwerking algemeen service	439,00	M2	0,55	1	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	4.829
4711.141.00G	Vlakke dakafwerking EPDM grind nieuw pakket	439,00	M2	132,00	40																			57.948	
4712.112.00C	Hellende dakafwerking betonpannen rechtleggen	840,00	M2	4,00	10			3.360							3.360									6.720	
4712.112.00L	Hellende dakafwerking betonpannen vervangen	840,00	M2	74,00	40																			62.160	
51 Warmteopwekking			800			800					800			11.000	800									15.000	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
5121.145.00D	Atmosf. gasketel wand HR >100kW keuring (DFP-AAA-77) / stookruimte	1,00	STK	400,00	4	400					400				400									2.000	
5121.145.00D	Atmosf. gasketel wand HR >100kW keuring (DFP-AAA-78) / stookruimte	1,00	STK	400,00	4	400					400				400									2.000	
5121.145.00L	Atmosf. gasketel wand HR >100kW vervangen (DFP-AAA-77) / stookruimte	1,00	STK	5.500,00	15									5.500										5.500	
5121.145.00L	Atmosf. gasketel wand HR >100kW vervangen (DFP-AAA-78) / stookruimte	1,00	STK	5.500,00	15									5.500										5.500	

				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal	
61 Centrale elektrische voorzieningen				275	8.432	10.175		45.545	3.132	275		15.125	3.132	275		159.500	3.132	2.255		3.575	3.132	275		258.235	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€ Cy 1 c																						
6100.100.00H Centrale elektrische voorziening algem. herstellen (vloerpotten raadszaal)	1,00	POST	2.000,00	0	2.000																				2.000
6111.300.00L Fotovoltaïsche cellen vervangen / dak	18,00	STK	825,00	20								14.850													14.850
6111.300.00L Fotovoltaïsche cellen vervangen / dak	181,00	STK	825,00	20											149.325										149.325
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen / luchtbehandeling	1,00	STK	1.650,00	10		1.650									1.650										3.300
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen / meterkast 5	1,00	STK	1.650,00	10		1.650									1.650										3.300
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen / meterkast 6	1,00	STK	1.650,00	10		1.650									1.650										3.300
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen (groep A en B) / meterkast 3	2,00	STK	1.650,00	10		3.300									3.300										6.600
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen (groep C) / meterkast 3	1,00	STK	1.650,00	10		1.650									1.650										3.300
6111.400.00K Noodverlichtingsunit incl. bekabeling accuset (NVG1+2) / stookruimte	18,00	STK	174,00	4	3.132				3.132				3.132				3.132					3.132			15.660
6111.400.00L Noodverlichtingsunit incl. bekabeling vervangen (NVG1+2) / stookruimte	1,00	STK	3.300,00	15	3.300															3.300					6.600
6151.112.00L Laagsp. hoofdverdelinr. 10-15 grp vervangen (HV/KG1+0) / technische ruimte hoofdverdeler	1,00	STK	17.500,00	30				17.500																	17.500
6151.211.00L Laagsp. verdeelrichting <10 groepen vervangen (gevel- en boomverlichting) / meterkast 1	1,00	STK	1.980,00	30				1.980																	1.980
6151.211.00L Laagsp. verdeelrichting <10 groepen vervangen (KKG1+0)	1,00	STK	1.980,00	30				1.980																	1.980
6151.211.00L Laagsp. verdeelrichting <10 groepen vervangen / waterontharder	1,00	STK	1.980,00	30													1.980								1.980
6151.212.00L Laagsp. verdeelrichting 10-15 grp vervangen (LKG 2+3) / servruimte	1,00	STK	2.390,00	30				2.390																	2.390
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG1+0) / meterkast 1	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG1+1) / meterkast 2	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG2+0) / meterkast 4	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG2+1) / meterkast 3	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG2+1) / meterkast 5	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG2+2) / meterkast 6	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6171.100.00B Uitwendige bliksemafleidingsinst. service (aluminium)	1,00	STK	275,00	2	275	275		275		275		275		275		275		275		275					2.750
62 Krachtstroom																									
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€ Cy 1 c																						
6221.420.00L Elektr. verwarming ribbenbuiskechel vervangen (lintverwarming) / stookruimte/dak	1,00	STK	246,00	25																					
63 Verlichting					7.216		5.848			451		5.848	85.765		451		5.848				7.216		5.848		124.489
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€ Cy 1 c																						
6311.310.00L Armatuur algemeen BVO vervangen (LED)	3.544,00	BVO	24,20	20									85.765												85.765
6311.400.00L Lamp algemeen vervangen	3.544,00	BVO	1,65	5			5.848					5.848					5.848								23.390
6354.100.00K Calamiteiten centraal algemeen lamp vervangen	41,00	STK	11,00	5		451			451						451						451				1.804
6354.300.00L Vluichtverlichtingarmatuur centraal vervangen (LED)	41,00	STK	165,00	15		6.765															6.765				13.530
64 Communicatie					3.450				2.500	10.000	1.250				2.700		750								20.650
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€ Cy 1 c																						
6413.120.00L Tijdsignalering carillon vervangen (uurwerk)	1,00	STK	10.000,00	25				10.000																	10.000
6413.120.00L Tijdsignalering carillon vervangen (klokkenspel)	1,00	STK	30.000,00	50																					
6422.100.00L Intercominstallatie algemeen vervangen	1,00	STK	1.250,00	15						1.250															1.250
6424.100.00L Geluidsinstallatie algemeen vervangen	50,00	BVO	50,00	25				2.500																	2.500
6431.112.00L CCTV camera dome vervangen	1,00	STK	750,00	12		750											750								1.500
6431.120.00L CCTV monitor vervangen	1,00	STK	500,00	10		500									500										1.000
6432.120.00L CCTV opname apparatuur harddiskrecorder vervangen	1,00	STK	2.200,00	10		2.200								2.200											4.400

Meerjaren onderhoudsplan Parkeergarage

Objectgegevens		Samenvatting		Level																		Totaal				
007 - Parkeergarage		BVO	1419 m2	1 Klasse																						
Kerkplein 6 5681 AB Malden		Gemiddelde per jaar	17.326,42	2 -																						
Bouwjaar 1997		m2/jaar	12,21	3 -																						
Valuta €		activiteit	41																							
					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal	
00 Algemene voorzieningen					5.622	5.622	7.183	5.622	5.622	5.622	5.622	7.183	5.622	5.622	5.622	5.622	7.183	5.622	5.622	5.622	5.622	7.183	5.622	5.622	118.680	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T	Cy c																					
0000.110.00B	Dagelijks onderhoud/klachten bouwkundig stelpost	1.419,00	BVO	1,10	1	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	3.1218	
0000.120.00B	Dagelijks onderhoud/klachten installatie stelpost	1.419,00	BVO	1,10	1	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	3.1218	
0000.312.00D	Inspectie NEN3140 stelpost	1.419,00	BVO	1,10	5			1.561				1.561				1.561					1.561			6.244		
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (calamiteiten verlichting)	1,00	POST	150,00	1	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	3.000	
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (verwarming hellingbaan)	1,00	POST	350,00	1	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	7.000	
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (Noodstroomaansluiting)	1,00	POST	900,00	1	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	18.000	
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (ventilatiesysteem)	1,00	POST	1.100,00	1	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	22.000	
31 Buitenwandopening					200	200	200	200	7.020	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	10.820
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T	Cy c																					
3132.220.00B	Overheaddeur (rol/sectionale) elektr. service	1,00	STK	200,00	1	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	4.000	
3132.220.00L	Overheaddeur (rol/sectionale) elektr. vervangen	1,00	STK	6.820,00	20				6.820																6.820	
32 Binnenwandopening						150	297		150			150		495	150			150	297		150			150	2.139	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T	Cy c																					
3230.100.70B	Binnendeur hang-/sluitwerk service	3,00	STK	50,00	3			150			150			150			150			150			150	1.050		
3230.100.70L	Binnendeur hang-/sluitwerk vervangen	3,00	STK	165,00	20									495										495		
3240.100.20R	Kozijnwerk <300mm schilderwerk BI vervolg syst	27,00	M1	11,00	12			297											297					594		
43 Vloerafwerking						1.100																			1.100	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T	Cy c																					
4321.400.00H	Vloerafwerklaag cement dekvloer herstellen (1313 m2)	1,00	POST	1.100,00	0	1.100																		1.100		
45 Plafondafwerking																73.854									73.854	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T	Cy c																					
4522.140.00L	Plafondbekleding hwc-plaat vervangen	1.492,00	M2	49,50	30										73.854									73.854		
52 Afvoer								825	1.530														825		3.180	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T	Cy c																					
5212.390.00L	Goot prefab diverse vervangen (staal)	17,00	M1	90,00	30				1.530															1.530		
5236.300.00L	Vuilwaterpomp afvalwater vervangen (schacht Maldenstein) / schacht Maldenstein	1,00	STK	825,00	15			825												825				1.650		
57 Luchtbehandeling					400					8.900															9.300	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T	Cy c																					
5751.100.00H	Luchtkanalen incl. ornament herstellen	1,00	POST	400,00	0	400																		400		
5771.413.00K	LAK 1,4-2,8m3/s reviseren (kast 1) / zolder	1,00	STK	4.450,00	30				4.450																4.450	
5771.413.00K	LAK 1,4-2,8m3/s reviseren (kast 2) / zolder	1,00	STK	4.450,00	30				4.450																4.450	
5771.413.00L	LAK 1,4-2,8m3/s vervangen (kast 1) / zolder	1,00	STK	11.200	30																					
5771.413.00L	LAK 1,4-2,8m3/s vervangen (kast 2) / zolder	1,00	STK	11.200	30																					

				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal		
58 Regeling klimaat en sanitair						5.500									2.500									8.000		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																							
5820.100.00K Centrale regelkast klimaat algemeen reviseren (wegdekverwarming)	1,00 STK	2.500,00	20												2.500										2.500	
5820.100.00L Centrale regelkast klimaat algemeen vervangen (wegdekverwarming)	1,00 STK	5.500,00	20			5.500																			5.500	
61 Centrale elektrische voorzieningen						330		3.960			330	23.800				330						330			29.080	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																							
6111.111.00K Noodstroombagregaat <35kV A accuset / NSA ruimte	1,00 STK	330,00	5			330					330					330						330			1.320	
6111.111.00L Noodstroombagregaat <35kV A vervangen / NSA ruimte	1,00 STK	23.800	35									23.800													23.800	
6151.211.00L Laagsp. verdeelinrichting <10 groepen vervangen (fietsenkelder en nsa-ruimte)	2,00 STK	1.980,00	30					3.960																	3.960	
62 Krachtstroom									2.200																4.400	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																							
6221.500.00F EVBox vervangen	1,00 STK	2.200,00	10					2.200																	4.400	
63 Verlichting				350		150		2.341			140		2.341			150		2.341				150	36.681		45.645	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																							
6311.301.00H Armatuur algemeen BVO herstellen (LED)	1,00 POST	350,00	0	350																					350	
6311.301.00L Armatuur algemeen BVO vervangen (LED)	14 19,00 BVO	24,20	20																				34.340		34.340	
6311.400.00L Lamp algemeen vervangen	14 19,00 BVO	165	5				2.341						2.341					2.341					2.341		9.365	
6354.100.00K Calamiteiten centraal algemeen lamp vervangen (LED)	6,00 STK	25,00	5			150					150					150						150			600	
6354.300.00L V/luichtverlichtingarmatuur centraal vervangen (LED)	6,00 STK	165,00	15								990														990	
64 Communicatie						1.800												1.800							3.600	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																							
6431.112.00L CCTV camera dome vervangen	4,00 STK	450,00	12			1.800												1.800							3.600	
65 Beveiliging				500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	8.500	18.000
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																							
6535.200.00B Gas-/CO detectiesysteem parkeergarage service	10,00 STK	50,00	1	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	10.000
6535.200.00L Gas-/CO detectiesysteem parkeergarage vervangen	10,00 STK	800,00	20																						8.000	8.000
71 Verkeersvoorzieningen						400									3.581										3.981	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																							
7112.100.10Q Bewegwijzering schilderwerk BI bijwerken	1,00 POST	400,00	0	400																					400	
7112.100.10R Bewegwijzering schilderwerk BI vervolg syst	93,00 M2	38,50	12												3.581										3.581	
90 Terreinvoorzieningen						1.320						10.000						3.430							14.750	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																							
9032.113.00L Hekwerk spijlhek >2m hoogte vervangen	18,00 M1	160,00	30															2.880							2.880	
9034.220.00L Draaipoort looppoort staal vervangen	1,00 STK	550,00	30															550							550	
9062.300.00L Elektr. krachtvoorz. wegdekverwarming vervangen / hellingbaan	1,00 POST	10.000	30									10.000													10.000	
9063.320.00L Gevel-/plafondarmatuur middelgroot vervangen	4,00 STK	330,00	20	1.320																					1.320	
Totaal voor 41 activiteiten				9.892	6.472	15.960	7.147	21.123	17.422	6.322	9.503	40.122	9.158	6.472	83.756	10.863	6.472	14.190	8.522	6.472	8.363	7.147	51.153	346.528		

Meerjaren onderhoudsplan Molens

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

B1

STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul desgewenst een j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)	
											2023	2024	2025	2026	2027	2028			Planjaar 1 bedragen
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Indirecte kosten																			
Algemene bouwplaatskosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Algemene kosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene kosten												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Winst en risico 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. winst en risico												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Werken buiten de aanneemsom																			
Coördinatievergoeding en ABK 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. werken buiten de aanneemsom												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Invoorzien 5,00%												j		j					
Subtotaal incl. invoorzien												1.793,00	0,00	0,00	276,00	0,00	238,50	2.247,50	
Directiekosten																			
Opstellen instandhoudingsplan 3,22%												1.536,18						1.536,18	
Jaarlijkse begeleiding 7,36%												2.676,52	0,00	0,00	426,59	0,00	368,63	3.473,74	
Orgelherstel												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Orgeladviseur 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Invoorzien orgel 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Bouwhistorisch onderzoek												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Monumentenwacht of andere deskundige (abonnement en periodieke inspectie)												0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	3.000,00	
Kosten accountant												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Diverse adviseurs												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. directiekosten												40.607,71	1.270,00	120,00	7.222,59	120,00	6.377,13	55.717,42	
Leases 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
CAR-verzekering 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. leases en CAR												40.607,71	1.270,00	120,00	7.222,59	120,00	6.377,13	55.717,42	
Indexeringspercentage 2,00%												2,00%	4,04%	6,12%	8,24%	10,41%	12,62%		
Indexeringsbedrag												812,16	51,31	7,34	595,37	12,49	804,55	2.283,22	
Subtotaal incl. indexering												41.419,86	1.321,31	127,34	7.817,96	132,49	7.181,68	58.000,64	
BTW 21,00%												8.698,17	277,47	26,74	1.641,77	27,82	1.508,16	12.180,13	
BTW terug (percentage invullen zonder - tekens) 100,00%												-8.698,17	-277,47	-26,74	-1.641,77	-27,82	-1.508,16	-12.180,13	Volgens uw opname is de BTW (gedeeltelijk) verrekenbaar en daarom is dit percentage aangepast (artikel 4.5m, hoofdstuk 1.3 (01.04) Leerraad).
TOTAAL GENERAAL												41.420	1.321	127	7.818	132	7.182	58.001	

BASISGEGEVENS										RCE-standaardbegrotingsmodel gebouwd (d.d 15-10-2021)										RCE berekening subsidiebele kosten		
Rijksmonumentnummer	32130			Eerste jaar planperiode	2023					Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed		naam adviseur		Wouter Platler								
Monumentnaam (indien van toepassing)	De Meesmolen			Periodejaar	15-2-2022					Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		datum		31-12-2023								
Zelfstandig onderdeel				Standaard uurtarief	€ 45							oms nummer		1196726100								
Monumentadres	Molenweg 1			Opsteller plan	R. de Bruijn																	
Postcode en plaats	6612 AE Nijmegen																					
STABU-eede en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul de gewenste een j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieabel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)				
											2023	2024	2025	2026	2027	2028						
00 Algemeen																						
periodieke controle brandblusmiddelen	1	post		0,00		0,00	50,00	50,00		50,00									300,00			
periodieke controle bliksembeveiliging	1	post		0,00		0,00	150,00	150,00		150,00									450,00			
bedrijfsing sanitasiers in molenkast en onderzolen	1	post		0,00		0,00	20.000,00	20.000,00		20.000,00									20.000,00			
Subtotaal 00				0,00		0,00		20.200,00		20.200,00									20.750,00			
05 Bouwplaatsvoorzieningen																						
hoogwerker voor behandelen shingles	2	dag		0,00		0,00	450,00	900,00		900,00									900,00			
hoogwerker voor schilderen	1	post		0,00		0,00	1.000,00	1.000,00		1.000,00									1.000,00			
Subtotaal 05				0,00		0,00		1.900,00		1.900,00									1.900,00			
24 Ruwbouwtimmerwerk																						
herstellen rechtst deurstijl bij molen deur	1	post		0,00		0,00	1.250,00	1.250,00		1.250,00									1.250,00			
Subtotaal 24				0,00		0,00		1.250,00		1.250,00									1.250,00			
30 Keuzijnen, ramen en deuren																						
herstel deurstijlen en beter vast zetten	4	post		0,00		0,00	450,00	1.800,00		1.800,00									1.800,00			
Subtotaal 30				0,00		0,00		1.800,00		1.800,00									1.800,00			
32 Trappen en balustraden																						
aanbrengen tussenleuningen trap	2	st		0,00		0,00	300,00	600,00		0,00									0,00	De werkzaamheden / maatregelen en voorzieningen zijn niet aangemerkt als subsidieabel volgens de Leidraad subsidieabele instandhoudingskosten.		
Subtotaal 32				0,00		0,00		600,00		0,00									0,00			
33 Dakbedekkingen																						
schoon maken schakel en behandelen	50	m2		0,00		0,00	60,00	3.000,00		3.000,00									3.000,00			
aanbrengen opstaphandgreep op stormscheld	1	post		0,00		0,00	200,00	200,00		200,00									200,00			
Subtotaal 33				0,00		0,00		3.200,00		3.200,00									3.200,00			
43 Metaal- en kunststofwerk																						
aanbrengen extra stroppen bovensas	2	st		0,00		0,00	500,00	1.000,00		1.000,00									1.000,00			
Subtotaal 43				0,00		0,00		1.000,00		1.000,00									1.000,00			
46 Schilderwerk																						
schilderwerk staart, trap en bordes	90	m2		0,00		0,00	80,00	6.400,00		6.400,00									6.400,00			
schilderwerk kast achter en zijpanelen	135	m2		0,00		0,00	80,00	10.800,00		10.800,00									10.800,00			
bedwerk schakel voorzide	35	m2		0,00		0,00	60,00	2.100,00		2.100,00									2.100,00			
schilderwerk windborden en kluiten	24	m2		0,00		0,00	80,00	1.920,00		1.920,00									1.920,00			
schilderwerk voorkeuvelens	6	m2		0,00		0,00	80,00	480,00		480,00									480,00			
schilderwerk dauren	4	m2		0,00		0,00	80,00	320,00		320,00									320,00			
schilderwerk stalen roeden en askop 1 x per 15jr	46	m2		0,00		0,00	0,00	0,00		0,00									0,00			
Subtotaal 46				0,00		0,00		22.020,00		22.020,00									22.020,00			
90 Werktuigbouwkundige installaties in molens en gemalen																						
beter vast zetten insteekop in houten as	1	post		0,00		0,00	3.000,00	3.000,00		3.000,00									3.000,00			
beter vast zetten haak voor steenspl	1	post		0,00		0,00	350,00	350,00		350,00									350,00			
Subtotaal 90				0,00		0,00		3.350,00		3.350,00									3.350,00			
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden																						
											33.600,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00			58.270,00			

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul deegwenst een j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)	
											2023	2024	2025	2026	2027	2028			Planjaar 1 bedragen
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00	
Indirecte kosten																			
Algemene bouwplaatskosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00	
Algemene kosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene kosten												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00	
Winst en risico 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. winst en risico												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00	
Werken buiten de samenkomst																			
Coördinatievoorziening en ABK 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. werken buiten de samenkomst												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00	
Onvoorzien 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. onvoorzien												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00	
Directiekosten																			
Opstellen instandhoudingsplan 3,22%												1.779,59						1.779,59	
Jaarlijkse begeleiding 7,36%												2.487,68	3,09	1.083,39	3,09	485,76	3,68	4.067,67	
Orgelherstel												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Orgeladviseur 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Onvoorzien orgel 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Bouwhistorisch onderzoek												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Monumentwacht of andere deskundige (abonnement en periodieke inspectie)												0,00	1.100,00	0,00	1.100,00	0,00	1.100,00	3.300,00	
Kosten accountant												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Diverse adviseurs												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. directiekosten												38.067,27	1.153,88	15.803,38	1.153,88	7.085,76	1.153,88	64.417,57	
Leges 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
CAR-verzekering 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. leges en CAR												38.067,27	1.153,88	15.803,38	1.153,88	7.085,76	1.153,88	64.417,57	
Indexeringspercentage 2,00%												2,00%	4,04%	6,12%	8,24%	10,41%	12,62%		
Indexeringsbedrag												761,35	46,61	967,26	95,10	737,49	145,55	2.763,99	
Subtotaal incl. indexering												38.828,72	1.200,29	16.770,69	1.248,78	7.823,25	1.299,23	67.170,96	
BTW 21,00%												8.154,03	252,06	3.521,84	262,24	1.642,66	272,84	14.105,90	
BTW terug (percentage invullen zonder -teken) 100,00%												-8.154,03	-252,06	-3.521,84	-262,24	-1.642,66	-272,84	-14.105,90	Volgens uw opgave is de BTW (gedeeltelijk) verrekenbaar en daarom is dit percentage aangepast (artikel 4.51m, hoofdstuk 1.3 (01.04) Lidskad).
TOTAAL GENEERAAL												38.828,72	1.200,29	16.770,69	1.248,78	7.823,25	1.299,23	67.170,96	

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

BASISGEGEVENS										RCE-standaardbegrotingsmodel gebouwd (d.d 15-10-2021)										RCE berekening subsidieabe kosten					
Rijksmonumentnummer	408888			Eerste jaar planperiode	2023													Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed		naam adviseur					
Monumentnaam (indien van toepassing)	Molen Zekiersriet			Peildatum	15-2-2022													Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		datum					
Zelfstandig onderdeel				Standaard uurtarief	€ 45															1108728100					
Monumentadres	Oude Kleefsebaan 23a			Opsteller plan	R. de Bruijn															oms nummer					
Postcode en plaats	6611 AM Overasselt																								
STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul de gewenste j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieabel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)							
											2023	2024	2025	2026	2027	2028	2023	2024	2025	2026	2027	2028			
00 Algemeen																									
periodieke controle brandblusmiddelen	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00		50,00							50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	300,00		
periodieke controle fietsembeweging	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	150,00	150,00		150,00							150,00	0,00	150,00	0,00	150,00	0,00	0,00	450,00	
aanbrengen doorverbinding askop roeden	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00	300,00		300,00							300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00	
Subtotaal 00			0,00	0,00	0,00	0,00	500,00	500,00		500,00	50,00	50,00	200,00	50,00	200,00	50,00	500,00	50,00	200,00	50,00	200,00	50,00	0,00	1.050,00	
05 Bouwplaatsvoorzieningen																									
hoogwerker tov behandelen schilderwerk	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	1.100,00		1.100,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	1.100,00	
stager tov vervangen schalen molenkop	160	m2	0,00	0,00	0,00	0,00	55,00	8.800,00		8.800,00							8.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.800,00	
Subtotaal 05			0,00	0,00	0,00	0,00	9.900,00	9.900,00		9.900,00							8.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	9.900,00	
22 Metsel- en voegwerk																									
tafel (geschuurd) metselwerk	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	450,00		450,00							0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00	0,00	450,00	
Subtotaal 22			0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	450,00		450,00	0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	
24 Ruwbouwtimmerwerk																									
vervangen linker trapschoor	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00	2.500,00		2.500,00							0,00	0,00	2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00	
Subtotaal 24			0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00	2.500,00		2.500,00	0,00	0,00	2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00	
31 Dakbedekkingen																									
vervangen schalen op molenkop incl verbeteren bitumenansluitingen kap	50	m2	0,00	0,00	0,00	0,00	250,00	12.500,00		12.500,00							12.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.500,00	
verbeteren bitumenansluitingen kap	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	450,00		450,00							450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	
Subtotaal 31			0,00	0,00	0,00	0,00	12.950,00	12.950,00		12.950,00	12.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.950,00	
46 Schilderwerk																									
schilderwerk staart, trap en berdes	80	m2	0,00	0,00	0,00	0,00	80,00	6.400,00		6.400,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.400,00	6.400,00		
schilderwerk kast	170	m2	0,00	0,00	0,00	0,00	80,00	13.600,00		13.600,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.600,00	13.600,00		
schilderwerk windbardie en kulhan	24	m2	0,00	0,00	0,00	0,00	80,00	1.920,00		1.920,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.920,00	1.920,00		
schilderwerk voorkourelens	6	m2	0,00	0,00	0,00	0,00	80,00	480,00		480,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	480,00	480,00		
schilderwerk deuren	7	m2	0,00	0,00	0,00	0,00	80,00	560,00		560,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	560,00	560,00		
schilderwerk roeden (1 x per 15 jaar)	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	4.500,00	4.500,00		4.500,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal 46			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27.460,00		27.460,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.960,00	22.960,00		
90 Werktuigbouwkundige installaties in molens en gemalen																									
voorzetten hoeken in bovenwiel	1	post	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	450,00		450,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal 90			0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	450,00		450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden											22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	34.110,00	49.810,00								

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

naam adviseur
datum
oms nummer

Wouter Pleffer
8-1-22
1108728100

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelpesten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul desgewenst een in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieabel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)	
											2023	2024	2025	2026	2027	2028			2023
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Indirecte kosten																			
Algemene bouwplaatskosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Algemene kosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene kosten												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Winst en risico 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. winst en risico												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Werken buiten de samsom																			
Coördinatievergoeding en ABK 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. werken buiten de samsom												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Onvoorzien 5,00%												1.119,50	0,00	0,00	0,00	0,00	1.205,50	2.319,00	
Subtotaal incl. onvoorzien												23.369,50	50,00	2.700,00	500,00	200,00	25.315,50	52.129,00	
Directiekosten																			
Oosten instandhoudingsplan 3,22%												1.679,52						1.679,52	
Jaarlijkse begroeding 7,36%												1.719,48	0,00	198,72	36,80	0,00	1.953,22	3.816,22	
Ongelukkig 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ongelukkig 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ongelukkig 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Bouwhistorisch onderzoek												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Monumentenwacht of andere deskundige (afernamint en periodieke inspectie)												0,00	1.100,00	0,00	1.100,00	0,00	1.100,00	3.300,00	
Kosten accountant												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Diverse adviezen												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. directiekosten												26.789,50	1.150,00	2.898,72	1.636,80	200,00	28.278,72	60.924,74	
Lease 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
CAR-verzekering 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. lease en CAR												26.789,50	1.150,00	2.898,72	1.636,80	200,00	28.278,72	60.924,74	
Indexeringspercentage 0,00%												0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Indexeringsbedrag												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. indexering												26.789,50	1.150,00	2.898,72	1.636,80	200,00	28.278,72	60.924,74	
BTW 21,00%												5.619,71	241,50	606,73	343,73	42,00	5.938,53	12.794,20	
BTW terug (percentage invullen zonder - teken) 100,00%												-5.619,71	-241,50	-606,73	-343,73	-42,00	-5.938,53	-12.794,20	Volgens uw opgave is de BTW (gedachtelijk) verrekenbaar en daarom is dit percentage aangepast (artikel 4.5m, hoofdstuk 1.5 (01.04) Leidraad).
TOTAAL GENERAAL												26.761	1.150	2.899	1.637	200	28.279	60.925	

Meerjaren onderhoudsplan Kerken

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

BASISGEGEVENS										RCE-standaardbegrotingsmodel gebouwd (d.d. 03-10-2019)										RCE berekening subsidiebedrag kosten				
Rijksmonumentnummer		92191		Eerste jaar planperiode		2021		Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed		naam consultant		henry van der wal		RCE berekening subsidiebedrag kosten										
Monumentnaam (indien van toepassing)		NRI kerk		Fisiodatum		16-3-2020		Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		datum		23-jul-20												
Zelfstandig onderdeel		Kloostersloot 2		Standaard uurtarief		€ 42				ons nummer		1150507100												
Monumentadres		6612 AZ Nederasselt		Opsteller plan		R.C. de Bruijn																		
Postcode en plaats																								
STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul desgewenst een j in)					Planjaar 1 bedragen	Planjaar 2 bedragen	Planjaar 3 bedragen	Planjaar 4 bedragen	Planjaar 5 bedragen	Planjaar 6 bedragen	TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidiebaar zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)	
											2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026		
00 Algemeen																								
periodieke controle bliksembescherming	1	post		0,00		0,00	180,00	180,00		180,00							180,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	540,00	
Subtotaal 00				0,00		0,00	180,00	180,00		180,00							180,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	540,00	
05 Bouwplaatsvoorzieningen																								
steiger traditioneel tbv herstel voegwerk toren en herstel gainborden	100			0,00		0,00	55,00	5.500,00		5.500,00							0,00	5.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.500,00	
Subtotaal 05				0,00		0,00	55,00	5.500,00		5.500,00							0,00	5.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.500,00	
16 Beplanting																								
snouwen bomen rond kerk tbv vrij houden dak en gevels van takken				0,00		0,00		0,00		0,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subtotaal 16				0,00		0,00		0,00		0,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Metsel- en voegwerk																								
herstel voegwerk westzijde toren	21	m2		0,00		0,00		0,00		0,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subtotaal 22				0,00		0,00		0,00		0,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30 Kozijnen, ramen en deuren																								
herstel twee deuren ingang	2	st		0,00		0,00	1.250,00	2.500,00		2.500,00							2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00	
ontrosten en herstel ijzeren ramen uitbouw	6	st		0,00		0,00	450,00	2.700,00		2.700,00							2.700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.700,00	
herstel houtrot in persiennes toren	2	st		0,00		0,00	150,00	300,00		300,00							0,00	300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00	
Subtotaal 30				0,00		0,00	1.850,00	5.500,00		5.500,00							5.200,00	300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.500,00	
34 Beglazing																								
beglazing toren afkitten gelijkijdig met herstel voegwerk	1,8	m2		0,00		0,00	600,00	780,00		780,00							0,00	780,00	0,00	0,00	0,00	0,00	780,00	
uitnemen en verlokken glas in lood panelen uitbouw	6	st		0,00		0,00	850,00	5.100,00		5.100,00							5.100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.100,00	
Subtotaal 34				0,00		0,00	1.450,00	5.880,00		5.880,00							5.100,00	780,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.880,00	
43 Metaal- en kunststofwerk																								
twee gesmede beugels aanbrengen om schoorsteenkanaal noordzijde	2	st		0,00		0,00	250,00	500,00		500,00							500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500,00	
uitpakken en behandelen gehungulm bij toegangsstuk naar zolder kerk	1	post		0,00		0,00	450,00	450,00		450,00							450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	
Subtotaal 43				0,00		0,00	700,00	950,00		950,00							950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	950,00	
46 Schilderwerk																								
schilderwerk kozijnen deuren ramen en dakkapel	19	m2		0,00		0,00	75,00	1.425,00		1.425,00							0,00	1.425,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.425,00	
Subtotaal 46				0,00		0,00	75,00	1.425,00		1.425,00							0,00	1.425,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.425,00	
60 Verwarmingsinstallaties																								
onderhoud cv-ketel	1	post		0,00		0,00	120,00	120,00		120,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subtotaal 60				0,00		0,00	120,00	120,00		120,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden																	11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00	

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul desgewenst een j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)						
											2021	2022	2023	2024	2025	2026			Planjaar 1 bedragen	Planjaar 2 bedragen	Planjaar 3 bedragen	Planjaar 4 bedragen	Planjaar 5 bedragen	Planjaar 6 bedragen
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Indirecte kosten																								
Algemene bouwplaatskosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Algemene kosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. algemene kosten												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Winst en risico 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. winst en risico												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Werken buiten de samsomsom																								
Coördinatievoering en ABK 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. werken buiten de samsomsom												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Onvoorzien 5,00%																								
Subtotaal incl. onvoorzien												571,50	400,25	9,00	0,00	0,00	0,00	980,75						
												12.001,50	8.405,25	189,00	0,00	180,00	0,00	20.775,75						
Directiekosten																								
Opstellen instandhoudingsplan 3,22%													668,98					668,98						
Jaarlijkse begeleiding 7,36%													883,31	618,63	13,91	0,00	0,00	0,00	1.515,85					
Orgelherstel												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Orgeladviseur 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Onvoorzien orgel 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Bouwhistorisch onderzoek												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Monumentenwacht of andere deskundige (abonnement en periodieke inspectie)												400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	2.400,00						
Kosten goedvrijant												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Diverse adviseurs												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. directiekosten												13.953,79	9.423,88	602,91	400,00	580,00	400,00	25.380,58						
Leges 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
CAR-verzekering 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. leges en CAR												13.953,79	9.423,88	602,91	400,00	580,00	400,00	25.380,58						
Indexeringspercentage 2,00%													2.00%	4.04%	6.12%	8,04%	10,41%	12,62%						
Indexeringsbedrag												279,08	380,72	36,90	32,97	60,37	50,46	840,51						
Subtotaal incl. indexering												14.232,87	9.804,60	639,81	432,97	640,37	450,46	26.201,08						
BTW 21,00%												2.988,00	2.058,97	134,36	90,92	134,48	94,60	5.502,23						
BTW terug (percentage invullen zonder - tekent) 100,00%												-2.988,00	-2.058,97	-134,36	-90,92	-134,48	-94,60	-5.502,23	Volgens uw opgave is de BTW (gedeeltelijk) verrekenbaar en daarom is dit percentage aangepast (artikel 4.5m, hoofdstuk 1.3 (01.04) Landraad).					
TOTAAL GENERAAL												14.232,87	9.804,60	639,81	432,97	640,37	450,46	26.201,08						

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

BASISGEGEVENS										RCE-standaardbegrotingsmodel gebouwd (d.d. 03-10-2019)										Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport										RCE berekening subsidieerbare kosten
Rijksnummersnummer		20125		Eerste jaar planperiode		2021		naam consultant		Henry van der Wal		datum		23-06-20		oms nummer		1150027100		Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieerbaar zijn of zijn aangepast (n te vallen door de RCE)										
Monumentenstatus (indien van toepassing)		NH leek		Pakketten		16 S 2020		Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed		Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport																				
Zelfstandig onderdeel				Standaard uurtarief		€ 42		Wetenschap																						
Monumentenadres		Valkstraat 7		Opsteller plan		R.C. de Bruijn																								
Postcode en plaats		6611 KV Overasselt																												
STABU-Code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaansmering	Onderaansmering totaal	Subposten	Totaal	2021	2022	2023	2024	2025	2026	TOTAAL	2021	2022	2023	2024	2025	2026	TOTAAL						
00 Algemeen																														
periodieke contracte tekensaflevering	1	post		0,00	0,00	180,00	180,00			180,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	540,00	0,00	0,00	180,00	0,00	0,00	0,00	0,00	360,00					
Subtotaal 00				0,00	0,00	180,00	180,00			180,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	540,00	0,00	0,00	180,00	0,00	0,00	0,00	0,00	360,00					
06 Bouwplaatsvoorzieningen																														
aluminium rotatier t.b.v. schildenwerk	1	post		0,00	0,00	420,00	420,00			420,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	420,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	420,00					
Ruier fotografer t.b.v. schildenwerk en	1	post		0,00	0,00	3.000,00	3.000,00			3.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00					
Subtotaal 06				0,00	0,00	3.420,00	3.420,00			3.420,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.420,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.420,00					
33 Dakbedekkingen																														
onderhoud dakbedekking	230	m2		0,00	0,00	30,00	6.900,00			6.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.900,00					
Subtotaal 33				0,00	0,00	30,00	6.900,00			6.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.900,00					
34 Beglazing																														
herstel beglazing tijdens schildenwerk	12	m2		0,00	0,00	39,00	432,00			432,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	432,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	432,00					
Subtotaal 34				0,00	0,00	39,00	432,00			432,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	432,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	432,00					
46 Alouwenwerk																														
herstel houtwerk waaiwiel houten gevel	2	post		0,00	0,00	450,00	900,00			900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900,00					
Subtotaal 46				0,00	0,00	450,00	900,00			900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900,00					
48 Schildenwerk																														
schildenwerk huuswerk vestgevel	60	m2		0,00	0,00	75,00	4.500,00			4.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.500,00					
schildenwerk kerkenvenster, dakkapellen en	24	m2		0,00	0,00	75,00	1.350,00			1.350,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.350,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.350,00					
overgekleven				0,00	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
Subtotaal 48				0,00	0,00	150,00	5.850,00			5.850,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.850,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.850,00					
63 Verwarmingsinstallaties																														
periodiek onderhoud cv-ketel	1	post		0,00	0,00	120,00	120,00			120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00					
Subtotaal 60				0,00	0,00	120,00	120,00			120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00					
SLETTOTAAL van alle werkzaamheden										18.282,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	18.642,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18.642,00							
SLETTOTAAL van alle werkzaamheden										18.282,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	18.642,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18.642,00							
Indirecte kosten										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Algemene bureaukosten										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
Subtotaal incl. algemene bureaukosten										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Algemene kosten										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Subtotaal incl. algemene kosten										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Winst en risico										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Subtotaal incl. winst en risico										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Verlies buiten de aansneemom										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Subtotaal incl. verlies buiten de aansneemom										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Onvoorzien										914,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	914,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Subtotaal incl. onvoorzien										914,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	914,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Directe kosten										629,71	1.412,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	629,71	1.412,89	0,00	0,00	0,00	0,00								
Opstellen instandhoudingsplan										629,71	1.412,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	629,71	1.412,89	0,00	0,00	0,00	0,00								
Jaarlijkse begeleiding										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Orgelherstel										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Orgeladvies										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Onvoorzien orgel										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Bouwhistorisch onderzoek										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Monumentenwacht of andere deskundige										400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	2.400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
laboranten en periodieke inspectie										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Kosten accountant										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Overse adressen										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Subtotaal incl. directe kosten										21.839,84	400,00	580,00	400,00	580,00	400,00	400,00	23.589,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Leges										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00									
GAR-verzekering										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00									
Subtotaal incl. leges en GAR										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00									
Indevrijgepovontage										2,04%	-0,04%	0,12%	0,24%	0,14%	0,12%	0,12%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00									
instandhoudingsplan										439,77	16,18	35,50	32,97	60,37	50,44	629,24	629,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
Subtotaal incl. indevrijgepovontage										22.074,41	416,18	615,50	432,97	640,37	459,44	642,28	24.626,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
BTW										4.635,00	87,39	126,25	90,82	134,46	94,82	5.171,44	5.171,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
BTW terug (percentage inruilen zonder - toeken)										-4.935,00	-87,39	-126,25	-90,82	-134,46	-94,82	-5.171,44	-5.171,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
TOTAAL (GENE PAAL)										32.077,41	616,18	615,50	432,97	640,37	459,44	642,28	24.626,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								

Meerjaren onderhoudsplan Werkplaats

Meerjaren Onderhoud Plan: Gemeentewerf Ambachtsweg 10 Malden

Datum: 16-nov-2016
 Gewijzigd: 30-jun-2023
 Prijspeil: 2023
 Bouwjaar: 1988
 Beschermde status: Nee

Peters Bouwkundig Adviesbureau
 Sprokkelveld 52
 6596 DM Milsbeek
www.petersbouwadvies.nl, info@petersbouwadvies.nl
 0485-516775 06-51151059

Orientatie Voorgevel = Evenwijdig aan de straat

Omschrijving onderdeel	Locatie	Hoeveel post	Eenh.	Reserv. p. jaar	Conditie	Intensiteit	Cyclus	Start	Bedrag in euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	AKTIVITEIT		
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
ALGEMEEN																										
Calamiteitenonderhoud			post	350				1	2017	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	
Kleine vervangingen			post	350				1	2017	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	
Actualiseren MOP			post	550				2	2017	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	
TOTAAL (INCL. BTW)				1.250						1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250		
Gevels																										
Voegwerk + metselwerk herstel	Voorgevel	42	m2	90		5		10	2027	600					600											Herstel schade
Voegwerk + metselwerk herstel	Linkergevel	16	m2	35		5		10	2027	240					240											Herstel schade
Voegwerk + metselwerk herstel	Achtergevel	71	m2	150		5		10	2027	1.020					1.020											Herstel schade
Voegwerk + metselwerk herstel	Rechtergevel	35	m2	80		5		10	2027	540					540											Herstel schade
Voegwerk + metselwerk herstel	Zoutopslag	160	m2	170		5		10	2027	1.320					1.320											Herstel schade
KOZIJNEN, RAMEN EN DEUREN																										
Kozijnen vervangen	Voorgevel	22	m2	1.430		3		50	2038	27.500																Vervangen kozijnen
Overheaddeuren vervangen	Voorgevel	4	st	910		1		30	2048	25.000																Vervangen overheaddeuren
Kozijnen vervangen	Linkergevel	5	m2	300		3		50	2038	5.750																Vervangen kozijnen
Kozijnen vervangen	Achtergevel	28	m2	1.760		3		50	2038	33.750																Vervangen kozijnen
Kozijnen vervangen	Rechtergevel	8,4	m2	510		3		50	2038	9.750																Vervangen kozijnen
DAKBEDEKKINGEN																										
Kunstrubber platdak bedekking	Hoofddak	788	m2	2.915		1		40	2052	98.500																Vervangen kunstrubber
Kunstrubber platdak bedekking	Laagdak	54	m2	200		1		40	2052	6.750																Vervangen kunstrubber
Sandwichpanelen	Zoutopslag	135	m2	390				50	2062	16.880																Vervangen sandwichpanelen
Hemelwater afvoeren		8	st	65		1		40	2052	2.200																Vervangen zink
Gevelbekleding																										
Damwandprofielplaten	Voorgevel	163	m2	1.040		3		50	2038	20.375																Vervangen door isopanelen
Damwandprofielplaten	Linkergevel	78	m2	520		3		50	2038	9.750																Vervangen door isopanelen
Damwandprofielplaten	Achtergevel	237	m2	1.590		3		50	2038	29.625																Vervangen door isopanelen
Damwandprofielplaten	Rechtergevel	67	m2	450		3		50	2038	8.375																Vervangen door isopanelen
Volkem beplating 8mm	Luffel	28	m2	50		3		50	2038	855																Vervangen volkem beplating
Houten rabbatdelen	Zoutopslag	35	m2	120		3		30	2042	2.880																Vervangen houten rabbatdelen
BUITENSCHILDERWERK																										
Schilderwerk kozijnen / staal	Voorgevel	1	post	480		5		5	2027	2.047					2.047											2x Dekkend schilderen
Schilderwerk kozijnen / staal	Linkergevel	1	post	120		3		5	2027	506					506											2x Dekkend schilderen
Schilderwerk kozijnen / staal	Achtergevel	1	post	640		5		5	2027	2.714					2.714											2x Dekkend schilderen
Schilderwerk kozijnen / staal	Rechtergevel	1	post	200		4		5	2027	851					851											2x Dekkend schilderen
Schilderwerk op hout	Zoutopslag	1	post	130		2		5	2027	690					690											1x coaten
TOTALEN				14.345						2.500	2.500	2.500	2.500	8.987	2.500	2.500	2.500	2.500	5.267	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500		
Subtotaal				€ 14.345						€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 8.987	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 5.267	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500		
BTW			21%	€ 3.012						€ 525	€ 525	€ 525	€ 525	€ 1.887	€ 525	€ 525	€ 525	€ 525	€ 1.106	€ 525	€ 525	€ 525	€ 525	€ 525		
Eindtotaal				€ 17.357						€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 10.874	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 6.373	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025		

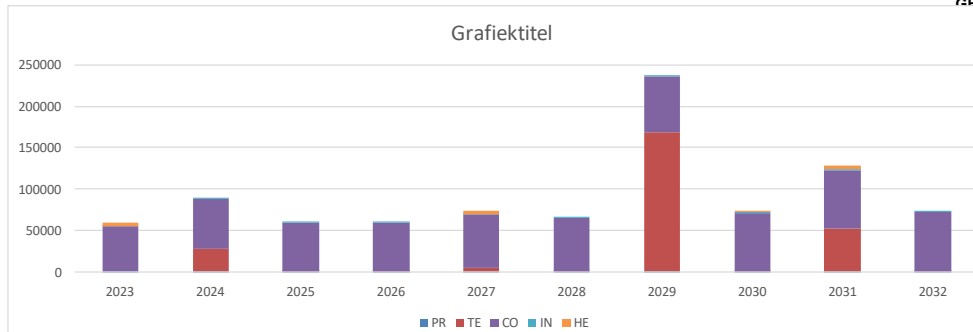
Meerjaren onderhoudsplan Wegen

Gemuteerde planning		Planjaar					
Verharding	2024	2025	2026	2027	2028	Eindtotaal	
Asfalt	€ 274.161	€ 368.858	€ 305.816	€ 115.320	€ 278.387	€ 1.342.543	
Beton	€ 55.741				€ 260.795	€ 316.536	
Elementen	€ 523.332	€ 93.967		€ 258.045		€ 875.344	
Eindtotaal	€ 853.234	€ 462.824	€ 305.816	€ 373.366	€ 539.182	€ 2.534.422	
Gemuteerde planning		Planjaar					
Verharding	2024	2025	2026	2027	2028	Eindtotaal	
☐ Asfalt	€ 274.161	€ 368.858	€ 305.816	€ 115.320	€ 278.387	€ 1.342.543	
Bermen aanvullen			€ 3.638			€ 3.638	
Conserveren	€ 82.666	€ 54.689	€ 95.210	€ 18.563		€ 251.128	
Ged. groot onderhoud en conserveren	€ 133.117	€ 181.449	€ 37.448		€ 22.800	€ 374.814	
Gedeeltelijk groot onderhoud asfalt		€ 27.496	€ 37.096	€ 16.819		€ 81.411	
Rehabiliteren asfalt			€ 102.004			€ 102.004	
Verbeteren vlakheid asfalt	€ 58.378		€ 30.420	€ 66.502		€ 155.300	
Versterken asfalt		€ 105.224		€ 13.437	€ 255.587	€ 374.248	
☐ Beton	€ 55.741				€ 260.795	€ 316.536	
Conserveren	€ 72				€ 763	€ 835	
Rehabiliteren					€ 260.032	€ 260.032	
Verbeteren vlakheid asfalt	€ 55.669					€ 55.669	
☐ Elementen	€ 523.332	€ 93.967		€ 258.045		€ 875.344	
Ged. groot onderhoud (50%)	€ 76.139	€ 56.026		€ 38.159		€ 170.324	
Gedeeltelijk groot onderhoud (30%)	€ 274.044			€ 219.886		€ 493.931	
Rehabiliteren	€ 13.255					€ 13.255	
Verbeteren vlakheid	€ 47.010	€ 37.941				€ 84.951	
Verbeteren vlakheid + nieuw materiaal	€ 112.883					€ 112.883	
Eindtotaal	€ 853.234	€ 462.824	€ 305.816	€ 373.366	€ 539.182	€ 2.534.422	
De verwachte aanbestedingsvoordelen worden geschat op 4%							

Meerjaren onderhoudsplan Sportcentrum

NLSfB	Omschrijving	Code Type	Hoevh.	Eenh.	Eenh. Prijs	Cycli	Startj. Uitv.j.	Stopj.	AP	PR	CVO	OR per jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
													2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
>	5315100001	Legionella, besturingskast vervangen	TE	1	st	3.400,00	10	2019	2058			406											
>	5315110001	Legionella, centrale computer vervangen	TE	1	st	3.650,00	5	2019	2058			812		3760									
>	5321110001	Direct gestookte boiler 301-400 ltr vervangen	TE	1	st	11.700,00	10	2019	2058			1397											
>	5369210001	Zwembadfundatiepomp middel vervangen	TE	1	st	8.500,00	10	2019	2058			1015											
>	5369130001	Vlokmiddel doseerpomp vervangen	TE	2	st	825,00	8	2019	2058			186					1857						
>	5369160001	Bicarbonaat roerwerk + doseerpomp vervangen	TE	2	st	1.000,00	8	2019	2058			225					2251						
>	5361200001	Zoutelektrolyse unit vervangen	TE	1	st	40.000,00	12	2019	2055			5067											
>	5771000042	LBK reviseren	TE	1	st	10.000,00	10	2019	2058			1194											
>	5771000042	LBK reviseren	TE	2	st	10.000,00	10	2019	2058			2388											
>	5771000042	LBK reviseren	TE	2	st	10.000,00	10	2019	2058			2388											
>	5771000042	LBK reviseren	TE	2	st	10.000,00	10	2019	2058			2388											
>	6111100001	PV installatie compleet vervangen	TE	3	st	7.000,00	10	2019	2058			2508											
>	6331130601	LED wandarmatuur buiten vervangen	TE	6	st	280,00	10	2019	2058			201											
>	6513601501	Brandslanghaspel slang vervangen	TE	1	st	250,00	10	2019	2058			30											
>	6513601501	Brandslanghaspel slang vervangen	TE	4	st	250,00	10	2019	2058			119											
>	6513601501	Brandslanghaspel slang vervangen	TE	3	st	250,00	10	2019	2058			90											
>	6513601501	Brandslanghaspel slang vervangen	TE	3	st	250,00	10	2019	2058			90											
>	6611250001	Elektrische liften liftkabels vervangen	TE	1	set	1.600,00	10	2019	2058			191											
>	6611250001	Elektrische liften incidentele vervangingen	TE	1	set	350,00	1	2024	2058			366											
>	7221060001	Kleine vervangingen/repatries sporttoestellen	IN	1	pst	850,00	1	2019	2058			974	850	361	371	382	394	406	418	430	443	457	
>	9052010009	Buitenriolering inspecteren / repareren	PR	1	post	850,00	1	2019	2058			974	850	876	902	929	957	985	1015	1045	1077	1109	

TOTALEN	92610	59745	89054	61368	61297	74559	67058	236133	74680	129014	73191
GEMIDDELD 10 jr	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610

PR	1111	850	1509	902	929	957	985	1749	1045	1077	1109
TE	27978	0	27192	371	382	4502	406	167404	430	51114	457
CO	62920	54045	59477	59193	59056	63642	64682	65965	69543	70679	70516
IN	959	850	876	902	929	957	985	1015	1045	1077	1109
HE	1798	4000				4502			2615	5067	

Bijlage 12 Raadsbesluit

Raadsvergadering: 2 november 2023

Onderwerp: Raadsbesluit programmabegroting 2024

De raad van de gemeente Heumen in openbare vergadering bijeen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 september 2023
gelet op artikel 189 en verder van de Gemeentewet;

Besluit

1. De programmabegroting 2024 vast te stellen en het college van burgemeester en wethouders de uitvoering van zowel het bestaande als nieuwe beleid op te dragen, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2024 ;

Programmatotalen 2024

	Lasten	Baten	Resultaat		
1	Sociale leefomgeving	-22.566.510	5.534.389	-17.032.121	Nadeel
2	Fysieke leefomgeving	-12.878.273	5.047.269	-7.831.004	Nadeel
3	Bestuur en organisatie	-13.024.227	37.907.373	+24.883.146	Voordeel
	Totalen	-48.469.010	48.489.031	+20.021	Overschot

(zie: in elk programma, onder het kopje "wat mag het kosten en wat mag het opbrengen")

2. In te stemmen met:
 - de opbrengsten onroerende zaakbelastingen voor de woningen worden alleen verhoogd met de extra opbrengst in verband met nieuwbouw.
 - de opbrengsten onroerende zaakbelastingen voor de niet-woningen, worden naast de extra opbrengst in verband met nieuwbouw, verhoogd met de inflatiecorrectie van 3,1%.
 - de voorgenomen investeringen 2024 zoals die zijn opgenomen in de drie programma's onder het kopje: "Meerjareninvesteringsplan";
 - het overhevelen van de restant investeringsbudgetten vanuit 2023 naar 2024 conform de in de bijlage 6 "Overzicht lopende investeringen" opgenomen specificatie;
 - de beschikbaarstelling van de in 2024 benodigde kredieten voor investeringen in (toekomstige) grondexploitaties. Voor de detaillering van deze investeringen wordt verwezen naar de in paragraaf Grondbeleid opgenomen totaalstaat "Overzicht grondexploitaties in voorbereiding per 01-01-2024";
3. a. In te stemmen met de voorgenomen onttrekkingen 2024 aan de reserves voor een totaalbedrag van € 406.790. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de bijlage 3 staat van reserves en voorzieningen 2024;
b. In te stemmen met de voorgenomen onttrekkingen 2024 aan de diverse voorzieningen voor een totaalbedrag van € 1.126.086. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de bijlage 3 staat van reserves en voorzieningen 2024;
4. In te stemmen met de gemeentelijke tarieven zoals opgenomen in de bijlage 9 "Gemeentelijke tarieven";

5. In te stemmen met het onderstaande meerjarenperspectief 2024-2027.

	2024	2025	2026	2027
Resultaat meerjarenbegroting 2024-2027	+20.021	+1.830.981	+476.316	+364.109
	overschot	overschot	overschot	overschot

6. Het subsidieplafond investeringssubsidies buitensport vast te stellen op € 170.000 en te verdelen op basis van de tendersystematiek.
7. De subsidies voor 2024 vast te stellen conform bijlage 10. De subsidiebedragen in de bijlage 10 zijn met 3,1% geïndexeerd.
8. In te stemmen met de meerjaren onderhoudsplannen zoals opgenomen in de bijlage 11.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Heumen,
In zijn openbare vergadering van 2 november 2023

drs. M.J.H.N. Collombon
Griffier

mr. J.W.M.S. Minses
Voorzitter

